

Rapport 2008-133

**Evaluering av
finansieringssystemet
for universiteter og
høyskoler**

Evaluering av finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

Utarbeidet for
Kunnskapsdepartementet

Innhold:

SAMMENDRAG OG KONKLUSJONER	5
1 INNLEDNING	11
1.1 Bakgrunn.....	11
1.2 Mandat og problemstillinger.....	11
1.2.1 Del 1: Indikatorer og forholds-/nøkkeltall	11
1.2.2 Del 2: Analyser	12
1.3 Metode og gjennomføring	12
2 MÅLSETTINGER OG UTFORMING AV FINANSIERINGSSYSTEMET	13
2.1 Målene i Kvalitetsreformen	13
2.1.1 Innledning	13
2.1.2 Nærmere om de overordnede målene	13
2.2 Mål og egenskaper for finansieringssystemet.....	14
2.2.1 Mål for finansieringsmodellen trukket opp ved innføringen	14
2.2.2 Viktige hensyn som modellutformingen bør ivareta	15
2.3 Hovedtrekkene i finansieringssystemet	17
2.3.1 Elementene i systemet	17
2.3.2 Innføringen i 2002	18
2.3.3 Endringer i finansieringssystemet 2003-2008	22
3 ØVRIGE STYRINGSINSTRUMENTER OG INNTEKTSKILDER	25
3.1 Innledning	25
3.2 Øvrige styringsinstrumenter	26
3.2.1 Mål- og resultatstyring.....	26
3.2.2 Eksterne bidrag til kvalitetssikring og kvalitetsutvikling	27
3.2.3 Studiefinansiering	29
3.2.4 Endringer i lov- og regelverk.....	29
3.3 Andre inntektskilder	29
4 INDIKATORER OG NØKKELTALL	31
4.1 Innledning	31
4.2 Undervisning.....	31
4.2.1 Studiepoeng	31
4.2.2 Internasjonalisering.....	34
4.2.3 Studietilbud.....	35
4.3 Forskning	36
4.3.1 Publikasjonspoeng	36
4.3.2 Doktorgrader	38
4.3.3 NFR- og EU-midler	39
4.4 Økonomi	41
4.5 Overordnede utviklingstrekk	50
4.5.1 Innledning	50
4.5.2 Bevilgninger.....	50
4.5.3 Resultater	55
5 ECON PÖYRYS VURDERINGER.....	63
5.1 Mål og resultater	63
5.1.1 Undervisningskomponenten	63
5.1.2 Forskningskomponenten	66

5.1.3	Basiskomponenten	70
5.2	Bruken av andre virkemidler for å styrke måloppnåelsen	72
5.2.1	Tildelingsbrev og etatsstyringsmøter.....	72
5.2.2	Kvalitetsoppfølging	72
5.2.3	Lov- og regelverk.....	73
5.2.4	Andre inntektskilder	73
5.2.5	Studiefinansiering	74
5.2.6	Oppsummering – betydningen av andre styringsinstrumenter	74
5.3	Datakvalitet.....	74
LITTERATUR.....		77

Sammendrag og konklusjoner

Resymé

Som en del av Kvalitetsreformen ble finansieringssystemet for universiteter og høyskoler lagt om. Fra 2003 har deler av finansieringen vært avhengig av målbare resultater i undervisning og forskning. Etter reformen har resultatene bedret seg på begge felt, målt med resultatindikatorerne i finansieringssystemet. Finansieringsmodellen har bidratt til forbreddingen.

I forhold til kvalitative mål som var sentrale i Kvalitetsreformen, bidrar ikke finansieringsmodellen alene til økt måloppnåelse. Det krever andre styringsinstrumenter og andre tiltak. Både ekstern kvalitetsoppfølging gjennom NOKUT og NFR, samt institusjonenes eget kvalitetsarbeid og Kunnskapsdepartementets oppfølging er viktig for å heve kvaliteten i undervisning og forskning. Men finansieringssystemet understøtter dette på lang sikt.

Er det behov for endringer i finansieringssystemet? Etter Econ Pöyrys syn bør hovedtrekkene i systemet videreføres. Vi mener imidlertid at det bør vurderes å inkludere en indikator for gjennomstrømning av studenter i undervisningskomponenten, og at en bør vurdere om det er hensiktsmessig at alle typer institusjoner står overfor de samme resultatmål i den resultatbaserte forskningskomponenten.

Bakgrunn

Som en del av Kvalitetsreformen ble det i budsjettåret 2002 innført et nytt finansieringssystem for universiteter og høyskoler. Det nye finansieringssystemet var ett av flere virkemidler som skulle bidra til å nå målene i Kvalitetsreformen. Det nye finansieringssystemet hadde som mål å gi institusjonene sterkere incentiver til å forfølge målene i reformen ved at over 30 prosent av budsjettammen ble gjort avhengig av oppnådde resultater.

Om finansieringssystemet

Finansieringssystemet som ble innført i 2002, er bygd opp av tre hovedelementer: basis-, undervisnings- og forskningskomponent. I forhold til tidligere innebærer det nye systemet en markert dreining av fokus fra innsatsfaktorer og over mot resultater. Finansieringssystemet skal stimulere til bedre resultater gjennom en klar og direkte sammenheng mellom resultater og budsjettuttelling:

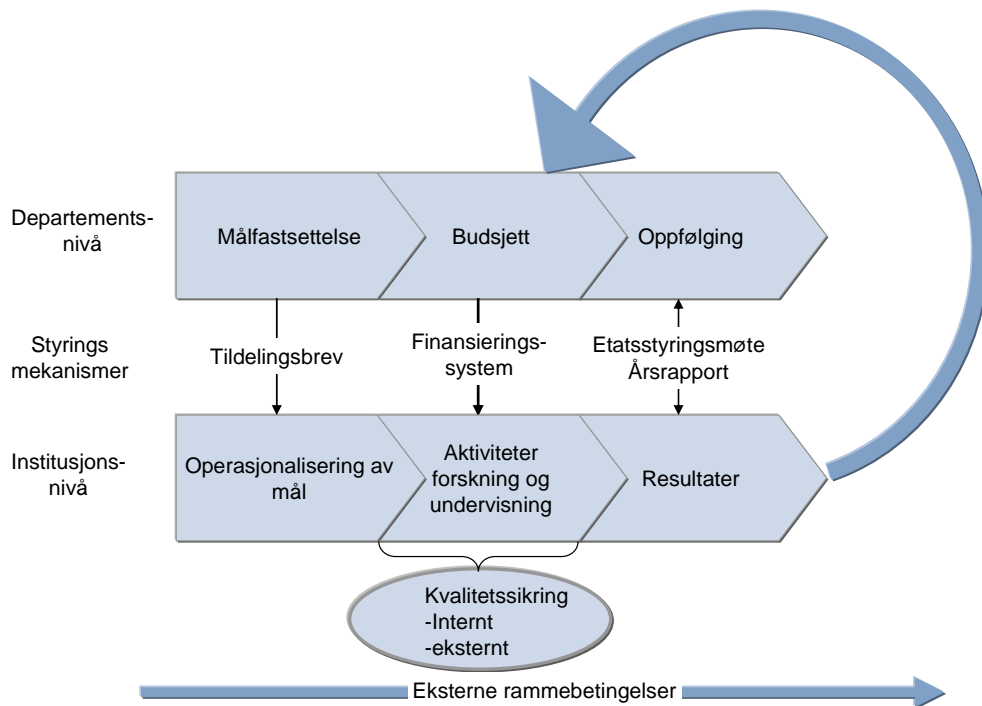
- *Basiskomponenten* skal sikre stabilitet i ressurstilgangen og gi rom til særskilte politiske prioriteringer.
- *Undervisningskomponenten* har som mål å stimulere institusjonene til å arbeide for å sikre kvalitet og effektivitet i undervisningen. Bevilgningen via denne komponenten avhenger av antall avlagte studiepoeng og antall inn- og utreisende utvekslingsstudenter. Bevilgningen gis som en åpen ramme. Det innebærer at sektoren tilføres ekstra midler, dersom det er oppgang i resultatindikatorerne samlet sett.
- *Forskningskomponenten* har som mål å sikre kvalitet og konsentrasjon i forskningen. Den er delt i en strategisk og en resultatbasert komponent. Strategikomponenten skal ivareta strategiske satsinger. Den resultatbaserte forskningskomponenten avhenger av oppnådde resultater knyttet til følgende indikatorer:

Antall doktorgradskandidater, tildelte forskningsmidler fra EU og fra Norges forskningsråd og oppnådde publikasjonspoeng. Bevilgningen over den resultatbaserte komponenten gis som en fast ramme for sektoren under ett. Det innebærer at institusjonene konkurrerer om midlene.

Finansieringssystemet ett av flere elementer i Kvalitetsreformen

Finansieringsmodellen inngår som et viktig virkemiddel for å understøtte de mål som Kunnskapsdepartementet forfølger gjennom sin overordnede mål- og resultatstyring av alle institusjoner i universitets- og høyskolesektoren, jf figuren nedenfor.

Figur A *Finansieringssystemet og andre styringsinstrumenter*

Kilde: Econ Pöyry

Problemstilling

Kunnskapsdepartementet gjennomfører for tiden en evaluering av finansieringssystemet. Det er lagt opp en tredelt prosess i evalueringen, der del 1 har blitt gjennomført av Econ Pöyry. Vårt mandat var todelt:

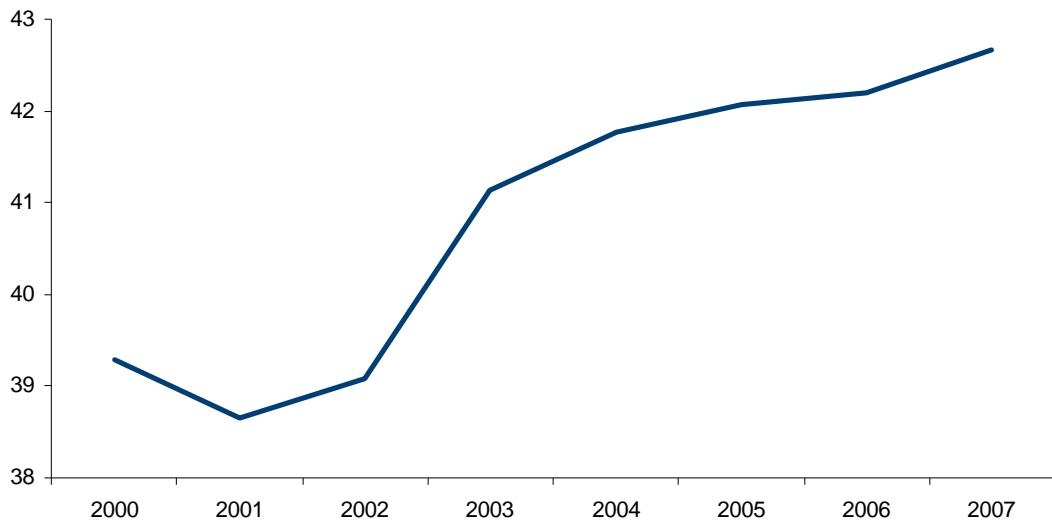
- 1. Beskrive utviklingen i indikatorer og forholdstall/nøkkeltall for universitets- og høyskolesektoren over tid.*
- 2. Analysere av grad av måloppnåelse for finansieringssystemet og for sektoren.*

Konklusjoner og tilrådinger

Positive resultater for undervisning

Antall studiepoeng per student har vist en klart økende tendens etter at finansieringsmodellen ble lansert. Før dette var det en tendens til stagnasjon og nedgang i noen år. Samlet sett er konklusjonen tydelig: Produksjonen av studiepoeng har økt, slik en ønsket at finansieringsmodellen skulle bidra til.

Figur B *Antall studiepoeng per student. Alle institusjoner*

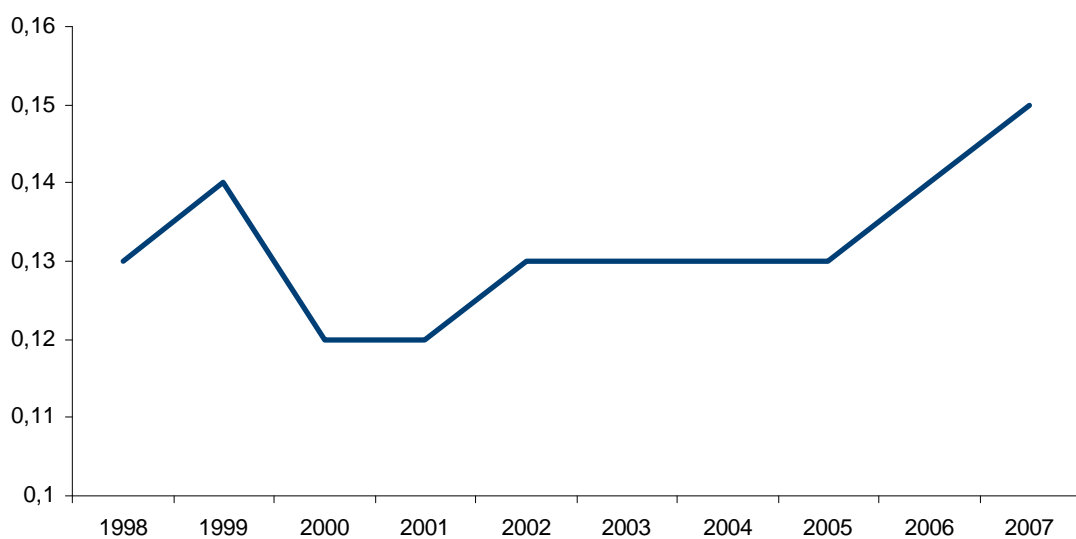
Kilde: NSD, Database for høyere utdanning og Econ Pöyry

Tilsvarende oppgang er registrert for resultatindikatorene for inn- og utreisende studenter. Omfanget har økt markert siden 2002.

Også resultatindikatorene for forskning har fått et løft

Universitetene er den viktigste leverandøren av doktorgrader; om lag 94 prosent av alle doktorgrader ble tatt ved universitetene i 2007. Samlet økte antall doktorgrader per vitenskapelig årsverk med om lag 3 prosent per år fra 2002 til 2007. For universitetene alene var oppgangen nesten 4 prosent per år. Samlet har det altså for denne indikatoren skjedd en positiv utvikling i tråd med målsettingene.

Figur C *Doktorgrader per vitenskapelig årsverk. Sum alle institusjoner*

Kilde: NSD, Database for høyere utdanning og Econ Pöyry

Også resultatene for publikasjonspoeng har vist en svært positiv utvikling siden 2004, da registreringen av disse startet. Fra 2004 til 2007 har antall publikasjonspoeng økt fra

knappt 8.000 til 10.500, som svarer til en oppgang på nesten 10 prosent per år. Regnet per vitenskaplig årsverk har det også skjedd et betydelig løft.

Hvordan institusjonene lykkes i forhold til å vinne forskningsmidler fra EU og NFR gir en indikasjon på deres konkurransekraft knyttet til forskningsaktiviteten, siden det konkurreres om disse midlene. Universitetene har økt sin andel av midler fra EU som går til norske universiteter og høyskoler, mens de vitenskapelige høyskolenes andel er redusert. For NFR-midler er endringene små; de statlige høyskolens andel er økt, mens universitetenes andel har gått svakt ned.

Finansieringssystemet og kvalitet

I en kvantitativ finansieringsmodell er det svært krevende å bygge inn kvalitetsaspekter direkte. Disse må derfor normalt håndteres gjennom andre tiltak. En fare er at kvaliteten må vike for kvantitet, siden finansieringssystemet premierer resultater som måles kvantitativt. Det kan være for eksempel være fristende for institusjonene å tilby nye studieopplegg som krever lite ressurser, og hvor det ikke legges særlig vekt på kvaliteten, for å oppnå økonomiske gevinster via produksjon av flere studiepoeng. Econ Pöyry har ikke hatt tilgang på informasjon om det har vært slik atferd blant institusjonene når det gjelder studiepoeng eller andre aktiviteter.

Etter vårt syn kan det være en risikabel strategi for universiteter og høyskoler å ikke satse på kvalitet i tilstrekkelig grad. For å hevde seg i konkurransen om studenter og lærekrefter og forskere er kvalitet en sentral konkurranseparameter. Institusjoner som lykkes i denne konkurransen, vil bli belønnet også økonomisk gjennom premieringen av resultatene i modellen. Så selv om finansieringsmodellen ikke direkte er rettet mot kvalitetsmål på kort sikt, er det neppe en så stor ulempe som en av og til får inntrykk av i diskusjonen. Institusjoner som ikke setter tilstrekkelig fokus på kvalitet, risikerer at inntektsgrunnlaget svekkes på lang sikt.

Finansieringssystemet understøtter målene, men ikke alene

Finansieringsmodellen kan altså ikke alene sikre at målene om økt kvalitet i forskning og undervisning nås. Det kreves andre virkemidler for å nå kvalitetsmålene. NOKUT (Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen) og NFR vil gjennom sine evalueringer og øvrige aktiviteter understøtte kvalitetsutviklingen. Men institusjonenes eget kvalitetsarbeid er helt avgjørende for å oppnå gode resultater.

NFRs fagevalueringer av forskningen i hovedsak ved universitetene og oppfølgingen av disse synes å bidra til kvalitetsheving i forskningen. Men NFRs evalueringer kunne med fordel i større grad enn tidligere også omfatte andre av institusjonene i sektoren. I undervisningen har NOKUTs fokus hittil vært innrettet mot sikre at institusjonene har gode systemer og prosesser for kvalitetssikring. Fremover kreves mer fokus på kvaliteten i selve undervisningsvirksomheten.

Basisbevilgningen, en evig hodepine?

Så vidt Econ Pöyry har registrert, har kritikken mot basisbevilgningen vært høyt på dagsorden nesten fra dag 1 etter reformen. Særlig har det vært rettet kritikk mot at det ikke har vært foretatt en dekomponering av basiskomponenten. Etter vårt syn bør forsøkene på å avdekke den historiske fordelingen legges på hylla en gang for alle. Det fører ikke fram. Mer fruktbar er diskusjonen om å gjøre endringene i basisbevilgningen

fra år til år mer gjennomsiktlige. Imidlertid må en akseptere at basisbevilgningen skal ivareta en rekke ulike budsjettmessige forhold, og også gi mulighet for politiske prioriteringer. Det ligger i sakens natur at det kan svekke gjennomsluttheten. Imidlertid krever en fortsettelse av nåværende modell at basisbevilgningen brukes med en slik kløkt at ikke finansieringssystemet undergraves.

Det har blitt reist spørsmål om basisbevilgningen har blitt brukt som støtpute i forhold til institusjoner som har tapt midler via de resultatbaserte komponentene i finansieringssystemet. Vi har gjennomført ulike statistiske analyser av sammenhengen mellom basiskomponenten og de to andre komponentene. Disse analysene gir ikke indikasjoner på at Kunnskapsdepartementet har brukt basisbevilgningen på en slik måte, selv om en på statistisk grunnlag ikke kan trekke entydige konklusjoner.

Nærmere om forskningskomponenten

For den resultatbaserte forskningskomponenten er det særlig to forhold som er i fokus. For det første om alle typer institusjoner bør stå overfor de samme kriterier, eller sagt på en annen måte, om kriteriene og vektene er godt tilpasset alle typer institusjoner. Vi mener at dette bør vurderes nærmere. Vi vil ikke se bort fra at det kan være hensiktsmessig å gjøre endringer i modellen som bedre ivaretar forskjeller mellom institusjonenes forskningsaktivitet. Dette må blant annet vurderes i forhold til målene for forskningsaktiviteten under ett og om modellen bidrar til en ressursfordeling som underbygger målene i størst mulig grad.

For det andre er mange er bekymret for institusjoner som taper i konkurransen om forskningsmidlene, vil kunne satse mindre på forskning fremover. Vi vil bemerke at uansett utformingen av finansieringssystemet, vil det være vinnere og tapere så lenge midlene fordeles på grunnlag av resultater. Men dette synes tydeligere i en modell med omfordeling enn i en modell der det tilføres friske penger for å premiere resultatforbedring. Et mål er jo selvsagt at alle skal forbedre seg, men dette kan ikke skje uten noen vil sakke etter.

Den strategiske forskningsbevilgningen

For den strategiske forskningsbevilgningen mener mange at det er problematisk at stipendiatstillinger ikke fullt ut finansieres gjennom bevilgningen over forskningskomponenten, men at stillingene krever at institusjonene selv dekker deler av kostnadene. Disse midlene må i så fall tas fra andre aktiviteter, i første rekke undervisning. Det kan i så fall svekke undervisningen. Econ Pöyry har ikke hatt mulighet til å analysere dette nærmere. Imidlertid er det ut fra et incentivsynspunkt formålstjenelig med en egenandel for å sikre at de ekstra ressursene som tilføres i form av for eksempel stipendiatstillinger gis en kritisk vurdering også av institusjonene. Dette må ses i forhold til ulempene dersom undervisningen svekkes.

Er elementene riktig dimensjonert?

De ulike komponentene i finansieringsmodellen er dimensjonert i stor grad på basis av skjønn. Modellen er et kompromiss mot å gi aktørene incentiver til å forfølge opptrukne resultatmål som skal underbygge den overordnede måloppnåelsen for sektoren, samt å skape stabile rammebetingelser for langsiktig planlegging. Siden resultatene så langt i stor grad er positive er det liten grunn til å gjøre endringer i hovedtrekkene i modellen,

og især synes det ikke å være grunn til å endre størrelsesordenen på andelene som de ulike komponenten gir av bevilgninger på et makronivå.

Nye indikatorer eller vekter?

I forholdet til nye indikatorer er det særlig tre forhold som vi mener kan være verdt å vurdere:

- Eventuelt tilpasning av indikatorer og/eller vekter i den resultatbaserte forskningskomponenten. Dette må ses i forhold til målet for forskningsaktiviteten for ulike institusjonskategorier. Er det slik at incentivene alt i alt underbygger disse målene, eller er det målsettinger som ikke fanges opp?
- For undervisningskomponenten er det etter vårt syn en svakhet at modellen ikke fanger opp gjennomstrømningen direkte. Vi vil derfor foreslå at en vurderer å ta inn indikatorer som kan fange dette opp.
- I finansieringsmodellen er det ikke økonomiske incentiver knyttet til sektorens samhandling med resten av samfunnet, enten det er gjennom publisering av populærvitenskapelige artikler eller andre aktiviteter. Vi mener at det er svært krevende å finne enkle indikatorer som fanger opp samhandlingen mellom sektoren og samfunnet for øvrig, og vil ikke anbefale at dette innarbeides i modellen.

Men ikke bare gull og grønne skoger

Analysen av resultatindikatorerne i finansieringssystemet viser at det skjedde et løft i de fleste indikatorerne i de første årene etter reformen. Deretter har forbedringen i resultatene flatet ut eller endog svekket seg noe. Ofte følger reformer et slik forløp med god forbedring på kort sikt, for deretter å svekke seg. Det kan skyldes at en del av forbedringen er lett å ta ut på kort sikt; for eksempel å ekspedere artikler som allerede er bearbeidet eller gjøre andre relativt enkle grep som gir raske resultater. Fortsatt forbedring krever fokus på målene, og at det gjennomføres organisatoriske og strategiske tiltak som understøtter disse. Dette departementets ansvar, men ikke minst har ledelsen ved alle institusjonene et stort ansvar for dette. Etter vårt syn er denne ledelsesmessige utfordringen viktigere å følge opp nå enn marginale forbedringer av finansieringssystemet.

Kvaliteten og tilgjengeligheten på data bør styrkes

NSD sin Database for statistikk i høgre utdanning inneholder store mengder data, og tilbyr stor fleksibilitet i muligheten for uttak av data knyttet til finansieringsmodellen og resultatene i sektoren generelt. Dette kan være en fordel for de som har inngående kjennskap til dataene, men utgjør samtidig en stor utfordring for brukere som ikke har tilstrekkelig kunnskap til å ta stilling til alle valgmulighetene databasen tilbyr. Det er også generelt et problem at det ikke alltid er entydig definert hva som er definisjonene på styringsdata. Kvaliteten på dataene i databasen har også forbedringspotensial. Det er imidlertid positivt at kvaliteten på dataene som inngår i finansieringsmodellen har bedret seg de seneste årene. Econ Pöyry vil anbefale at arbeidet med heving av datakvaliteten fortsetter, samt at det ryddes i definisjoner og at valgmulighetene i forhold til datauttrekk reduseres.

1 Innledning

1.1 Bakgrunn

Som en del av Kvalitetsreformen ble det i budsjettåret 2002 innført et nytt finansieringssystem for universiteter og høyskoler. Det nye finansieringssystemet er ett av flere virkemidler som skal bidra til at en når målene i Kvalitetsreformen. Det nye finansieringssystemet er ment å gi institusjonene sterkere incentiver til å forfølge målene i reformen ved at over 30 prosent av budsjettammen ble gjort avhengig av oppnådde resultater.

Kunnskapsdepartementet gjennomfører for tiden en evaluering av finansieringssystemet. Det er lagt opp en tredelt prosess i evalueringen, der trinn 1 skal gjøres av Econ Pöyry. Denne rapporten dokumenter våre funn og analyser.

1.2 Mandat og problemstillinger

Hovedmålet med denne delen av evalueringen (trinn 1) er å evaluere måloppnåelsen for finansieringssystemet og universitets- og høyskolesektoren etter innføringen av nytt finansieringssystem. Vi gjør en vurdering av hvordan finansieringssystemet har fungert, og i hvor stor grad målene med systemet er nådd. Oppdragsgiver ga en todeling av mandatet i oppdraget:

3. Beskrivelse av utviklingen i indikatorer og forholdstall/nøkkeltall over tid.
4. Analyse av grad av måloppnåelse for finansieringssystemet og for sektoren.

Beskrivelsene og vurderingene er foretatt både for enkeltdelene av finansieringssystemet og for systemet som helhet. Oppdragsgiver ba om at det skulle legges størst vekt på del 2 i oppdraget.

1.2.1 Del 1: Indikatorer og forholds-/nøkkeltall

Oppdragsgiver ba en kortfattet deskriptiv analyse av en rekke ulike data brutt ned på institusjoner, institusjonskategorier, fagkategorier, geografisk lokalisering og kostnads-kategorier, der det er relevant. Disse er dokumentert og kommentert for årene 2003 – 2007. Følgende hovedkategorier er dokumentert i denne rapporten:

- *Resultatindikatorer*: Data som viser utvikling for resultatelementene i finansieringssystemet.
- *Utvikling i basiskomponenten*: Her dokumenteres ulike data som viser basis-komponenten i forhold til utviklingen i en rekke kjennetegn ved institusjonene presentert.
- *Utvikling i ulike relevante forholdstall* som oppdragsgiver har bedt om kartlegging av, blant annet forholdstall per student (for eksempel studiepoeng per student, tildeling per student, publiseringspoeng per vitenskapelig ansatt).
- *Utviklingen for ulike relevante nøkkeltall*. Her er en rekke relevante nøkkeltall som beskriver sentrale utviklingstrekk for de kartlagte institusjonene.

1.2.2 Del 2: Analyser

Analysedelen har vi inndelt i følgende hovedelementer:

- Operasjonalisering av målene
- Analyse av graden av måloppnåelse
- Analyse av basiskomponenten og de andre komponentene i finansieringssystemet. Vurderinger av og analyser av hvordan de samlede incentivvirkninger av de ulike komponentene i finansieringssystemet er, sett i forhold til basiskomponentens fastsettelse.
- Andre virkemidler og andre finansieringskilder: Her gis vurderinger av hvordan styringen totalt sett virker, herunder betydningen av finansieringssystemet sett i forhold til andre styringsvirkemidler, samt eksterne finansieringskilders betydning for styringen.

1.3 Metode og gjennomføring

Econ Pöyry vil metodisk dele oppdraget i fire deler:

- *Dokumentstudier.* Vi har gjennomgått en rekke relevante dokumenter der finansieringssystemet beskrives, analyseres og vurderes.
- *Intervjuer.* Vi har gjennomført intervjuer med ressurspersoner i Kunnskapsdepartementet, i Norges forskningsråd, i NOKUT og i noen få av institusjonene. Det er i alt gjennomført 12 intervjuer.
- *Innhenting og bearbeiding av data.* Econ Pöyry har innhentet og bearbeidet data i tråd med oppdragsbeskrivelsen. Vår hovedkilde er Norsk Samfunnsvitenskapelig datatjenestes database for statistikk om høgre utdanning. I tillegg har vi hentet data fra andre datakilder, blant annet St. prp. Nr 1 for de aktuelle årene, samt Samordna Opptak sine sluttstatistikker.
- *Analyser.* Analysedelen er basert på innhentet datamateriale, synspunkter mottatt i intervjuene og teoretiske vurderinger av egenskapene ved finansieringssystemet herunder sett i forhold til andre finansieringskilder, og dessuten av finansieringssystemet som en del av et helhetlig styringssystem, der også andre styringsvirkemidler benyttes.

2 Målsettinger og utforming av finansieringssystemet

2.1 Målene i Kvalitetsreformen

2.1.1 Innledning

Det overordnede målet med Kvalitetsreformen var å sikre at Norge fikk en FRISK kunnskapspolitikk. Det ble påpekt at selv om det norske utdanningssystemet tålte en internasjonal sammenligning, så led det av en rekke svakheter: Det ble forsket for lite, og mye av forskningen holdt et lavt nivå, mange studenter fikk for dårlig oppfølging og brukte for lite tid på studiene, noe som medførte dårlig gjennomstrømning. Med dette som utgangspunkt ble følgende begreper brukt for å beskrive det fremtidige ønskede kunnskapssamfunn¹:

- *Fleksibilitet*: i forhold til de behovene samfunnet har for utdanning og forskning og i forhold til styring av institusjonene
- *Rettferdighet*: lik rett til utdanning fordrer en riktig utdanningskapasitet, et godt utbygd utdanningstilbud over hele landet og en god studiefinansiering
- *Intensitet*: i forhold til en bedre utnyttelse av studieåret og en tettere oppfølging av hver enkelt student
- *Skaperkraft*: i forhold til mangfold i undervisningsmetoder, læringsarenaer, ulike studieforløp og nyskapende forskningsmiljøer
- *Kvalitet*: i forhold til forskningen, til undervisningen og oppfølgingen av studentene og til studentenes eget arbeid. Kvalitet skal være det overordnede kjennetegnet for kunnskapssystemet.

Disse kjennetegnene ble oppsummert til to hovedmål, nemlig studenter som lykkes og kvalitet i forskning. En rekke virkemidler for å oppnå disse ble tatt i bruk². Det nye finansieringssystemet var ett av disse virkemidlene.

2.1.2 Nærmere om de overordnede målene

I forbindelse med kvalitetsreformen ble det etablert en ny målstruktur for universitets- og høyskolesektoren med fem hovedmål og underliggende delmål. Det ble etablert nye mål for kvalitet i forskning og studier (utdanning), egne mål for å spre kunnskapen til samfunnet for øvrig, og særskilte mål for økonomiforvaltning og for museumsvirksomheten. Vi vil her konsentrere oss om målene for forskning, utdanning og kunnskapsspredning (omverdenen). Nedenfor oppgis kun hovedmålene. Hele målstrukturen fremgår av vedlegg 2.

¹ St. melding nr.27 (2000-2001), s.6.

² St. meld. 27 (2000-2001) s. 20, Figur 4.1.

Studiernes kvalitet

Universitetene, de vitenskapelige høyskolene og de statlige høyskolene skal tilby utdanning av høy internasjonal kvalitet som er basert på det fremste innenfor forskning, faglig og kunstnerlig utviklingsarbeid og erfaringskunnskap (på sine fagområder³).

Forskningens kvalitet

Universitetene, de vitenskapelige høyskolene og de statlige høyskolene skal oppnå resultater av høy internasjonal kvalitet i forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid.

Universitetene har et nasjonalt ansvar for grunnforskning og forskerutdanning innen de fagområder de tildeler doktorgrad.

De vitenskapelige høyskolene har et særskilt ansvar for grunnforskning og forskerutdanning på de fagområder de tildeler doktorgrad.

De statlige høyskolene har ansvar for utvikling av praktisk rettet forskning og utviklingsarbeid på sine fagområder. Høyskoler som kan tildele doktorgrad, har et særskilt ansvar for grunnforskning og forskerutdanning innen de fagområder de tildeler doktorgrad.

Omverdenen

Universitetene, de vitenskapelige høyskolene og de statlige høyskolene skal medvirke til å spre og formidle resultater fra forskning og faglig og kunstnerlig utviklingsarbeid, og medvirke til innovasjon og verdiskapning basert på disse resultatene. Universitetene skal også legge til rette for at tilsatte og studenter kan delta i samfunnsdebatten.

2.2 Mål og egenskaper for finansieringssystemet

2.2.1 Mål for finansieringsmodellen trukket opp ved innføringen

Utgangspunktet for utformingen av det nye finansieringssystemet var at det skulle understøtte hovedmålene i Kvalitetsreformen, og at kvalitet i større grad skulle være et kriterium for tildeling av ressurser⁴.

Den nye finansieringssystemet hadde som hovedmål å⁵:

- Belønne universiteter og høyskoler som er preget av kvalitet, og som får studentene til å lykkes
- Fremme universitetenes og høyskolenes evne og vilje til raskere omstilling av kapasitet og opprettelse av nye studietilbud for å tilpasse studieprofilen til endringer i studieønsker eller samfunnets behov for arbeidskraft
- Stimulere til forskning av høy kvalitet, og oppfordre institusjonene til å utvikle egne profilerte forskningsstrategier

³ Tilføyelsen i parentes gjelder de vitenskapelige høyskolene.

⁴ St. mld. 27 (2000-2001), s.8.

⁵ St.prp. 1 (2001-2002), s.150.

- Stimulere institusjonene til å gå inn i nært samarbeid med samfunns- og arbeidsliv
- Ta hensyn til at universiteter og høyskoler skal drive langsiktig kunnskapsutvikling
- Ta hensyn til mindre høyskoler i distriktene
- Gi institusjonene anledning til å planlegge virksomheten og til planmessig gjennomføring av omstillingsprosesser ved endring i aktivitetsnivå.

Fokus på resultater

I forhold til tidligere innebar det nye finansieringssystemet en markert dreining av fokus fra innsatsfaktorer og over mot resultater, i tillegg til at det ble innført et delvis skille i utregningen av forskningstildeling og undervisningstildeling. Tidligere var studenttallet den viktigste kostnadsbærer ved budsjettildelingen. Finansieringssystemet skal således stimulere til bedre resultater gjennom en klar og direkte sammenheng mellom resultater og budsjettuttelling.

Raskere tilpasning av studietilbud

Modellen skulle fremme universitetenes og høyskolenes omstillingsevne knyttet til studentenes studievalg og samfunnets behov for kompetanse. Incentivene – især i utdanningskomponenten – skulle bidra til å understøtte økt fleksibilitet og raskere tilpasning av studietilbud.

Forutsigbarhet og langsiktige mål

Ved innføringen av en veldefinert budsjettmodell var målet å skape forutsigbarhet for institusjonene om deres økonomiske rammer. Klart definerte kriterier knyttet til utdanning og forskning skulle bidra til økt forutsigbarhet og ivaretagelse av langsiktige mål for kunnskapsutvikling. Også basisbevilgningen som utgjør i gjennomsnitt om lag 60 prosent av de samlede bevilgningene, skulle bidra til forutsigbarhet om de økonomiske rammebetingelsene.

Økt frihet for institusjonene og mindre detaljstyring

Den samlede bevilgning gis til institusjonene under ett som en rammebevilgning og disponeres av styret. Dette skulle bidra til å ivareta institusjonenes uavhengighet og frihet til å gjøre egne disponeringer av sine økonomiske rammer.

2.2.2 Viktige hensyn som modellutformingen bør ivareta

Ved utforming av budsjett- og finansieringsmodeller i offentlig sektor vil det være visse hensyn som er særlig sentrale. Dette kan dels være målsettinger og dels andre hensyn som den budsjettansvarlige myndighet, i dette tilfelle Kunnskapsdepartementet ønsker å vektlegge. Disse hensynene er gjengitt overfor i avsnitt 2.2.1. Econ Pöyry vil gi noen mer generelle perspektiver på normale krav og avveininger ved utformingen av finansieringsmodeller, som dels faller sammen med hensyn som ble lagt til grunn når finansieringsmodellen ble konstruert i sin tid, og hensyn som ikke eksplisitt var uttrykt når finansieringsmodellen ble introdusert i 2002.

Effektiv ressursbruk

Sentralt for alle typer budsjett- og finansieringsmodeller er at de skal bidra til effektiv ressursbruk. En ønsker at tilførselen av økonomiske ressurser skal bidra til av produksjonen av tjenestene skal skje på en mest mulig effektiv måte, slik at det ikke sløses med samfunnets ressurser. Normalt betegnes dette som kostnadseffektivitet. I finansieringsmodellen gis tilskuddene i stor grad som rammetilskudd og er ikke øremerket til bestemte forhold. Det innebærer blant annet at institusjonene selv vil få gevinstene ved en eventuell effektivisering av ressursbruken. Modellen legger således grunnlag for kostnadseffektivitet, men den sikrer det ikke. Det er opp til institusjonene selv å gjennomføre tiltak som sikrer kostnadseffektivitet.

Finansieringsmodellen for universiteter og høyskoler inneholder incentiver som er ment å påvirke atferden til institusjonene. Man ønsker gjennom modellen å gi institusjonene incentiver til å forfølge målene som er trukket opp. I undervisnings- og forskningskomponenten er det incentiver til å prioritere ulike aktiviteter som underbygger måloppnåelsen. Imidlertid er det for flere av de aktivitetene som belønnes i modellen, ikke en entydig sammenheng mellom disse aktivitetene og de overordnede målene. Men det kan likevel være sammenhenger mellom incentivene (og dermed aktivitetene) og målene som kan være indirekte og som kan slå gjennom på lenger sikt, blant annet knyttet til målene om kvalitet.

Kvalitet og finansieringsmodellen

Økt kvalitet i undervisning og forskning er det mest sentrale målet i Kvalitetsreformen. Kvalitet er et meget vanskelig begrep å definere konkret og i hvert fall er det svært krevende å gi en kvantitativ avgrensning. Det innebærer at i en kvantitativ finansieringsmodell er det utfordrende å bygge inn kvalitetsaspekter direkte. Disse må derfor håndteres mer indirekte gjennom tiltak som en antar direkte ivaretar kvalitative mål. Andre styringsinstrumenter og aktiviteter må derfor normalt bidra til å ivareta de kvalitative målene.

Enkelt og forutsigbart

Budsjett- og finansieringsmodeller bør normalt være enkle og forutsigbare. Kravet til enkelhet har både sammenheng med at alle aktørene og operatøren skal forstå modellens virkemåte, slik at modellen gir påregnelige utslag for den enkelte institusjon og totalt sett. På denne måten blir den også forutsigbar for aktørene og for operatøren.

Et slikt krav innebærer at modellen må være forholdsvis grovkalibret, og kan dermed ikke ivareta mer enn et begrenset antall aktiviteter eller strukturelle forhold. Det vil antakelig være slik at aktørene vil oppfatte at det er forhold som etter deres syn er viktig i forhold til finansieringen, som modellen ikke direkte ivaretar eller ivaretar på en måte som enkelte kan synes ikke er hensiktsmessig. Hvor langt man skal gå i forhold til hvilke detaljer som modellen bør ivareta, er en avveining i forhold til kravet om den bør være enkel.

Også tilgangen til statistikk som slike modeller må bygge på, tilsier at de bør være enkle. Dessuten må tilgangen til statistiske grunnlaget for modellene være godt, og informasjonsmaterialet må oppdateres raskt. Alle kjennetegn og indikatorer som inngår i slike modeller, må selvsagt være definert på en entydig måte.

Rettferdig

En finansieringsmodell må oppfattes som rettferdig. Rettferdighet krever i første rekke at finansieringsmodellen fordeler ressursene mellom institusjonene på en måte som oppfattes som rettferdig i forhold til ressursbehovene. Dette kravet henspeler i første rekke at den relative ressursfordelingen som modellen gir mellom institusjonene, oppfattes som rettferdig i forhold til produksjonen fra institusjonene. Også dette kravet betyr at informasjons- og datagrunnlag for ressursfordeling er av en slik kvalitet at det fanger opp de faktiske utviklingstrekk for indikatorene i modellen.

Budsjettstyring

En normalt krev er at overordnet myndighet har kontroll på det samlede budsjettet i sektoren. Det krever at overordnet myndighet har virkemidler som kan holde budsjettene innenfor rammer som den samlede statlige budsjettpolitikken krever.

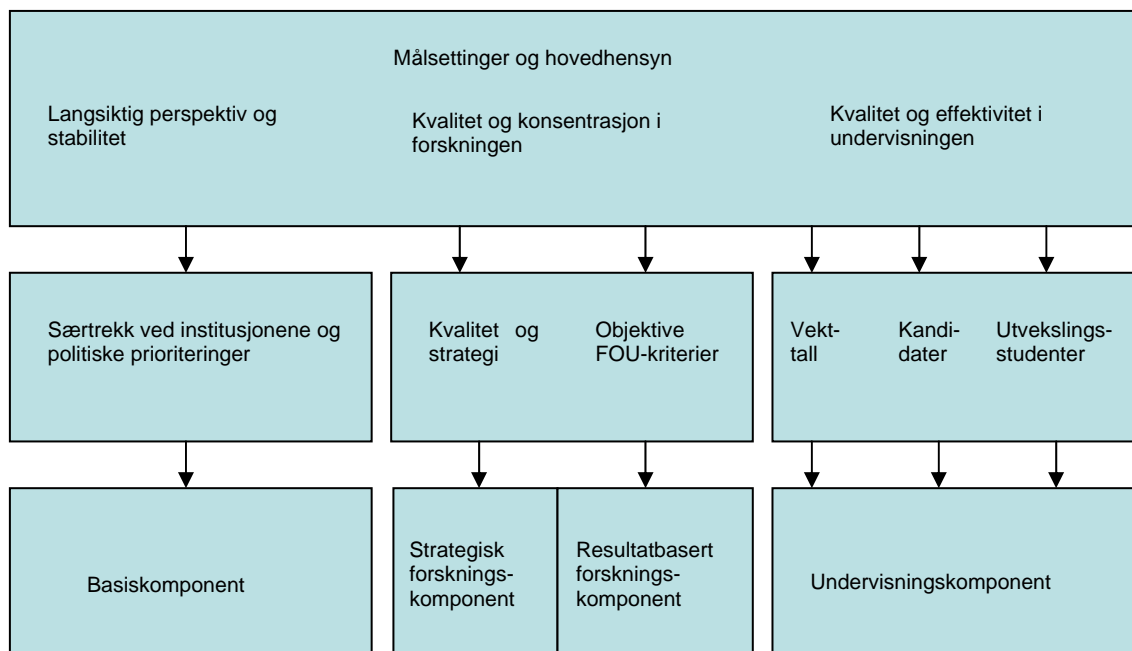
2.3 Hovedtrekkene i finansieringssystemet

2.3.1 Elementene i systemet

Finansieringssystemet er bygd opp av tre hovedelementer: basis-, undervisnings- og forskningskomponent. I forhold til tidligere innebar det nye systemet, som nevnt over, en markert dreining av fokus fra innsatsfaktorer og over mot resultater, i tillegg til at det ble innført et skille mellom forskningstildeling og undervisningstildeling, slik at studenttallet ikke lenger var eneste kostnadsbærer. Finansieringssystemet skulle (og skal!) således stimulere til bedre resultater gjennom en klar og direkte sammenheng mellom resultater og budsjettuttelling.

De ulike elementene skal ivareta ulike målsettinger og ulike hensyn, slik dette er illustrert i Figur 2.1, og beskrevet nedenfor:

Figur 2.1 *Finansieringssystemet for høyere utdanning ved introduksjonen i 2002*

Kilde: Kirke-, utdannings og forskningsdepartementet, St. prp. 1 (2001-2002) – bearbejdet av Econ Pöyry

Basiskomponenten skal sikre stabilitet i ressurstilgangen og gi rom til særskilte politiske prioriteringer. Bevilgningen er fastsatt med utgangspunkt i historiske budsjetttrammer. Bevilgningen via basiskomponenten gis som en fast ramme uavhengig av oppnådde resultater. Særskilte prioriteringer, bredde i fagtilbud, distriktshensyn, drift, leie og vedlikehold av bygningsmasse varierer mellom institusjonene og finansieres gjennom basistildelingen. Bevilgningen utgjør i gjennomsnitt 60 prosent av samlede bevilgninger.

Undervisningskomponenten har som mål å stimulere institusjonene til arbeide for å sikre kvalitet og effektivitet i undervisningen. Bevilgningen er en åpen⁶ budsjettamme som for hver institusjon avhenger av oppnådde resultater knyttet til de indikatorer som er valgt for å måle resultatene. Indikatorene er avlagte studiepoeng og antall inn- og utreisende utvekslingsstudenter. Undervisningsbevilgningen utgjør i gjennomsnitt om lag 25 prosent av de samlede bevilgningene til institusjonene. Bevilgningen til undervisningskomponenten er bestemt av resultatene to år før budsjettåret, dvs. at bevilgningen for 2004 ble fastsatt på grunnlag av resultatene i 2002.

Forskningskomponenten har som mål å sikre kvalitet og konsentrasjon i forskningen. Den er delt i en strategisk og en resultatbasert komponent. Strategikomponenten skal ivareta strategiske satsinger. Bevilgningen som gis gjennom komponenten, er øremerket til vitenskapelig utstyr, stipendiatstillinger og øvrige strategiske midler. Størrelsen på bevilgningen vil avhenge av opptrappingsplanen for forskning i det enkelte budsjettår. Den blir fordelt blant annet på grunnlag av nasjonale evalueringer og institusjonens egne forskningsstrategier.

Den resultatbaserte forskningskomponenten avhenger av oppnådde resultater knyttet til de indikatorer som er valgt for å måle resultatene. Indikatorene er (etter endringene i 2006) antall doktorgradskandidater, tildelte EU-midler, tildelte midler fra Norges forskningsråd og oppnådde publikasjonspoeng. Den resultatbaserte komponenten gis som en fast ramme for sektoren under ett. Det betyr at bevilgninger til den enkelte institusjon avhenger av resultatene institusjonen oppnår relativt til resultatene for alle andre institusjoner. Forskningsbevilgningen utgjør knapt 15 prosent av den samlede ramme til institusjonene, hvorav den strategiske delen utgjør om lag 8 prosent og resultatdelen 6 prosent.

Den samlede bevilgning gis til institusjonene under ett som en rammebevilgning og disponeres av styret.

2.3.2 Innføringen i 2002

Det nye finansieringssystemet ble innført i 2002. Imidlertid hadde ikke systemet omfordelende virkninger før i 2003. 2002 ble etablert som startår for det nye finansieringssystemet. I 2002 ble budsjetttrammene den enkelte institusjon fordelt på de ulike komponentene i det nye finansieringssystemet. Fordelingen på de ulike komponentene for hver enkelt institusjon ble i stor grad bestemt på grunnlag av institusjonens vektallsproduksjon i 2000 og institusjonens fagportefølje.

⁶ Med åpne menes her at den faktiske bevilgningen avhenger av oppnådde resultater og ikke av en på forhånd fastsatt budsjettamme, som er den normale budsjetteringsrutinen i statsbudsjettet.

Ved opprettingen ble om lag 40 prosent av midlene fordelt på de ulike elementene som er avhengig av oppnådde resultat innen utdanning og forskning.⁷ Resten – altså om lag 60 prosent – ble lagt til basiskomponenten.

Undervisningskomponenten (RBF)

Undervisningskomponenten - også benevnt resultatbasert finansiering (RBF) – ble i 2002 fastsatt på grunnlag av den faktiske vektallsproduksjonen (senere studiepoeng) i 2000 multiplisert med en budsjettsats ("pris") for ulike utdanningskategorier. Det beregnede budsjettnivået i 2002 dannet utgangspunkt for størrelsen på utdanningsbevilgningen for sektoren samlet for senere år. Imidlertid ble det beregnede utgangspunktet korrigert for institusjoner med manglende måloppfylling i 2000 og for institusjoner som overoppfylte målet i 2000. Korreksjonene ble foretatt på basis av måltall for antall studenter og faktisk antall registrerte studenter i 2000. Korreksjonen innebar at institusjoner med manglende måloppnåelse måtte øke sin vektallsproduksjon i 2001 for å opprettholde nivået på budsjettmidler tildelt i 2003 og vice versa for institusjoner med overoppfyllelse. For å skjerme enkelte av de små institusjonene ble det imidlertid satt en øvre grense for denne justeringen. I innføringsfasen ble utgangsposisjonen justert for endringer i tallet på studieplasser.

Budsjettsatsene og vektene for de ulike studiekategoriene ble i hovedsak fastsatt som "politiske" satser, men disse satsene reflekterte i noen grad faktiske kostnader. Dette ble i proposisjonen gitt følgende begrunnelse (St. prp.1 (2001-2002), s. 156): *"Institusjonane har stor fridom til sjølve og å leggje til rette for undervisningsopplegget, og det kan derfor ikke definerast eksakte kostnader for kvar utdanning eller type utdanning."*

Beregningen av den delen av den resultatbaserte undervisningskomponenten som er knyttet til vektall (studiepoeng), var basert på en fastsatt sats (pris) på kr. 24.000,- for 20 vektall (senere 60 studiepoeng) på *"Teorifag og sosialfaglige utdanninger på lavere grads nivå"*. Prisene i den resultatbaserte finansieringsmodellen svarer til 40 prosent av satsen som brukes ved opprettelse og nedleggelse av studieplasser. De resterende 60 prosent blir ved opprettelse og nedleggelse av studieplasser knyttet til basisbevilgningen.

Vektene og dermed prisene til de andre kategoriene var fastsatt relativt til kategoriene *"Teorifag og sosialfaglige utdanninger på lavere grads nivå"*, som er kategori F i Tabell 2.1. Vektene og prisene til de øvrige kategorier fremgår av tabellen.

⁷ I St. prp. 1 2001-2002 heter det på side 154: "Departementet vil komme tilbake til med ei vurdering av behovet for justering av utrekningsmodellen, samt storleiken på dei einsskilde komponentane, når ein har fått erfaring med det nye finansieringssystemet."

Tabell 2.1 Studiekategoriernes vektorer og priser i finansieringsmodellen 2002

Kategori	Studium	Vekt	Pris
A	Kliniske studium o.a.	4	96 000
B	Utøvende musikkutdanning, arkitektur- og designutdanninger o.a.	3	72 000
C	Hovedfag realfag o.a.	2	48 000
D	Hovedfag teorifag, sivilingeniørutdanning, enkelte kostnadskreven helsefag- og lærerutdanninger, samt praktiske mediefag	1,5	36 000
E	Helsefag-, lærer-, siviløkonomiutdanning, ingeniørutdanning og realfagsutdanninger på lavere grads nivå	1,25	30 000
F	Teorifag og sosialfaglige utdanninger på lavere grads nivå	1	24 000

Kilde: Kirke-, utdannings og forskningsdepartementet, St. prp. 1 (2001-2002)

For utvekslingsstudenter ble det fastsatt en sats på kr. 5000,- for både inn- og utreisende studenter, som er omfattet av et utvekslingsprogram og hvor utvekslingsoppholdet varer i minst 3 måneder.

Til sist ble det foreslått at institusjonene skulle motta et angitt beløp for hver uteksaminert kandidat. Beløpet skulle være det samme uavhengig av studium, siden satsene for studiekategoriernes vektall ivaretar kostnadsforskjeller i produksjonen mellom ulike studiekategorier. Imidlertid ble denne delen utsatt til etter at ny gradsstruktur ble gjennomført. På tross av at ny gradsstruktur nå er på plass har ikke denne indikatoren blitt innført.

Forskningskomponenten

Forskningskomponenten skal ivareta forskjellene i primæroppgaver til universiteter, vitenskaplige høyskoler og statlige høyskoler. Universiteter og vitenskaplige høyskoler har hovedansvar for grunnforskning og utdanning av doktorgradskandidater. De statlige høyskolene har et særskilt ansvar for utdanning innenfor profesjons- og yrkesutdanninger for å tilby FOU som bidrar til utvikling av det regionale nærings- og samfunnslivet.

Strategisk komponent

Den strategiske komponenten består av to deler; en generell del og en del som var øremerket for rekrutteringsstillinger. I proposisjonen ble det foreslått budsjettmidler innefor hver av kategoriene og fordelt på hhv statlige høyskoler og på universiteter og vitenskaplige høyskoler. Disse midlene ble også fordelt på hver enkelt institusjon.

Resultatbasert komponent (RBO)

Den resultatbaserte komponenten – også kalt resultatbasert omfordeling (RBO) – fordeles mellom institusjonene via et sett med fastlagte vektorer. Ved introduksjonen i 2002 varierte indikatorene mellom ulike institusjonstyper.⁸ Dette var ment å avspeile

⁸ Dette ble endret i 2006 a det ble innført felles indikatorer for alle institusjonskategorier, jf. kapitel 2.3.3

både forskjellige ansvarsområder og at omfanget av forskning også varierte mellom kategoriene av institusjoner. Vektene er gjengitt i Tabell 2.2.

Tabell 2.2 *Vekter i den resultatbaserte forskningskomponenten i 2002*

Indikatorer	Universitet	Vitenskaplige høyskoler	Statlige høyskoler
Doktorgradskandidater	0,3	0,3	
Hovedfags- profesjons og mastergradskandidater	0,1	0,1	
EU-tildeling	0,03	0,016	
NFR-tildeling	0,17	0,184	
Førstestillinger	0,4	0,4	0,4
Eksternt finansiert aktivitet ⁹			0,2
Avlagte vekttall			0,4

Kilde: Kirke-, utdannings og forskningsdepartementet, St. prp. 1 (2001-2002)

Det ble foreslått at om lag 10 prosent av budsjetttrammen for universiteter og vitenskaplige høyskoler og om lag 5 prosent for de statlige høyskolene skulle inngå i omfordelingen som skjer innenfor hver institusjonskategori i den resultatbaserte komponenten. For å unngå tilfeldige utslag og store endringer i budsjettnivået, inngår resultater fra de tre siste rapporteringsår i beregningene.¹⁰

Basiskomponenten

Basiskomponenten for utgangsåret 2002 var resten av budsjettmidlene som ikke gikk til undervisnings- eller forskningskomponenten eller ble brukt til skjønnsbevilgninger. Bevilgningen som gis via basiskomponenten skal være stabil og hovedsakelig reguleres på bakgrunn av faktisk aktivitet. Bevilgningen over basiskomponenten til den enkelte institusjon ivaretar blant annet strukturelle forskjeller knyttet til oppgaver og kostnader. Blant annet skal husleieutgifter dekkes gjennom basisbevilgningen. Basiskomponenten bevilges som en ramme uten nærmere spesifisering eller krav til bruken av midlene. En ønsket med dette å gi institusjonen større frihet i bruken av budsjettmidler i tråd med målsettingene i Kvalitetsreformen. Dette skulle også bidra til å redusere rapporteringsbehovet som tidligere var svært detaljert og komplisert. Men departementet ga uttrykk for at det ville følge med på institusjonenes studieprofil og om nødvendig sette i verk tiltak for å ivareta nasjonale hensyn og hindre uheldig dreining av fagsammensetning.

Bevilgninger til museumsvirksomheten ble synliggjort i basisbevilgningen fordi museene har et nasjonalt ansvar for de naturvitenskaplige og kulturhistoriske samlingene, og at departementet mente at det var behov for større oppmerksomheten om disse funksjonene.

⁹ Omfatter EU-tildeling, NFR-tildeling og annen ekstern finansiering for de statlige høyskolene.

¹⁰ Dette ble endret i 2006 da kun resultater i året før budsjettåret inngår.

2.3.3 Endringer i finansieringssystemet 2003-2008

Tabell 2.3 gir en oversikt over endringer som er foretatt i finansieringssystemet i årene 2003 til 2008. Her er kun endringer i systemet med, mens for eksempel rent budsjettmessige endringer er holdt utenfor.

Tabell 2.3 *Endringer i finansieringssystemet 2002-2008*

2003	2005	2006
Innføring av finansieringssystemet også for private høyskoler, men ikke alle studier ble inkludert	Inkludering av alle studier i private høyskoler	Endrede indikatorer og vekter i resultatbasert omfordeling av forskningsmidler (RBO) Tildeling baseres på resultater i året før budsjettåret mot tidligere i gjennomsnittet av de tre foregående år.

Private høyskoler innlemmet i 2003

I Budsjett-innst. S.Nr.12 (2001-2002) uttalte flertallet i kirke-, utdanning- og forskningskomiteen følgende:

”I lys av Kvalitetsreformen mener komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, at det er behov for å gjennomgå finansieringsordningene for private høyskoler.”

Videre het det:

”Dette flertallet mener finansieringssystemet for private høyskoler bør bygge på de samme prinsipper som for statlige universitet og høyskoler med en basisbevilgning, forskningskomponent og vekttallskomponent.”

Forslaget ga en finansieringsordning for private høyskoler som i hovedsak var sammenfallende med ordningen for de statlige institusjonene. Imidlertid var en del studier ved private høyskoler ikke inkludert i undervisningskomponenten i modellen. Fire private høyskoler¹¹ fikk midler via forskningskomponenten fra og med 2003. Bevilgninger gitt via basiskomponenten skulle også for private høyskoler utgjøre om lag 60 prosent av samlede bevilgninger. Imidlertid var basiskomponenten for noen høyskoler høyere enn dette. For basisbevilgninger som utgjorde mer enn 60 prosent av samlet ble det knyttet et resultatkrav knyttet til produksjonen av studiepoeng.

Inkludering av alle studier i private høyskoler fra 2005

Fra 2005 ble alle studier for private høyskoler inkludert i undervisningskomponenten¹². Dette ble gjort for å sikre likebehandling av private og statlige institusjoner. Ved innføringen ble foretatt en del tekniske justeringer av basiskomponenten for enkelte høyskoler.

¹¹ Dette var Handelshøyskolen BI, Det teologiske Menighetsfakultet, Misjonshøgskolen og Diakonhjemmets høgskole.

¹² Enkelte videreutdanningstilbud gitt ved Handelshøyskolen BI ble ikke innlemmet.

Omlægging av vektene i forskningskomponenten i 2006

I 2006 ble vektene i den resultatbaserte forskningskomponenten (RBO) endret og samordnet for alle typer institusjoner. Vitenskapelig publisering kom inn som nytt kriterium, mens kriteriet for produksjon av hovedfags-, profesjons- og mastergradskandidater ble fjernet. Forslaget innebar at vektene for produksjon av doktorgradskandidater og vitenskaplig publisering ble satt noe høyere enn for EU-midler og midler fra Norges Forskningsråd. Begrunnelsen var at to første indikatorene har et ”.. tydelegare orientering mot forskingsresultat, men skilnaden er liten.”¹³

Tabell 2.4 Vekter i den resultatbaserte forskningskomponenten

Indikatorer	Tidligere vekter			Nye vekter fra 2006
	Universitet	Vitenskaplige høyskoler	Statlige høyskoler	Samtlige institusjoner
Doktorgradskandidater	0,3	0,3		0,3
Hovedfags-, profesjons og mastergradskandidater	0,1	0,1		
EU-tildeling	0,03	0,016		0,2
NFR-tildeling	0,17	0,184		0,2
Førstestillinger	0,4	0,4	0,4	
Eksternt finansiert aktivitet ¹⁴			0,2	
Avlagte vekttall			0,4	
Vitenskapelig publisering				0,3

Kilde: St.prp.1 (2001-2002) og St.prp. 1 (2005-2006)

For vitenskaplig publisering ble det benyttet et rapporteringssystem utviklet av Universitets- og høyskolerådet. Systemet innebar en avgrensning av vitenskaplig publisering fra annen publisering og en vekting av ulike publiseringskanaler. Dette systemet ble senere revidert i 2008

Samtidig med endringen i indikatorene ble også beregningsårene som inngikk i beregningsgrunnlaget for indikatorene, endret. Tidligere inngikk gjennomsnittsverdien for de tre siste årene før budsjettåret, mens fra 2006 ble det erstattet av verdien på indikatorene i året før budsjettåret. Begrunnelsen var at det gjorde incentivene tydeligere ved at sammenhengen mellom økonomisk uttelling og endringer i indikatorverdiene vil skje raskere enn i den tidligere.

¹³ St.prp.1 (2005-2006).

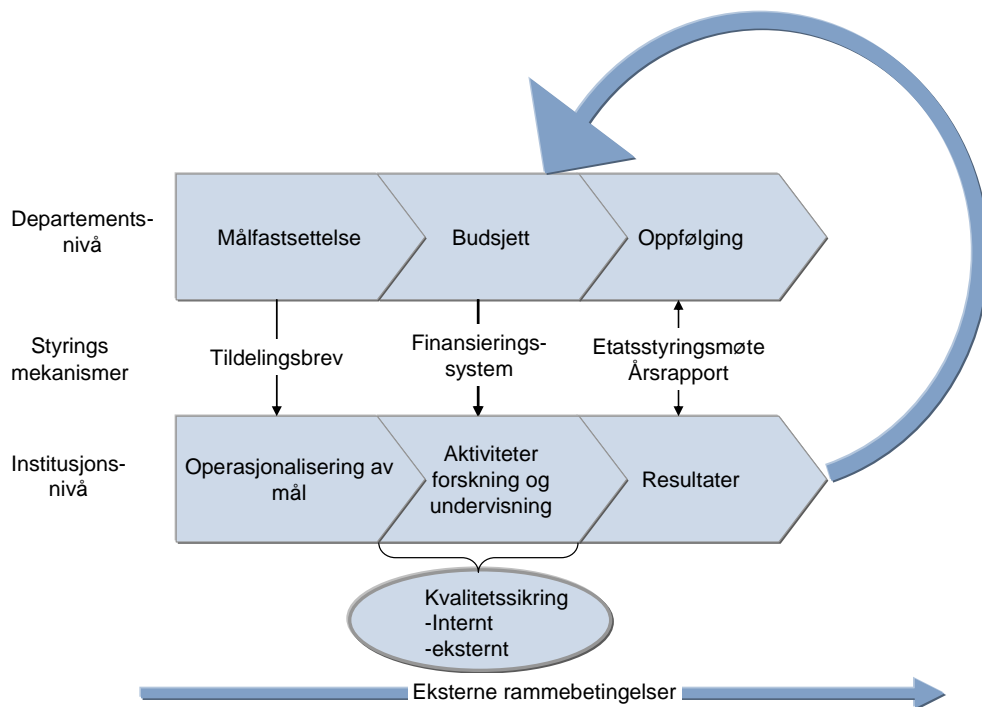
¹⁴ Omfatter EU-tildeling, NFR-tildeling og annen eksternt finansiering for de statlige høyskolene.

3 Øvrige styringsinstrumenter og inntektskilder

3.1 Innledning

De statlige universitetene og høyskolene er forvaltningsorganer, der statsråden i Kunnskapsdepartementet har formell instruksjonsrett. Men institusjonene er etter kvalitetsreformen gitt betydelige fullmakter som begrenser bruken av instruksjonsretten. For private høyskoler har ikke statsråden instruksjonsrett.

Figur 3.1 Finansieringssystemet og andre styringsinstrumenter

Kilde: Econ Pöyry

I tillegg til finansieringssystemet benytter sentrale myndigheter et sett av andre styringsinstrumenter til styringen av sektoren. I tillegg til generelle lovreguleringer og signaler som gis i budsjettproposisjoner og andre dokumenter fra regjeringen, er følgende styringsinstrumenter de viktigste i styringen av sektoren i dag:

- *Mål- og resultatstyring* er den sentrale styringsformen av institusjonene etter Kvalitetsreformen.
- *Eksterne bidrag til kvalitetssikring og kvalitetsutvikling*
 - NOKUTs ulike aktiviteter knyttet til gjennomgang av kvaliteten ved utdanningen
 - NFRs rolle i finansiering og prioritering av forskning og NFRs fagevalueringer
- *Studiefinansiering*
- *Endringer i lov- og regelverk i forbindelse med gjennomføring av Kvalitetsreformen.*

Institusjonene har andre inntektskilder enn bevilgningene over statsbudsjettet, blant annet forskningsmidler mottatt fra NFR, andre nasjonale kilder og internasjonale kilder, og de har inntekter på salg av undervisningstjenester og trolig også andre inntektskilder.

3.2 Øvrige styringsinstrumenter

3.2.1 Mål- og resultatstyring

Etter Kvalitetsreformen er Kunnskapsdepartementets styringsform mål- og resultatstyring av institusjonene. Dette innebærer en omlegging fra relativt detaljert styring av ressursinnsatsen gjennom de årlige budsjettene til fokus på resultater og måloppnåelse. Følgende aktiviteter sentrale i styringsdialogen mellom departementet og institusjonene:

- *Tildelingsbrev* for statsbudsjettet (årlig) fra Kunnskapsdepartementet til hver enkelt institusjon.
- *Årsrapport fra institusjonene*. Institusjonene er pålagt å utarbeide en årsrapport med blant annet med nødvendig informasjon for styringsformål.
- *Etatsstyringsmøte* (årlig) mellom Kunnskapsdepartementet og ledelsen for den enkelte institusjon.

Tildelingsbrev og tilbakerapportering fra institusjonene

Alle departementer er pålagt i Økonomiregelverket¹⁵ å stille bevilgninger til disposisjon for underliggende etater etter at statsbudsjettet er vedtatt i Stortinget. Dette gjøres gjennom tildelingsbrevet. Slik er det også for universiteter og høyskoler. I tildelingsbrevene fastsettes bl.a. resultatmål for virksomhetene, utgifts- og inntektsrammer (netto budsjettammer som er relevant for sektoren), budsjettfullmakter og rapporteringskrav. Tildelingsbrevene er en viktig del av departementets samlede virksomhetsstyring.

Universitetene og høyskolene er pålagt å utarbeide en særskilt årsrapport til departementet. Årsrapporten skal oppfylle krav om informasjon framsatt i tildelingsbrevet og inneholde annen relevant informasjon av betydning for departementets styring.

Etatsstyringsmøte

Kunnskapsdepartementet gjennomfører etatsstyringsmøter med alle offentlig eide institusjoner i sektoren. I etatsstyringsmøtene gjennomgås resultater og planer for institusjonene på bakgrunn departementets tildelingsbrev og institusjonenes rapportering til departementet. Hovedfokus er oppfølging av målene som er trukket opp for institusjonene.

For private høyskoler gjennomføres det ikke etatsstyringsmøter, men det har vært gjennomført dialogmøter med grupper av private høyskoler.

¹⁵ ”Reglement for økonomistyring i staten”. Fastsatt ved kronprinsregentens resolusjon 12. desember 2003.

3.2.2 Eksterne bidrag til kvalitetssikring og kvalitetsutvikling

Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT)

NOKUT er tillagt oppgaver for akkreditering, evaluering og godkjenning av høyere utdanning. Oppgavene er regulert i egen forskrift¹⁶. NOKUT er et uavhengig, statlig organ som skal kontrollere og bidra til å utvikle kvaliteten på høyere utdanning og fagskoleutdanning i Norge. NOKUT gir også generell godkjenning av høyere utdanning tatt i utlandet.

I forhold til norske universiteter og høyskoler er det tre oppgaver som er sentrale i NOKUTs virksomhet:

- Akkreditering av institusjoner og enkeltstående studietilbud
- Evaluering av institusjonenes kvalitetssikringssystem
- Evaluering av kvaliteten i høyere utdanning.

Akkreditering

Akkreditering er en faglig vurdering av om en institusjon eller et studietilbud tilfredsstillende et sett med fastsatte standarder og kriterier. Akkrediteringen skal sikre at kvalitetskrav til utdanningen ivaretas. Dessuten er det et mål at akkrediteringsprosessene skal bidra til kvalitets- og utviklingsarbeid i institusjonene.

Institusjonene som er akkreditert, har ulike fullmakter til å opprette studietilbud uten å søke om oppretting. Omfanget av fullmaktene varierer mellom de ulike typene institusjoner: universiteter, vitenskaplige høyskoler og statlige høyskoler. Institusjoner uten akkreditering må søke NOKUT om akkreditering uansett hva slags studietilbud de ønsker å opprette. For å bli akkreditert er det et av kravene at institusjonene har godkjent et kvalitetssikringssystem.

Kvalitetssikringssystem

Per 1. januar 2004 er alle institusjoner pålagt å ha et kvalitetssikringssystem. En egen forskrift fastsetter de kravene som systemene må tilfredsstillende.¹⁷ Norge (og dermed institusjonene) er også forpliktet til å følge europeiske standarder for kvalitetssikring.

Kvalitetssikringssystemene skal evalueres av NOKUT minst hvert 6 år. Evalueringen gjennomføres av en kommisjon med oppnevnte eksterne medlemmer og en prosjektleder fra NOKUT. NOKUT har fastsatt et sett med evalueringskriterier som er innrettet mot institusjonenes prosesser og systemer i kvalitetssikringen og ikke mot kvalitetsstandarder. Dersom evalueringen viser at kvalitetssikringssystemet ikke er tilfredsstillende, får institusjonene normalt 6 måneder på å forbedre systemet. Dersom institusjonene etter denne tidsfristen ikke oppfyller kravene mister institusjonene retten til å opprette egne studietilbud inntil manglene ved systemet er rettet opp og godkjent av NOKUT.

¹⁶ FOR 2005.09-08 nr. 1040: Forskrift om akkreditering, evaluering og godkjenning etter lov om universiteter og høyskoler.

¹⁷ FOR 2005.09-08 nr. 1040, § 2.

Evaluering av kvaliteten i høyere utdanning

NOKUT skal i henhold til sitt mandat foreta evalueringer som belyser kvaliteten i høyere utdanning. Kunnskapsdepartementet kan pålegge NOKUT å gjennomføre slike evalueringer. NOKUT har på oppdrag for departementet gjennomført to evalueringer av denne typen; for ingeniørutdanningen og for allmennlærerutdanningen. Dessuten har NOKUT på eget initiativ gjennomført en evaluering av sykepleierutdanningen. For tiden pågår en evaluering av kvaliteten i førskolelærerutdanningen. Evalueringene skal gjennomføres på en måte som gjør at institusjonene selv skal få nytte av dem. I tillegg offentliggjøres rapporter slik at andre interessenter kan utnytte kunnskapen som genereres.

Norges forskningsråd (NFR)

NFRs oppgaver og budsjett

Norges forskningsråd har flere ulike oppgaver knyttet til norsk forskning. Blant annet er NFR en viktig aktør for gjennomføring av myndighetenes forskningsstrategi og tilhørende forskningsprogrammer. NFR er også en sentral rådgiver for de sentrale myndighetene i utarbeiding av forskningsstrategien.

NFR hadde i 2007 et budsjett på 5,8 milliarder kroner. Av dette gikk 5,3 milliarder kroner til forskning. Universitetene og høyskolene mottok i 2007 knapt 2,0 milliarder kroner av NFRs forskningsmidler. Bevilgningene fra NFR til universitets- og høyskolesektoren gikk noe ned i 2005 og 2006 før de steg fra 2006 til 2007.

Fagevalueringer

Norges forskningsråd gjennomfører fagevalueringer av norsk forskning. Slike evalueringer er gjennomført både før og etter kvalitetsreformen. På NFRs hjemmeside heter det om fagevalueringene:

”Fagevalueringer har som mål å foreta en kritisk gjennomgang av det norske forskningssystemet i et internasjonalt perspektiv, samt å fremskaffe anbefalinger om tiltak som kan fremme kvalitet og effektivitet i forskningen.

Evalueringene bidrar til at Forskningsrådet får informasjon som kan legges til grunn for Rådets forskningsstrategiske arbeid og i arbeidet ovenfor offentlige organer. Anbefalinger og råd i fagevalueringene skal danne basis for generelle tiltak og faglige prioriteringer. Evalueringene er også ment å være et redskap for institusjonenes strategiske og faglige utviklingsarbeid.”

NFRs fagevalueringer av forskningssystemet skal bidra til å heve kvaliteten på forskningen. NFR har foretatt en rekke fagevalueringer. Disse startet i 1996 med evaluering av realfagene. Hovedfokus har vært innrettet mot universitetene og dermed i mindre grad mot andre institusjoner. Evalueringene gjennomføres av en oppnevnt komité med utenlandske medlemmer. Et virkemiddel er at institusjonene gjennomfører egne evalueringer, og dessuten at evalueringen foregår i dialog med institusjonen. NFR følger opp evalueringene med ulike forslag og tiltak for å bidra til forbedringer der evalueringene har påvist svakheter.

3.2.3 Studiefinansiering

I forbindelse med Kvalitetsreformen ble det gjennomført to endringer i studiefinansiering. For det første ble stipendandelen økt for å stimulere til heltidsstudier. For det andre ble det innført en ordning ("konverteringsordningen") der lån ble omgjort til stipend avhengig av gjennomføring av utdanningen. Begge deler skulle understøtte målene i Kvalitetsreformen knyttet til kvaliteten i studiene og effektiv gjennomføring av disse.

3.2.4 Endringer i lov- og regelverk

I forbindelse med kvalitetsreformen ble det overordnede lov- og regelverk tilpasset til det nye styrings- og organisasjonssystemet. Blant annet ble det formelle grunnlaget for overføring av myndighet til institusjonene reflektert i det nye lov- og regelverket.

3.3 Andre inntektskilder

Universiteter og høyskoler har andre inntektskilder enn som tilføres over statsbudsjettet. Slike inntekter vil kunne påvirke tilpasningen til institusjonene, og således bidra til å svekke eller forsterke de incentivene som ligger i finansieringsmodellen.

4 Indikatorer og nøkkeltall

4.1 Innledning

Denne delen av rapporten gir en kortfattet deskriptiv analyse av utviklingen i universitets- og høyskolesektoren de seneste årene, med utvalgte indikatorer for undervisning, forskning og økonomi. Hovedfokuset vil være på 2002-2007, men der det foreligger data også for tidligere år vil disse blitt tatt med. Datagrunnlaget for figurer og tabeller finnes i vedlegget til denne rapporten. Her presenteres også en rekke mer detaljerte tabeller, samt enkelte oversikter som ikke er gjengitt under i denne delen av rapporten.

Som det fremgår av vedlegget er flere av indikatorene brutt ned etter geografisk lokalisering (fylke). Denne dimensjonen er allikevel ikke trukket frem i gjennomgangen nedenfor, da den ikke gir noen klart bilde av utviklingstrekk. Antallet, type og størrelsen på institusjonene i de forskjellige fylkene varierer kraftig, og gjør sammenligningene lite fruktbare.

Den rapporten presenterer et omfattende datamateriale. Ansvaret for datakvaliteten for grunnlagsdataene ligger hos den oppgitte kilden, mens Econ Pöyry står ansvarlig for alle bearbeidinger. Vi har forsøkt å korrigere for mangelfull datakvalitet i grunnlagsdataene i de tilfeller vi har avdekket dette, enten dette har skyltes mangelfull rapportering fra institusjonene, eller at endringer i spesifikasjoner har medført usammenlignbare tall. For å sikre sammenlignbarhet har vi plassert Universitetet i Stavanger og Universitetet for Miljø- og Biovitenskap i kategoriene 'universiteter' for alle år, mens Universitetet i Agder er plassert i kategorien 'statlige høyskoler'. Dette medfører at summene for disse to institusjonskategoriene ikke alltid vil være identiske med tallene som gjenfinnes i NSD-rapporter.

Som det fremgår av kildehenvisningene under hver enkel figur og tabell, så er majoriteten av dataene hentet fra NSD sin Database for statistikk om høgre utdanning. Tall for tildelinger (bevilgninger) til institusjonene og inndelingen i komponenter er hentet fra St.prp. nr. 1 for de aktuelle årene. Tall for primærstøttere er hentet fra sluttstatistikkene til Samordna opptak.

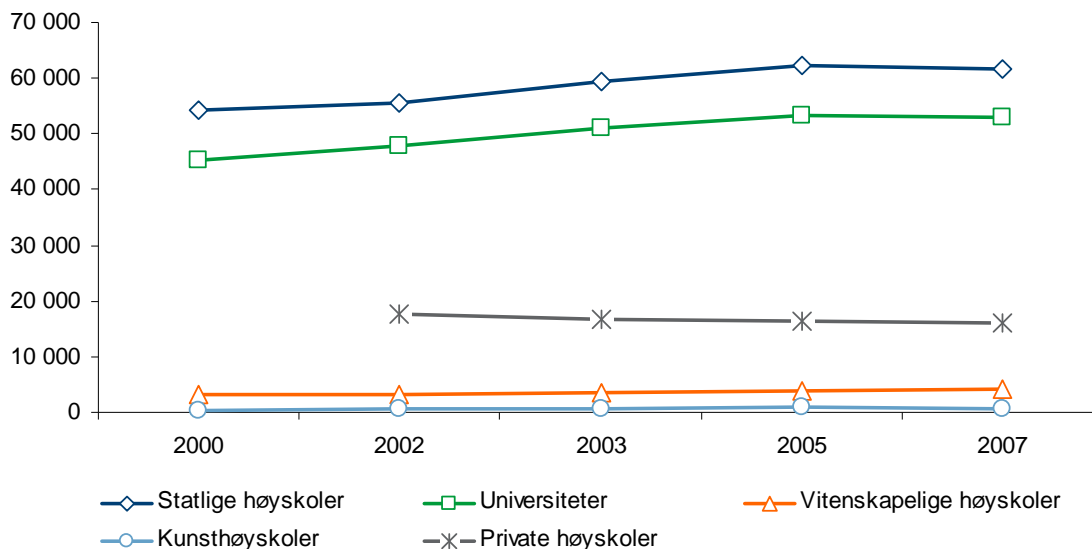
Data for kunsthøyskolene er tatt med der disse foreligger. Siden denne institusjonskategorien ikke inngår i finansieringssystemet, er disse tallene i liten grad kommentert i gjennomgangen.

4.2 Undervisning

4.2.1 Studiepoeng

Det har vært en jevn stigning i antall avlagte studiepoeng fra 2000 til 2005 for alle institusjonskategorier, med unntak av de private høyskolene. Deretter har veksten avtatt. Etter innføringen av Kvalitetsreformen i 2003 har den prosentmessige økningen vært størst for de vitenskapelige høyskolene (12 prosent) og kunsthøyskolene (16 prosent). For både de statlige høyskolene og universitetene var det en topp i 2005, og så en svak nedgang de to påfølgende årene. Veksten i avlagte studiepoeng i tidsrommet 2003-2007 har samlet sett vært henholdsvis 3 prosent og 4 prosent.

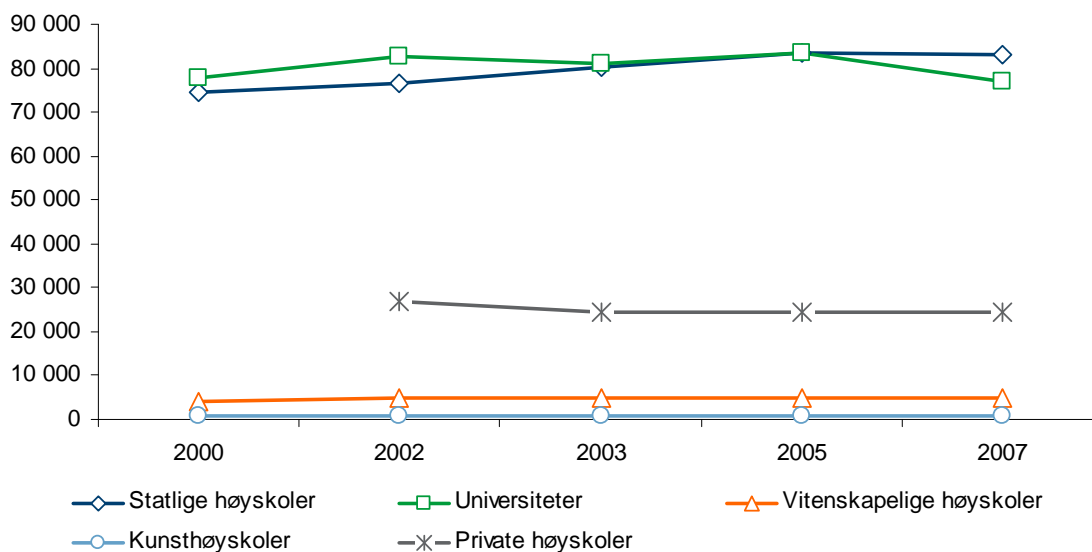
Figur 4.1 Utvikling av avlagte studiepoeng

Kilde: Database for statistikk om høgre utdanning, bearbeidet av Econ Pöyry

Veksten i avlagte studiepoeng må sees i sammenheng med antallet registrerte studenter. Antallet studenter steg kraftig fra slutten av nittitallet og frem mot 2002, for å så flate ut og synke noe fra 2005. Nedgangen har vært størst for universitetene og kunsthøyskolene. En svakhet med denne variabelen er at det vil variere mellom institusjoner hvor mange av de registrerte studentene som faktisk er aktive og avlegger eksamener. Det er sannsynlig at særlig de store universitetene i de største byene har et høyere innslag av 'nullpoengsytere' enn mange av institusjonene i mindre sentrale strøk. Econ Pöyry har ikke hatt tilgang på tall som kan bidra til å korrigere dette. Vi antar at det ikke er sannsynlig at andelen 'nullpoengsytere' vil variere så mye over tid at det vil påvirke utviklingstrenden i vesentlig grad.

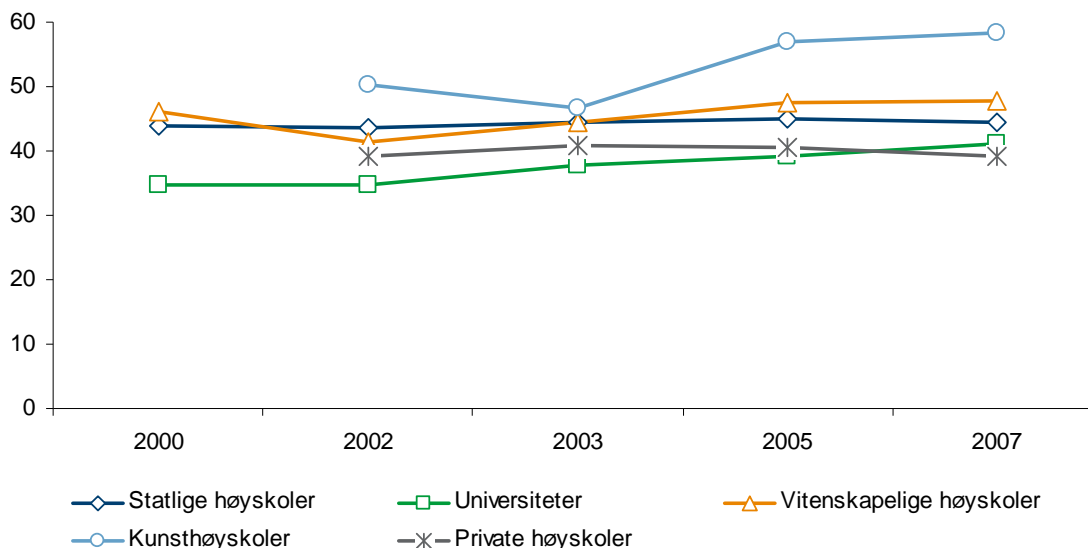
Figur 4.2 Utvikling i antall registrerte studenter

Kilde: Database for statistikk om høgre utdanning, bearbeidet av Econ Pöyry

Sett i sammenheng med nedgangen utviklingen i antall registrerte studenter, skulle den positive utviklingen i studiepoengsproduksjonen tilsi en økning i antall studiepoeng per student. Dette stemmer for sektoren som helhet, men utvikling er ikke entydig mellom institusjonskategorier. Universitetene har hatt den kraftigste økningen i tidsrommet 2003-2007, med en vekst på 12 prosent, mens de statlige høyskolene har hatt en økning på kun 0,5 prosent. De er de største universitetene (Oslo, Bergen og Trondheim) som øker mest.

Figur 4.3 Studiepoeng per student

Kilde: Database for statistikk om høgre utdanning, bearbeidet av Econ Pöyry

Tabell 4.1 Studiepoeng per student etter institusjonskategori

	1998	2000	2002	2003	2005	2007	Endring 1998- 2002	Endring 2003-2007
Statlige høyskoler		43,8	43,5	44,5	44,9	44,5		0 %
Universiteter	31,9	34,8	34,7	37,7	39,2	41,2	9 %	10 %
Vitenskapelige høyskoler		46,2	41,3	44,3	47,5	47,9	51 %	8 %
Kunsthøyskoler			50,2	46,6	56,9	58,3		25 %
Private høyskoler			39,2	40,9	40,5	39,3		-4 %
Alle institusjoner		39,3	39,1	41,1	42,1	42,7		4 %

Kilde: Database for statistikk om høgre utdanning, bearbeidet av Econ Pöyry

Veksten i avlagte studiepoeng per student er ulikt fordelt mellom lavere grad og mastergrad, og utviklingen er ikke entydig mellom institusjonskategorier. Universitetene har en kraftig økning i studiepoeng per student på masternivå, og en mer beskjeden økning på lavere grad. De statlige høyskolene har derimot en nedgang i antall studiepoeng per student på mastergrad, og en svak økning på lavere grad.

Tabell 4.2 Studiepoeng per student etter gradsnivå

	2003		2007		Endring	
	Lavere grad	Master-grad	Lavere grad	Master-grad	Lavere grad	Master-grad
Statlige høyskoler	45,8	33,7	46,5	30,8	1,6	-8
Universiteter	37,4	25,3	40,1	41,1	7,2	62
Vitenskapelige høyskoler	36,5	50,2	53,0	43,8	45,3	-13
Kunsthøyskoler	45,7	48,2	59,8	54,1	30,9	12
Private høyskoler	46,0	3,1	45,0	9,4	-2,4	208
Alle institusjoner	42,8	26,9	44,6	37,4	4,1	39

Kilde: Database for statistikk om høgre utdanning, bearbeidet av Econ Pöyry

Studiepoengveksten fordeler seg også ujevnt i forhold til kostnadskategoriene¹⁸. Den klart største økningen finner vi i kategori D (samfunnsvitenskapelige og humanistiske fag på høyere grads nivå, enkelte kostnadskrevende helsefag- og faglærerutdanninger, samt praktiske mediefag), etterfulgt av kategori B (musikk-, arkitektur- og designutdanninger o.a.). Kategoriene C (realfag på høyere grads nivå o.a.) og F (teorifag og sosialfaglige utdanninger på lavere grads nivå, samt videreutdanninger) har en nedgang i perioden. Kategori E (helsefag-, lærer- og realfagsutdanninger på lavere grads nivå) er uendret i perioden, mens kategori A (kliniske studium o.a.) har en liten økning på 2 prosent. Studiepoeng fra praktisk-pedagogisk utdanning ble flyttet fra kategori E til D i med virkning fra 2005, noe som kan bidra til å forklare utviklingen i de to kategoriene.

Tabell 4.3 Studiepoengsenheter etter kostnadskategorier

	2003	2004	2005	2006	2007	Endring
Kategori A	4 233	4 299	4 245	4 639	4 337	2 %
Kategori B	3 219	3 429	3 497	3 733	3 714	15 %
Kategori C	4 048	3 558	3 807	3 787	3 742	-8 %
Kategori D	17 899	18 282	20 665	21 198	22 822	28 %
Kategori E	45 871	49 807	48 663	47 181	45 788	0 %
Kategori F	39 883	38 062	38 636	38 570	37 755	-5 %
Sum	115 152	117 438	119 514	119 108	118 157	3 %

Kilde: Database for statistikk om høgre utdanning. Private høyskoler ikke inkludert

4.2.2 Internasjonalisering

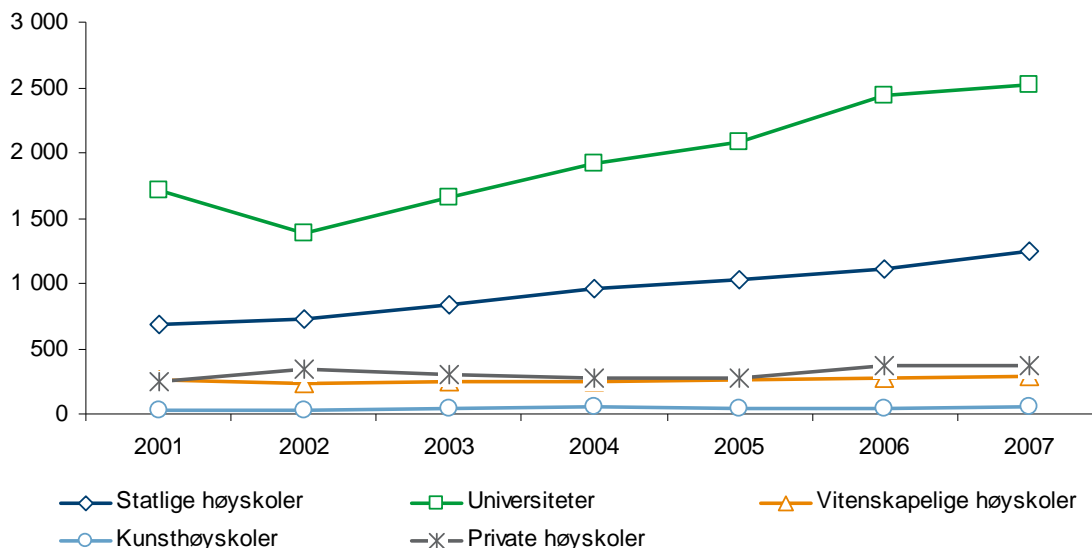
Å øke det internasjonale utdanningssamarbeidet har vært et viktig mål i universitets- og høyskolesektoren de siste årene. Som en indikator på hvorvidt man har lyktes med dette kan tall på inn- og utreisende studenter betraktes. Dette er også indikatorer som brukes i finansieringsmodellen. På grunn av endrede spesifikasjoner fra 2001, vil bare data f.o.m. dette året bli tatt med i betraktning, for å ivareta sammenlignbarheten.

Både for inn- og utreisende studenter sank antallet fra 2001 til 2002, for å så stige fra 2002 til 2007. Samlet sett har det i sektoren vært en økning på 67 prosent for inn-

¹⁸ Kostnadskategoriene referer seg til inndelingen i undervisningskomponenten i finansieringssystemet, omtalt i kapittel 2 foran.

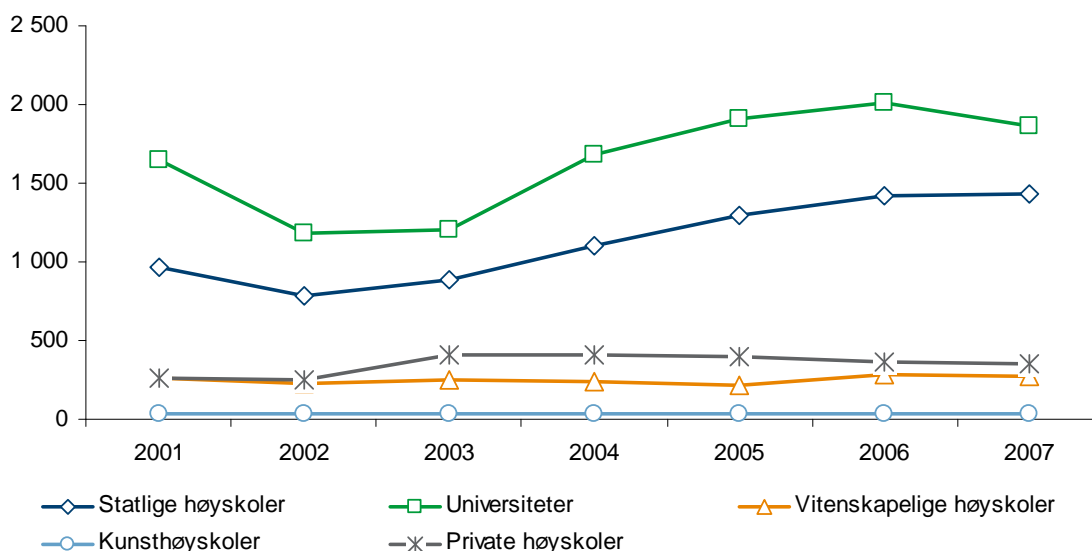
reisende studenter, og 60 prosent for utreisende studenter siden 2002. Dette har medført at ca 1800 flere studenter har reist ut for å studere (på et opphold av minst tre måneders varighet) i 2007 sammenlignet med 2002, mens ca 1500 flere studenter kom til Norge. Det er universitetene som tiltrekker seg flest utenlandske studenter, mens for de utreisende studenter er de statlige høyskolene og universitetene mer jevnbyrdige. Veksten har en jevn stigning i hele perioden for innreisende studenter, mens den har avtatt fra 2006 for de utreisende studentene.

Figur 4.4 Utvikling i antallet innreisende studenter

Kilde: Database for statistikk om høgre utdanning, bearbeidet av Econ Pöyry

Figur 4.5 Utvikling i antallet utreisende studenter

Kilde: Database for statistikk om høgre utdanning, bearbeidet av Econ Pöyry

4.2.3 Studietilbud

Et av hovedmålene for det nye finansieringssystemet var at det skulle fremme universitetenes og høyskolenes evne og vilje til raskere omstilling av kapasitet, og

opprettelse av nye studietilbud, for å tilpasse studieprofilen til endringer i studieønsker eller samfunnets behov for arbeidskraft. Det kan i den sammenheng være interessant å betrakte utviklingen i antallet nye og avviklede studietilbud. Vi ser at det var en kraftig økning i antallet nye studietilbud særlig de første årene etter kvalitetsreformen, med en topp i 2003. I sum har de statlige høyskolene opprettet 1284 nye studietilbud i tidsrommet 2002-2007, og lagt ned 311 studietilbud, slik at den nett tilveksten blir en økning på 973 studietilbud. Universitetene har en netto tilvekst på 387 studietilbud, med 593 nyopprettede og 206 avviklede. De vitenskapelige høyskolene er den eneste institusjonskategorien som har en netto nedgang på 36 studietilbud, med 28 nye studietilbud, og 64 nedlagte. Kunsthøyskolene har opprettet 29 nye tilbud og lagt ned 24, og har dermed en ganske svak tilvekst. De private høyskolene har opprettet 69 nye tilbud, og lagt ned 23, noe som gir en netto tilvekst på 46 studietilbud. For sektoren som helhet har den netto tilveksten vært på 1375 nye studietilbud, med 2003 nyopprettede og 628 avviklede.

Tabell 4.4 Nye og avviklede studietilbud etter institusjonskategori

	2002		2003		2004		2005		2006		2007	
	Nye	Avvikl.	Nye	Avvikl.	Nye	Avvikl.	Nye	Avvikl.	Nye	Avvikl.	Nye	Avvikl.
Stat. høyskoler	238	0	213	0	205	46	233	73	187	62	208	130
Universiteter	48	0	337	0	67	50	69	40	40	14	32	102
Vit. høyskoler	2	0	3	0	15	14	5	9	2	26	1	15
Kunsthøyskoler	0	0	16	0	4	2	7	15	2	7	0	0
Pri. høyskoler	7	0	0	0	27	1	17	13	15	9	3	0
Sum	295	0	569	0	318	113	331	150	246	118	244	247

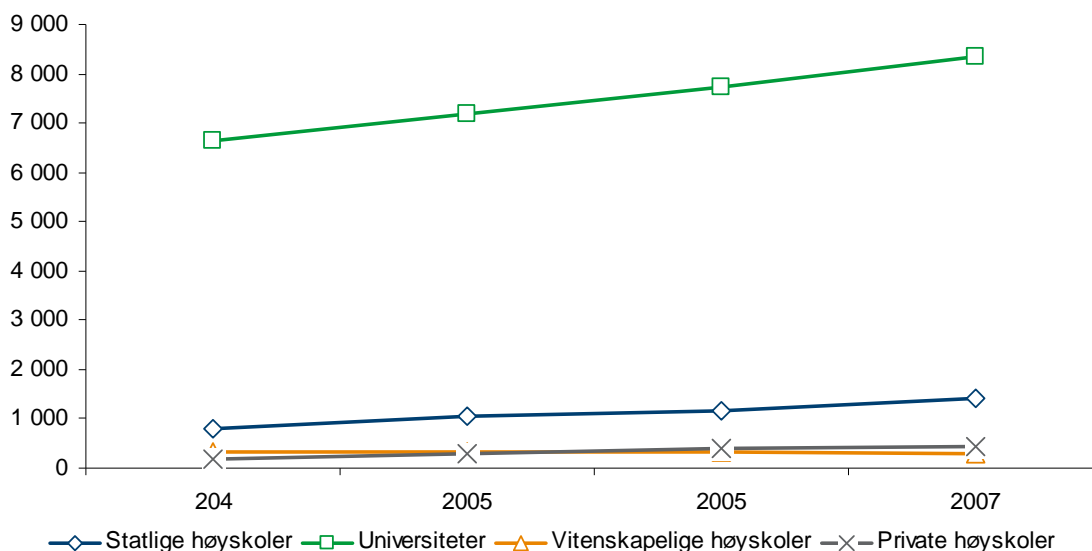
Kilde: NSD, Database for statistikk om høgre utdanning

4.3 Forskning

4.3.1 Publikasjonspoeng

Etter innføring av systemet for registrering av publikasjonspoeng har det, med unntak av de vitenskapelige høyskolene, vært en kraftig vekst i publisering i hele sektoren. Selv om deler av veksten de første årene kanskje kan forklares med økt registreringsfrekvens, må man kunne slå fast at det har funnet sted en positiv utvikling i den vitenskapelige produksjonen.

Figur 4.6 *Publikasjonspoeng etter institusjonskategori*

Kilde: Database for statistikk om høgre utdanning, bearbeidet av Econ Pöyry

De statlige høyskolene har opplevd den største prosentmessige økningen, med en vekst på 76 prosent. I forhold til antall publikasjonspoeng er det universitetene som bidrar mest, med 1700 flere registrerte publikasjonspoeng i 2007 enn i 2004. Det er også universitetene som har det høyeste antallet publikasjonspoeng per førstestilling¹⁹, som illustrert av tabellen nedenfor.

Tabell 4.5 *Publikasjonspoeng per vitenskapelig ansatt (førstestillinger) etter institusjonskategori*

	2004	2005	2006	2007	Endring
Statlige høyskoler	0,51	0,62	0,63	0,73	43 %
Universiteter	1,44	1,53	1,62	1,71	19 %
Vitenskapelige høyskoler	1,28	1,52	1,41	1,25	-2 %
Private høyskoler	0,54	0,82	1,16	1,21	124 %

Kilde: Database for statistikk om høgre utdanning

Når man ser på hvordan publikasjonspoengene fordeles seg etter språk, fremgår det at kategorien 'øvrige europeiske språk', dvs. europeiske språk utover norsk og engelsk, har økt mest prosentmessig i perioden, etterfulgt av norsk. Publikasjonsspråkernes relative andeler har vært ganske stabile i perioden.

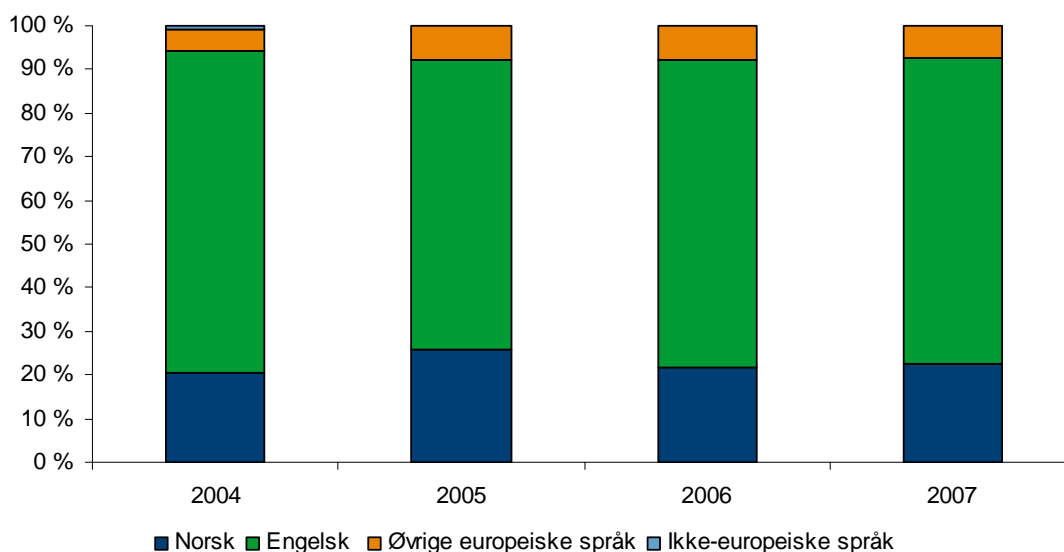
¹⁹ I kategorien førstestilling inngår følgende stillingskoder: høyskoledosent, førstelektor, undervisningsdosent, dosent, førsteamanuensis, professor, professor II. Vi har valgt å benytte denne kategorien fremfor fagårsverk, der også rene undervisningsstillinger og støttefunksjoner inngår.

Tabell 4.6 Publikasjonspoeng etter språk

	2004	2005	2006	2007	Endring
Norsk	1 624	2 300	2 099	2 361	45 %
Engelsk	5 841	5 908	6 762	7 348	26 %
Øvrige europeiske språk	405	665	733	780	93 %
Ikke-europeiske språk	51	10	6	8	-84 %

Kilde: Database for statistikk om høgre utdanning, bearbeidet av Econ Pöyry

Figur 4.7 Publisering etter språk

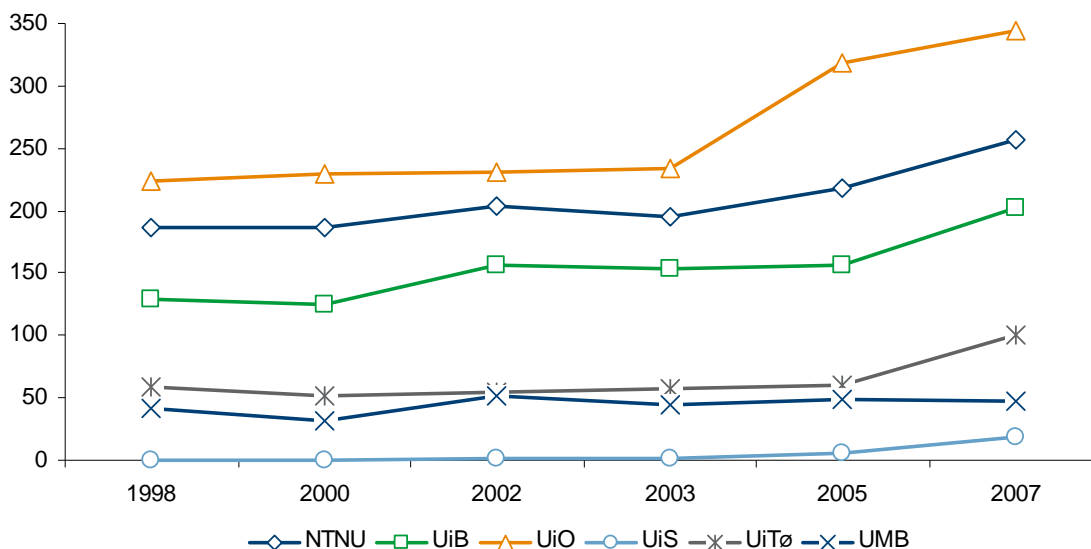

Kilde: NSD, Database for statistikk om høgre utdanning, bearbeidet av Econ Pöyry

4.3.2 Doktorgrader

Antallet avlagte doktorgrader har økt med 53 prosent i tidsrommet 1998-2007. Univesitetene står for tilnærmet hele doktorgradsutdanningen (95 prosent av de ferdige kandidatene). Universitetet i Oslo er institusjonen med den høyeste andelen doktorgrader (35 prosent av universitetenes samlede produksjon). For alle universitetene gjelder det at veksten i antallet doktorgrader har økt etter innføringen av Kvalitetsreformen, og det er Universitetet i Tromsø som har hatt den kraftigste veksten, etterfulgt av universitetene i Bergen og Oslo.

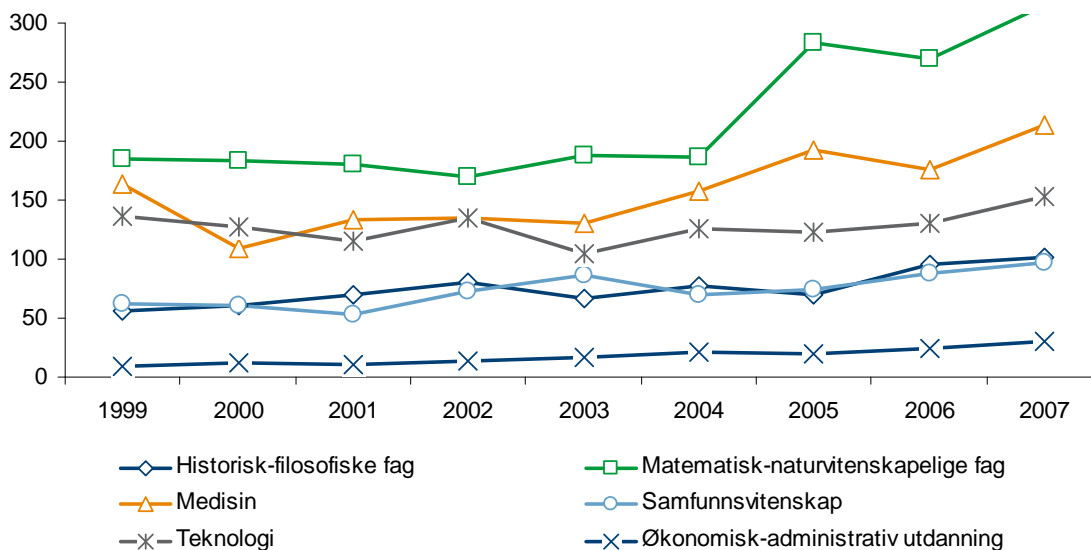
Figur 4.8 Doktorgrader etter universitet

Kilde: NSD, Database for statistikk om høgre utdanning

Det høyeste antallet avlagte doktorgrader finner vi innen matematisk-naturvitenskapelige fag, etterfulgt av medisin. Disse to fagområdene utgjorde til sammen 51 prosent av de avlagte doktorgradene i 2007. Det har funnet sted en jevn vekst innenfor alle de største fagområdene de siste årene.

Figur 4.9 Doktorgrader etter største fagområder

Kilde: NSD, Database for statistikk om høgre utdanning, bearbejdet av Econ Pöyry

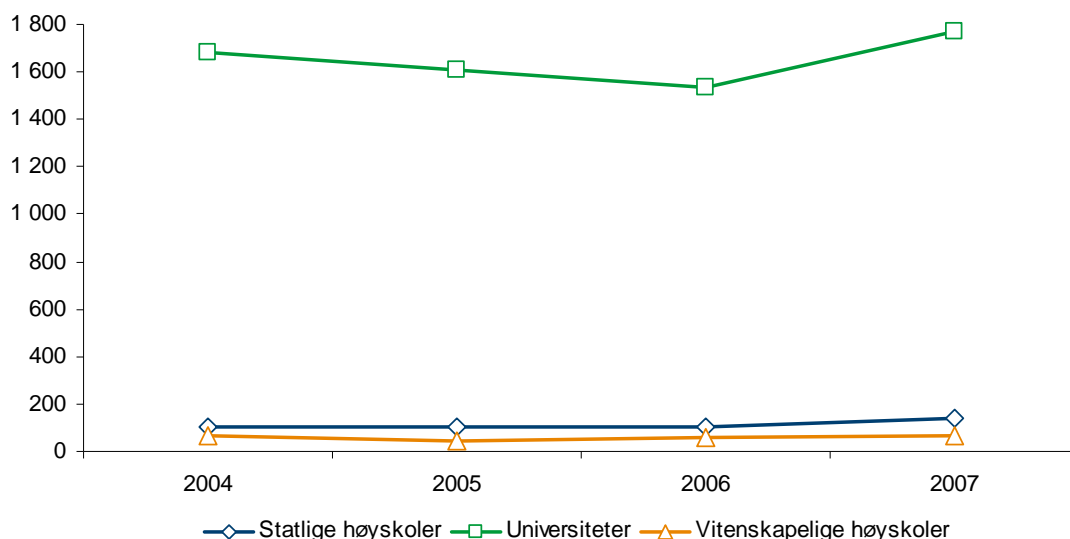
4.3.3 NFR- og EU-midler

Tildelte midler fra Norges Forskningsråd til universitets- og høyskolesektoren har hatt en økning på 8 prosent i perioden 2004-2007, og var på knappe 2 milliarder kroner i 2007. Fordelingen av NFR-midler mellom institusjonskategoriene har holdt seg relativt stabil i perioden, med noen mindre endringer. Universitetenes andel har sunket fra 91 prosent av de samlede tildelingene i 2004, til 89 prosent i 2007, noe som innebærer en

nedgang i løpende kroner på 92 millioner. Det er NTNU, UiTø og UMB som har den svakeste utviklingen, med en reell nedgang i tildelte NFR-midler. De statlige høyskolene har økt sin andel fra 6 prosent til 7 prosent i perioden, noe som tilsvarer en økning på 40 millioner i løpende kroner. Den relative fordelingen mellom institusjonskategorier har vært stabil, med små endringer fra år til år.

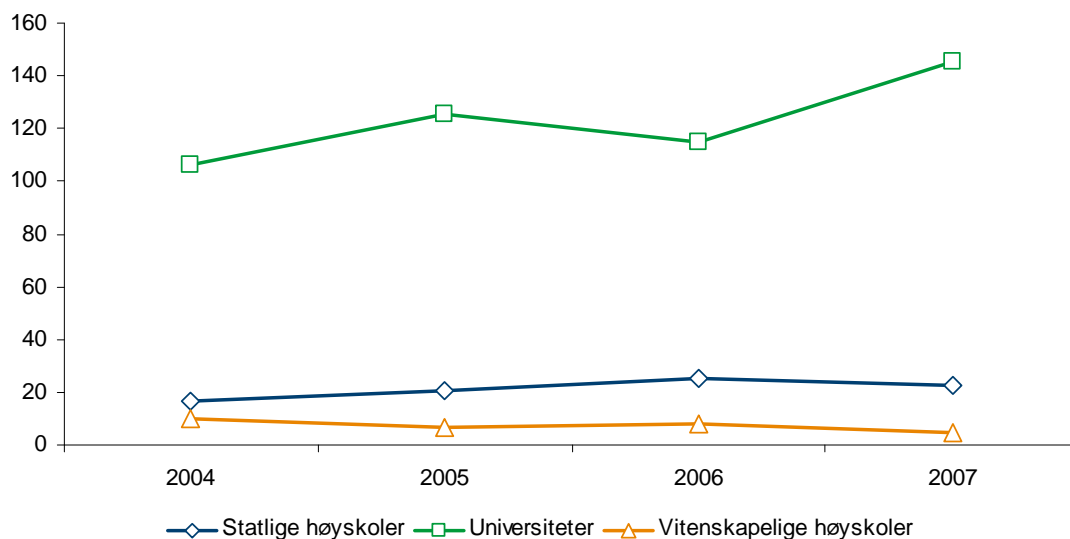
Totalt for sektoren har summen av forskningsmidler tildelt fra EU økt med 30 prosent, og utgjorde i 2007 173 millioner kroner. Her er det noe større variasjoner i fordelingen mellom institusjonene i tidsperioden. For de vitenskapelige høyskolene øker tildelte EU-midler fra 16,7 millioner i 2004 til 22,2 millioner i 2007, men de tilsvarende tallene for universitetene er fra 106,5 millioner til 145,4 millioner. Dette medfører at universitetene øker sin andel av totale EU-midler fra 80 prosent til 84 prosent, på bekostning av både de statlige og de vitenskapelige høyskolene.

Figur 4.10 NFR-midler etter institusjonskategori. Tall i millioner kr.

Kilde: NSD, Database for statistikk for høgere utdanning, bearbejdet av Econ Pöyry

Figur 4.11 EU-midler etter institusjonskategori. Tall i millioner kr.

Kilde: NSD, Database for statistikk om høgere utdanning

Tabell 4.7 Institusjonskategoriernes andel av tildelte NFR-midler. Prosent

	2004	2005	2006	2007
Statlige høyskoler	6	6	6	7
Universiteter	91	91	90	89
Vitenskapelige høyskoler	4	3	3	3
Kunsthøyskoler	0	0	0	0
Private høyskoler	0	0	0	1
Sum alle institusjoner	100	100	100	100

Kilde: NSD, Database for statistikk om høgre utdanning, bearbejdet av Econ Pöyry

Tabell 4.8 Institusjonskategoriernes andel av tildelte EU-midler

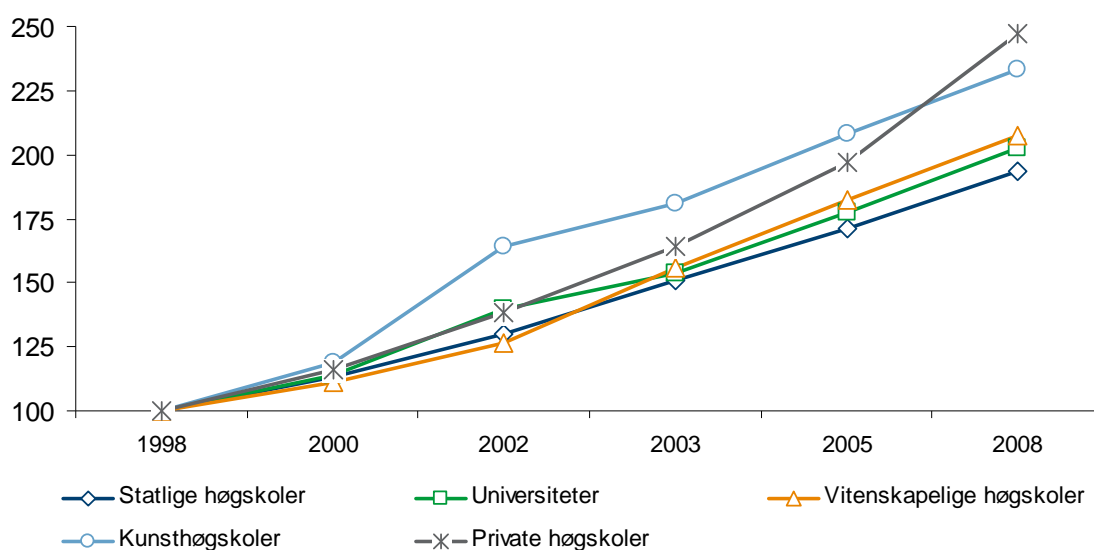
	2004	2005	2006	2007
Statlige høyskoler	13	14	17	13
Universiteter	80	82	77	84
Vitenskapelige høyskoler	8	4	6	3
Private høyskoler	0	0	0	0
Sum alle institusjoner	100	100	100	100

Kilde: NSD, Database for statistikk om høgre utdanning, bearbejdet av Econ Pöyry

4.4 Økonomi

Den samlede bevilgningen til sektoren har økt med 101 prosent i perioden 1998-2008 (målt i løpende kroner). Den gjennomsnittlige årlige veksten har vært på 7 prosent, og de største årlige økningene fant sted i 2002 (11 prosent) og 2003 (13 prosent). Dersom det korrigeres for prisstigningen har veksten vært om lag 2 ¼ prosent per år, jf. kapittel 5.1.1.

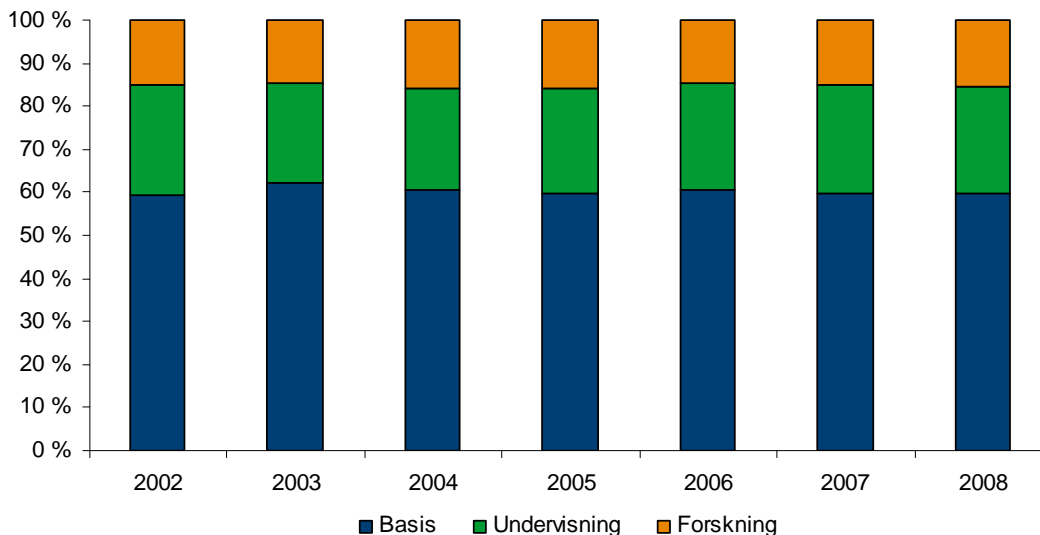
Figur 4.12 Vekst i samlet bevilgning etter institusjonskategori

Kilde: St.prp. nr.1 for de aktuelle årene

Etter Kvalitetsreformen har bevilgningen til institusjonene blitt inndelt i tre: basis, undervisning og forskning. Bevilgningenes relative andeler har holdt seg stabile på sektornivå i perioden. Basisbevilgningen utgjør ca 60 prosent av den totale bevilgningen, undervisningsbevilgningen 25 prosent og forskningsbevilgningen ca. 15 prosent.

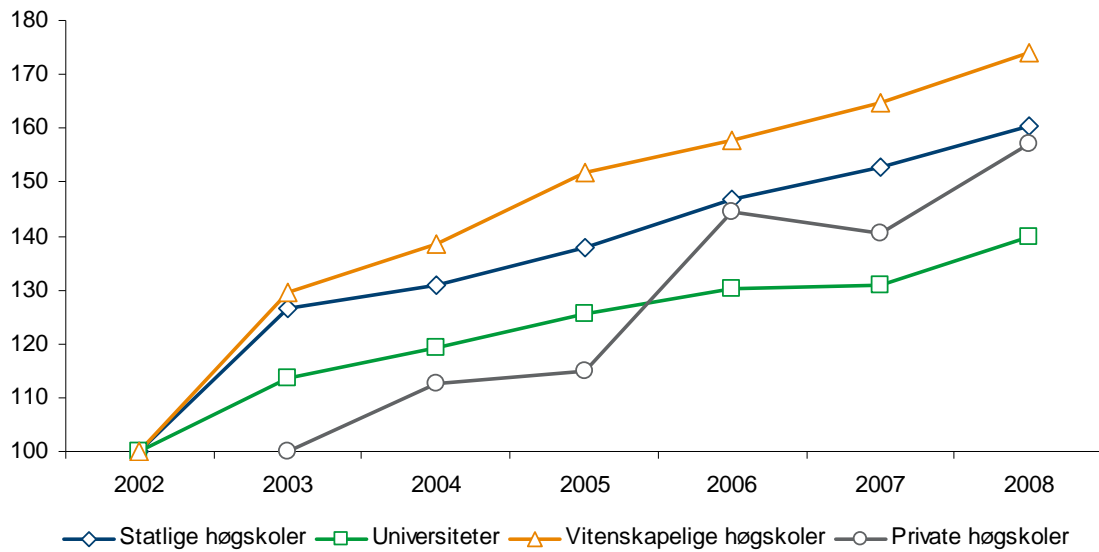
Figur 4.13 Bevilgningenes andel på sektornivå

Kilde: St.prp. nr.1 for de aktuelle årene

Utviklingen i fordelingen mellom basis-, undervisnings- og forskningsbevilgningene har imidlertid ikke vært like entydig på institusjonskategorinivå. For de vitenskapelige høyskolene har basisbevilgningen økt med 74 prosent i perioden 2002-2008, og dens relative andel av den samlede bevilgningen har økt fra 57 prosent til 61 prosent. De statlige høyskolene har også hatt en kraftig økning i basisbevilgningen, med en vekst på 60 prosent, og en økning i dens andel av totalbevilgning fra 63 prosent til 67 prosent. For universitetene har veksten vært mer beskjeden (40 prosent), og bevilgningens andel har sunket fra 57 prosent til 55 prosent. For de private høyskolene ble basistildelingen først gitt i 2003, og har vokst med 197 prosent frem mot 2008. Her har imidlertid antallet institusjoner som har mottatt statstøtte økt i perioden.

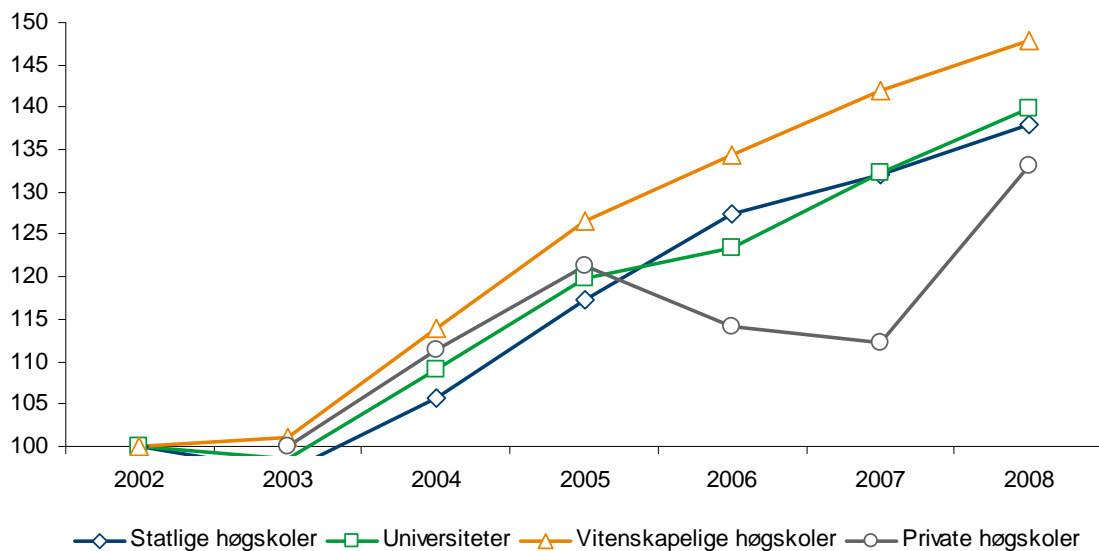
Figur 4.14 Utvikling i basisbevilgningen etter institusjonskategori

Kilde: St.prp. nr.1 for de aktuelle årene

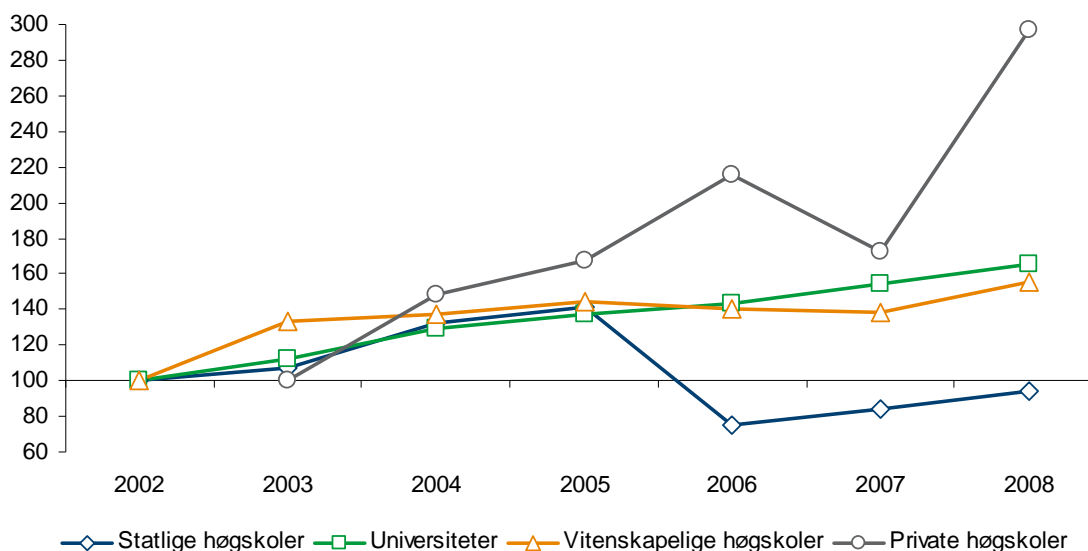
Også når det gjelder undervisnings-, og, i enda større grad, forskningsbevilgningen har utviklingen vært ujevnt fordelt mellom institusjonskategoriene, som illustrert av Figur 4.15 og Figur 4.16.

Figur 4.15 Utvikling i undervisningsbevilgningen etter institusjonskategori

Kilde: St.prp. nr.1 for de aktuelle årene

Figur 4.16 Utvikling i forskningsbevilgningen etter institusjonskategori

Kilde: St.prp. nr.1 for de aktuelle årene

For undervisningsbevilgningen er det de vitenskapelige høyskolene som har hatt den klart mest positive utviklingen, med en vekst på 48 prosent i perioden, etterfulgt av universitetene (40 prosent). For statlige høyskolene flatet veksten noe ut i 2006, og den samlede økningen i perioden har vært på 38 prosent. For de private høyskolene var veksten undervisningsbevilgningen positiv fra 2003 til 2005, og igjen fra 2007, med en samlet økning på 33 prosent i tidsrommet 2003-2008.

Når det gjelder forskningsbevilgningen er det de private høyskolene som har den største prosentmessige veksten, med en økning på 197 prosent. Veksten påvirkes noe av at antallet institusjoner som inngår i beregningene ikke er konstant, men i hovedsak skyldes utviklingen en kraftig økning i tildelingen for Handelshøyskolen BI og Det teologiske menighetsfakultet. Disse to institusjonene står til sammen for 79 prosent av forskningsbevilgning til de private høyskolene. Forskningsbevilgningen til de private høyskolene utgjør imidlertid bare knappe 2 prosent av sektorens samlede forskningstildeling. Det er universitetene som mottar den største andelen av forskningstildelingen, og takket være en vekst på 65 prosent i perioden, har deres andel av den samlede forskningsbevilgningen økt fra 79 prosent til 84 prosent. De vitenskapelige høyskolene har hatt en samlet vekst på 55 prosent, med en liten nedgang i 2006 og 2007, og vekst fra 2008.

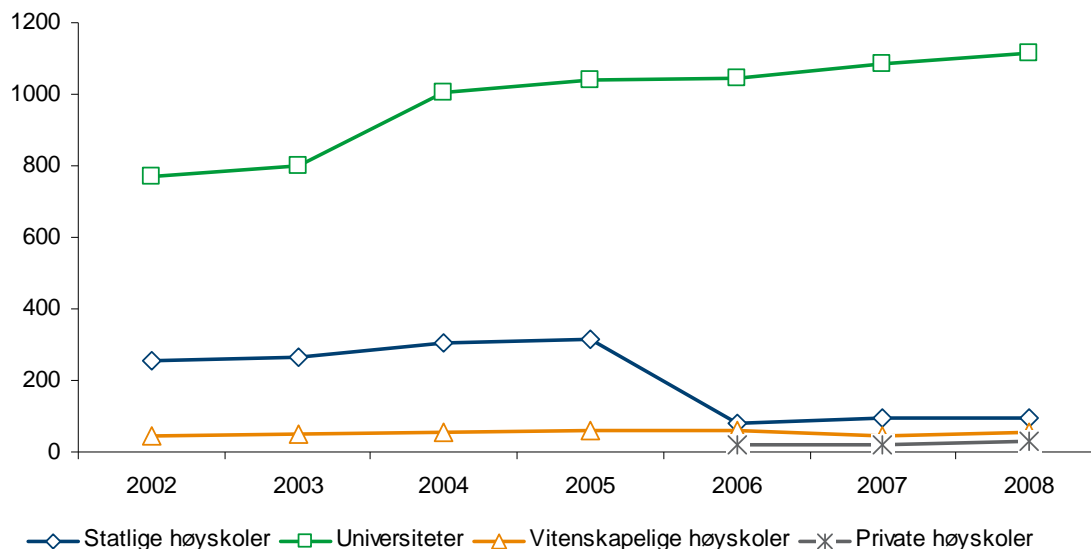
De statlige høyskolene er den eneste institusjonskategorien som har en negativ vekst i forskningsbevilgningen, med en nedgang på 6 prosent fra 2002 til 2008. Utviklingen var positiv frem til 2005, og falt kraftig i 2006, for å deretter å øke igjen. Fallet i 2006 skyldes endringen i den resultatbaserte omfordelingen, der kun 25 prosent av midlene i RBO i 2005 ble videreført.²⁰

Bevilgningen over forskningskomponentens to elementer, den resultatbaserte omfordelingen (RBO) og den strategiske komponenten, har utviklet seg forskjellig. Begge har økt i perioden 2002-2008, men det er den strategiske komponenten som har økt mest.

²⁰ St.prp. nr 1 2005-2006, s. 122.

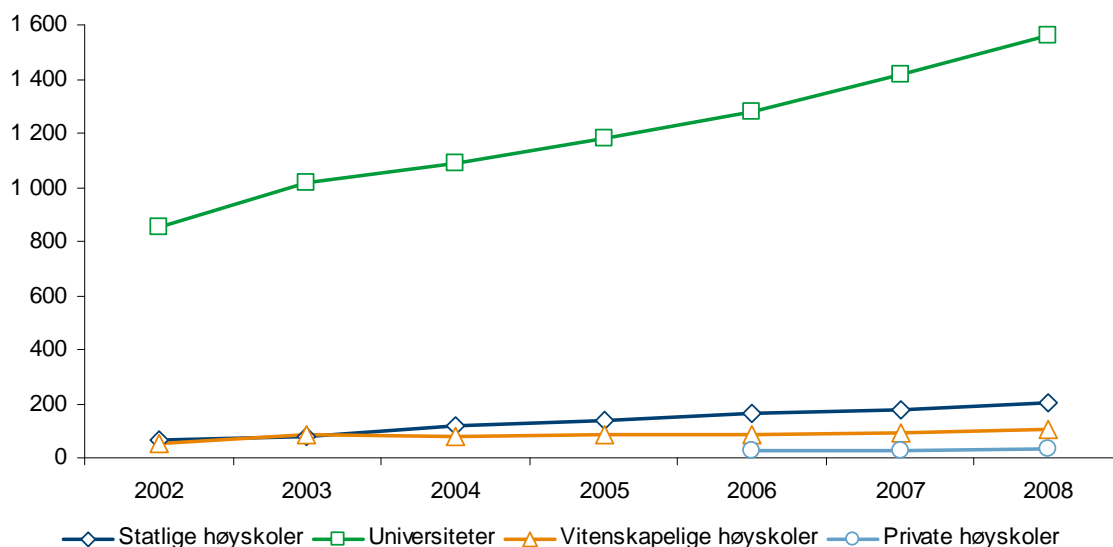
Alle institusjonskategorier har hatt en kraftig økning i sistnevnte bevilgning, og den prosentmessige veksten har vært størst for de statlige høyskolene, og lavest for universitetene. RBO-tildelingen har derimot sunket for de statlige høyskolene, og økt for universitetene og de vitenskapelige høyskolene.

Figur 4.17 Utvikling i tildelingen over RBO. Millioner kroner

Kilde: NDS, Database for statistikk om høgre utdanning

Figur 4.18 Utvikling i tildeling over den strategiske forskningskomponenten. Millioner kroner

Kilde: NDS, Database for statistikk om høgre utdanning

Tabell 4.9 Bevilgning i RBO og strategisk forskningskomponent. Tall i tusen kroner

	2002		2005		2008		Endring	
	RBO	Strat.	RBO	Strat.	RBO	Strat.	RBO	Strat
Stat. høyskoler	253 446	67 172	313 049	140 737	95 696	205 304	-62 %	206 %
Universiteter	768 284	854 280	1 041 012	1 182 220	1 117 189	1 559 686	45 %	83 %
Vit. høyskoler	46 085	53 630	57 729	86 513	52 521	102 092	14 %	90 %
Priv. høyskoler	-	-	-	-	28 509	32 612		
Sum	1 067 815	975 082	1 411 790	1 409 470	1 293 915	1 899 694	21 %	95 %

Kilde: NDS, Database for statistikk om høgre utdanning

Uttellingen i de forskjellige komponentene har altså hatt en uensartet utvikling i de forskjellige institusjonskategoriene. For de statlige og de vitenskapelige høyskolene har uttellingen i basiskomponentens styrket seg, på bekostning av uttellingen i både undervisnings- og forskningskomponentene. For universitetene er det derimot uttellingen i forskningskomponenten som har økt sin relative andel, mens den har svekket seg i de øvrige to komponentene, relativt sett. For de private høyskolene har uttellingen i undervisningskomponenten hatt enn relativ nedgang, mens forsknings- og basiskomponenten har økte sine andeler. Utviklingen er oppsummert i Tabell 4.10. Det er i denne sammenheng viktig å huske på at selv om uttellingen i en komponent opplever en relativ nedgang, så kan utviklingen i kroner allikevel være positiv. Tabell 4.11 illustrerer dette.

Tabell 4.10 Bevilgningenes relative andeler etter institusjonskategori. Prosent

	2002			2005			2008		
	Basis	Underv.	Forskning	Basis	Underv.	Forskning	Basis	Underv.	Forskning
Statlige høyskoler	63	31	6	66	28	7	67	29	4
Universiteter	57	22	21	57	21	23	55	21	24
Vit. Høyskoler	57	25	18	60	22	18	61	22	17
Private høyskoler				45	50	6	49	43	8
Alle institusjoner	59	26	15	60	24	16	60	25	15

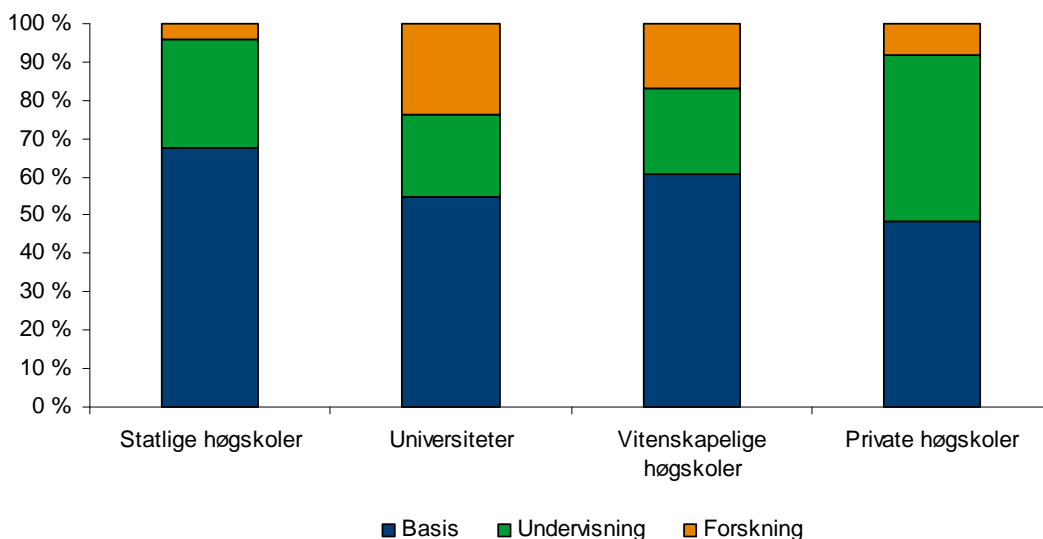
Kilde: St.prp. nr.1 for de aktuelle årene

Tabell 4.11 Uttelling i basis-, undervisnings- og forskningskomponenten. Tall i millioner kroner

	2002			2005			2008		
	Basis	Underv.	Forskning	Basis	Underv.	Forskning	Basis	Underv.	Forskning
Stat. høyskoler	3 235	1 600	321	4 460	1 875	454	5 185	2 208	301
Universiteter	4 434	1 710	1623	5 572	2 048	2 223	6 195	2 391	2 677
Vit. høyskoler	317	138	100	82	175	144	552	204	155
Priv. høyskoler	-	-	-	270	301	34	369	330	61
Sum	7 987	3 448	2 043	10 784	4 399	2 856	12 302	5 134	3 194

Kilde: St.prp. nr.1 for de aktuelle årene

Figur 4.19 Tildeling 2008 etter uttelling i de forskjellige komponentene

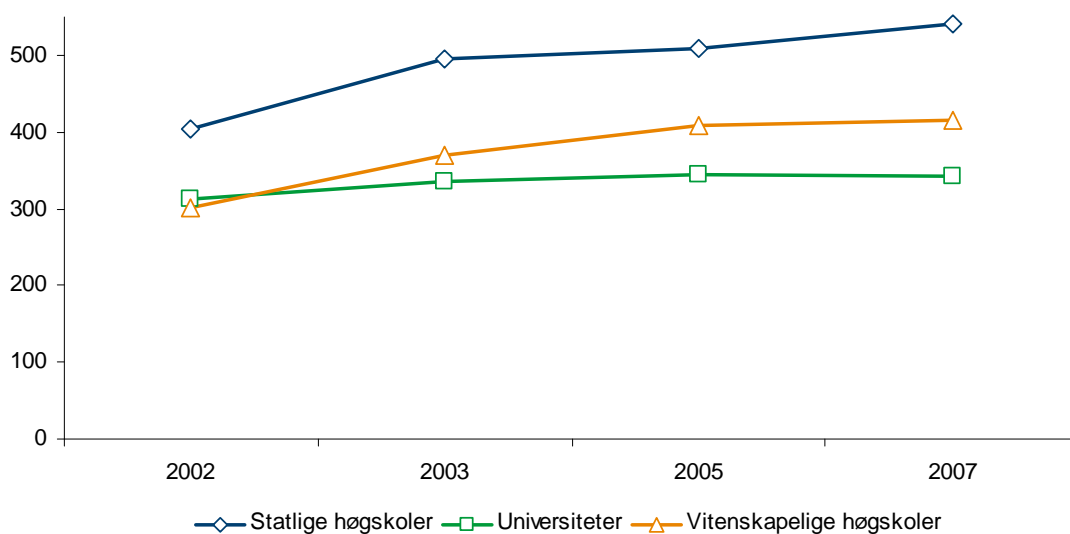

Kilde: St.prp. nr.1 for de aktuelle årene

Som Figur 4.19 illustrer, så er det relativt store forskjeller mellom institusjonskategoriene når det gjelder uttellingen i de forskjellige komponentene (basis, undervisning, forskning). Hvis vi konsentrerer oss om universitetene og de statlige høyskolene (som til sammen stod for 91 prosent av total tildeling i sektoren i 2008), ser vi at uttellingen i forskningskomponenten utgjør nesten en fjerdedel av bevilgningen for førstnevnte, og bare 4 prosent for sistnevnte.

Det kan være interessant å bryte ned basisbevilgningen i forhold til noen nøkkelfaktorer, som årsverk, registrerte studenter, studie- og publiseringspoeng. Hvis vi først betrakter basistildelingen per antall årsverk, ser vi at alle kategoriene har hatt en positiv utvikling, men at universitetene ligger lavest, med en økning på 9 prosent, og de statlige høyskolene høyest, med en økning på 34 prosent. De statlige høyskolene har en basisbevilgning på kr 542 000 per årsverk i 2008, mens tallet for universitetene er kr 341 000.

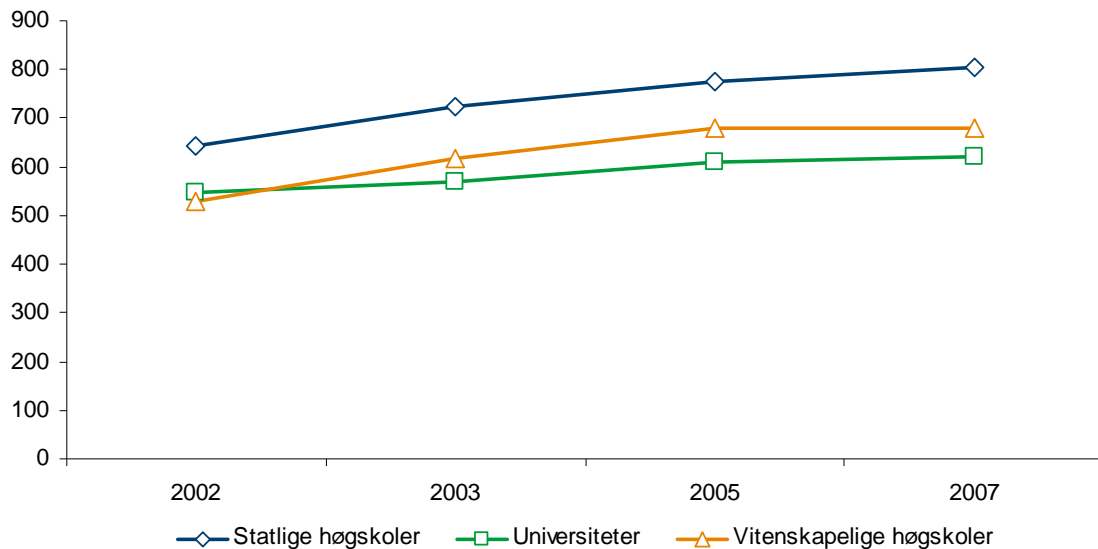
Figur 4.20 Basisbevilgning per årsverk. Tall i tusen kr.

Kilde: St.prp. nr. 1 for de aktuelle år, og Database for statistikk om høgre utdanning. De private høyskolene er utelatt, da det kun foreligger årsverksdata fra 2004 for disse

Siden bevilgningenes relative betydning varierer mellom institusjonskategoriene kan det være nyttig å sammenholde dataene over med en tilsvarende nedbryting av totalbevilgningen per institusjon. Her gjenfinnes det samme mønsteret som ved basisbevilgning per årsverk, da de statlige høyskolene har det høyeste beløpet per årsverk, etterfulgt av de vitenskapelige høyskolene. Universitetene har både den laveste tildelingen per årsverk, og den minste veksten i perioden (14 prosent mot en økning på 25 prosent for de statlige høyskolene). Det er altså ikke slik at universitetenes vekst i forskningsbevilgningen kompensere for det relative tapet i basis.

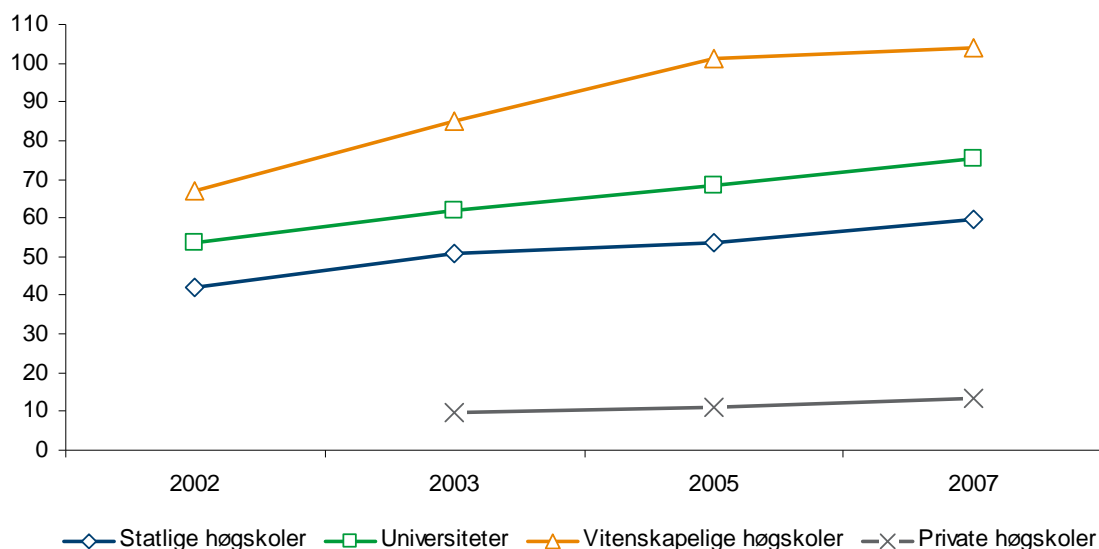
Figur 4.21 Samlet bevilgning per årsverk. Tall i tusen kroner

Kilde: St.prp. nr. 1 for de aktuelle år, og Database for statistikk om høgre utdanning

Hvis basis- og totalbevilgningen brytes ned etter antall registrerte studenter, ser imidlertid bildet litt annerledes ut. Universitetene og de statlige høyskolene har hatt den samme økningen for basistildeling per registrert student (41 prosent), og universitetene har en totalbevilgning per student som er ca 25 prosent større enn for de statlige høyskolene. Dette må sees i sammenheng med universitetenes særskilte ansvar for forskning.

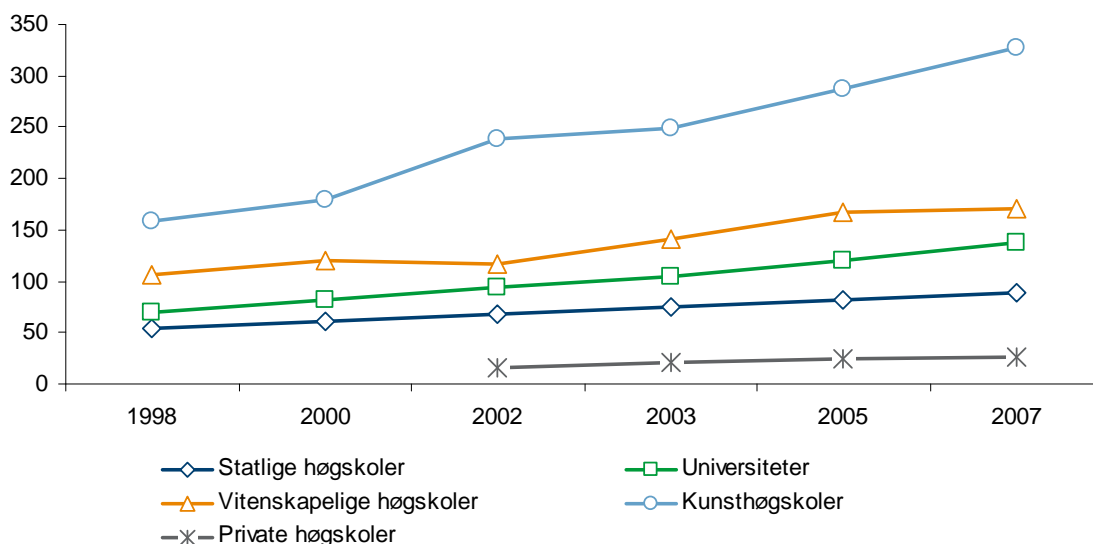
Figur 4.22 Basistildeling per registrert student

Kilde: St.prp. nr. 1 for de aktuelle år og Database for statistikk om høgre utdanning

Når totalbevilgning per registrert student betraktes, ligger universitetene fortsatt høyere enn de statlige høyskolene, men forskjellen er økende. Mens universitetene lå 30 prosent høyere enn de statlige høyskolene i 1998, er forskjellen på 55 prosent i 2008. Denne type betraktninger må imidlertid anvendes med varsomhet, og må sammenholdes med utviklingen på forskningssiden.

Figur 4.23 Totalbevilgning per registrert student

Kilde: St.prp. nr. 1 for de aktuelle år og Database for statistikk om høgre utdanning

Når basistildelingen brytes ned etter antall 60-studiepoengsenheter, ser vi at det er universitetene og de vitenskapelige høyskolene (altså de mest forskningsintensive institusjonskategoriene) som kommer best ut. Det er imidlertid de statlige høyskolene som har den største veksten, så forskjellen har minket i perioden.

Tabell 4.12 Basistildeling per 60-studiepoengsenheter

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Endring
Statlige høyskoler	58,2	68,8	68,1	71,4	76,3	80,3	38 %
Universiteter	92,7	99,0	102,5	104,6	108,7	109,6	18 %
Vit.høyskoler	97,4	115,0	118,7	127,7	134,2	130,0	33 %
Private høyskoler		14,0	15,7	16,3	20,9	20,6	47 %
Alle institusjoner	64,3	74,8	76,2	79,3	83,9	86,2	34 %

Kilde: Database for statistikk om høgre utdanning

Når basistildelingen brytes ned etter publikasjonspoeng, ser vi at universitetene har den laveste uttellingen, mens de statlige høyskolene ligger svært høyt. Bildet er omvendt i forhold til basistildeling per registrert student.

Tabell 4.13 Basiskomponent i forhold til antall publikasjonspoeng

	2004	2005	2006	2007	Endring
Statlige høyskoler	5 221	4 189	4 085	3 449	-34 %
Universiteter	798	776	747	696	-13 %
Vit. Høyskoler	1396	1435	1518	1746	25 %
Private høyskoler	1560	897	885	759	-51 %
Alle institusjoner	1291	1214	1183	1104	-14 %

Kilde: Database for statistikk om høgre utdanning

4.5 Overordede utviklingstrekk

4.5.1 Innledning

I denne delen gis det en overordnet oppsummering av utviklingen i bevilgninger og i resultater som brukes som hovedgrunnlag for de vurderingene som gis i Kapittel 5.

4.5.2 Bevilgninger

Som en bakgrunn for vurderingen av utviklingen i måloppnåelsen gjennomgås innledningsvis noen hovedtrekk i utviklingen i bevilgningene over statsbudsjettet til universitets- og høyskolesektoren.

Samlede bevilgninger

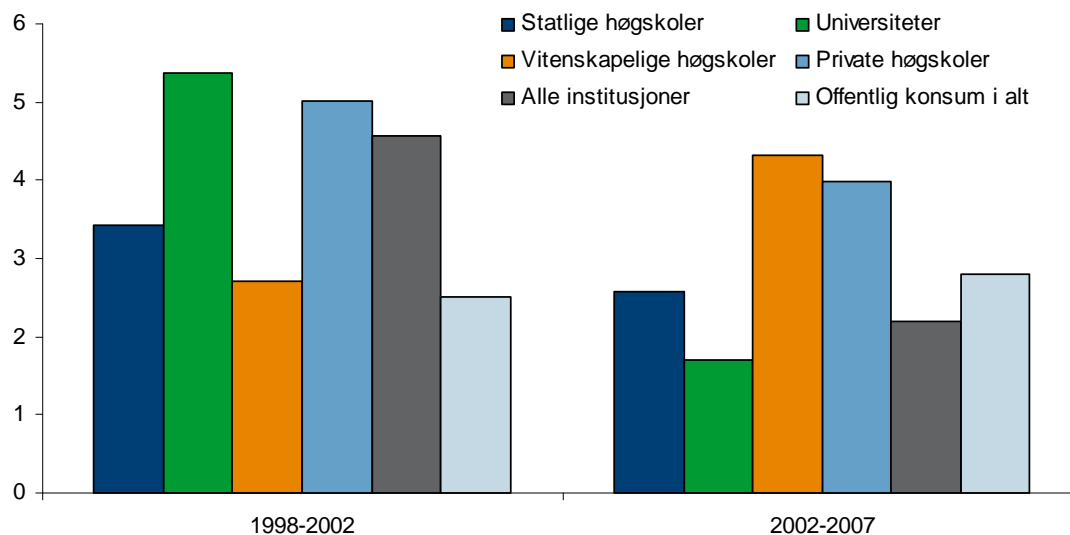
Figur 4.24 viser beregnet reell vekst²¹ i bevilgningene over statsbudsjettet for universiteter og høyskoler, som er omfattet av den nye finansieringsmodellen som ble innført i 2002. Figuren viser også reell vekst i offentlig konsum, som setter veksttallene inn i et samlet perspektiv for prioriteringer over offentlige budsjetter.

Den beregnede reelle veksten i bevilgningene til universiteter og høyskoler var før kvalitetsreformen (årene 1998-2002 i figuren) noe sterkere enn veksten i offentlig

²¹ Reell vekst er beregnet ved å deflatere bevilgningstallene med en prisindeks for statlig konsum av undervisnings-tjenester, hentet fra nasjonalregnskapet. For årene 2006 og 2007 er det ikke publisert en prisindeks for statlig konsum av undervisningstjenester. For de to årene er det benyttet en prisindeks for statlig konsum i alt.

konsum i alt, mens den etter 2002 har vært noe svakere. Etter kvalitetsreformen og etter innføringen av nytt finansieringssystem har veksten i bevilgningene vært sterkest for private høyskoler og vitenskapelige høyskoler. Svakest vekst i bevilgningene har universitetene og kunsthøgskolene hatt i årene etter 2002.

Figur 4.24 Reell vekst i bevilgninger på statsbudsjettet for universiteter og høyskoler, faste priser. Gjennomsnittlig årlig endring

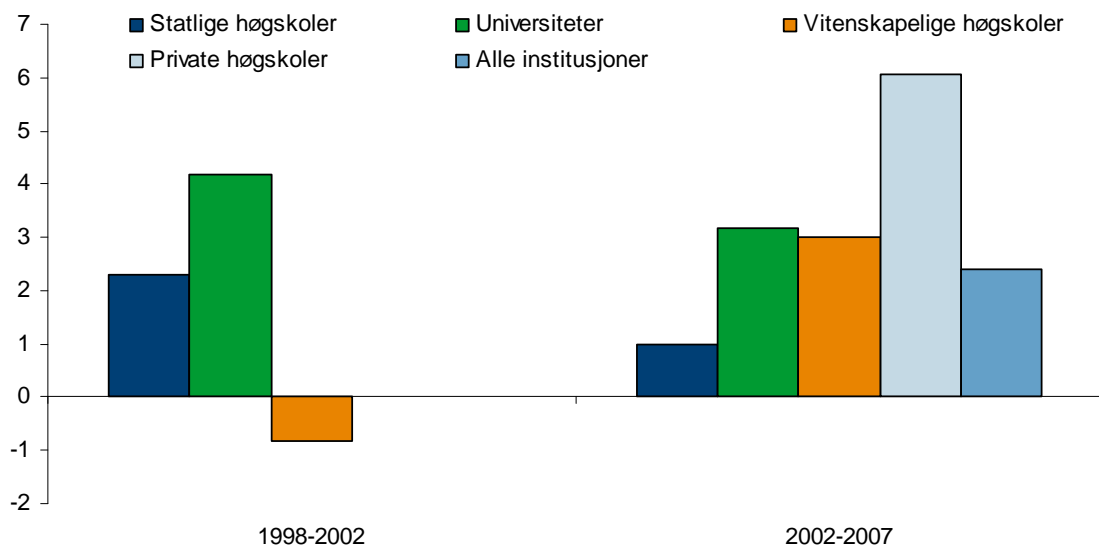

Kilde: St. prp.1, Utdannings- og forskningsdepartementet og Econ Pöyry

Figur 4.25 viser den beregnende veksten i samlede bevilgninger per student²², også korrigert for prisutviklingen. Det forelå ikke studenttall for private høyskoler i 1998, slik at for disse og for alle institusjoner under ett viser figuren kun veksttall for 2002 til 2007. Med våre tall er den gjennomsnittlige årlige reelle veksten i bevilgningene per student 2,4 prosent i årene 2002-2007. Sterkest reell vekst er det for de private høyskolene, mens de statlige høyskolene hadde svakest oppgang i bevilgningene per student, beregnet på denne måten.

²² Vi har benyttet antall registrerte studenter i høstsemesteret i våre beregninger.

Figur 4.25 Bevilgninger på statsbudsjettet for universiteter og høyskoler per student, faste priser Gjennomsnittlig årlig endring

Kilde: St. prp 1 og Econ Pöyry

Tabell 4.14 viser flere detaljer om utviklingen i de samlede bevilgninger til universiteter og høyskoler gitt over statsbudsjettet i perioden fra 1998-2007.

Tabell 4.14 Samlede bevilgninger til universiteter og høyskoler over statsbudsjettet

	Millioner kroner			Prosent av samlet bevilgning	Beregnet reell vekst. Prosent	
	1998	2002	2007		1998-2002	2002-2007
Statlige høyskoler	3971	5156	7320	37,3	3,4	2,6
Universiteter	5552	7767	10558	53,8	5,4	1,7
Vitenskapelige høyskoler	440	555	857	4,4	2,7	4,3
Sum utenom private høyskoler og kunsthøyskoler	9963	13478	18735	95,4	4,5	2,2
Kunsthøyskoler	118	193	261	1,3	9,6	1,6
Private høyskoler	307	424	644	3,3	5,0	4,0
Sum	10388	14095	19640	100,0	4,6	2,2
Memoposter						
Alle institusjoner per registrert student						2,4
Offentlig konsum i alt					2,5	2,8

Kilder: St. prp 1 Utdannings- og forskningsdepartementet, Statistisk sentralbyrå og Econ Pöyry

Tabellen viser at de samlede statlige bevilgningene til universiteter og høyskoler utgjorde 19,6 milliarder kroner i 2007. Av dette gikk 10,6 milliarder kroner til universitetene, som utgjorde knapt 54 prosent av de samlede bevilgningene. De vitenskapelige høyskolene mottok 7,3 milliarder kroner i 2007, som svarte til knapt vel 37 prosent av de samlede bevilgningene. De øvrige institusjonene mottok om lag 9 prosent av de samlede bevilgningene eller om lag 1,8 milliarder kroner.

Undervisningskomponenten²³

I 2007 ble det fordelt 4,9 milliarder kroner via undervisningskomponenten i finansieringssystemet. Universiteter og statlige høyskoler mottok til sammen vel 90 prosent av bevilgningen, men vitenskaplige høyskoler og private høyskoler til sammen mottok knapt 10 prosent av midlene som ble fordelt via undervisningskomponenten.

Tabell 4.15 Bevilgninger over undervisningskomponenten²⁴

	Millioner kroner		Prosent av undervisningskomponenten	Beregnet reell vekst. Prosent
	2002	2007	2007	2002-2007
Statlige høyskoler	1600	2112	43,5	1,1
Universiteter	1710	2263	46,7	1,2
Vitenskapelige høyskoler	138	196	4,0	2,6
Sum utenom private høyskoler	3448	4571	94,2	1,2
Private høyskoler		279	5,8	-1,4
Sum		4850	100,0	
Memoposter:				
Prosent av samlet bevilgning utenom private høyskoler	25,6	24,4		
Prosent av samlet bevilgning alle institusjoner		24,7		
Reell vekst samlet bevilgning				2,2

Kilde: St. prp 1 Utdannings- og forskningsdepartementet og Econ Pöyry

Siden innføringen av det nye finansieringssystemet i 2002 og fram til og med 2007 har samlet bevilgning utenom private høyskoler økt med 1,2 prosent per år reelt sett (korrigert for prisstigning), dvs. langt mindre enn samlet bevilgning til sektoren som økte med 3,5 prosent per år i samme periode. Sterkest vekst har det vært i bevilgningene til de vitenskaplige høyskolene, mens det har skjedd et reelt fall i bevilgningene gjennom undervisningskomponenten til de private høyskolene fra 2003 til 2007.

Forskningskomponenten

Bevilgninger over forskningskomponenten utgjorde 2,9 milliarder kroner i 2007. Av samlet bevilgning via forskningskomponenten gikk om lag 85 prosent til universitetene og vel 9 prosent til de statlige høyskolene. Mens vitenskaplige høyskoler og private høyskoler til sammen mottok om lag 6 prosent av bevilgningen. Som andel av de samlede bevilgningene til universiteter og høyskoler har budsjettmidlene fordelt via forskningskomponenten økt svakt fra 2002 til 2007.

²³ Private høyskoler ble innlemmet i det nye finansieringssystemet fra 2003, mens kunsthøyskolene ikke er med.

²⁴ Siden private høyskoler ble innlemmet i den nye finansieringsordningen fra 2003, er den årlige veksten er regnet fra 2003.

Tabell 4.16 *Bevilgninger over forskningskomponenten*²⁵

	Millioner kroner		Prosent av forskningskomponenten	Beregnet reell vekst. Prosent
	2002	2007	2007	2002-2007
Statlige høyskoler	321	270	9,2	-7,6
Universiteter	1 623	2 498	84,9	4,3
Vitenskapelige høyskoler	100	138	4,7	2,1
Sum utenom private høyskoler	2043	2906	98,8	2,6
Private høyskoler		36	1,2	9,8
Sum		2 941	100,0	
Memoposter:				
Prosent av samlet bevilgning utenom private høyskoler	15,2	15,5		
Prosent av samlet bevilgning alle institusjoner		15,0		
Reell vekst samlet bevilgning				2,2

Kilder: St. prp 1 Utdannings- og forskningsdepartementet, Statistisk sentralbyrå og Econ Pöyry

Fra 2002 til 2007 økte bevilgningene over forskningskomponenten reelt sett med 2,6 prosent i gjennomsnitt per år samlet for alle institusjoner utenom private høyskoler. Blant disse institusjonene hadde universitetene sterkest vekst, mens for de statlige høyskolene lå forskningsbevilgningen lavere i 2007 enn i 2002, nominelt og dermed også reelt, selvsagt. Private høyskoler fikk sterk vekst i sine bevilgninger via forskningskomponenten fra 2003 til 2007, men andelen de private høyskolene hadde av samlede budsjettmidler som ble fordelt gjennom forskningskomponenten, var beskjedent i 2007.

Basiskomponenten

Bevilgningen gitt via basiskomponenten utgjør en betydelig del av universitetenes og høyskolenes samlede finansiering. Hovedtanken er at den skal sikre en stabil og forutsigbar inntekt for universiteter og høyskoler. Den er i stor grad uavhengig av endringer i aktiviteten, bortsett fra endringer i godkjente studieplasser, som slår ut i endringer i basisbevilgningen.

I 2007 utgjorde basisbevilgningen 11,6 milliarder kroner, som svarte til knapt 59 prosent av samlet bevilgning gitt over finansieringsmodellen. Siden finansieringssystemet ble innført i 2002, har basisbevilgningen utenom private høyskoler i gjennomsnitt økt med 7,1 prosent per år som svarer til om lag 2,4 prosent reell årlig økning. Basisbevilgningen økte betydelig fra 2002 til 2003 blant annet i forbindelse med tiltak for gjennomføring av kvalitetsreformen. Etter at private høyskoler ble innlemmet i finansieringssystemet i 2003, har den årlige nominelle veksten i basisbevilgningen vært 4,3 prosent. Dette svarer om lag til den beregnede årlige prisstigningen, slik at reelt sett har basisbevilgningen ligget fast siden 2003, da den som nevnt ble trappet betydelig opp.

²⁵ Private høyskoler ble innlemmet i den nye finansieringsordningen fra 2003. Den årlige veksten er derfor regnet fra 2003.

Tabell 4.17 Bevilgninger over basiskomponenten

	Millioner kroner		Prosent av basis- komponenten	Beregnet reell vekst. Prosent
	2002	2007	2007	2002-2007
Statlige høyskoler	3235	4938	42,6	4,1
Universiteter	4434	5797	50,0	0,9
Vitenskapelige høyskoler	317	523	4,5	5,7
Sum utenom private høyskoler	7987	11258	97,2	2,4
Private høyskoler		330	2,8	4,3
Sum		11588	100,0	
Memoposter:				
Prosent av samlet bevilgning utenom private høyskoler	59,3	60,1		
Prosent av samlet bevilgning alle institusjoner		59,0		
Reell vekst samlet bevilgning				2,2

Kilde: St.prp.1 Utdannings- og forskningsdepartementet og Econ Pöyry

Fra 2003 har den relative veksten i basisbevilgningen vært sterkest for private høyskoler og svakest for universitetene. Vitenskapelige høyskoler har også opplevd en klart sterkere opptrapping av basisbevilgningen (målt i prosent) enn universitetene og de statlige høyskolene.

Ser vi på den reelle utviklingen i basisbevilgningen per student er det særlig ett utviklingstrekk som utskiller seg, nemlig en meget sterk oppgang i basisbevilgningen i vitenskapelige høyskoler, jf. Tabell 4.18.

Tabell 4.18 Basisbevilgningen per student. Tusen kroner. Faste 200- priser

	2002	2005	2007
Statlige høyskoler	53	59	60
Universiteter	67	75	75
Vitenskapelige høyskoler	84	111	104
Sum utenom private høyskoler	61	69	68
Private høyskoler		12	14
Sum		62	61

Kilde: St.prp.1 Utdannings- og forskningsdepartementet og Econ Pöyry

4.5.3 Resultater

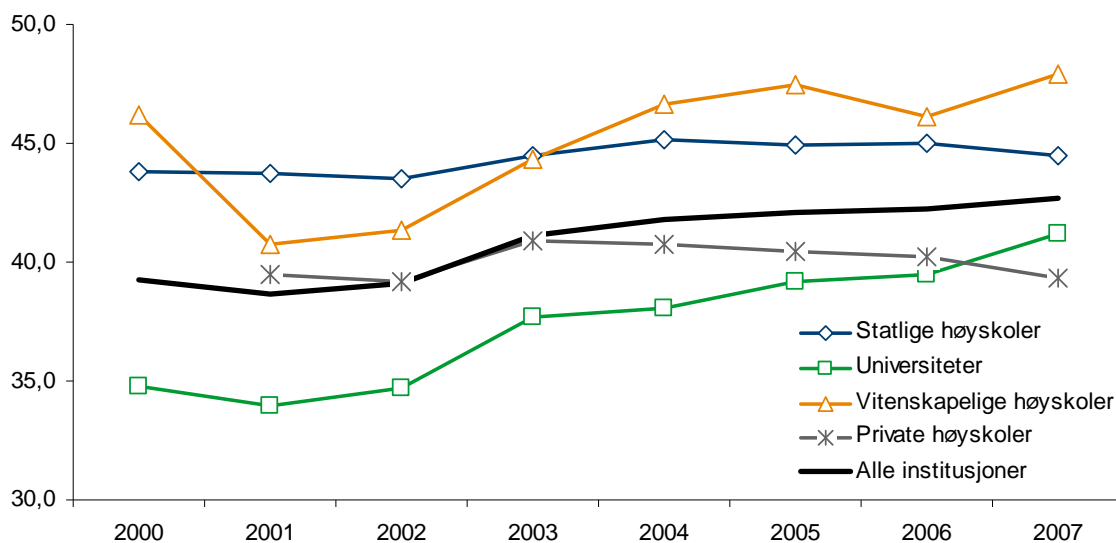
Siden ikke alle mål har kriterier som er innbakt i finansieringsmodellen, vil vi her gjengi resultatene i form av indikatorene som er med i modellen. Noen av dem er dermed nærmere knyttet til målene som ble trukket opp enn andre.

Undervisningskomponenten

Figur 4.26 viser veksten i antall studiepoeng per student. Figuren viser at antall studiepoeng per student økte klart i årene 2002-2005. Dette var en markant endring fra årene før reformen, da antall studiepoeng per student falt. Særlig var økning i årene 2002-2005 sterk på universiteter og vitenskapelige høyskoler. Oppgangen for universitetene må ses i sammenheng med at antall studiepoeng per student lå lavt i 2002 med 34,7 registrerte poeng per student mot 39,1 studiepoeng per student i gjennomsnitt for alle institusjoner. Detaljerte tall er gitt i kapitel 4. For vitenskapelige høyskoler lå antall studiepoeng per student klart høyere enn for universitetene i 2002, men likevel var oppgangen nesten like sterk som på universitetene.

Fra 2005 og fremover var det bare en beskjeden oppgang i antall studiepoeng per student for alle institusjoner sett under ett. For statlige høyskoler og private høyskoler falt antall studiepoeng per student i denne perioden, mens for universitetene økte antall studiepoeng per student også i denne perioden. Samlet viser disse tallene at oppgangen i antall studiepoeng per student var relativt markert raskt etter reformen og at effektene ser ut til å ha avtatt noe over tid. Dette kan sies å være et typisk forløp etter en slik reform: Størst effekter på kort sikt og deretter avtar effektene gradvis. Dette illustrerer at fokus på målet om raskere gjennomstrømming må opprettholdes og fornyes over tid for å sikre ytterligere forbedringer.

Figur 4.26 Studiepoeng per student

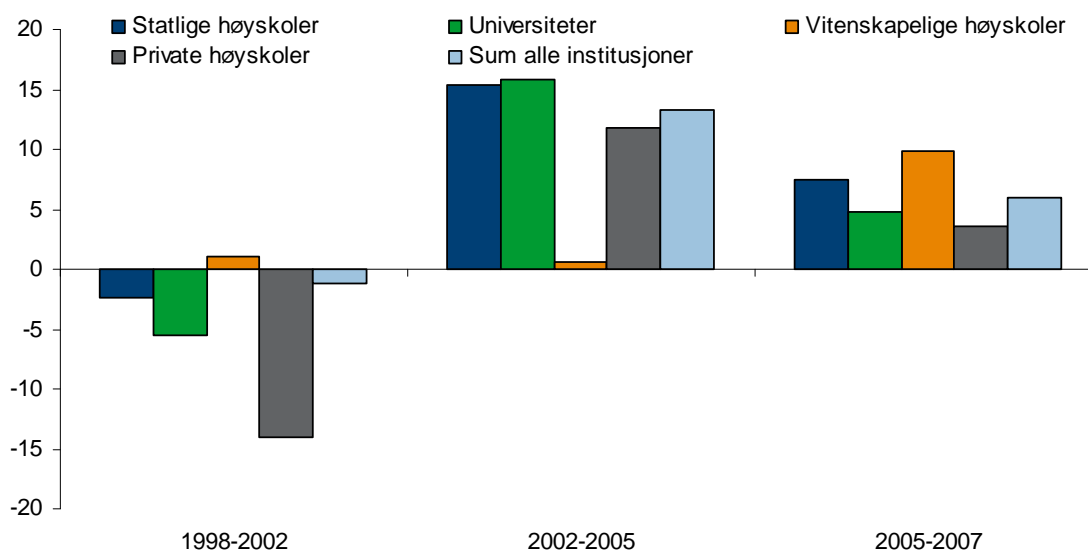

Kilde: NSD, Database for høyere utdanning

For inn- og utreisende studenter viser tallene tilsvarende forløp som for studiepoeng per student; størst effekter de nærmeste årene etter reformen og deretter gradvis avtakende effekter. Effekten i denne indikatoren er imidlertid i den siste perioden mer positiv enn for studiepoeng. Figuren viser at antall inn- og utreisende studenter²⁶. I kapitel 4 vises utviklingen for hhv inn og utreisende studenter separat, jf

²⁶ Vi har her benyttet summen av antall inn- og utreisende studenter, siden begge inngår i modellen med samme pris i modellen.

Figur 4.27 Inn- og utreisende studenter. Årlig gjennomsnittlig endring. Prosent

Kilde: NSD, Database for høyere utdanning

Forskningskomponenten

Publiseringspoeng

For publiseringspoeng har vi tall for årene 2004-2007. Vi har valgt å presentere tallene her per vitenskaplig årsverk. Som Tabell 4.19 viser, har det skjedd en klar oppgang i antall publiseringspoeng per årsverk i de tre siste årene. Særlig sterk har oppgangen vært i de private høyskolene. Også for universitetene, som lå klart høyest i 2004, har det skjedd en markert oppgang. For vitenskapelige høyskoler skjedde det en sterk vekst i 2005, mens antall publiseringspoeng per vitenskapelig ansatt falt både i 2006 og 2007.

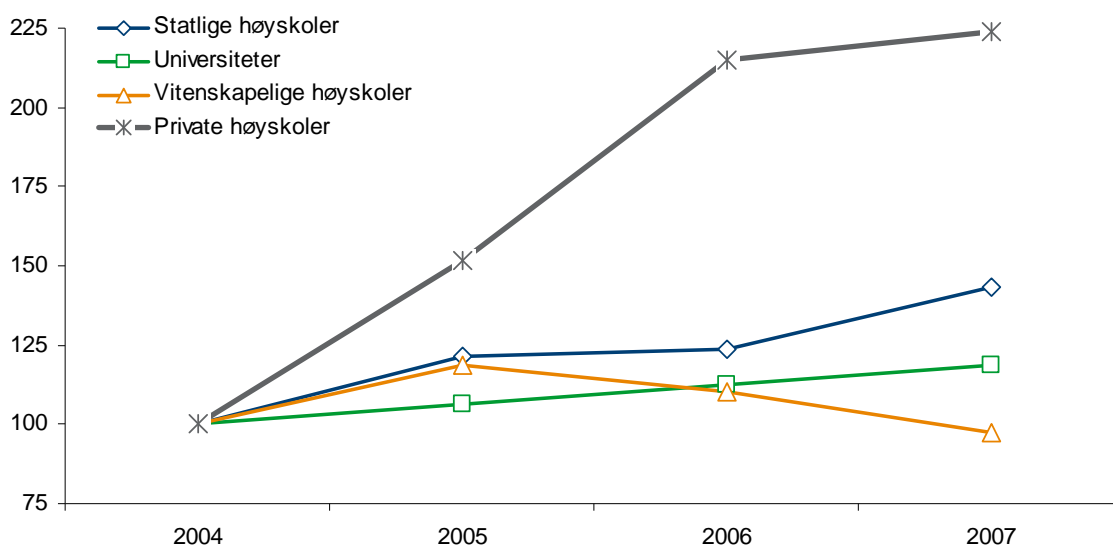
Tabell 4.19 Publiseringspoeng per vitenskapelig årsverk

	2004	2005	2006	2007
Statlige høyskoler	0,51	0,62	0,63	0,73
Universiteter	1,44	1,53	1,62	1,71
Vitenskapelige høyskoler	1,28	1,52	1,41	1,25
Private høyskoler	0,54	0,82	1,16	1,21

Kilde: NSD, Database for høyere utdanning

Figur 4.28 viser klarere den relative utviklingen for de ulike typene institusjoner ved at antall publiseringspoeng per vitenskapelig årsverk er omregnet til indekser. Figuren viser det kraftige oppsvinget for private høyskoler og den negative utviklingen for vitenskapelige høyskoler, mens statlige høyskoler og universiteter hadde en positiv tendens i hele perioden.

Figur 4.28 *Publiseringspoeng per vitenskaplig årsverk. Indekser, 2004=100*

Kilde: NSD, Database for høyere utdanning

Forskningsmidler fra NFR og EU

Universiteter og høyskoler mottok i 2007 nesten 2 milliarder kroner fra NFR. Fra EU mottok sektoren 173 millioner kroner samme år. Universitetene mottok den klart største andelen av midlene både fra EU og fra NFR. Mellom 80 og 90 prosent av midlene har gått til universitetene de siste årene. (Merknad: Flyttes til kap. 4)

For midler fra NFR har de statlige høyskolene hatt sterkest oppgang siden 2005, mens de vitenskapelige høyskolene har opplevd en meget beskjeden vekst. For forskningsmidler fra EU var oppgangen sterkest for universiteter og statlige høyskoler, mens for vitenskapelige høyskoler ble tilgangen på EU-midler halvert mellom 2004 og 2007.

Summen av forskningsmidler fra de to kildene har økt med knapt 10 prosent fra 2004 til 2007 for alle institusjonene sett under ett. De statlige høyskolene hadde sterkest økning i de samlede forskningsmidlene fra de to kildene med en vekst på nesten 40 prosent. For universitetene var veksten moderat, om lag 7 ½ prosent mellom 2004 og 2007.

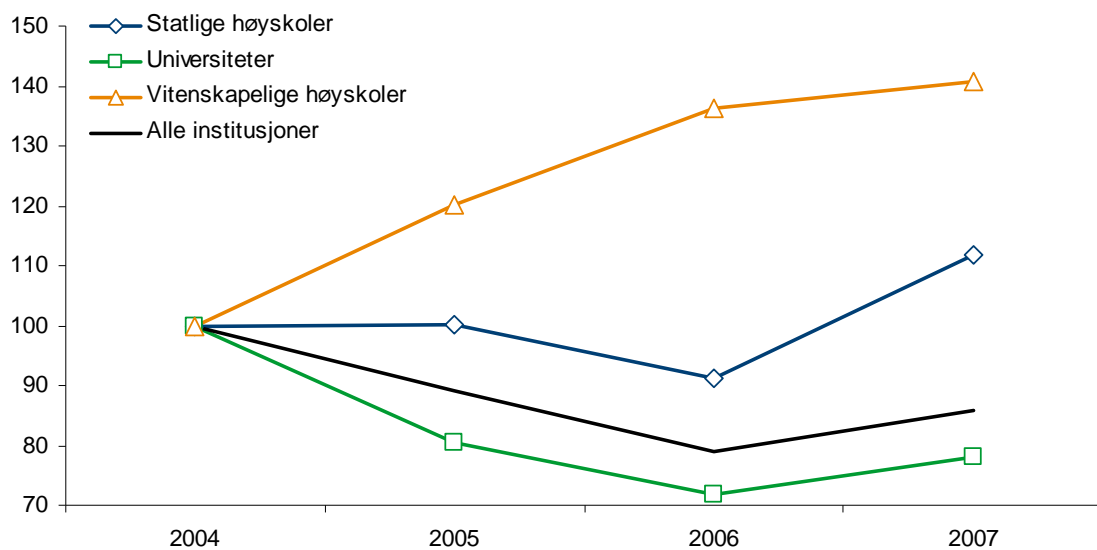
Tabell 4.20 *Forskningsmidler fra NFR og EU*

	NFR			EU		
	Millioner kroner	Prosent endring	2004-2007	Millioner kroner	Prosent endring	2004-2007
	2004	2007		2004	2007	
Statlige høyskoler	102	142	39,2	17	22	33,1
Universiteter	1679	1771	5,5	107	145	36,5
Vitenskapelige høyskoler	65	66	1,7	10	5	-51,4
Private høyskoler	0	15		0	1	
Sum alle institusjoner	1846	1995	8,1	133	173	29,9

Kilde: NSD, Database for høyere utdanning

For å avdekke andre mulige utviklingstrekk har vi analysert forskningsmidler mottatt fra NFR og EU per vitenskapelig ansatt. Vi har i tillegg regnet tallene i faste priser ved hjelp av en prisindeks for statlig konsum av utdanningstjenester, jf, fotnote21. Figur 4.29 viser indekser basert på disse beregningene for de aktuelle typene av institusjoner. Figuren viser at forskningsmidlene fra NFR per vitenskapelig årsverk for alle institusjoner under ett falt i 2005 og 2006 og økte noe i 2007. Dette må ses i sammenheng med at forskningsmidlene til sektoren fra NFR falt både i 2005 og 2006 regnet i løpende priser. Det er derfor mer interessant å notere seg at universitetene hadde den svakeste utviklingen i perioden, målt på denne måten, mens realverdien av forskningsmidler per vitenskapelig ansatt økte klart for de vitenskapelige høyskolene i alle årene etter 2004. For statlige høyskoler har det ikke vært en klar tendens siden 2004.

Figur 4.29 Mottatte forskningsmidler fra NFR per vitenskapelig åreverk. Indekser, 2004=100. Faste priser

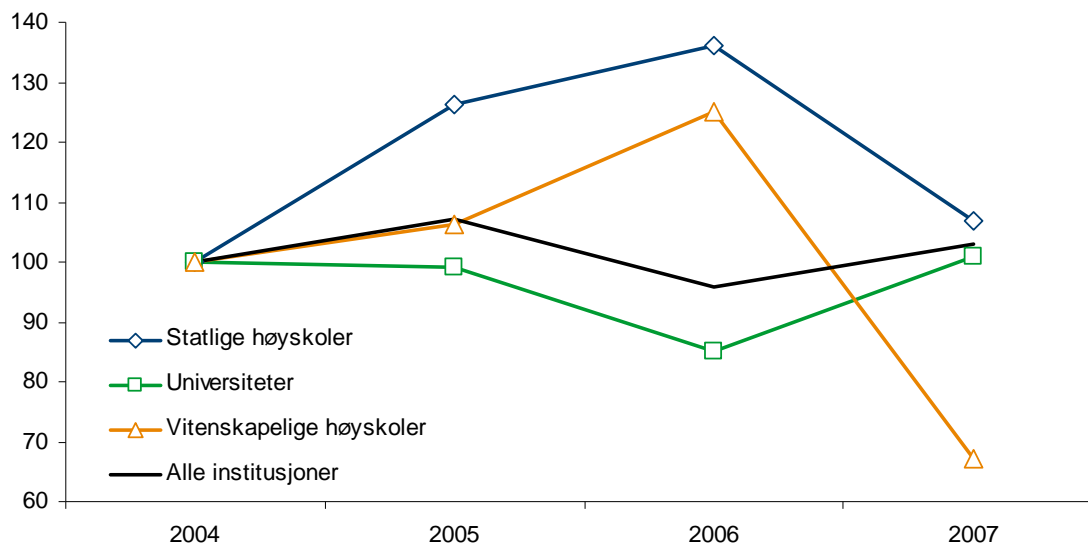

Kilde: NSD, Database for høyere utdanning og Econ Pöyry

Vi har foretatt tilsvarende beregning for forskningsmidler fra EU. Resultatet er vist i Figur 4.30. Vi ser at realverdien av forskningsmidlene per vitenskapelig årsverk i 2007 lå på om lag samme nivå som i 2004, når vi ser alle institusjonene under ett. For universitetene har det vært samme hovedtendens målt med denne indikatoren, men utviklingen var noe svakere i 2005 og 2006, mens i 2007 økt universitetenes midler forsknings fra EU, slik at realverdien av mottatte forskningsmidler fra EU kom opp på om lag samme nivå som i 2004.

Figuren illustrer at tilgangen av forskningsmidler fra EU, målt på denne måten, har endret seg til dels betydelig fra år til år for de vitenskapelige høyskolene og de statlige høyskolene. Dette må ses i sammenheng med at de samlede mottatte midlene fra EU er forholdsvis små, slik at suksess eller manglende suksess med enkeltøkninger vil slå betydelig ut i tallene fra år til år.

Figur 4.30 Mottatte forskningsmidler fra EU per vitenskapelig åreverk. Indekser, 2004=100. Faste priser

Kilde: NSD, Database for høyere utdanning og Econ Pöyry

Doktorgrader

Tabell 4.21 viser utviklingen i antall doktorgrader fordelt etter institusjonstype. Universitetene er den klart største aktøren; 94 prosent av alle doktorgrader ble gitt ved universitetene i 2007. Det har vært en vekst i antallet doktorgrader både før og etter innføringen av finansieringsmodellen i 2002. Veksten var noe sterkere etter innføringen av modellen enn i perioden fra 1998-2002.

Tabell 4.21 Antall doktorgrader etter institusjonstype

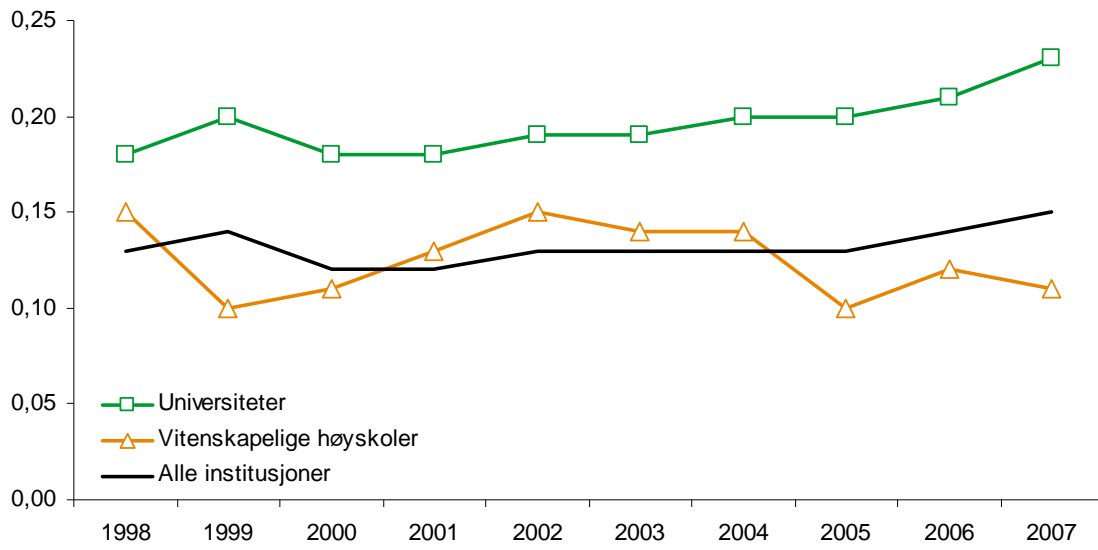
	1998	2002	2005	2007	Årlig endring i prosent	
					1998-2002	2002-2007
Statlige høyskoler	0	0	4	9		17,6
Universiteter	639	700	809	968	2,3	3,7
Vitenskapelige høyskoler	33	30	33	39	-2,4	3,4
Private høyskoler	0	4	9	14		9,2
Sum alle institusjoner	672	734	855	1030	2,2	3,8

Kilde: NSD, Database for høyere utdanning

Figur 4.31 viser beregnet antall doktorgrader per vitenskapelig årsverk utført i universiteter og vitenskapelige høyskoler. Utviklingen kan tolkes som et svært grovt mål på arbeidsproduktiviteten mht til produksjonen av doktorgrader ved institusjonene.

Samlet sett var det en tendens til en økning i antall doktorgrader sett i forhold til antall årsverk utført av vitenskapelig personale. Etter 2002 har det skjedd en forholdsvis markert oppgang i dette forholdstallet ved universitetene, mens for vitenskapelige høyskoler var det en relativ klar negativ trend.

Figur 4.31 Antall doktorgrader per vitenskaplig årsverk

Kilde: NSD, Database for høyere utdanning og Econ Pöyry

5 Econ Pöyrys vurderinger

5.1 Mål og resultater

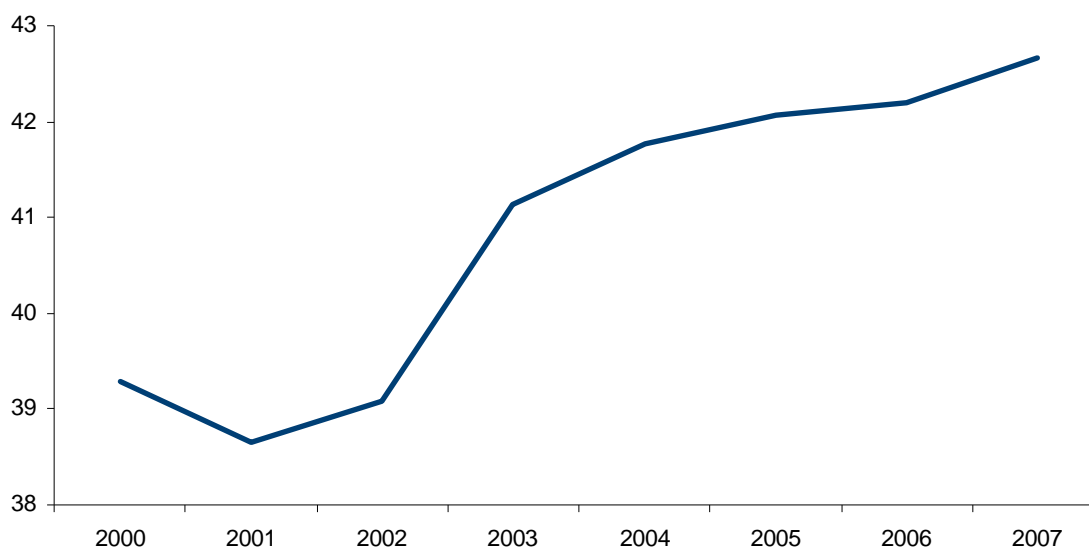
5.1.1 Undervisningskomponenten

Studiepoeng

I undervisningskomponenten får institusjonene dekket om lag 40 prosent av endringer i gjennomsnittkostnadene ved antall 60-studiepoengsenheter som produseres. Det finnes i modellen ikke *direkte* incentiver til å ivareta kvaliteten ved undervisningen. Heller ikke hvordan studentene lykkes i sine studieløp er direkte ivaretatt i finansieringsmodellen.

Som vist tidligere i rapporten har antall studiepoeng per student vist en klart økende tendens etter at finansieringsmodellen ble innført. Effektene var størst rett etter reformen og avtatt noe deretter. Størst oppgang har skjedd for universitetene og de vitenskapelige høyskolene. Samlet sett er konklusjonen klar: Produksjonen av studiepoeng har økt, slik en ønsket at finansieringsmodellen skulle bidra til.

Figur 5.1 Antall studiepoeng per student. Alle institusjoner

Kilde: NSD, Database for høyere utdanning og Econ Pöyry

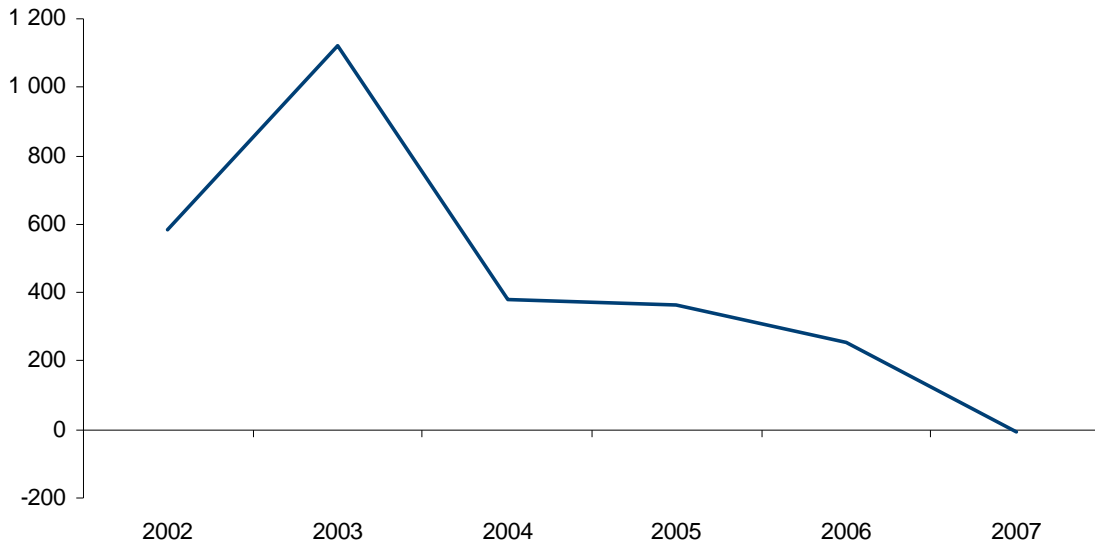
Men hva med kvalitet og gjennomstrømning?

Det kan være en motsetning mellom omfanget av produksjonen av studiepoeng og målene om økt kvalitet i undervisningen. I våre intervjuer har synspunktene på hvordan institusjonene ivaretar kvaliteten i undervisningen ikke vært samstemte. Noen mener at det er en fare for at modellen bidrar til å svekke kvaliteten i undervisningen, mens andre har påpekt at kvalitet er en viktig driver i seg selv for å sikre studentrekruttering på lengre sikt og dermed også trygge finansieringen.

Etter Econ Pöyrys syn ligger det sterke incentiver i for institusjonene til å vektlegge produksjon av studiepoeng i modellen. Det er grunn til å tro at de marginale kostnadene

ved å øke produksjonen av studiepoeng i mange tilfeller vil være klart lavere enn den gevinsten som kan oppnås gjennom finansieringssystemet. Især vil det selvsagt være tilfelle når institusjonene har ledig kapasitet i form av lokaler og lærerkrefter. Det gir i så fall institusjonene sterke incentiver til å tiltrekke seg studenter blant annet gjennom opprettelse nye studietilbud. Og det var nettopp det som skjedde etter reformen, trolig som følge av de økte incentivene som lå i finansieringsmodellen. Figur 5.2 viser at netto tilvekst av antall studietilbud økte klart fra 2002 til 2003. Deretter har det vært et klart fall. I 2007 var netto nedgang tilgang i antall studietilbud nær null.

Figur 5.2 *Netto tilvekst av studietilbud i høyere utdanning*

Kilde: NSD, Database for høyere utdanning og Econ Pöyry

Isolert sett innebærer incentivene til å produsere studiepoeng at modellutformingen ikke alene underbygger kvalitetsmålet. Imidlertid er det etter vårt syn en farlig strategi for institusjonene å redusere kvalitetskravene for å oppnå økonomiske gevinster via finansieringsmodellen på kort sikt. På lengre sikt er det en fare for at dette straffes både via sviktende studentrekruttering og rekruttering av kompetent personell.

Vi kjenner ikke gjennomstrømningen

Econ Pöyry har i prosjektet forsøkt å kartlegge i hvilken grad studentene raskere gjennomfører studiene enn tidligere, målt ved gjennomstrømningstall. Vi har brukt en god del ressurser på å innhente slike tall. Imidlertid viste det seg at dette ikke var mulig innenfor ressursrammen og fristene for gjennomføring av dette prosjektet. Vi vil imidlertid anbefale at det senere brukes ressurser på å etablere gode data for gjennomstrømning, og disse gjøres tilgjengelig i aktuelle offentlige databaser, i første rekke i NSD, Database for statistikk om høgre utdanning. Utviklingen i antall studiepoeng per student tyder imidlertid på at gjennomstrømningen har økt noe i sektoren som helhet. Den største økningen i antall avlagte studiepoeng per student finner vi ved universitetene, som trolig også hadde størst potensial for oppgang, siden antall studiepoeng lå lavt i utgangspunktet. Dette skyldtes i stor grad at universitetene i mindre grad enn andre læresteder hadde studieløp med et samordnet og strukturert opplegg som førte studentene fra immatrikulering til eksamen. Studentene kunne i mye større grad sette sine studier sammen fra en "meny" som universitetene tilbød enn hva som var tilfelle

ved de fleste høyskoler. Etter Kvalitetsreformen ble dette endret. Også universitetene må tilby mer strukturerte studieløp.

Econ Pöyry mener at det på nytt bør vurderes hvorvidt en premiering av uteksaminerte kandidater skal introduseres i finansieringsmodellen, slik det opprinnelig var tenkt (ref. avsnitt 2.3.2). Det vil kunne bidra til et fokus på måloppnåelse (gjennomstrømming) og ikke bare på resultater (studiepoengsproduksjon). Det kan også argumenteres for at en gjennomstrømningsindikator i noe større grad enn studiepoeng ivaretar kvalitetsdimensjonen.

Flere kostnadskategorier?

I de intervjuene som er gjennomført i dette prosjektet, er det fremkommet kritikk mot inndelingen i kostnadskategorier for premiering av studiepoengsproduksjon. Især hevdes det at det er et problem at særlig kostnadskrevende studier med behov for blant annet avanserte laboratorier eller annet kapitalutstyr av betydelig omfang, rammes ved at kostnadene ikke dekkes gjennom de valgte kostnadskategoriene. Det hevdes at det kan gi en fare for at særlig kostnadskrevende studier nedprioriteres. Econ Pöyry vil bemerke at institusjonene ikke er pålagt å benytte de samme kostnadskategorier i sin interne fordeling av budsjettmidlene, men står fritt til å fordele etter andre kriterier. Det åpner for at institusjonene selv kan ivareta budsjettbehov for særskilt kostnadskrevende studier innenfor sine budsjetttrammer. Imidlertid kan det være krevende å ivareta dette, siden dette internt vil oppfattes at det går på bekostning av ressurstildelingen til andre studier.

Econ Pöyry har et inntrykk av at ledelsen ved noen institusjoner finner det problematisk å fordele budsjettmidlene etter andre kriterier enn de som ligger i budsjettmodellen. I så fall kan det bety at systemet ikke fungerer optimalt, siden oppgaven til ledelsen ved de enkelte institusjonene nettopp er å tilpasse modellen til lokale forhold for å få en best mulig tilpasning av ressursbruken på den enkelte institusjon. En mer aktiv tilpasning av finansieringsmodellen etter lokale hensyn ved den enkelte institusjon stiller imidlertid høyere krav til både ledelse og økonomistyring enn videreføring av departementets tildeling.

Generelt vil Econ Pöyry advare mot at en i modellen åpner for å innføre et mer finmasket system av kostnadskategorier. Modellen kan da bli for detaljert og dermed mindre gjennomslagskraftig. Dessuten vil en utvidelse av antall kostnadskategorier kunne innebære at også andre i sektoren vil kreve endringer for å ivareta sine interesser. Til sist er det grunn til å minne om at en oppjustering "prisen" i en av kostnadskategoriene vil måtte bety at andre kostnadskategorier må nedjusteres for at endringen skal holdes innenfor en gitt budsjetttramme.

Uttekslingsstudenter

Etter at finansieringsmodellen ble innført har antall inn- og utreisende studenter økt markert, jf. Figur 4.27 foran. Econ Pöyry har ikke en oversikt over hva slags tiltak institusjonene har satt i verk for å øke antall utvekslingsstudenter, men vi antar at ulike typer samarbeidsavtaler med utenlandske universiteter og høyskoler, samt markedsføring av disse overfor studentene, er viktige for å øke utvekslingen. Sett på bakgrunn av resultatene synes det å være god grunn til å tro at finansieringsmodellen har bidratt til å øke utvekslingen av studenter ganske markert i årene siden 2002.

Motstridende incentiver?

De to kriteriene i undervisningskomponenten kan i noen grad virke motstridene. Ved å sende egne studenter på studieopphold i utenlandske læresteder vil norske institusjoner marginalt sett tape inntekter ved at produksjonen av studiepoeng reduseres. Imidlertid vil vi bemerke at dersom det er balanse mellom antall utreisende og innreisende studenter, rammes ikke institusjonen økonomisk. Dessuten er det grunn til å tro at norske studenters valg av studiested i Norge i noen grad vil påvirkes av at institusjonen kan tilby muligheter for studieopphold i utlandet.

5.1.2 Forskningskomponenten

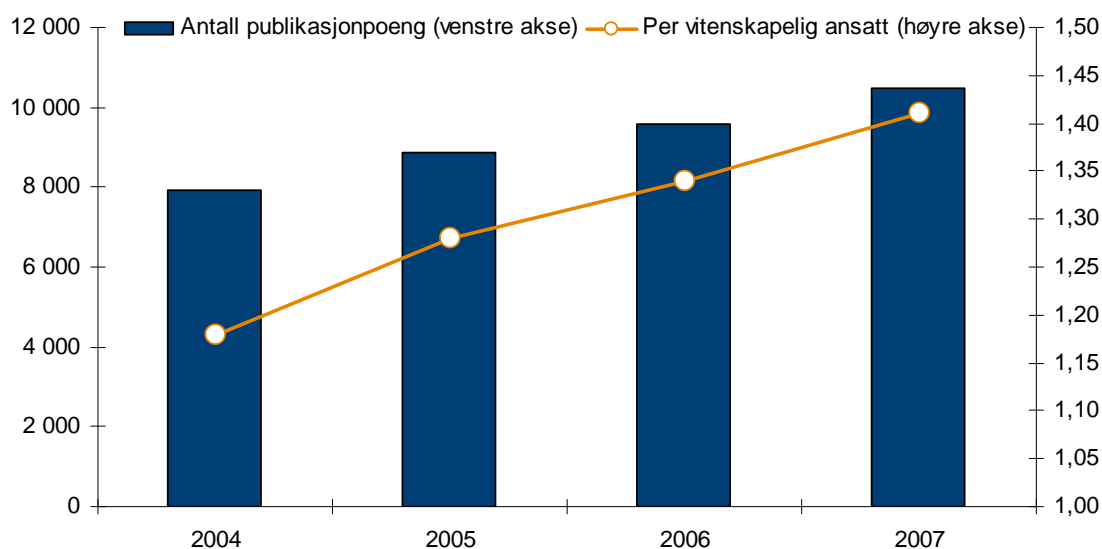
Den resultatbaserte komponenten (RBO)

I den resultatbaserte forskningskomponenten må resultatindikatorerne i noen grad kunne sies å være nærmere knyttet til målene for kvalitet enn indikatorerne i undervisningskomponenten, blant annet via indikatorerne for mottatte forskningsmidler fra EU og NFR.

Publiseringspoeng

Selv om aktiviteten knyttet til publisering har økt en god del, især i 2005, er det tvil om det er et uttrykk for økt kvalitet. Snarere hevdes det fra enkelte at det har skjedd en kvantitativ økning – i hvert fall på kort sikt. Uansett har det skjedd en kraftig oppgang i registrert publisering, slik det fremgår av Figur 5.3. Fra 2004 til 2007 har antall publikasjonspoeng økt fra knapt 8000 til 10500, som svarer til en oppgang på nesten 10 prosent per år. Regnet per vitenskapelig ansatt var oppgange i samme periode om lag 6 prosent.

Figur 5.3 *Publikasjonspoeng. Samlet for institusjoner*

Kilde: NSD, Database for høyere utdanning og Econ Pöyry

I intervjuene vi har gjennomført, har det fremkommet synspunkter på publiseringsindikatorerne som brukes. Vi har hørt kritiske røster både om vektene for ulike typer tidsskrifter som inngår, og at dessuten at det i for liten grad vektlegges kommunikasjon mot samfunnet for øvrig i denne indikatoren. Det er utenfor Econ Pöyrys kompetanse å

vurdere hvordan de relative vektene bør fastsettes, men vi konstaterer at det er ulike syn på dette i sektoren.

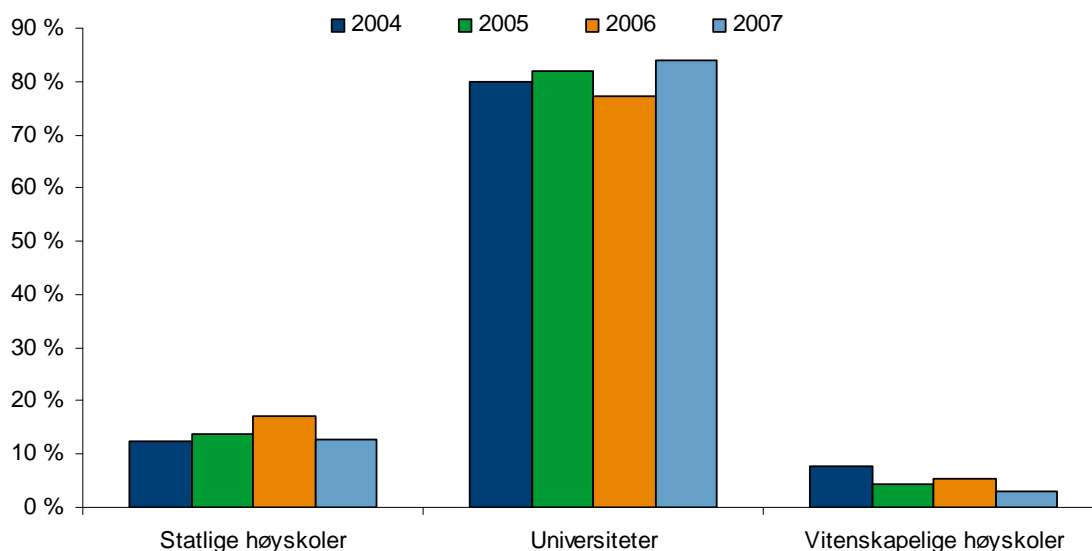
Vi deler synet på at det er noe problematisk at mer populærvitenskaplig publisering ikke vektlegges overhodet, noe som også gjelder de generelle målene for institusjonenes ansvar for samhandling med resten av samfunnet, jf, diskusjonen nedenfor.

Midler fra Norges forskningsråd og EU

Norske universitet og høyskoler konkurrerer om forskningsmidler fra Norges forskningsråd og EU. Institusjonene konkurrer ikke bare seg i mellom, men også med forskningsmiljø i instituttsektoren i Norge (NFR-midler) og med utenlandske konkurrenter (EU-midler). Omfanget av midler som tildeles norske universiteter og høyskoler avhenger både av deres konkurransekraft i forhold til de andre miljøene og omfanget på forskningsmidler fra de to kildene. Dersom omfanget "tørker inn" vil det forsterke konkurransen om midlene. Institusjonen konkurrer således om "markedsandeler" i forhold til andre norske institusjoner for disse midlene. Og det er endringer i markedsandeler i forhold til andre institusjoner som gir uttelling i den resultatbaserte forskningsbevilgningen, ikke utviklingen i størrelsen på forskningsmidler fra EU og NFR i seg selv.

Universitetene har siden 2004 økt sin andel av EU-midlene som går til norske institusjoner i universitets- og høyskolesektoren. For de statlige høyskolene økte andelen i 2005 og 2006 før den falt noe tilbake i 2007. De vitenskapelige høyskolene har mer systematisk fått redusert sin andel av EU-midlene. Men grunnlaget for å vurdere de mer langsiktige tendensene er selvsagt spinkelt, siden vi kun har data for fire år.

Figur 5.4 *Andeler av forskningsmidler fra EU per institusjonstype*

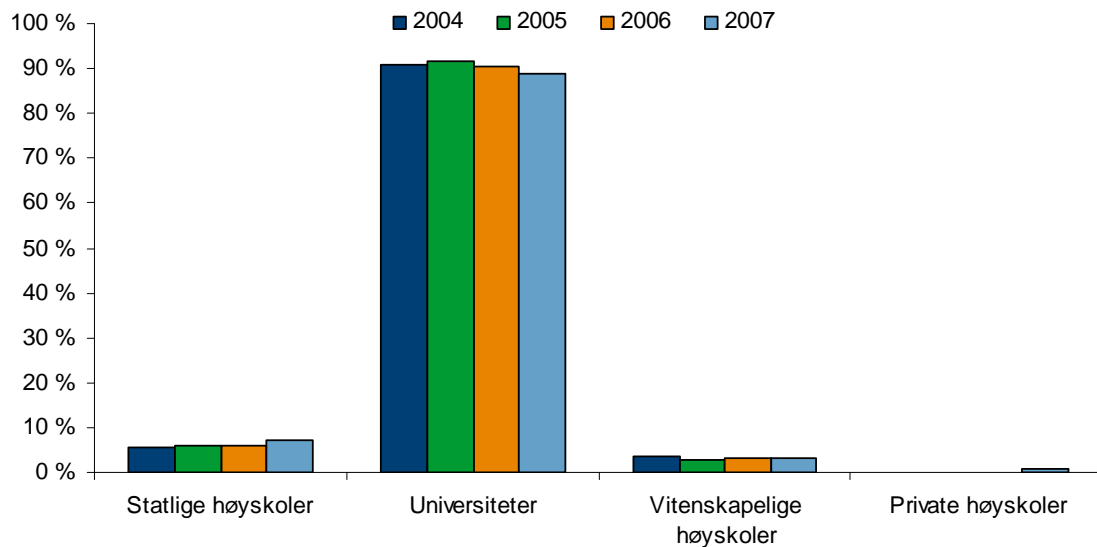
Kilde: NSD, Database for høyere utdanning og Econ Pöyry

Premiering av EU-midler har altså bidratt til at universitetene isolert sett økte sin andel av den resultatbaserte omfordelingen i forskningskomponenten i 2007 sett i forhold 2004. De innspillene vi har mottatt i våre intervjuer, er at små institusjoner ikke har nødvendige ressurser eller kompetanse til å kjempe om disse midlene. Og det bør de kanskje heller ikke? Spørsmålet dette reiser, er om en bør ha ulike indikatorer for å

premiere forskningen i finansieringsmodellen, siden de ulike institusjonstypene i noen grad konkurrerer på ulike arenaer, i hvert fall at deres "tyngde" på de ulike arenaene er svært forskjellig. For å avgjøre dette bør det etter vårt syn gjøres en grundigere vurdering av målene med forskningsaktiviteten for de ulike institusjonstypene, enn det vi har hatt anledning til her.

Gjøres samme betraktning på midlene fra NFR som EU-midlene, så viser den at det er relativt små endringer i andelene som de ulike institusjonene mottar av samlede bevilgninger fra NFR til hele sektoren. Det er imidlertid en liten tendens til at universitetenes andel går ned, mens de statlige høyskolene har økt sin andel svakt fra 2004 til 2007.

Figur 5.5 Andeler av forskningsmidler fra NFR per institusjonstype

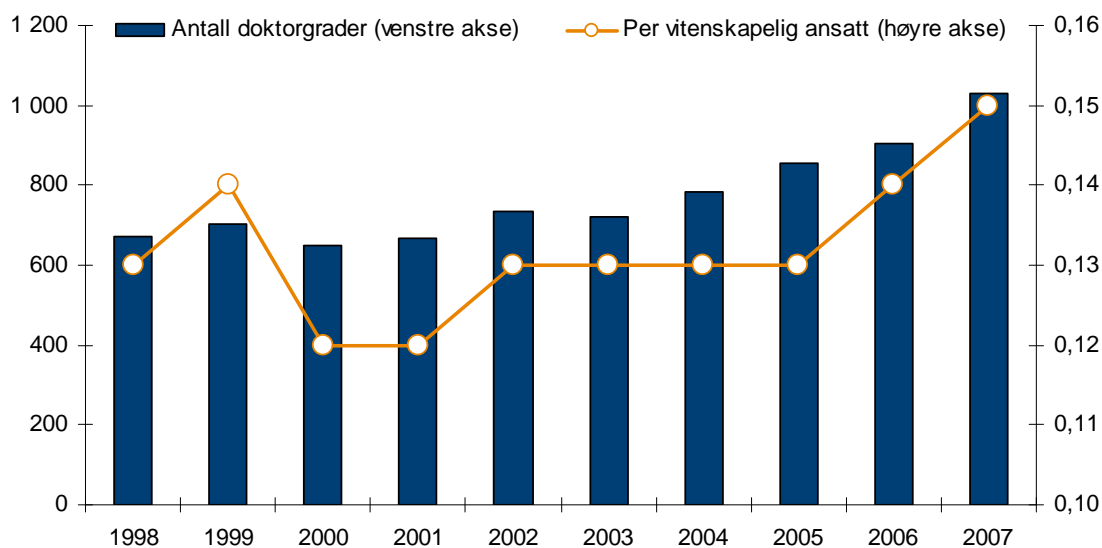

Kilde: NSD, Database for høyere utdanning og Econ Pöyry

Doktorgradskandidater

Antall doktorgrader har økt markert siden 2002. Også når vi ser antallet i forhold til antall førstestillinger er det en klar oppgang, jf. Figur 5.6. Universitetene er den viktigste leverandøren av doktorgrader: om lag 94 prosent av alle doktorgrader ble tatt ved universitetene i 2007. Samlet økte antall doktorgrader per vitenskapelig årsverk med om lag 3 prosent per år fra 2002 til 2007. For universitetene alene var oppgangen nesten 4 prosent per år. Samlet har det altså skjedd en positiv utvikling i tråd med målsettingene.

Figur 5.6 Doktorgrader. Sum alle institusjoner

Kilde: NSD, Database for høyere utdanning og Econ Pöyry

Omfordeling eller åpen ramme til forskning?

I intervjuene har det fra noen hold fremkommet en viss skepsis til at det skjer en omfordeling og konkurranse mellom institusjonene om deler av forskningsmidlene. Det hevdes at de institusjonene som taper konkurransen - selv om de absolutt sett forbedrer seg - vil kunne endre sitt fokus og i mindre grad satse på forskning fremover. Videre fremheves det at det skaper uforutsigbarhet for aktørene at bevilgningene de vil få avhenger av andre aktørers resultater. Dette er signaler som må tas på alvor.

Likevel er det slik at uansett utforming av finansieringssystemet, vil det være noen som vil være klare vinnere og andre som vil kunne fremstå som tapere når midlene fordeles på grunnlag av resultater. Et mål er jo selvsagt at alle skal forbedre seg, men dette kan ikke skje uten noen vil sakke etter. Når en har laget nye spilleregler i form av premiering av resultater, så må man akseptere at det vil bli vinnere og tapere. Søker man å kompensere for det, risikerer man å svekke incentivene fremover.

Sterkere incentiver til samhandlingen med resten av samfunnet?

I finansieringsmodellen er det ikke økonomiske incentiver knyttet til sektorens samhandling med resten av samfunnet, enten det er gjennom publisering av populærvitenskapelige artikler eller andre aktiviteter. Det såkalt formidlingsutvalget²⁷ foreslo å innlemme andre kommunikasjonskanaler enn de som omfattes av publiseringspoengene og dessuten ulike indikatorer for samhandling med arbeidslivet. Econ Pöyry innser at det er svært krevende å finne enkle indikatorer som fanger opp samhandlingen mellom sektoren og samfunnet for øvrig. Vi slutter oss derfor til anbefalingen fra professorgruppen fra universitetet i Bergen, som i sin rapport "Finansieringssystemet for universitets- og høyskolesektoren – teoretiske vurderinger"²⁸ anbefaler at det ikke inn-

²⁷ To etterfølgende utvalg fikk mandat til å vurdere dette. Det siste avga sin innstilling 30. juni 2006.

²⁸ Se Staahl Gabrielsen et al.

føres en ny komponent for å ivareta formidlingsoppgaver og samhandling med blant annet arbeidslivet.

Strategisk forskningsbevilgning

Som tidligere vist i denne rapporten, så har bevilgningene gitt via forskningskomponenten for universitetene styrket sin andel av den totale bevilgningen, på bekostning av basiskomponenten. Siden forskningskomponenten ikke er ment å skulle fullfinansiere forskningsaktivitetene, må dette ha medført at en økende andel av basiskomponenten blir låst til bestemte forskningsaktiviteter, og at universitetenes økonomiske handlingsrom har blitt mindre i perioden. Tendensen har trolig blitt forsterket av at også eksterne forskningsmidler har økt i perioden, og at også disse ofte forutsetter en egenfinansiering. I intervjuene vi har foretatt, har vi mottatt synspunkter på at opptrapping av forskningsaktivitet skaper to utfordringer. For det første innebærer en opptrapping normalt at økte egenandeler ”spiser” ressurser fra annen virksomhet. Det kan i så fall svekke undervisningen. Econ Pöyry har ikke innenfor dette prosjektets ramme hatt mulighet til å analysere konsekvensene av dette. Imidlertid er det ut fra et incentivsynspunkt formålstjenelig med en egenfinansiering for å sikre at de ekstra ressursene som tilføres i form av for eksempel stipendiatstillinger gis en kritisk vurdering også av institusjonene. En fullfinansiering vil kunne svekke den samlede effektiviteten i ressursbruken. Imidlertid vil egenandelen kunne bidra til at institusjoner med god økonomi i større grad finansiere egenandelene enn institusjoner med en mer presset økonomi. For det andre er det blitt hevdet at det er en fare for at økte forskningsbevilgninger og forskningsaktivitet vil gå ut over undervisningen ved at en del av de beste lærerkreftene frikjøpes til forskning.

5.1.3 Basiskomponenten

Bevilgningen gitt over basiskomponenten utgjør som nevnt om lag 60 prosent av de samlede bevilgninger til universiteter og høyskoler. Målet er at den skal være stabil og forutsigbar. Den skal ivareta behovet for stabile rammebetingelser og legge grunnlag for langsiktig planlegging for institusjonene.

Vi mottok flere synspunkter fra intervjuobjektene på basisbevilgningen. Ikke overraskende mente en del at den burde være større for å sikre større forutsigbarhet. Andre mente at spesielle utstyrbehov burde dekkes gjennom basisbevilgningen, for eksempel bevilgninger til særlig kostbare laboratorier.

Ugjennomsiktig?

Basisbevilgningen oppfattes som ugjennomsiktig fra en del av aktørene i sektoren. Især har det blitt reist kritikk av at fordelingen av basiskomponenten i 2002 ikke er blitt dekomponert. I vår 4e samtaler med Kunnskapsdepartementet har vi fått opplyst at det ikke er mulig å gjøre en slik dekomponering.

I forhold til kravet om gjennomsiktighet, kan det være krevende å forstå fordelingen av veksten i bevilgningene som gjøres over basiskomponenten etter 2002. Econ Pöyry har gjennomgått materiale som dokumenterer bevilgningene som gis via basiskomponenten. Disse er dokumentert i Kunnskapsdepartementets brosjyre/veiledning: ”*Orientering om forslag til stasbudsjettet for budsjettåret for universiteter og høyskoler*”. I orienteringen dekomponeres basisbevilgningen for alle institusjoner. Det betyr at all informasjon finnes i brosjyren. Imidlertid er det krevende å forstå helheten i de endringene som foretas. I basisbevilgningene foretas det en rekke endringer fra år til år knyttet til hver

enkelt institusjon, som kjøp av utstyr, endringer i bevilgninger til pensjoner og mye annet. Dessuten gjennomføres det en rekke budsjettendringer som benevnes som tekniske. Det gis normalt en grei beskrivelse av hvorfor endringen skjer i tilhørende fotnoter.

Econ Pöyry ser at det kan være noe krevende for representanter for ulike institusjoner å få en helhetlig oversikt over basisbevilgningen, særlig om hva som skjer med bevilgningene til andre institusjoner enn sin egen. Det kan være at dokumentasjonen kan endres for å gjøre det lettere tilgjengelig, men siden sektoren består av mange institusjoner og det foretas en rekke ulike endringer i basisbevilgningen fra år til år, vil det forbli krevende å forstå helheten i endringene.

Ikke uavhengig av de andre elementene i finansieringsmodellen?

Noen mener dessuten at basisbevilgningen ikke fastsettes uavhengig av de andre komponentene i finansieringsmodellen. Dette poenget ble diskutert blant annet i rapporten til Staahl Gabrielsen et al.²⁹. I rapporten diskuteres en hypotese om at basisbevilgningen ble redusert som følge av økte bevilgninger gitt via undervisningskomponenten som følge av oppgangen i produksjonen av studiepoeng, som skjedde i de første årene etter innføringen av finansieringsmodellen. Forfatterne mener at dette svekker incentivene i modellen.

Econ Pöyry har foretatt en enkel regresjonsanalyse av sammenhengen mellom veksten i summen av undervisnings- og forskningsbevilgningen og basisbevilgningen perioden 2003-2007. For alle typer institusjoner ga analysene som resultat en negativ og signifikant korrelasjonskoeffisient mellom veksten i summen av undervisningskomponenten og forskningskomponenten som forklaringsvariabel og veksten i basisbevilgning som avhengig variabel.³⁰ Dette kan tyde på at det har vært en negativ sammenheng mellom veksten i de resultatbaserte komponentene og basisbevilgningen.

Gjennomgang av datamateriale tyder på at det især er de private høyskolene som bidrar til denne sammenhengen.³¹ Vi gjennomførte derfor tilsvarende analyse uten de private høyskolene. Regresjonskoeffisienten i denne analysen ble svakt positiv, men ikke signifikant. Sett på bakgrunn av at de private høyskolene samlede bevilgninger via budsjettssystemet utgjør bare vel 3½ prosent av de samlede bevilgninger vil en sterkere vekst i basisbevilgningen for disse ikke ha omfattende betydning for resten av institusjonene.

Kan ikke få i pose og sekk

Vi er enige at basisbevilgningen og ikke minst de årlige endringene i denne må gjøres så lett forståelige som mulig. Imidlertid skal basisbevilgningen ivareta en rekke ulike budsjettmessige forhold, som mange i sektoren normalt vil være svært opptatt av håndteres. Dersom den skal bli mer transparent, må det gå på bekostning av den fleksibiliteten som dagens ordning gir. Mer gjennomsiktighet krever at endringene i basisbevilgningene fra år til år trolig må bli færre, og foregå etter visse regler. Det vil høyst

²⁹ Se fotnote 18.

³⁰ Regresjonskoeffisienten var $-0,179$ og signifikant på 95 prosents signifikansnivå.

³¹ Econ Pöyry har ikke opplysninger om at det kan være spesielle forhold som tilsier ulik utvikling i de ulike elementene i finansieringssystemet for hhv private og statlige institusjoner.

sannsynlig svekke mulighetene til å ivareta forhold som en ønsker skal håndteres i budsjettet.

Vi vil imidlertid understreke at vi støtter utsagn fra en rekke utvalg og utredninger om at en ikke må bruke basisbevilgningen til å kompensere institusjoner som taper midler i konkurransen om studenter og forskningsmidler. En slik strategi undergraver i første omgang finansieringsmodellen, og på sikt kan det bidra til å svekke måloppnåelsen.

5.2 Bruken av andre virkemidler for å styrke måloppnåelsen

5.2.1 Tildelingsbrev og etatsstyringsmøter

Både gjennom tildelingsbrev og etatsstyringsmøtene har departementet muligheter til å gi sine styringssignaler. Etter reformen er fokus flyttet fra relativt detaljert styring av aktiviteten til mål og måloppnåelse.

Econ Pöyry har gjennomgått et begrenset antall tildelingsbrev og fått referert hvordan etatsstyringsmøtene foregår, men har selvsagt ikke deltatt på dem. Vårt inntrykk er at departementet og institusjonene har en positiv dialog og at fokus er rette mot mål og måloppnåelse, i første rekke målene i kvalitetsreformen.

Imidlertid er vi slått både av omfanget og detaljrikdommen i tildelingsbrevene fra departementet. Noe av dette kan synes å være overlevninger fra en svunnen tid, da ambisjonen var en sterkere detaljert styring av institusjonene.

5.2.2 Kvalitetsoppfølging

Utdanning - NOKUT

Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT) er, som omtalt tidligere i rapporten, tillagt oppgaver for akkreditering, evaluering og godkjenning av høyere utdanning. Econ Pöyry har mottatt opplysninger som viser at departementet nøye følger opp NOKUTs evaluering av kvalitetssikringssystemene i enkeltinstitusjonene. Den virksomheten som NOKUT har foretatt til nå har i vesentlig grad vært innrettet mot å gjennomgå institusjonenes prosesser og systemer som skal sikre kvalitet i undervisningen. I tillegg er det gjennomført to større evalueringer av ingeniørutdanningen og allmennlærerutdanningen på oppdrag av KD, samt en evaluering av sykepleierutdanningen på NOKUTs eget initiativ. For tiden pågår en evaluering av kvaliteten i førskolelærerutdanningen.

Samlet innebærer dette at NOKUTs virksomhet til nå kun har sikret at institusjonene har nødvendige systemer og prosesser i sin kvalitetsoppfølging, mens det ikke er gjennomført helhetlige evalueringer av faktisk kvalitet i undervisningen som omfatter alle institusjoner. Sett på bakgrunn av at finansieringsmodellen ikke har incentiver som direkte understøtter kvalitet i undervisningen, er det lite eksternt trykk på kvalitetsarbeidet, bortsett fra at studentene normalt vil kreve kvalitet i undervisningen. Selv om institusjonene normalt vil ha nokså sterke langsiktige incentiver til å ivareta og videreutvikle kvaliteten, er det en svakhet at dette til nå ikke er sterkere ivaretatt gjennom direkte evalueringer av kvaliteten i undervisningen. Det bør således prioriteres fremover.

Forskning – NFR

NFRs fagevalueringer av forskningssystemet skal bidra til å heve kvaliteten på forskningen. NFR har foretatt en rekke fagevalueringer. Disse startet i 1996 med evaluering av realfagene. Hovedfokus har vært innrettet mot universitetene og dermed i mindre grad mot andre institusjoner.

Econ Pöyry har mottatt opplysninger om at departementet bruker evalueringene aktivt i dialogen med institusjonene, blant annet i forbindelse med etatsstyringsmøtene.

Sett på bakgrunn av prioriteringen av universitetsmiljøene i fagevalueringen, synes kvalitetsarbeidet i universitetene å være hensiktsmessig ivaretatt, men Econ Pöyry har ikke hatt mandat eller kompetanse til å vurdere evalueringene. For andre institusjoner har vi ikke informasjon om hvordan kvaliteten på forskningen ivaretas. Et viktig instrument er selvsagt at alle forskningsmiljøer må konkurrere om forskningsmidler. Det vil i seg selv bidra til at institusjonene selv prioriterer nødvendig kvalitetsarbeid for å hevde seg i konkurransen. Imidlertid synes det hensiktsmessig å gjennomføre systematiske evalueringer av forskningen også i andre institusjoner enn universitetene.

5.2.3 Lov- og regelverk

Ved gjennomføring av Kvalitetsreformen fikk institusjonene større frihet til å organisere sin egen virksomhet. Styrene ble gitt utvidete fullmakter til å beslutte om den interne organiseringen. Econ Pöyry har verken hatt ressurser eller tidsrammer til å kartlegge hvordan dette er håndtert. I forhold til finansieringsmodellen er det i første rekke hvordan den tilpasses lokalt på enkeltinstitusjonene er relevant for vår utredning. Vårt inntrykk er at det er en klar variasjon mellom institusjonene i hvordan finansieringsmodellen er tilpasset til lokale forhold. Trolig er det en god del institusjoner som ikke tilpasser den på hensiktsmessig måte for å ivareta lokale behov.

5.2.4 Andre inntektskilder

Econ Pöyry har innhentet tall for andre inntektskilder som viser at de varierer en god del mellom ulike institusjonstyper. Vi har ikke detaljert oversikt over hvilke typer inntekter det er snakk om, men vi antar at disse inntektene vil både være knyttet til forskning og undervisning. Tabell 5.1 viser institusjonenes inntekter fra kilder utenom statsbudsjettet og NFR.³² De eksterne inntektene utgjorde mellom 6,6 og 14,7 prosent av inntektene for de institusjonene som er dokumentert i tabellen. For de vitenskapelige høyskolene utgjorde de eksterne inntektene størst andel målt i forhold til bevilgningene over statsbudsjettet, mens de statlige høyskolene har lavest andel eksterne inntekter. Mellom 2004 og 2007 har andelen de eksterne inntektene utgjør vist en svakt tiltakende tendens.

³² Salgs- og leieinntekter samt øvrige andre inntekter er heller ikke inkludert. Tallene baserer seg på note 1 i institusjonenes årsregnskap, og inkluderer inntekter fra statlige etater, kommunale og fylkeskommunale etater, stiftelser, organisasjoner, næringsliv/privat, EU tilskudd/tildelig fra rammeprogram for forskning, EU-tilskudd/tildeling til undervisning og annet, samt tilskudd/tildeling fra andre utland ekskl. EU.

Tabell 5.1 Eksternt finansiert virksomhet. Millioner kroner

	2004	2007
Statlige høyskoler	483,9	558,3
- prosent av bevilgningen over statsbudsjettet	(6,5)	(6,6)
Universiteter	1288,2	1530,3
- prosent av bevilgningen over statsbudsjettet	(9,7)	(10,0)
Vitenskaplige høyskoler	137,4	139,9
- prosent av bevilgningen over statsbudsjettet	(13,8)	(14,7)

Kilde: NSD, Database for statistikk om høgre utdanning

Det materiale vi har gir ikke grunnlag for å konkludere hvordan andre inntekstkilder påvirker tilpasningen i institusjonene, og heller ikke i hvilken grad disse inntektene bidrar til å svekke eller styrke mål- og resultatopnåelsen som finansieringsmodellen er rettet mot. For å trekke klarere konklusjoner, må det gjennomføres mer detaljerte analyser av hvordan de eksterne inntektene påvirker institusjonenes prioriteringer og ressursbruk.

5.2.5 Studiefinansiering

Endringene i studiefinansieringen som skjedde i forbindelse med Kvalitetsreformen, gir studentene incentiver til å gjennomføre sine studieløp mer effektivt. Det betyr at institusjonene og studentene fikk incentiver til å gå i samme retning, noe som etter vårt syn var et fornuftig grep.

5.2.6 Oppsummering – betydningen av andre styringsinstrumenter

Samlet er det etter vår vurdering slik at en vurdering av det nye finansieringssystemet ikke bør sees isolert, men vurderes i sammenheng med de øvrige styringsinstrumenter i Kvalitetsreformen. Etter vår syn har de samlede endringer lagt et godt grunnlag for å nå målene som ble trukket opp. Især er kvalitetsoppfølging av undervisning og forskning viktige elementer i forhold til å nå de opptrukne kvalitetsmålene. I en kvantitativ finansieringsmodell er det utfordrende å bygge inn kvalitetsaspekter direkte. Disse må derfor håndteres mer indirekte gjennom tiltak som en antar mer direkte ivaretar kvalitative mål, slik som aktivitetene til NOKUT og NFR er ment å ivareta.

5.3 Datakvalitet

NSD sin Database for statistikk i høgre utdanning inneholder store mengder data, og tilbyr stor fleksibilitet i muligheten for datauttak, både i form av standardrapporter og egendefinerte rapporter. Dette kan være en fordel for de som har inngående kjennskap til dataene, men samtidig en stor utfordring for brukere som ikke har tilstrekkelig kunnskap til å ta stilling til alle valgmulighetene databasen tilbyr. Flexibiliteten bidrar dermed, paradoksalt nok, til å minske dataenes tilgjengelighet. Det er også generelt et problem at det ikke alltid er entydig definert hva som er definisjonene på styringsdata, slik at for eksempel data til etatstyringsmøter blir laget som spesialuttrekk som er vanskelige å gjenskape for institusjonene. Det gjenstår videre en del arbeid før dokumentasjonen av dataene i databasen er fullstendig og entydig.

Kvaliteten på dataene i databasen har også forbedringspotensial. Det er en utfordring at man bør ha god kjennskap til sektoren, og gjerne også enkeltinstitusjonene, for å

avdekke tekniske forklaringer på avvik og utviklingstrekk. Det er imidlertid positivt at kvaliteten på dataene som inngår i finansieringsmodellen har bedret seg de seneste årene. Econ Pöyry vil anbefale at arbeidet med heving av datakvaliteten fortsetter, samt at det ryddes i definisjoner og at valgmulighetene i forhold til datauttrekk reduseres. Det bør også vurderes om økonomidata kan fremstilles mer helhetlig og oversiktlig.

Litteratur

- Gabrielsen, T. S., O. Kaarebøe, K.E. Lommerud, A.E. Risa og S. Vagstad (2007): *Finansieringssystemet for universitets- og høyskolesektoren – teoretiske vurderinger*. Rapport utarbeidet på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet.
- Kunnskapsdepartementet (2005): *Forskrift om akkreditering, evaluering og godkjenning etter lov om universiteter og høyskoler*. FOR 2005-09-08 nr. 1040.
- Kunnskapsdepartementet (2006): *Orientering om forslag til statsbudsjettet 2007 for universiteter og høyskoler*.
- NIFU STEP (2004): ”En gjennomgang av Forskningsrådets fagevalueringer”. Arbeidsnotat 7/2004.
- NOKUT (2003): *Kriterier for evaluering av universiteters og høyskolars kvalitets-sikringssystemer for utdanningsvirksomheten*.
- NOKUT (2006): *Forskrift om standarder og kriterier for akkreditering av studier og kriterier for akkreditering av institusjoner i norsk høyere utdanning*.
- NOU (2003): *Behovsbasert finansiering av spesialisthelsetjenesten*. NOU 2003:1, Helse- og sosialdepartementet.
- NOU (2008): *Sett under ett*. NOU 2008:3, Kunnskapsdepartementet.
- St. meld. nr. 27 (2001): *Gjer din plikt – Krev din rett*. Kunnskapsdepartementet.
- St.meld. nr. 7 (2007): *Statusrapport for Kvalitetsreformen i høgre utdanning*. Kunnskapsdepartementet.
- St.prp. nr. 1 (2002): *Programkategori 07.60 Høgre utdanning. For budsjettårene 2002-2008*. Utdannings- og forskningsdepartementet.
- Utdannings- og forskningsdepartementet: *Tildelingsbrev ulike institusjoner*.

Vedlegg 1: Tabeller med bakgrunnstall

Kilder

Kilden for alle de påfølgende tabeller er, med unntak av tall for bevilgninger og søkere, Norsk Samfunnsvitenskapelig Datatjeneste (NSD) sin Database for statistikk om høgre utdanning (DBH). Tall for bevilgninger er hentet fra St.prp. 1 for de aktuelle årene, samt fra brosjyren/veiledningen Orientering om forslag til statsbudsjett for universiteter og høyskoler for det aktuelle år. Vi har benyttet Samordna opptak sine sluttstatistikker for søker tall.

For å sikre sammenlignbarhet har vi valgt å plassere Høyskolen i Stavanger og Norges Landbrukshøyskole i kategoriene 'universiteter' for alle år, siden disse institusjonene gikk over til å bli universiteter underveis i perioden. Vi har plassert Høyskolen i Agder i kategorien 'statlig høyskole' for alle år, siden denne institusjonen bare helt nylig har fått universitetsstatus. Dette medfører at tallene vi presenterer etter institusjonskategori kan avvike fra DBH sine i kategoriene 'universiteter' og 'statlige høyskoler'

Tabelloversikt

Tabell 1	Utvikling i antall studiepoeng etter institusjonskategori - 60-studiepoengsenheter	6
Tabell 2	Utvikling i antall studiepoeng etter institusjon - 60-studiepoengsenheter	6
Tabell 3	Utvikling i antall 60-studiepoengsenheter etter institusjonskategori og grad.....	9
Tabell 4	Utvikling i 60-studiepoengsenheter brutt ned på geografisk lokalisering	10
Tabell 5	Studiepoeng brutt ned på kostnadskategorier (private høyskoler ikke inkludert), 60-studiepoengsenheter	11
Tabell 6	Inn- og utreisende studenter etter institusjonskategori	11
Tabell 7	Inn- og utreisende studenter brutt ned på enkeltinstitusjoner	12
Tabell 8	Inn- og utreisende studenter etter geografisk lokalisering	14
Tabell 9	Nye og avviklede studietilbud etter institusjonskategori	15
Tabell 10	Nye og avviklede studietilbud etter institusjon.....	16
Tabell 12	Primørsøkere per studie plass etter institusjon	19
Tabell 13	Uteksaminerte kandidater etter institusjonskategori	22
Tabell 14	Uteksaminerte kandidater etter institusjon.....	22
Tabell 15	Publikasjonspoeng etter institusjonskategori	25
Tabell 16	Publikasjonspoeng etter institusjoner.....	26
Tabell 17	Publikasjonspoeng etter nivå	29
Tabell 18	Publikasjonspoeng etter geografisk lokalisering.....	30
Tabell 19	Doktorgrader etter institusjonskategori.....	31

Tabell 20	Doktorgrader etter institusjon	31
Tabell 21	Doktorgrader etter fagområder, alle institusjoner	32
Tabell 22	Doktorgrader etter fagområdenes andeler, alle institusjoner	33
Tabell 23	Doktorgrader etter geografisk lokalisering	35
Tabell 24	Tildelte EU-midler etter institusjonskategori.....	35
Tabell 25	Tildelte EU-midler etter institusjon	36
Tabell 26	Tildeling EU-midler etter geografisk lokalisering	38
Tabell 27	Tildeling NFR-midler etter institusjonskategori	39
Tabell 28	Tildeling NFR-midler etter institusjon.....	39
Tabell 29	NFR-tildeling etter geografisk lokalisering	42
Tabell 30	Utvikling i basistildelingen etter institusjonskategori.....	43
Tabell 31	Utvikling i basistildelingen etter institusjon	43
Tabell 32	Utvikling i samlet bevilgning etter institusjonskategori	46
Tabell 33	Utvikling i samlet bevilgning etter institusjon.....	47
Tabell 34	Utvikling i undervisningsbevilgning etter institusjonskategori	51
Tabell 35	Utvikling i undervisningsbevilgning etter institusjon.....	51
Tabell 36	Utvikling i forskningsbevilgningen etter institusjonskategori	55
Tabell 37	Utvikling i forskningsbevilgningen etter institusjon.....	56
Tabell 38	Dekomponering av forskningsbevilgningen etter institusjonskategori.....	60
Tabell 39	Dekomponering av forskningsbevilgningen etter institusjon	60
Tabell 40	Utvikling i bevilgningenes relative andeler etter institusjonskategori.....	64

Tabell 41	Utvikling i bevilgningenes relative andeler etter institusjon	64
Tabell 42	Basisbevilgning i forhold til antall publikasjonspoeng etter institusjonskategori	68
Tabell 43	Basisbevilgning i forhold til antall publikasjonspoeng etter institusjon	69
Tabell 44	Basisbevilgning i forhold til antall studiepoeng etter institusjonskategori	71
Tabell 45	Basisbevilgning i forhold til antall 60-studiepoengsenheter etter institusjon	72
Tabell 46	Studiepoeng per student etter institusjonskategori.....	75
Tabell 47	Studiepoeng per student etter institusjon	75
Tabell 48	Utvikling i antall registrerte studenter etter institusjonskategori	79
Tabell 49	Studiepoeng per student etter institusjonskategori og grad	79
Tabell 50	Totalbevilgning per registrert student etter institusjonskategori.....	80
Tabell 51	Totalbevilgning per registrert student etter institusjon	80
Tabell 52	Basisbevilgning per registrert student etter institusjonskategori	83
Tabell 53	Basisbevilgning per registrert student etter institusjon	84
Tabell 54	Basistildeling per antall årsverk etter institusjonskategori	87
Tabell 55	Samlet bevilgning per antall årsverk etter institusjonskategori	87
Tabell 56	Avlagte 60-studiepoengsenheter i forhold til publikasjonspoeng etter institusjonskategori	88
Tabell 57	Avlagte60- studiepoengsenheter i forhold til publikasjonspoeng etter institusjonskategori	88
Tabell 58	Publikasjonspoeng per vitenskapelig ansatt (førstestillinger) etter institusjonskategori	91
Tabell 59	Publikasjonspoeng per vitenskapelig ansatt (førstestillinger) etter institusjon	91
Tabell 60	Andel publikasjonspoeng på nivå 2 etter institusjon per førstestilling	94
Tabell 61	Andel publikasjonspoeng på nivå 2 etter institusjonskategori.....	96

Tabell 62	Utvikling i antall publikasjonspoeng etter språk.....	97
Tabell 63	Andel av samlet publisering etter språk.....	97
Tabell 64	Andel doktorgrader per førstestilling etter institusjonskategori	98
Tabell 65	NFR-midler per førstestilling etter institusjonskategori	98
Tabell 66	EU-midler per førstestilling etter institusjonskategori.....	99
Tabell 67	Årsverk etter institusjonskategori	99
Tabell 68	Årsverk etter stillingstype, alle institusjoner	100
Tabell 69	Årsverk alle institusjoner, andeler etter stillingstype.....	100
Tabell 70	Årsverk etter stillingstype, statlige høyskoler.....	101
Tabell 71	Årsverk statlige høyskoler, andeler etter stillingstype	101
Tabell 72	Årsverk universiteter.....	102
Tabell 73	Årsverk universiteter, andeler etter stillingstype	102
Tabell 74	Årsverk vitenskapelige høyskoler.....	103
Tabell 75	Årsverk vitenskapelige høyskoler, andeler etter stillingstype	103
Tabell 76	Årsverk private høyskoler.....	104
Tabell 77	Årsverk private høyskoler, andeler etter stillingstype	104

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

Tabell 1 Utvikling i antall studiepoeng etter institusjonskategori - 60-studiepoengsenheter

	1998	2000	2002	2003	2005	2007	Endring 1998-2002	Endring 2003-2007
Statlige høyskoler	-	54 420	55 579	59 449	62 446	61 501		3 %
Universiteter	42 015	45 186	47 823	50 946	53 292	52 894	14 %	4 %
Vitenskapelige høyskoler	1 882	3 156	3 259	3 581	3 776	4 023	73 %	12 %
Kunsthøyskoler	-	255	678	664	808	773		16 %
Private høyskoler	-	-	17 590	16 766	16 503	15 977		-5 %
Sum alle institusjoner	43 897	103 017	124 929	131 406	136 826	135 169	185 %	3 %

Tabell 2 Utvikling i antall studiepoeng etter institusjon - 60-studiepoengsenheter

	1998	2000	2002	2003	2005	2007	Endring 1998-2002	Endring 2003-2007
H. i Agder	-	4 700	5 012	5 503	5 583	5 610		2 %
H. i Akershus	-	1 755	1 904	1 830	2 079	2 003		9 %
H. i Bergen	-	3 704	4 002	4 297	4 615	4 634		8 %
H. i Bodø	-	2 648	2 701	2 714	2 883	2 625		-3 %
H. i Buskerud	-	1 582	1 515	1 707	1 908	1 963		15 %
H. i Finnmark	-	1 365	1 303	1 162	1 373	1 261		9 %
H. i Gjøvik	-	1 036	1 054	1 019	1 130	1 196		17 %
H. i Harstad	-	685	834	800	983	897		12 %
H. i Hedmark	-	3 302	2 908	2 995	3 028	2 935		-2 %
H. i Lillehammer	-	1 520	1 654	1 549	2 166	2 206		42 %
H. i Molde	-	1 044	978	1 071	1 096	1 123		5 %

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	1998	2000	2002	2003	2005	2007	Endring 1998-2002	Endring 2003-2007
H. i Narvik	-	632	674	733	728	770		5 %
H. i Nesna	-	669	764	656	657	583		-11 %
H. i Nord-Trøndelag	-	2 173	2 210	2 428	2 633	2 586		6 %
H. i Oslo	-	6 590	6 932	8 388	8 651	8 717		4 %
H. i Sogn og Fjordane	-	1 875	2 025	2 017	1 794	1 838		-9 %
H. i Sør-Trøndelag	-	4 723	5 067	5 184	5 253	5 232		1 %
H. i Telemark	-	3 438	2 958	3 365	3 537	3 735		11 %
H. i Tromsø	-	1 815	1 929	2 103	2 089	1 800		-14 %
H. i Vestfold	-	2 113	2 084	2 247	2 221	2 244		0 %
H. i Volda	-	1 770	1 727	2 026	2 065	1 858		-8 %
H. i Østfold	-	2 640	2 794	2 820	2 900	2 782		-1 %
H. i Ålesund	-	918	889	1 057	1 046	1 187		12 %
H. Stord/Haugesund	-	1 635	1 559	1 669	1 920	1 620		-3 %
Samisk høyskole	-	90	107	110	111	98		-12 %
Sum Stat. høyskoler	0	54 420	55 579	59 449	62 446	61 501		3 %
NTNU	11 209	11 227	12 593	12 788	13 428	13 647	12 %	7 %
UiB	8 855	8 926	9 756	10 407	10 592	10 336	10 %	-1 %
UiO	17 085	16 123	15 847	17 234	18 360	17 731	-7 %	3 %
UiS	-	4 400	4 712	5 090	5 230	5 338		5 %
UiTø	3105	2 942	3 240	3 524	3 628	3 667	4 %	4 %
UMB		1 568	1 675	1 904	2 055	2 176		14 %
Sum Universiteter	42 015	45 186	47 823	50 946	53 292	52 894	14 %	4 %
AHO	-	205	290	320	362	402		26 %

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	1998	2000	2002	2003	2005	2007	Endring 1998-2002	Endring 2003-2007
NHH	1 716	1 872	1 846	1 969	1 998	2 085	8 %	6 %
NIH	166	442	434	557	600	729	161 %	31 %
NMH	-	358	382	387	446	444		15 %
NVH	-	279	308	348	370	363		4 %
Sum Vit. høyskoler	1 882	3 156	3 259	3 581	3 776	4 023	73 %	12 %
KHiB	-	255	274	131	277	279		113 %
KHiO	-	-	405	533	531	495		-7 %
Sum Kunsthøyskoler	0	255	678	664	808	773		16 %
Ansgar Teologiske	-	-	-	-	126	134		
Baptistenes Teologiske Seminar	-	-	-	-	20	29		
Barratt Due musikk institutt	-	-	63	66	71	59		-10 %
Bergen Arkitekt Skole	-	-	105	106	115	123		16 %
Betanien	-	-	222	266	237	245		-8 %
BI	-	-	11 156	10 170	9 110	8 535		-16 %
Den norske balletthøyskole	-	-	28	30	82	81		169 %
Den norske eurytmihøyskole	-	-	21	21	21	30		43 %
Diakonhjemmet	-	-	699	805	982	1 398		74 %
Diakonissehjemmet	-	-	233	253	265	248		-2 %
Diakonova	-	-	251	273	339	397		45 %
Dronning Mauds Minne	-	-	612	652	661	740		14 %
Fjellhaug misjon	-	-	-	-	97	108		
Høgskolen i Staffeldtsgate	-	-	-	-	129	141		
Landbruk og bygdenæringar	-	-	-	-	26	26		

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	1998	2000	2002	2003	2005	2007	Endring 1998-2002	Endring 2003-2007
Lovisenberg	-	-	544	474	579	563		19 %
Mediehøgskolen	-	-	135	157	162	154		-2 %
Menighetsfakultetet	-	-	545	513	507	494		-4 %
Misjonshøyskolen	-	-	179	236	193	179		-24 %
NITH	-	-	1 326	1 027	518	390		-62 %
NLA, Bachelor- og master	-	-	405	417	546	432		4 %
NLA, Lærerhøgskolen	-	-	379	431	507	501		16 %
Norsk lærerakademi	-	-	-	-	-	-		
Norsk reiselivshøyskole	-	-	143	180	282	359		99 %
Oslo Markedshøyskole	-	-	211	222	404	460		108 %
Rogaland Høgskole	-	-	253	353	392	-		
Rudolf Steinerskolen	-	-	80	116	134	153		32 %
Sum Pri. høyskoler	0	0	17 590	16 766	16 503	15 977		-5 %
Sum	43 897	103 017	124 929	131 406	136 826	135 169		3 %

Tabell 3 Utvikling i antall 60-studiepoengsenheter etter institusjonskategori og grad

	2000		2002		2003		2005		2007		Endring 2000-2002		Endring 2003-2007	
	Lavere grad	Master grad	Lavere grad	Master grad	Lavere grad	Master grad	Lavere grad	Master grad	Lavere grad	Master grad	Lavere grad	Master grad	Lavere grad	Master grad
Stat. høyskoler	42 354	1 103	43 801	1 415	50 464	1 801	55 592	2 435	54 253	2 759	3 %	28 %	8 %	53 %
Universiteter	26 116	5 689	27 694	5 748	29 850	6 993	29 453	18 188	26 235	21 306	6 %	1 %	-12 %	205 %
Vit. høyskoler	1 222	1 669	871	1 801	1 047	1 852	1 481	1 513	1 998	1 280	-29 %	8 %	91 %	-31 %

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

Kunsthøyskoler	55	-	555	108	492	168	649	153	564	197	118 %		14 %	17 %
Priv. Høyskoler	-	-	16 772	105	15 911	111	15 364	389	14 719	527			-7 %	375 %
Sum	69 947	8 461	89 692	9 177	97 765	10 924	102 538	22 679	97 768	26 069	28 %	8 %	0 %	139 %

Tabell 4 *Utvikling i 60-studiepoengsenheter brutt ned på geografisk lokalisering*

Fylke	2000	2002	2003	2005	2007	Endring 2000-2002	Endring 2003-2007
Akershus	3 323	3 578	3 734	4 134	4 179	8 %	12 %
Buskerud	1 582	1 515	1 707	1 908	1 963	-4 %	15 %
Finnmark	1 455	1 410	1 273	1 484	1 359	-3 %	7 %
Hedmark	3 302	2 908	2 995	3 028	2 935	-12 %	-2 %
Hordaland	16 392	18 780	19 945	21 073	20 502	15 %	3 %
Møre og Romsdal	3 732	3 593	4 154	4 206	4 168	-4 %	0 %
Nordland	3 949	4 138	4 103	4 268	3 977	5 %	-3 %
Nord-Trøndelag	2 173	2 210	2 428	2 633	2 586	2 %	6 %
Oppland	2 556	2 708	2 568	3 296	3 402	6 %	32 %
Oslo	23 997	39 665	41 663	42 592	42 076	65 %	1 %
Rogaland	4 400	5 144	5 679	5 841	5 542	17 %	-2 %
Sogn og Fjordane	1 875	2 025	2 017	1 794	1 838	8 %	-9 %
Sør-Trøndelag	15 949	18 271	18 623	19 342	19 618	15 %	5 %
Telemark	3 438	2 958	3 365	3 537	3 735	-14 %	11 %
Troms	5 443	6 003	6 426	6 699	6 365	10 %	-1 %
Vest-Agder	4 700	5 147	5 660	5 871	5 898	10 %	4 %
Vestfold	2 113	2 084	2 247	2 221	2 244	-1 %	0 %

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

Østfold	2 640	2 794	2 820	2 900	2 782	6 %	-1 %
Sum	103 017	124 929	131 406	136 826	135 169	21%	3 %

Tabell 5 Studiepoeng brutt ned på kostnadskategorier (private høyskoler ikke inkludert), 60-studiepoengsenheter

	2003	2004	2005	2006	2007	Endring
Kategori A	4 233	4 299	4 245	4 639	4 337	2 %
Kategori B	3 219	3 429	3 497	3 733	3 714	15 %
Kategori C	4 048	3 558	3 807	3 787	3 742	-8 %
Kategori D	17 899	18 282	20 665	21 198	22 822	28 %
Kategori E	45 871	49 807	48 663	47 181	45 788	0 %
Kategori F	39 883	38 062	38 636	38 570	37 755	-5 %
Sum	115 152	117 438	119 514	119 108	118 157	3 %

Tabell 6 Inn- og utreisende studenter etter institusjonskategori

	1998		2000		2002		2003		2005		2007		Endring 1998-2002		Endring 2003-2007	
	Utreis.	Innreis.	Utreis.	Innreis.	Utreis.	Innreis.	Utreis.	Innreis.	Utreis.	Innreis.	Utreis.	Innreis.	Utreis.	Innreis.	Utreis.	Innreis.
Statlige høyskoler	880	778	1 152	812	788	720	891	829	1 290	1 030	1 429	1 253	-10 %	-7 %	60 %	51 %
Universiteter	1 345	1 879	2 048	3 348	1 184	1 382	1 199	1 658	1 908	2 083	1 862	2 525	-12 %	-26 %	55 %	52 %
Vitenskapelige høyskoler	219	221	281	303	229	231	252	250	213	255	271	294	5 %	5 %	8 %	18 %
Kunsthøyskoler	67	39	39	39	30	28	29	42	39	42	36	51	-55 %	-28 %	24 %	21 %
Private høyskoler	0	0	0	0	247	338	407	299	398	269	356	371			-13 %	24 %
Sum alle institusjoner	2 511	2 917	3 520	4 502	2 478	2 699	2 778	3 078	3 848	3 679	3 954	4 494	-1 %	-7 %	42 %	46 %

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

Tabell 7 Inn- og utreisende studenter brutt ned på enkeltinstitusjoner

	1998		2000		2002		2003		2005		2007		Endring 1998-2002		Endring 2003-2007	
	Utreis.	Innreis.	Utreis.	Innreis.	Utreis.	Innreis.	Utreis.	Innreis.	Utreis.	Innreis.	Utreis.	Innreis.	Utreis.	Innreis.	Utreis.	Innreis.
H. i Agder	124	121	245	116	149	105	177	110	238	128	208	160	20 %	-13 %	18 %	45 %
H. i Akershus	17	13	21	8	12	2	11	9	19	11	21	18	-29 %	-85 %	91 %	100 %
H. i Bergen	45	29	101	40	50	32	70	45	129	54	137	67	11 %	10 %	96 %	49 %
H. i Bodø	0	-	62	44	57	27	56	36	34	113	41	76			-27 %	111 %
H. i Buskerud	0	4	5	23	11	7	8	1	19	23	15	30		75 %	88 %	2900 %
H. i Finnmark	57	21	21	26	15	47	19	18	27	12	14	26	-74 %	124 %	-26 %	44 %
H. i Gjøvik	4	7	14	3	14	2	20	12	35	12	26	35	250 %	-71 %	30 %	192 %
H. i Harstad	17	29	9	16	14	21	21	33	22	31	34	40	-18 %	-28 %	62 %	21 %
H. i Hedmark	37	79	36	45	8	2	12	26	16	57	82	60	-78 %	-97 %	583 %	131 %
H. i Lillehammer	18	16	24	13	13	5	24	6	45	12	91	37	-28 %	-69 %	279 %	517 %
H. i Molde	18	23	12	56	7	25	5	34	7	30	15	57	-61 %	9 %	200 %	68 %
H. i Narvik	0	0	2	96	11	134	0	147	1	37	0	37				-75 %
H. i Nesna	10	6	12	4	2	4	2	7	3	2	1	3	-80 %	-33 %	-50 %	-57 %
H. i Nord-Trøndelag	16	20	15	14	6	20	8	3	6	15	6	24	-63 %	0 %	-25 %	700 %
H. i Oslo	189	121	199	87	194	103	166	124	199	181	236	170	3 %	-15 %	42 %	37 %
H. i Sogn og Fjordane	14	0	6	0	9	0	9	0	40	17	32	42	-36 %		256 %	
H. i Sør-Trøndelag	146	56	78	35	46	12	62	27	53	39	84	64	-68 %	-79 %	35 %	137 %
H. i Telemark	33	101	14	46	25	55	7	48	40	49	66	87	-24 %	-46 %	843 %	81 %
H. i Tromsø	8	27	50	25	8	2	23	20	15	29	30	36	0 %	-93 %	30 %	80 %
H. i Vestfold	40	23	72	21	28	11	21	16	20	17	11	18	-30 %	-52 %	-48 %	13 %
H. i Volda	8	6	38	41	16	26	61	18	147	53	137	75	100 %	333 %	125 %	317 %
H. i Østfold	29	41	84	36	56	40	57	32	70	47	67	50	93 %	-2 %	18 %	56 %
H. i Ålesund	27	20	20	13	21	23	30	38	33	31	11	17	-22 %	15 %	-63 %	-55 %
H. Stord/Haugesund	23	15	12	4	15	12	20	15	68	21	64	22	-35 %	-20 %	220 %	47 %

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	1998		2000		2002		2003		2005		2007		Endring 1998-2002		Endring 2003-2007	
	Utreis.	Innreis.	Utreis.	Innreis.	Utreis.	Innreis.	Utreis.	Innreis.	Utreis.	Innreis.	Utreis.	Innreis.	Utreis.	Innreis.	Utreis.	Innreis.
Samisk høgskole	0	0	0	-	1	3	2	4	4	9	0	2			-100 %	-50 %
Sum statlige høgskoler	880	778	1 152	812	788	720	891	829	1 290	1 030	1 429	1 253	-10 %	-7 %	60 %	51 %
NTNU	623	333	763	683	470	406	482	536	459	625	395	713	-25 %	22 %	-18 %	33 %
UiB	313	647	481	872	200	411	285	413	456	530	533	615	-36 %	-36 %	87 %	49 %
UiO	275	658	640	1 480	369	375	269	464	673	615	684	768	34 %	-43 %	154 %	66 %
UiS	17	13	50	47	35	19	44	32	87	66	95	94	106 %	46 %	116 %	194 %
UiTø	52	187	47	198	49	76	50	116	140	150	88	208	-6 %	-59 %	76 %	79 %
UMB	65	41	67	68	61	95	69	97	93	97	67	127	-6 %	132 %	-3 %	31 %
Sum Universiteter	1 345	1 879	2 048	3 348	1 184	1 382	1 199	1 658	1 908	2 083	1 862	2 525	-12 %	-26 %	55 %	52 %
AHO	42	53	28	72	9	29	20	31	9	26	29	30	-79 %	-45 %	45 %	-3 %
NHH	145	120	215	153	203	171	208	161	178	179	216	203	40 %	43 %	4 %	26 %
NIH	7	31	13	31	3	3	4	23	2	10	8	28	-57 %	-90 %	100 %	22 %
NMH	15	15	18	39	12	25	14	23	20	27	11	21	-20 %	67 %	-21 %	-9 %
NVH	10	2	7	8	2	3	6	12	4	13	7	12	-80 %	50 %	17 %	0 %
Sum vit. Høgskoler	219	221	281	303	229	231	252	250	213	255	271	294	5 %	5 %	8 %	18 %
KHiB	35	19	22	23	20	15	17	27	28	25	26	32	-43 %	-21 %	53 %	19 %
KHiO	32	20	17	16	10	13	12	15	11	17	10	19	-69 %	-35 %	-17 %	27 %
Sum kunsthøgskoler	67	39	39	39	30	28	29	42	39	42	36	51	-55 %	-28 %	24 %	21 %
Barratt Due musikk institutt	-	-	-	-	-	1	-	-	2	-	-	-				
Bergen Arkitekt Skole	-	-	-	-	3	-	-	1	-	-	-	-				
Betanien	-	-	-	-	-	2	-	2	2	-	-	-				
BI	-	-	-	-	218	278	382	252	359	221	315	334			-18 %	33 %
Den norske eurytmihøgskole	0	-	0	-	0	3	0	3	0	1	0	-				
Diakonhjemmet	-	-	-	-	8	5	12	5	1	6	7	9			-42 %	80 %
Diakonissehjemmet	0	-	0	-	0	2	0	-	0	-	0	-				

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	1998		2000		2002		2003		2005		2007		Endring 1998-2002		Endring 2003-2007	
	Utreis.	Innreis.	Utreis.	Innreis.	Utreis.	Innreis.	Utreis.	Innreis.	Utreis.	Innreis.	Utreis.	Innreis.	Utreis.	Innreis.	Utreis.	Innreis.
Diakonova	-	0	-	0	-	0	2	0	-	0	3	0			50 %	
Dronning Mauds Minne	-	-	-	-	8	8	-	3	16	11	10	3				0 %
Lovisenberg	-	-	-	-	-	2	-	-	12	-	8	1				
Menighetsfakultetet	-	-	-	-	7	16	8	13	4	12	6	11			-25 %	-15 %
Misjonshøyskolen	-	-	-	-	-	8	-	9	-	6	-	6				-33 %
NLA, Bachelor- og master	-	-	-	-	3	2	2	-	1	9	6	7			200 %	
NLA, Lærerhøgskolen	-	0	-	0	-	0	1	0	1	0	1	0			0 %	
Norsk lærerakademi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
Rogaland Høgskole	-	-	-	-	-	11	-	8	-	2	-	-				
Rudolf Steinerskolen	0	-	0	-	0	-	0	3	0	1	0	-				
Sum private høyskoler	0	0	0	0	247	338	407	299	398	269	356	371			-13 %	24 %
Sum	2 511	2 917	3 520	4 502	2 478	2 699	2 778	3 078	3 848	3 679	3 954	4 494	-1 %	-7 %	42 %	46 %

Tabell 8 Inn- og utreisende studenter etter geografisk lokalisering

	1998		2000		2002		2003		2005		2007		Endring 1998-2002		Endring 2003-2007	
	Utreis.	Innreis.	Utreis.	Innreis.	Utreis.	Innreis.	Utreis.	Innreis.	Utreis.	Innreis.	Utreis.	Innreis.	Utreis.	Innreis.	Utreis.	Innreis.
Akershus	82	54	88	76	73	97	80	106	112	108	88	145	-11 %	80 %	10 %	37 %
Buskerud	0	4	5	23	11	7	8	1	19	23	15	30		75 %	88 %	2 900 %
Finnmark	57	21	21	26	16	50	21	22	31	21	14	28	-72 %	138 %	-33 %	27 %
Hedmark	37	79	36	45	8	2	12	26	16	57	82	60	-78 %	-97 %	583 %	131 %
Hordaland	561	830	831	1 092	494	647	603	664	863	818	983	946	-12 %	-22 %	63 %	42 %
Møre og Romsdal	53	49	70	110	44	74	96	90	187	114	163	149	-17 %	51 %	70 %	66 %
Nordland	10	6	76	144	70	165	58	190	38	152	42	116	600 %	2 650 %	-28 %	-39 %
Nord-Trøndelag	16	20	15	14	6	20	8	3	6	15	6	24	-63 %	0 %	-25 %	700 %

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

Oppland	22	23	38	16	27	7	44	18	80	24	117	72	23 %	-70 %	166 %	300 %
Oslo	570	900	922	1 733	832	856	895	968	1 296	1 130	1 324	1 403	46 %	-5 %	48 %	45 %
Rogaland	17	13	50	47	35	38	44	49	87	74	95	100	106 %	192 %	116 %	104 %
Sogn og Fjordane	14	0	6	0	9	0	9	0	40	17	32	42	-36 %		256 %	
Sør-Trøndelag	769	389	841	718	524	426	544	566	528	675	489	780	-32 %	10 %	-10 %	38 %
Telemark	33	101	14	46	25	55	7	48	40	49	66	87	-24 %	-46 %	843 %	81 %
Troms	77	243	106	239	71	99	94	169	177	210	152	284	-8 %	-59 %	62 %	68 %
Vest-Agder	124	121	245	116	149	105	177	110	238	128	208	160	20 %	-13 %	18 %	45 %
Vestfold	40	23	72	21	28	11	21	16	20	17	11	18	-30 %	-52 %	-48 %	13 %
Østfold	29	41	84	36	56	40	57	32	70	47	67	50	93 %	-2 %	18 %	56 %
Sum	2 511	2 917	3 520	4 502	2 478	2 699	2 778	3 078	3 848	3 679	3 954	4 494	-1 %	-7 %	42 %	46 %

Tabell 9 Nye og avviklede studietilbud etter institusjonskategori

	2002		2003		2004		2005		2006		2007	
	Nye	Avvikl.	Nye	Avvikl.	Nye	Avvikl.	Nye	Avvikl.	Nye	Avvikl.	Nye	Avvikl.
Stat. høyskoler	238	0	213	0	205	46	233	73	187	62	208	130
Universiteter	48	0	337	0	67	50	69	40	40	14	32	102
Vit. høyskoler	2	0	3	0	15	14	5	9	2	26	1	15
Kunsthøyskoler	0	0	16	0	4	2	7	15	2	7	0	0
Pri. høyskoler	7	0	0	0	27	1	17	13	15	9	3	0
Sum	295	0	569	0	318	113	331	150	246	118	244	247

Tabell 10 Nye og avviklede studietilbud etter institusjon

	2002		2003		2004		2005		2006		2007	
	Nye	Avvikl.	Nye	Avvikl.	Nye	Avvikl.	Nye	Avvikl.	Nye	Avvikl.	Nye	Avvikl.
Høgskolen i Agder	6	-	12	-	9	-	5	-	11	3	4	-
Høgskolen i Akershus	5	-	8	-	2	-	7	12	5	-	4	8
Høgskolen i Bergen	3	-	3	-	7	-	11	4	9	1	15	-
Høgskolen i Bodø	13	-	13	-	1	-	11	-	8	-	2	39
Høgskolen i Buskerud	6	-	2	-	9	5	9	8	3	8	10	3
Høgskolen i Finnmark	19	-	14	-	6	-	14	3	10	3	8	7
Høgskolen i Gjøvik	7	-	9	-	10	2	11	-	9	-	11	-
Høgskolen i Harstad	1	-	-	-	9	2	6	5	-	-	9	18
Høgskolen i Hedmark	9	-	19	-	15	-	17	-	12	-	9	25
Høgskolen i Lillehammer	11	-	3	-	11	-	9	2	5	-	15	-
Høgskolen i Molde	5	-	3	-	7	1	3	1	6	-	2	-
Høgskolen i Narvik	1	-	2	-	-	-	5	1	1	-	4	5
Høgskolen i Nesna	8	-	11	-	11	13	7	2	13	1	14	1
Høgskolen i Nord-Trøndelag	8	-	8	-	7	-	17	5	16	-	5	-
Høgskolen i Oslo	25	-	18	-	12	9	18	1	16	1	21	3
Høgskolen i Sør-Trøndelag	18	-	14	-	12	1	9	1	5	12	14	3
Høgskolen i Telemark	31	-	3	-	9	3	3	-	9	2	10	1
Høgskolen i Tromsø	-	-	14	-	18	-	9	9	8	2	15	4
Høgskolen i Vestfold	26	-	10	-	11	3	21	11	6	7	7	8
Høgskolen i Østfold	10	-	14	-	11	-	7	-	1	4	7	3
Høgskolen i Ålesund	2	-	5	-	5	-	4	-	8	1	6	1
Høgskolen Stord/Haugesund	1	-	1	-	6	1	9	-	7	3	2	1

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	2002		2003		2004		2005		2006		2007	
	Nye	Avvikl.	Nye	Avvikl.	Nye	Avvikl.	Nye	Avvikl.	Nye	Avvikl.	Nye	Avvikl.
Høgskulen i Sogn og Fjordane	10	-	3	-	7	6	7	-	4	-	3	-
Høgskulen i Volda	10	-	22	-	4	-	10	8	15	14	11	-
Samisk høgskole	3	-	2	-	6	-	4	-	-	-	-	-
Sum Statlige høyskoler	238	0	213	0	205	46	233	73	187	62	208	130
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet	3	-	25	-	-	-	22	1	11	-	8	49
Universitetet for miljø- og biovitenskap	-	-	35	-	4	-	10	-	1	-	6	-
Universitetet i Bergen	9	-	10	-	11	-	13	3	2	4	4	-
Universitetet i Oslo	32	-	114	-	14	-	4	-	3	4	3	2
Universitetet i Stavanger	1	-	10	-	23	48	11	31	18	6	10	4
Universitetet i Tromsø	3	-	143	-	15	2	9	5	5	-	1	47
Sum universiteter	48	0	337	0	67	50	69	40	40	14	32	102
Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Norges handelshøgskole	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Norges idrettshøgskole	-	-	2	-	2	7	3	1	2	-	1	12
Norges musikkhøgskole	1	-	1	-	8	7	2	7	-	26	-	-
Norges veterinærhøgskole	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	3
Sum vitenskapelige høyskoler	2	0	3	0	15	14	5	9	2	26	1	15
Kunsthøgskolen i Bergen	-	-	7	-	3	-	-	-	1	7	-	-
Kunsthøgskolen i Oslo	-	-	9	-	1	2	7	15	1	-	-	-
Sum kunsthøgskoler	0	0	16	0	4	2	7	15	2	7	0	0
Ansgar Teologiske Høgskole	-	-	-	-	5	-	4	2	2	-	-	-
Barratt Due musikk institutt	-	-	-	-	3	-	1	1	-	-	-	-
Det teologiske menighetsfakultet	1	-	-	-	2	-	1	-	2	-	1	-

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	2002		2003		2004		2005		2006		2007	
	Nye	Avvikl.	Nye	Avvikl.	Nye	Avvikl.	Nye	Avvikl.	Nye	Avvikl.	Nye	Avvikl.
Diakonhjemmet Høgskole, Oslo	-	-	-	-	3	-	3	9	1	5	-	-
Dronning Mauds Minne, høgskole for førskolelærerut	2	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-
Fjellhaug Misjonshøgskole	-	-	-	-	1	-	1	-	1	-	-	-
Handelshøgskolen BI	-	-	-	-	4	1	2	-	1	-	-	-
Høgskolen Diakonova	1	-	-	-	2	-	-	-	1	-	-	-
Lovisenberg diakonale høgskole	-	-	-	-	2	-	-	-	-	4	-	-
Mediehøgskolen	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Misjonshøgskolen, Stavanger	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-
NLA Høgskolen	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-
NLA Lærerhøgskolen	-	-	-	-	1	-	3	-	2	-	-	-
Oslo Markedshøgskole	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-
Rudolf Steinerhøgskolen	-	-	-	-	3	-	2	-	-	-	-	-
Sum private høyskoler	7	0	0	0	27	1	17	13	15	9	3	0
Sum	295	0	569	0	318	113	331	150	246	118	244	247

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

Tabell 11 *Primærøkere per studieplass etter institusjonskategori*

	1998	2000	2002	2003	2005	2007	Endring 1998-2002	Endring 2003-2007	Endring 1998-2007
Statlige høyskoler	2,02	1,72	1,82	1,76	1,87	1,79	-10 %	2 %	-11 %
Universiteter	1,89	1,69	1,91	1,95	2,49	2,21	1 %	13 %	17 %
Vitenskapelige høyskoler	5,67	5,82	6,32	5,80	5,92	5,92	11 %	2 %	4 %
Kunsthøyskoler		10,80	11,41	12,16	13,40	6,05		-50 %	
Private høyskoler	1,70	1,53	1,63	1,45	1,69	1,70	-4 %	17 %	0 %
Snitt alle inst.	1,99	1,76	1,90	1,87	2,13	2,00	-5 %	7 %	0 %

Tabell 12 *Primærøkere per studieplass etter institusjon*

	1998	2000	2002	2003	2005	2007	Endring 1998-2002	Endring 2003-2007	Endring 1998-2007
H. i Agder	1,85	1,76	1,65	1,62	1,62	1,48	-11 %	-8 %	-20 %
H. i Akershus	1,80	1,52	1,58	1,49	2,13	1,98	-12 %	33 %	10 %
H. i Bergen	3,12	2,65	3,10	2,76	2,88	2,93	-1 %	6 %	-6 %
H. i Bodø	1,73	1,72	1,58	1,32	1,31	1,21	-8 %	-9 %	-30 %
H. i Buskerud	1,55	1,56	1,36	1,71	2,04	1,80	-12 %	6 %	16 %
H. i Finnmark	1,24	0,90	1,07	1,01	0,88	0,95	-13 %	-6 %	-24 %
H. i Gjøvik	2,48	1,64	1,37	1,48	1,18	1,19	-45 %	-20 %	-52 %
H. i Harstad	1,43	1,33	1,15	1,33	1,39	1,06	-20 %	-20 %	-26 %
H. i Hedmark	1,64	1,15	1,09	1,16	1,46	1,48	-34 %	27 %	-10 %
H. i Lillehammer	1,88	1,62	1,67	1,69	1,40	1,42	-12 %	-16 %	-24 %
H. i Molde	1,78	1,28	0,95	1,05	1,27	1,11	-47 %	6 %	-38 %
H. i Narvik	0,98	0,72	0,64	0,57	0,78	0,50	-35 %	-13 %	-49 %

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	1998	2000	2002	2003	2005	2007	Endring 1998-2002	Endring 2003-2007	Endring 1998-2007
H. i Nesna	0,68	0,58	0,69	0,52	0,53	0,39	2 %	-25 %	-43 %
H. i Nord-Trøndelag	1,35	1,07	1,01	1,00	1,31	1,23	-25 %	23 %	-9 %
H. i Oslo	3,47	2,69	3,35	3,12	3,54	3,34	-3 %	7 %	-4 %
H. i Sogn og Fjordane	1,27	1,53	1,13	1,17	1,27	1,01	-11 %	-13 %	-20 %
H. i Sør-Trøndelag	2,83	2,72	2,88	2,88	2,79	2,73	2 %	-5 %	-3 %
H. i Telemark	1,38	1,17	1,48	1,43	1,49	1,71	7 %	20 %	25 %
H. i Tromsø	2,01	1,72	2,31	1,79	2,28	1,98	15 %	10 %	-1 %
H. i Vestfold	2,37	1,79	1,46	1,21	1,23	1,52	-38 %	25 %	-36 %
H. i Volda	1,53	1,16	1,40	1,13	1,30	1,15	-8 %	2 %	-25 %
H. i Østfold	2,16	1,63	1,51	1,47	1,65	1,56	-30 %	6 %	-28 %
H. i Ålesund	1,11	1,34	1,59	1,51	1,51	1,55	43 %	3 %	39 %
H. Stord/Haugesund	1,51	1,39	1,56	1,51	1,21	1,18	4 %	-22 %	-22 %
Samisk høgskole	0,36	0,28	0,24	0,21	0,05	0,08	-33 %	-61 %	-77 %
Snitt stat. høyskoler	2,02	1,72	1,82	1,76	1,87	1,79	-10 %	2 %	-11 %
NTNU	1,90	2,07	1,95	1,48	2,61	1,96	3 %	33 %	3 %
UiB	1,56	1,36	1,64	1,63	2,28	2,03	5 %	25 %	30 %
UiO	2,06	1,55	2,03	2,36	2,96	2,83	-2 %	20 %	37 %
UiS	2,28	2,21	2,22	2,34	2,64	2,30	-3 %	-2 %	1 %
UiTø	1,26	1,35	1,47	4,02	1,26	1,13	17 %	-72 %	-10 %
UMB	1,53	1,48	1,78	1,55	1,37	2,08	16 %	34 %	35 %
Snitt universiteter	1,89	1,69	1,91	1,95	2,49	2,21	1 %	13 %	17 %
AHO	9,98	9,08	11,35	10,81	11,50	10,45	14 %	-3 %	5 %
NHH	5,18	5,58	5,25	4,06	3,94	4,69	1 %	16 %	-9 %

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	1998	2000	2002	2003	2005	2007	Endring 1998-2002	Endring 2003-2007	Endring 1998-2007
NIH	4,85	4,02	3,83	3,66	4,31	4,55	-21 %	24 %	-6 %
NVH	6,63	6,96	11,34	14,50	16,74	9,90	71 %	-32 %	49 %
Snitt vit. Høyskoler	5,67	5,82	6,32	5,80	5,92	5,92	11 %	2 %	4 %
KHiO	0,00	12,98	11,41	12,16	13,40	6,05		-50 %	
Snitt kunsthøyskoler	0,00	12,98	11,41	12,16	13,40	6,05		-50 %	
Ansgar Teologiske	0,00	0,46	0,34	0,18	0,42	0,38		106 %	
Betanien	2,15	2,22	2,66	3,51	3,19	2,24	24 %	-36 %	4 %
BI	1,71	1,64	1,76	1,61	1,86	1,99	3 %	24 %	16 %
Diakonhjemmet	1,84	1,61	1,69	2,55	3,49	2,50	-8 %	-2 %	36 %
Diakonissehjemmet	3,05	1,82	3,59	4,12	3,93	2,90	18 %	-30 %	-5 %
Diakonova	1,49	1,53	1,60	1,56	2,13	1,82	7 %	17 %	22 %
Dronning Mauds Minne	1,67	1,08	0,91	0,92	1,00	1,75	-46 %	89 %	4 %
Lovisenberg	0,94	0,73	0,64	1,05	1,58	1,43	-32 %	36 %	51 %
Mediehøgskolen	0,00			1,50	1,28	1,05		-30 %	
Menighetsfakultetet	0,00	1,05	0,47	0,32	0,76	0,54		69 %	
Misjonshøyskolen	0,00			0,11	0,38	0,38		252 %	
Norsk lærerakademi	0,00	0,73	1,17	1,06	0,81	0,59		-44 %	
Rogaland Høgskole	1,24	1,43	2,08	1,57	1,55		68 %	-100 %	-100 %
Snitt priv. Høyskoler	1,70	1,53	1,63	1,45	1,69	1,70	-4 %	17 %	0 %
Snitt alle institusjoner	1,99	1,76	1,90	1,87	2,13	2,00	-5 %	7 %	0 %

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

Tabell 13 Uteksaminerte kandidater etter institusjonskategori

	1998	2000	2002	2003	2005	2007	Endring 1998-2002	Endring 2003-2007
Statlige høyskoler	11482	15620	14734	15283	14465	14815	28 %	-3 %
Universiteter	5233	7652	6618	7351	10440	12951	26 %	76 %
Vit. høyskoler	1091	1129	1089	1251	1042	1237	0 %	-1 %
Kunsthøyskoler	77	239	251	279	274	266	226 %	-5 %
Private høyskoler			5052	4987	3947	3969		-20 %
Sum	17883	24640	27744	29151	30168	33238	55 %	14 %

Tabell 14 Uteksaminerte kandidater etter institusjon

	1998	2000	2002	2003	2005	2007	Endring 1998-2002	Endring 2003-2007	
H. i Agder		754	1424	1314	1337	1257	1167	74 %	-13 %
H. i Akershus		243	374	375	354	413	578	54 %	63 %
H. i Bergen		906	962	1206	1121	1157	1337	33 %	19 %
H. i Bodø		565	736	633	725	726	605	12 %	-17 %
H. i Buskerud		254	378	298	376	361	412	17 %	10 %
H. i Finnmark		240	341	246	233	277	273	3 %	17 %
H. i Gjøvik		229	258	251	249	333	294	10 %	18 %
H. i Harstad		138	193	179	250	244	210	30 %	-16 %
H. i Hedmark		514	908	722	732	516	629	40 %	-14 %
H. i Lillehammer		161	375	384	358	339	506	139 %	41 %
H. i Molde		69	187	331	324	311	292	380 %	-10 %

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	1998	2000	2002	2003	2005	2007	Endring 1998-2002	Endring 2003-2007
H. i Narvik	140	172	177	177	208	172	26 %	-3 %
H. i Nesna	182	208	161	116	136	102	-12 %	-12 %
H. i Nord-Trøndelag	468	529	445	492	512	623	-5 %	27 %
H. i Oslo	1607	1980	1985	2013	2178	2330	24 %	16 %
H. i Sogn og Fjordane	362	559	335	428	400	443	-7 %	4 %
H. i Stavanger	764	1087	1079	1169	-	-	41 %	
H. i Sør-Trøndelag	958	1369	1230	1386	1506	1465	28 %	6 %
H. i Telemark	577	701	672	644	795	795	16 %	23 %
H. i Tromsø	435	384	432	467	483	448	-1 %	-4 %
H. i Vestfold	470	616	555	528	510	427	18 %	-19 %
H. i Volda	277	387	318	334	367	404	15 %	21 %
H. i Østfold	590	750	695	780	754	645	18 %	-17 %
H. i Ålesund	192	259	276	252	240	267	44 %	6 %
H. Stord/Haugesund	374	470	426	420	428	384	14 %	-9 %
Samisk høgskole	13	13	9	18	14	7	-31 %	-61 %
Sum Stat. høyskoler	11482	15620	14734	15283	14465	14815	28 %	-3 %
NTNU	1619	2407	2111	2457	2783	3162	30 %	29 %
UiB	1051	1548	1381	1623	1887	2400	31 %	48 %
UiO	2197	3086	2593	2626	3195	4362	18 %	66 %
UiS	-	-	-	-	1231	1353		
UiTø	366	611	533	645	669	1008	46 %	56 %
UMB	-	-	-	-	675	666		
Sum Universiteter	5233	7652	6618	7351	10440	12951	26 %	76 %

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	1998	2000	2002	2003	2005	2007	Endring 1998-2002	Endring 2003-2007
AHO	59	42	48	49	63	71	-19 %	45 %
NHH	478	465	463	617	674	784	-3 %	27 %
NIH	35	47	52	42	152	220	49 %	424 %
NLH	366	421	360	353	-	-	-2 %	
NMH	95	89	96	112	95	92	1 %	-18 %
NVH	58	65	70	78	58	70	21 %	-10 %
Sum Vit. høyskoler	1091	1129	1089	1251	1042	1237	0 %	-1 %
KHiB	29	68	86	85	88	106	197 %	25 %
KHiO	48	171	165	194	186	160	244 %	-18 %
Sum Kunsthøyskoler	77	239	251	279	274	266	226 %	-5 %
Ansgar Teologiske	-	-	-	-	21	20		
Baptistenes Teologiske Seminar	-	-	-	-	5	3		
Barratt Due musikk institutt	-	-	7	17	16	8		-53 %
Bergen Arkitekt Skole	-	-	15	11	23	21		91 %
Betanien	-	-	56	53	68	68		28 %
BI	-	-	4017	3598	2410	2267		-37 %
Den norske balletthøyskole	-	-	-	30	42	37		23 %
Den norske eurytmihøyskole	-	-	5	-	2	57		
Diakonhjemmet	-	-	169	149	159	325		118 %
Diakonissehjemmet	-	-	68	71	70	65		-8 %
Diakonova	-	-	74	72	67	97		35 %
Dronning Mauds Minne	-	-	133	134	162	158		18 %
Høgskolen i Staffeldtsgate	-	-	-	-	-	16		

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	1998	2000	2002	2003	2005	2007	Endring 1998-2002	Endring 2003-2007
Lovisenberg	-	-	136	103	114	157		52 %
Mediehøgskolen	-	-	-	48	63	62		29 %
Menighetsfakultetet	-	-	54	41	78	129		215 %
Misjonshøgskolen	-	-	5	36	45	64		78 %
NITH	-	-	68	357	139	67		-81 %
NLA, Bachelor- og master	-	-	20	24	36	55		129 %
NLA, Lærerhøgskolen	-	-	53	87	102	96		10 %
Norsk lærerakademi	-	-	-	-	-	-		
Norsk reiselivshøgskole	-	-	43	41	71	79		93 %
Oslo Markedshøgskole	-	-	-	-	55	72		
Rogaland Høgskole	-	-	110	85	160	-		
Rudolf Steinerskolen	-	-	19	30	39	46		53 %
Sum Pri. høyskoler	0	0	5052	4987	3947	3969		-20 %
Sum	17883	24640	27744	29151	30168	33238	55 %	14 %

Tabell 15 Publikasjonspoeng etter institusjonskategori

	2004	2005	2006	2007	Endring
Statlige høyskoler	811,6	1 064,7	1 163,3	1 431,9	76 %
Universiteter	6 630,4	7 182,1	7 723,7	8 331,5	26 %
Vitenskapelige høyskoler	314,9	336,0	330,2	299,4	-5 %
Private høyskoler	169,3	300,5	383,4	434,5	157 %
Sum alle institusjoner	7 926,2	8 883,3	9 600,6	10 497,3	32 %

Tabell 16 Publikasjonspoeng etter institusjoner

					Endring	Årlig utvikling		
	2004	2005	2006	2007	2004-2007	2004-2005	2005-2006	2006-2007
H. i Agder	180,2	211,7	277,2	235,9	31 %	17 %	31 %	-15 %
H. i Akershus	8,0	13,6	16,7	16,4	105 %	70 %	23 %	-2 %
H. i Bergen	37,1	37,2	38,4	70,8	91 %	0 %	3 %	84 %
H. i Bodø	84,3	93,5	118,2	88,5	5 %	11 %	26 %	-25 %
H. i Buskerud	16,4	17,3	15,7	40,6	148 %	5 %	-9 %	159 %
H. i Finnmark	16,9	11,5	21,0	22,1	31 %	-32 %	83 %	5 %
H. i Gjøvik	8,2	22,8	37,4	38,9	374 %	178 %	64 %	4 %
H. i Harstad	4,8	8,3	6,2	8,9	85 %	73 %	-25 %	44 %
H. i Hedmark	27,6	37,0	34,9	64,1	132 %	34 %	-6 %	84 %
H. i Lillehammer	72,3	57,7	62,5	95,6	32 %	-20 %	8 %	53 %
H. i Molde	15,9	22,9	38,5	42,3	166 %	44 %	68 %	10 %
H. i Narvik	19,2	10,8	26,5	25,7	34 %	-44 %	145 %	-3 %
H. i Nesna	4,9	10,3	9,4	11,6	137 %	110 %	-9 %	23 %
H. i Nord-Trøndelag	2,5	16,0	25,1	41,4	1556 %	540 %	57 %	65 %
H. i Oslo	95,1	192,4	151,4	204,0	115 %	102 %	-21 %	35 %
H. i Sogn og Fjordane	38,4	46,0	40,7	28,8	-25 %	20 %	-12 %	-29 %
H. i Sør-Trøndelag	29,6	44,1	36,2	59,3	100 %	49 %	-18 %	64 %
H. i Telemark	37,5	61,2	54,5	73,3	95 %	63 %	-11 %	34 %
H. i Tromsø	5,6	13,9	4,6	28,3	405 %	148 %	-67 %	515 %
H. i Vestfold	22,6	35,5	36,3	61,3	171 %	57 %	2 %	69 %
H. i Volda	45,1	47,1	46,0	52,8	17 %	4 %	-2 %	15 %

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

					Endring		Årlig utvikling	
	2004	2005	2006	2007	2004-2007	2004-2005	2005-2006	2006-2007
H. i Østfold	26,7	23,4	29,2	39,8	49 %	-12 %	25 %	36 %
H. i Ålesund	3,8	8,7	7,6	12,1	218 %	129 %	-13 %	59 %
H. Stord/Haugesund	8,9	13,8	12,9	35,5	299 %	55 %	-7 %	175 %
Samisk høgskole	0,0	8,0	16,2	33,9			103 %	109 %
Sum Stat. høyskoler	811,6	1 064,7	1 163,3	1 431,9	76 %	31 %	9 %	23 %
NTNU	1 247,5	1 685,9	1 799,8	2 096,5	68 %	35 %	7 %	16 %
UiB	1 496,9	1 441,2	1 579,5	1 674,3	12 %	-4 %	10 %	6 %
UiO	3 012,1	2 839,5	2 976,9	3 122,4	4 %	-6 %	5 %	5 %
UiS	122,5	232,7	323,0	325,0	165 %	90 %	39 %	1 %
UiTø	473,6	601,8	683,7	755,0	59 %	27 %	14 %	10 %
UMB	277,8	381,0	360,8	358,3	29 %	37 %	-5 %	-1 %
Sum Universiteter	6 630,4	7 182,1	7 723,7	8 331,5	26 %	8 %	8 %	8 %
AHO	36,9	-	-	-				
NHH	130,4	154,8	138,4	146,0	12 %	19 %	-11 %	5 %
NIH	54,6	75,2	84,5	59,8	10 %	38 %	12 %	-29 %
NVH	93,0	106,0	107,3	93,6	1 %	14 %	1 %	-13 %
Sum Vit. høyskoler	314,9	336,0	330,2	299,4	-5 %	7 %	-2 %	-9 %
Ansgar Teologiske	3,7	1,7	7,3	2,7	-27 %	-54 %	329 %	-63 %
Betanien	0,0	0,0	3,0	2,0				-33 %
BI	84,0	139,9	184,4	184,7	120 %	67 %	32 %	0 %
Diakonhjemmet	12,1	13,7	34,0	39,7	228 %	13 %	148 %	17 %
Diakonissehjemmet	0,0	3,5	2,0	8,9			-43 %	345 %

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

					Endring	Årlig utvikling		
	2004	2005	2006	2007	2004-2007	2004-2005	2005-2006	2006-2007
Diakonova	1,5	1,0	2,8	0,0	-100 %	-33 %	180 %	-100 %
Dronning Mauds Minne	1,4	14,4	14,5	17,8	1171 %	929 %	1 %	23 %
Fjellhaug misjon	0,0	1,0	0,0	2,0			-100 %	
Høgskolen i Staffeldtsgate	0,0	0,0	0,0	2,7				
Lovisenberg	4,0	3,5	2,7	5,0	25 %	-13 %	-23 %	85 %
Mediehøgskolen	0,0	0,7	0,0	1,5				
Menighetsfakultetet	33,8	88,4	70,2	81,0	140 %	162 %	-21 %	15 %
Misjonshøgskolen	17,4	19,4	27,9	36,1	107 %	11 %	44 %	29 %
NITH	1,2	3,1	2,7	4,8	300 %	158 %	-13 %	78 %
NLA, Bachelor- og master	5,2	2,4	11,0	20,0	285 %	-54 %	358 %	82 %
NLA, Lærerhøgskolen	5,0	1,0	0,0	0,0	-100 %	-80 %	-100 %	
Norsk reiselivshøgskole	0,0	1,0	13,0	9,3			1200 %	
Oslo Markedshøgskole	0,0	2,6	7,9	16,3			204 %	106 %
Rogaland Høgskole	0,0	3,2	0,0	0,0			-100 %	
Sum Pri. høyskoler	169,3	300,5	383,4	434,5	157 %	77 %	28 %	13 %
Sum alle institusjoner	7 926,2	8 883,3	9 600,6	10 497,3	32 %	12 %	8 %	9 %

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

Tabell 17 *Publikasjonspoeng etter nivå*

		2004		2005		2006		2007	
		Poeng	Andel i %	Poeng	Andel i %	Poeng	Andel i %	Poeng	Andel i %
Statlige høyskoler	Nivå 1	709	87	943	89	1 017	87	1 272	89
	Nivå 2	103	13	121	11	147	13	160	11
Universiteter	Nivå 1	5 238	79	5 803	81	6 125	79	6 515	78
	Nivå 2	1 392	21	1 379	19	1 599	21	1 816	22
Vitenskapelige høyskoler	Nivå 1	267	85	268	80	253	79	246	82
	Nivå 2	48	15	68	20	78	24	53	18
Private høyskoler	Nivå 1	147	87	257	86	329	86	371	86
	Nivå 2	22	13	43	86	55	14	63	15
Sum alle institusjoner	Nivå 1	6 361	80 %	7 272	82 %	7 723	80 %	8 404	80 %
	Nivå 2	1 565	20 %	1 611	18 %	1 878	20 %	2 093	20 %

Tabell 18 Publikasjonspoeng etter geografisk lokalisering

Fylke	2004	2005	2006	2007	Endring
Akershus	285,8	394,6	377,5	374,7	31 %
Buskerud	16,4	17,3	15,7	40,6	148 %
Finnmark	16,9	19,5	37,2	56,0	231 %
Hedmark	27,6	37,0	34,9	64,1	132 %
Hordaland	1 683,5	1 653,9	1 785,2	1 957,5	16 %
Møre og Romsdal	98,6	167,1	162,3	188,2	91 %
Nordland	108,4	114,6	154,1	125,8	16 %
Nord-Trøndelag	2,5	16,0	25,1	41,4	1556 %
Oppland	80,5	80,5	99,9	134,5	67 %
Oslo	3 394,5	3 378,9	3 567,6	3 744,3	10 %
Rogaland	139,9	255,3	350,9	361,1	158 %
Sogn og Fjordane	38,4	46,0	40,7	28,8	-25 %
Sør-Trøndelag	1 278,5	1 744,4	1 850,5	2 173,6	70 %
Telemark	37,5	61,2	54,5	73,3	95 %
Troms	484,0	624,0	694,5	792,2	64 %
Vest-Agder	183,9	214,1	284,5	240,1	31 %
Vestfold	22,6	35,5	36,3	61,3	171 %
Østfold	26,7	23,4	29,2	39,8	49 %
Sum	7 926,2	8 883,3	9 600,6	10 497,3	32 %

Tabell 19 Doktorgrader etter institusjonskategori

	1998	2000	2002	2003	2005	2007	Endring 1998-2002	Endring 2003-2007
Statlige høyskoler	0	0	0	1	4	9		800 %
Universiteter	639	624	700	685	809	968	10 %	41 %
Vitenskapelige høyskoler	33	25	30	35	33	39	-9 %	11 %
Private høyskoler	0	0	4	2	9	14		600 %
Sum alle institusjoner	672	649	734	723	855	1 030	9 %	42 %

Tabell 20 Doktorgrader etter institusjon

	1998	2000	2002	2003	2005	2007	Endring 1998-2002	Endring 2003-2007
H. i Agder	-	-	-	-	-	2		
H. i Bodø	-	-	-	1	4	5		400 %
H. i Molde	-	-	-	-	-	2		
Statlige høyskoler	0	0	0	1	4	9		800 %
NTNU	186	187	203	195	218	257	9 %	32 %
UiB	129	125	157	153	157	202	22 %	32 %
UiO	224	229	231	234	319	344	3 %	47 %
UiS	-	-	2	2	6	18		800 %
UiTø	59	51	55	57	60	100	-7 %	75 %
UMB	41	32	52	44	49	47	27 %	7 %
Universiteter	639	624	700	685	809	968	10 %	41 %
AHO	2	3	3	4	4	5	50 %	25 %

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	1998	2000	2002	2003	2005	2007	Endring 1998-2002	Endring 2003-2007
NHH	19	12	11	14	10	19	-42 %	36 %
NIH	5	2	1	5	4	5	-80 %	0 %
NMH	-	-	1	1	-	1		0 %
NVH	7	8	14	11	15	9	100 %	-18 %
Vitenskaplige høyskoler	33	25	30	35	33	39	-9 %	11 %
BI	-	-	2	1	6	6		500 %
Menighetsfakultetet	-	-	2	1	3	6		500 %
Misjonshøyskolen	-	-	-	-	-	2		
Private høyskoler	0	0	4	2	9	14		600 %
Sum	672	649	734	723	855	1 030	9 %	42 %

Tabell 21 Doktorgrader etter fagområder, alle institusjoner

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Annet	0	12	1	0	0	2	0	3	2
Arkitektur	2	5	8	8	10	5	7	10	7
Farmasi	0	0	2	4	9	7	5	3	2
Fiskerifag	1	0	2	2	1	1	0	1	3
Helsefag	1	1	2	6	2	13	5	6	6
Historisk-filosofiske fag	56	60	69	81	67	78	69	95	102
Idrettsutdanning	3	2	9	1	5	8	4	5	5
Juridiske fag	13	11	4	6	13	6	7	13	21
Landbruksutdanning	28	32	36	52	44	40	0	0	0

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Matematisk-naturvitenskapelige fag	185	184	180	170	188	186	283	269	315
Medisin	164	109	133	135	130	158	192	176	213
Odontologi	9	5	5	6	9	7	12	12	7
Pedagogiske fag	13	3	8	6	9	11	13	21	19
Psykologi	12	12	12	17	12	17	19	20	25
Samfunnsvitenskap	62	60	53	72	87	70	75	88	97
Teknologi	136	128	115	135	105	126	123	130	153
Teologi	4	4	4	4	4	8	5	10	12
Utøvende musikkutdanning	0	1	0	2	1	2	1	2	2
Veterinærutdanning	7	8	12	14	11	16	15	16	9
Økonomisk-administrativ utdanning	9	12	11	13	16	21	20	25	30
Sum	705	649	666	734	723	782	855	905	1030

Tabell 22 *Doktorgrader etter fagområdenes andeler, alle institusjoner*

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Annet	0 %	2 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Arkitektur	0 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %
Farmasi	0 %	0 %	0 %	1 %	1 %	1 %	1 %	0 %	0 %
Fiskerifag	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Helsefag	0 %	0 %	0 %	1 %	0 %	2 %	1 %	1 %	1 %
Historisk-filosofiske fag	8 %	9 %	10 %	11 %	9 %	10 %	8 %	10 %	10 %
Idrettsutdanning	0 %	0 %	1 %	0 %	1 %	1 %	0 %	1 %	0 %
Juridiske fag	2 %	2 %	1 %	1 %	2 %	1 %	1 %	1 %	2 %

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Landbruksutdanning	4 %	5 %	5 %	7 %	6 %	5 %	0 %	0 %	0 %
Matematisk-naturvitenskapelige fag	26 %	28 %	27 %	23 %	26 %	24 %	33 %	30 %	31 %
Medisin	23 %	17 %	20 %	18 %	18 %	20 %	22 %	19 %	21 %
Odontologi	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %
Pedagogiske fag	2 %	0 %	1 %	1 %	1 %	1 %	2 %	2 %	2 %
Psykologi	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %
Samfunnsvitenskap	9 %	9 %	8 %	10 %	12 %	9 %	9 %	10 %	9 %
Teknologi	19 %	20 %	17 %	18 %	15 %	16 %	14 %	14 %	15 %
Teologi	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %
Utøvende musikkutdanning	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Veterinærutdanning	1 %	1 %	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %	1 %
Økonomisk-administrativ utdanning	1 %	2 %	2 %	2 %	2 %	3 %	2 %	3 %	3 %
Sum	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Tabell 23 Doktorgrader etter geografisk lokalisering

	1998	2000	2002	2003	2005	2007	Endring % 1998-2002	Endring 2003-2007
Akershus	41	32	52	44	49	47	27 %	7 %
Hordaland	148	137	168	167	167	221	14 %	32 %
Møre og Romsdal	0	0	0	0	0	2		
Nordland	0	0	0	1	4	5		400 %
Oslo	238	242	254	257	351	376	7 %	46 %
Rogaland	0	0	2	2	6	20		900 %
Sør-Trøndelag	186	187	203	195	218	257	9 %	32 %
Troms	59	51	55	57	60	100	-7 %	75 %
Vest-Agder	0	0	0	0	0	2		
Sum	672	649	734	723	855	1 030	9 %	42 %

Tabell 24 Tildelte EU-midler etter institusjonskategori

	Tall i tusen kroner				Endring %
	2004	2005	2006	2007	
Statlige høyskoler	16 747	20 899	25 482	22 284	33 %
Universiteter	106 536	125 287	115 182	145 395	36 %
Vitenskapelige høyskoler	10 216	6 635	8 237	4 965	-51 %
Private høyskoler	-	-	-	723	
Sum alle institusjoner	133 499	152 821	148 901	173 367	30 %

Tabell 25 Tildelte EU-midler etter institusjon

	Tall i tusen kroner			
	2004	2005	2006	2007
H. i Agder	1 607	2 316	4 132	2 499
H. i Akershus	298	1 387	636	268
H. i Bergen	407	543	747	1 077
H. i Bodø	1 682	1 844	1 344	552
H. i Buskerud	522	414	286	-149
H. i Finnmark	195	149	993	131
H. i Gjøvik	318	512	284	12
H. i Harstad	311	433	339	528
H. i Hedmark	2 172	3 945	3 018	3 434
H. i Lillehammer	101	-	-	-
H. i Narvik	194	218	1 121	556
H. i Nesna	45	172	84	18
H. i Nord-Trøndelag	-	941	1 030	61
H. i Oslo	3 127	2 672	4 229	4 751
H. i Sogn og Fjordane	338	324	393	97
H. i Sør-Trøndelag	1 668	801	2 395	2 596
H. i Telemark	249	1 370	161	127
H. i Tromsø	272	292	475	1 350
H. i Vestfold	701	41	1 021	2 147
H. i Volda	70	732	831	531
H. i Østfold	2 191	1 041	889	1 179
H. i Ålesund	69	55	140	277

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	Tall i tusen kroner			
	2004	2005	2006	2007
H. Stord/Haugesund	210	59	66	152
Samisk høgskole	-	638	868	90
Sum Stat. høyskoler	16 747	20 899	25 482	22 284
NTNU	21 710	28 084	26 467	37 293
UiB	32 490	35 438	19 925	23 676
UiO	41 812	45 059	50 657	65 528
UiS	94	202	4 379	3 008
UiTø	7 234	11 590	8 227	10 432
UMB	3 196	4 914	5 527	5 458
Sum Universiteter	106 536	125 287	115 182	145 395
AHO	-	-	164	-
NHH	1 449	841	1 193	659
NIH	-	146	308	459
NMH	915	441	478	-
NVH	7 852	5 207	6 094	3 847
Sum Vit. høyskoler	10 216	6 635	8 237	4 965
BI	-	-	-	509
Diakonhemmet	-	-	-	85
Dronning Mauds Minne	-	-	-	129
Sum Pri. høyskoler	-	-	-	723
Sum	133 499	152 821	148 901	173 367

Tabell 26 Tildeling EU-midler etter geografisk lokalisering

	Tall i tusen kroner			
	2004	2005	2006	2007
Akershus	3 494	6 301	6 163	5 726
Buskerud	522	414	286	-149
Finnmark	195	787	1 861	221
Hedmark	2172	3 945	3 018	3 434
Hordaland	34 556	36 881	21 931	25 564
Møre og Romsdal	139	787	971	808
Nordland	1 921	2 234	2 549	1 126
Nord-Trøndelag	-	941	1 030	61
Oppland	419	512	284	12
Oslo	53 706	53 525	61 930	75 179
Rogaland	94	202	4 379	3 008
Sogn og Fjordane	338	324	393	97
Sør-Trøndelag	23 378	28 885	28 862	40 018
Telemark	249	1 370	161	127
Troms	7 817	12 315	9 041	12 310
Vest-Agder	1 607	2 316	4 132	2 499
Vestfold	701	41	1 021	2 147
Østfold	2 191	1 041	889	1 179
Sum	133 499	152 821	148 901	173 367

Tabell 27 *Tildeling NFR-midler etter institusjonskategori*

	Tall i tusen kroner				Endring
	2004	2005	2006	2007	
Statlige høyskoler	102 296	101 375	104 111	142 396	39 %
Universiteter	1 678 513	1 604 600	1 531 397	1 771 045	6 %
Vitenskapelige høyskoler	64 886	47 703	57 002	65 975	2 %
Kunsthøyskoler	0	0	0	352	
Private høyskoler	0	0	0	15 186	
Sum alle institusjoner	1 845 695	1 753 678	1 692 510	1 994 954	8 %

Tabell 28 *Tildeling NFR-midler etter institusjon*

	Tall i tusen kroner				Endring
	2004	2005	2006	2007	
H. i Agder	13 066	15 028	16 753	16 267	24 %
H. i Akershus	845	491	681	-	
H. i Bergen	6 339	6 218	6 896	5 607	-12 %
H. i Bodø	6 857	3 906	7 056	11 670	70 %
H. i Buskerud	3 895	3 117	2 381	7 593	95 %
H. i Finnmark	4 045	2 322	3 568	3 204	-21 %
H. i Gjøvik	4 293	4 537	3 834	6 326	47 %
H. i Harstad	1 050	1 176	1 090	923	-12 %
H. i Hedmark	3 306	4 208	4 170	4 388	33 %
H. i Lillehammer	7 846	6 996	6 812	5 957	-24 %
H. i Molde	2 824	2 543	2 979	3 867	37 %

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	Tall i tusen kroner				
	2004	2005	2006	2007	Endring
H. i Narvik	193	1 035	1 599	1 960	916 %
H. i Nesna	1 194	1 413	1 263	361	-70 %
H. i Nord-Trøndelag	3 007	1 970	2 158	2 203	-27 %
H. i Oslo	13 795	17 226	14 895	23 638	71 %
H. i Sogn og Fjordane	3 886	3 472	3 602	4 803	24 %
H. i Sør-Trøndelag	2 403	1 444	2 939	4 381	82 %
H. i Telemark	7 721	7 316	4 363	7 423	-4 %
H. i Tromsø	429	489	960	1 501	250 %
H. i Vestfold	5 117	4 979	6 323	9 091	78 %
H. i Volda	2 433	2 176	1 076	4 432	82 %
H. i Østfold	4 037	2 026	1 669	2 194	-46 %
H. i Ålesund	2 614	2 258	3 355	3 191	22 %
H. Stord/Haugesund	231	460	745	1 801	680 %
Samisk høyskole	870	4 569	2 944	9 615	1 005 %
Sum Stat. høyskoler	102 296	101 375	104 111	142 396	39 %
NTNU	508 995	446 609	457 354	479 498	-6 %
UiB	282 796	285 233	285 048	411 490	46 %
UiO	576 179	574 996	542 575	591 192	3 %
UiS	13 093	10 693	18 762	21 603	65 %
UiTø	157 848	157 240	135 616	142 442	-10 %
UMB	139 602	129 829	92 042	124 820	-11 %
Sum Universiteter	1 678 513	1 604 600	1 531 397	1 771 045	6 %
AHO	838	221	2 714	6 237	644 %

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	Tall i tusen kroner				
	2004	2005	2006	2007	Endring
NHH	3 929	2 940	6 272	5 037	28 %
NIH	2 850	1 794	1 849	1 383	-51 %
NMH	-	-	557	-	
NVH	57 269	42 748	45 610	53 318	-7 %
Sum Vit. høyskoler	64 886	47 703	57 002	65 975	2 %
KHiB	-	-	-	252	
KHiO	-	-	-	100	
Sum Kunsthøyskoler	-	-	-	352	
BI	-	-	-	13 249	
Diakonhjemmet	-	-	-	292	
Dronning Mauds Minne	-	-	-	106	
Menighetsfakultetet	-	-	-	890	
Misjonshøyskolen	-	-	-	458	
NLA, Bachelor- og master	-	-	-	91	
NLA, Lærerhøgskolen	-	-	-	100	
Sum Pri. høyskoler	-	-	-	15 186	
Sum	1 845 695	1 753 678	1 692 510	1 994 954	8 %

Tabell 29 *NFR-tildeling etter geografisk lokalisering*

	Tall i tusen kroner				Endring
	2004	2005	2006	2007	
Akershus	140 447	130 320	92 723	124 820	-11 %
Buskerud	3 895	3 117	2 381	7 593	95 %
Finnmark	4 915	6 891	6 512	12 819	161 %
Hedmark	3 306	4 208	4 170	4 388	33 %
Hordaland	293 295	294 851	298 961	424 378	45 %
Møre og Romsdal	7 871	6 977	7 410	11 490	46 %
Nordland	8 244	6 354	9 918	13 991	70 %
Nord-Trøndelag	3 007	1 970	2 158	2 203	-27 %
Oppland	12 139	11 533	10 646	12 283	1 %
Oslo	650 931	636 985	608 200	690 299	6 %
Rogaland	13 093	10 693	18 762	22 061	68 %
Sogn og Fjordane	3 886	3 472	3 602	4 803	24 %
Sør-Trøndelag	511 398	448 053	460 293	483 985	-5 %
Telemark	7 721	7 316	4 363	7 423	-4 %
Troms	159 327	158 905	137 666	144 866	-9 %
Vest-Agder	13 066	15 028	16 753	16 267	24 %
Vestfold	5 117	4 979	6 323	9 091	78 %
Østfold	4 037	2 026	1 669	2 194	-46 %
Sum	1 845 695	1 753 678	1 692 510	1 994 954	8 %

Tabell 30 *Utvikling i basistildelingen etter institusjonskategori*

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Endring
Statlige høyskoler	3 235 051	4 090 254	4 237 562	4 459 793	4 752 385	4 938 405	5 185 124	60 %
Universiteter	4 434 334	5 042 585	5 291 252	5 572 414	5 767 387	5 796 978	6 195 358	40 %
Vitenskapelige høyskoler	317 467	411 659	439 756	482 198	501 158	522 782	552 239	74 %
Private høyskoler		234 821	264 070	269 654	339 361	329 802	368 976	57 %
Sum	7 986 852	9 779 319	10 232 640	10 784 059	11 360 291	11 587 967	12 301 697	54 %

Tabell 31 *Utvikling i basistildelingen etter institusjon*

	Tall i tusen kroner							Endring
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Høgskolen i Agder	321 513	373 273	394 068	406 492	440 113	459 734	480 313	49 %
Høgskolen i Akershus	88 488	150 402	139 272	135 140	145 405	155 870	164 632	86 %
Høgskolen i Bergen	203 591	258 952	266 095	294 773	318 667	335 465	354 751	74 %
Høgskolen i Bodø	147 340	189 739	216 927	231 556	248 475	247 257	263 316	79 %
Høgskolen i Buskerud	96 466	120 949	122 392	127 330	143 876	144 354	153 561	59 %
Høgskolen i Finnmark	99 184	121 552	109 042	111 569	119 111	122 527	127 266	28 %
Høgskolen i Gjøvik	71 493	88 525	89 351	101 152	100 511	105 353	109 883	54 %
Høgskolen i Harstad	55 213	65 969	69 628	70 631	73 224	71 457	74 530	35 %
Høgskolen i Hedmark	140 634	187 687	195 151	198 528	212 215	219 546	228 986	63 %
Høgskolen i Lillehammer	87 237	111 953	112 936	114 863	125 517	123 457	137 425	58 %
Høgskolen i Molde	51 645	73 400	74 879	77 052	81 732	84 106	87 723	70 %
Høgskolen i Narvik	83 989	102 647	104 639	105 593	111 530	107 390	111 478	33 %
Høgskolen i Nesna	42 486	55 949	60 920	79 678	79 838	73 069	74 091	74 %

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	Tall i tusen kroner							Endring
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Høgskolen i Nord-Trøndelag	148 371	176 828	200 068	208 635	223 891	220 250	229 191	54 %
Høgskolen i Oslo	393 949	505 816	522 795	538 048	579 760	607 011	637 276	62 %
Høgskolen i Sogn og Fjordane	102 539	129 333	133 216	146 616	142 785	148 027	153 862	50 %
Høgskolen i Sør-Trøndelag	236 272	295 867	301 977	312 543	333 888	352 312	371 308	57 %
Høgskolen i Telemark	193 590	252 124	258 794	263 806	280 523	285 903	296 077	53 %
Høgskolen i Tromsø	112 079	140 110	144 985	148 437	157 826	161 732	171 636	53 %
Høgskolen i Vestfold	123 286	155 782	157 035	160 773	175 103	233 544	249 986	103 %
Høgskolen i Volda	88 765	112 267	114 931	117 729	125 018	126 278	131 178	48 %
Høgskolen i Østfold	158 116	198 810	213 856	270 290	274 001	263 182	272 379	72 %
Høgskolen i Ålesund	63 475	79 644	82 678	86 022	93 208	101 700	106 073	67 %
Høgskolen Stord/Haugesund	108 079	120 910	129 130	126 470	136 864	141 230	147 303	36 %
Samisk høgskole	17 251	21 766	22 797	26 067	29 304	47 651	50 900	195 %
Sum statlige høyskoler	3 235 051	4 090 254	4 237 562	4 459 793	4 752 385	4 938 405	5 185 124	60 %
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet	1 203 579	1 362 763	1 391 224	1 508 052	1 545 920	1 498 244	1 584 950	32 %
Universitetet i Bergen	870 546	894 982	937 152	992 787	1 011 462	1 000 370	1 052 209	21 %
Universitetet i Oslo	1 330 727	1 556 978	1 655 743	1 696 373	1 745 116	1 829 219	1 995 573	50 %
Universitetet i Stavanger	283 570	344 842	361 788	414 016	451 656	447 167	467 135	65 %
Universitetet i Tromsø	555 333	653 993	688 776	687 832	720 985	711 312	771 316	39 %
Universitetet for miljø- og biovitenskap	190 579	229 027	256 569	273 354	292 248	310 666	324 175	70 %
Sum universiteter	4 434 334	5 042 585	5 291 252	5 572 414	5 767 387	5 796 978	6 195 358	40 %
Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo	25 109	50 246	50 737	51 727	54 323	57 469	59 941	139 %
Norges handelshøgskole	81 107	109 354	120 853	131 145	142 405	153 254	161 721	99 %
Norges idrettshøgskole	52 684	66 189	71 130	73 640	75 316	77 582	83 918	59 %

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	Tall i tusen kroner							Endring
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Norges musikkhøgskole	63 036	78 610	78 397	107 048	108 139	110 428	117 276	86 %
Norges veterinærhøgskole	95 531	107 260	118 639	118 638	120 975	124 049	129 383	35 %
Sum vitenskaplige høyskoler	317 467	411 659	439 756	482 198	501 158	522 782	552 239	74 %
Ansgar Teologiske Høgskole	0	0	0	0	8 865	5 530	5 768	
Baptistenes teologiske seminar	0	0	0	0	1 899	1 957	2 041	
Barratt Due musikk institutt	0	6 128	7 493	7 472	7 409	7 593	7 919	29 %
Bergen Arkitekt Skole	0	1 410	1 728	1 693	3 791	3 864	4 030	186 %
Betanien diakonale høgskole	0	9 517	10 313	10 596	9 903	11 902	12 414	30 %
BI	0	13 021	22 683	24 848	65 104	69 075	72 603	458 %
Den norske Baletthøyskole	0	1 247	1 347	1 518	755	752	784	-37 %
Den norske Eurytmihøyskole	0	1 456	1 551	1 583	1 606	1 441	1 712	18 %
Diakonhjemmet høgskole	0	29 532	31 968	32 800	28 627	43 476	45 345	
Diakonissehjemmets høgskole, Bergen	0	9 305	10 139	10 416	9 772	10 008	10 438	12 %
Diakonova	0	12 610	14 356	14 754	16 027	19 957	20 815	65 %
Dronning Mauds Minne Høgskole	0	32 785	35 269	36 237	36 771	38 296	42 564	30 %
Fjellhaug Misjonshøgskole	0	0	0	0	5 979	3 879	4 046	
Høgskolen på Jæren	0	0	0	1 171	0	0	0	
Høgskolen i Staffeldtsgate	0	0	0	0	8 246	8 497	8 862	
Høgskolen landbruk og bygdenæringar	0	0	0	0	1 195	1 226	1 279	
Lovisenberg diakonale høgskole	0	24 010	25 920	26 592	26 216	34 331	35 807	
Mediehøgskolen Gimlekollen	0	5 356	5 810	5 975	7 363	5 897	6 151	15 %
Menighetsfakultet	0	21 181	21 082	21 590	17 396	0	17 433	-18 %
Misjonshøgskolen, Stavanger	0	4 812	5 735	5 875	4 480	4 528	4 723	-2 %

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	Tall i tusen kroner							Endring
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Norges Informasjonsteknologiske Høgskole	0	4 736	4 754	1 970	11 954	10 700	11 160	136 %
Norsk Lærerakademi Bachelor- og masterstudier	0	16 879	16 835	16 983	17 136	16 604	18 257	8 %
Norsk Lærerakademi Lærerhøgskolen	0	24 393	26 054	26 061	25 546	22 994	27 216	12 %
Norsk Reiselivshøgskole	0	2 464	2 788	2 838	3 440	1 863	1 943	-21 %
Oslo Markedshøgskole	0	0	1 462	1 459	1 823	813	848	
Rogaland Høgskole	0	9 849	12 324	12 647	13 547	0	0	
Rudolf Steiner høyskolen	0	4 130	4 459	4 576	4 511	4 619	4 818	17 %
Sum private høyskoler	0	234 821	264 070	269 654	339 361	329 802	368 976	57 %
Sum	7 986 852	9 779 319	10 232 640	10 784 059	11 360 291	11 587 967	12 301 697	54 %

Tabell 32 *Utvikling i samlet bevilgning etter institusjonskategori*

	1998	2000	2002	2003	2005	2008	Endring % 1998-2002	Endring 2003-2008
Statlige høyskoler	3 971 206	4 502 231	5 155 636	5 986 421	6 788 728	7 694 530	30 %	29 %
Universiteter	5 551 549	6 311 787	7 766 994	8 542 371	9 843 657	11 263 521	40 %	32 %
Vitenskapelige høyskoler	439 767	489 258	555 262	683 893	801 345	911 106	26 %	33 %
Kunsthøyskoler	117 803	139 801	193 012	213 016	244 793	274 830	64 %	29 %
Private høyskoler	307 278	355 611	424 207	503 784	605 308	760 592	38 %	51 %
Sum	10 387 603	11 798 688	14 095 111	15 929 485	18 283 831	20 904 579	36 %	31 %

Tabell 33 *Utvikling i samlet bevilgning etter institusjon*

	Tall i tusen kroner						Endring 1998-2002	Endring 2003- 2008
	1998	2000	2002	2003	2005	2008		
Høgskolen i Agder	341 101	382 330	494 406	552 527	629 750	729 381	45 %	32 %
Høgskolen i Akershus	127 899	127 703	144 419	211 880	211 213	250 050	13 %	18 %
Høgskolen i Bergen	261 665	298 131	334 635	390 701	460 639	540 453	28 %	38 %
Høgskolen i Bodø	184 508	212 946	238 305	288 834	341 642	384 623	29 %	33 %
Høgskolen i Buskerud	112 950	127 134	154 527	179 456	197 011	227 724	37 %	27 %
Høgskolen i Finnmark	121 428	130 752	138 210	161 213	157 169	180 841	14 %	12 %
Høgskolen i Gjøvik	86 163	92 875	109 020	125 579	143 846	160 241	27 %	28 %
Høgskolen i Harstad	53 414	67 840	76 871	91 066	99 895	106 278	44 %	17 %
Høgskolen i Hedmark	197 018	223 958	251 985	276 169	310 878	345 968	28 %	25 %
Høgskolen i Lillehammer	112 935	131 281	145 080	165 444	180 566	240 100	28 %	45 %
Høgskolen i Molde	63 986	75 387	87 161	109 530	119 189	138 046	36 %	26 %
Høgskolen i Narvik	97 725	103 587	115 233	132 607	142 720	145 976	18 %	10 %
Høgskolen i Nesna	53 517	61 492	66 666	82 604	105 999	102 633	25 %	24 %
Høgskolen i Nord- Trøndelag	169 215	196 624	227 139	252 555	300 645	325 665	34 %	29 %
Høgskolen i Oslo	488 473	546 498	628 957	720 272	856 949	965 267	29 %	34 %
Høgskolen i Sogn og Fjordane	129 732	151 853	166 925	193 668	221 081	227 869	29 %	18 %
Høgskolen i Sør-Trøndelag	296 999	335 203	394 180	459 045	507 155	572 000	33 %	25 %
Høgskolen i Telemark	261 988	290 834	322 451	361 865	396 257	442 207	23 %	22 %
Høgskolen i Tromsø	137 230	160 794	177 344	211 123	231 099	253 618	29 %	20 %
Høgskolen i Vestfold	152 365	175 928	197 986	231 409	249 362	336 385	30 %	45 %

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

Tall i tusen kroner

	1998	2000	2002	2003	2005	2008	Endring 1998-2002	Endring 2003- 2008
Høgskolen i Volda	109 746	133 752	148 852	174 906	193 343	211 059	36 %	21 %
Høgskolen i Østfold	194 736	219 542	248 857	296 762	379 973	379 722	28 %	28 %
Høgskolen i Ålesund	77 567	89 505	96 827	113 562	126 342	149 540	25 %	32 %
Høgskolen Stord/Haugesund	123 173	148 691	166 444	175 591	192 266	218 321	35 %	24 %
Samisk høgskole	15 673	17 591	23 156	28 053	33 739	60 563	48 %	116 %
Sum statlige høgskoler	3 971 206	4 502 231	5 155 636	5 986 421	6 788 728	7 694 530	30 %	29 %
Norges teknisk- naturvitenskaplege universitet	1 373 234	1 709 564	2 011 902	2 232 589	2 572 879	2 868 514	47 %	28 %
Universitetet i Bergen	1 042 392	1 178 471	1 552 737	1 623 346	1 882 391	2 117 011	49 %	30 %
Universitetet i Oslo	1 871 188	2 027 247	2 553 165	2 778 775	3 178 787	3 782 171	36 %	36 %
Universitetet i Stavanger	345 800	396 258	443 873	509 344	631 576	725 052	28 %	42 %
Universitetet i Tromsø	621 510	691 647	865 846	984 309	1 105 136	1 230 816	39 %	25 %
Universitetet for miljø- og biovitenskap	297 425	308 600	339 471	414 008	472 888	539 957	14 %	30 %
Sum universiteter	5 551 549	6 311 787	7 766 994	8 542 371	9 843 657	11 263 521	40 %	32 %
Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo	37 023	39 826	47 057	75 726	87 033	104 790	27 %	38 %
Norges handelshøgskole	137 250	159 281	184 254	211 905	250 383	284 553	34 %	34 %
Norges idrettshøgskole	66 678	73 727	82 625	99 912	113 827	132 740	24 %	33 %
Norges musikkhøgskole	79 742	87 861	96 742	112 105	149 304	165 657	21 %	48 %
Norges veterinærhøgskole	119 074	128 563	144 584	184 245	200 798	223 366	21 %	21 %
Sum vitenskaplige	439 767	489 258	555 262	683 893	801 345	911 106	26 %	33 %

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	Tall i tusen kroner						Endring 1998-2002	Endring 2003- 2008
	1998	2000	2002	2003	2005	2008		
høgskoler								
Kunsthøgskolen i Bergen	33 634	46 221	54 855	65 646	70 885	78 375	63 %	19 %
Kunsthøgskolen i Oslo	84 169	93 580	138 157	147 370	173 908	196 455	64 %	33 %
Sum kunsthøgskoler	117 803	139 801	193 012	213 016	244 793	274 830	64 %	29 %
Ansgar Teologiske Høgskole	-	-	-	-	-	9 856		
Baptistenes teologiske - seminar	-	-	-	-	-	1 871		
Barratt Due musikk institutt	6 615	7 062	9 482	9 944	12 464	13 526		
Bergen Arkitekt Skole	5 924	6 197	6 678	9 124	9 498	11 830		
Betanien diakonale høgskole	9 694	11 619	14 239	15 498	17 903	20 998		
BI	79 466	80 342	86 942	120 897	163 312	184 384		
Den norske Baletthøgskole	1 533	2 194	2 536	2 687	3 078	10 234		
Den norske Eurymihøgskole	1 565	1 603	2 079	2 186	2 691	3 402		
Diakonhjemmet høgskole	28 700	32 595	41 939	46 005	51 212	94 170		
Diakonissehjemmets høgskole, Bergen	10 807	11 770	14 080	15 395	17 496	19 917		
Diakonova	10 076	15 103	18 404	20 355	23 163	34 736		
Dronning Mauds Minne Høgskole	34 774	36 993	48 288	51 618	56 422	66 111		
Fjellhaug Misjonshøgskole	-	-	-	-	-	6 662		
Høgskolen på Jæren	-	-	-	-	2 003	-		

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	Tall i tusen kroner						Endring 1998-2002	Endring 2003- 2008
	1998	2000	2002	2003	2005	2008		
Høgskolen i Staffeldtsgate	-	-	-	-	-	9 117		
Høgskolen landbruk og bygdenæringar	-	-	-	-	-	2 315		
Lovisenberg diakonale høgskole	26 556	28 630	34 661	37 693	40 433	56 160		
Mediehøgskolen Gimlekollen	-	6 347	6 994	8 971	10 107	11 781		
Menighetsfakultet	23 631	26 866	29 603	37 264	43 092	55 983		
Misjonshøgskolen, Stavanger	6 348	7 208	8 159	10 331	13 441	18 663		
Norges Informasjonsteknologiske Høgskole	17 790	20 844	22 005	25 808	27 984	19 270		
Norsk Lærarakademi Bachelor- og masterstudier	18 772	20 041	22 083	23 397	28 421	36 572		
Norsk Lærarakademi Lærerhøgskolen	12 195	23 089	31 288	33 493	38 642	43 893		
Norsk Reiselivshøyskole	-	-	2 579	5 500	6 672	9 210		
Oslo Markedshøyskole	-	-	-	-	5 874	9 260		
Rogaland Høgskole	7 951	11 897	15 621	20 653	23 288	-		
Rudolf Steinerhøyskolen	4 881	5 211	6 547	6 965	8 112	10 671		
Sum private høgskoler	307 278	355 611	424 207	5037 8 4	605 308	760 592	38 %	51 %
Sum	10 387 603	11 798 688	14 095 111	15 929 485	18 283 831	20 904 579	36 %	31 %

Tabell 34 *Utvikling i undervisningsbevilgning etter institusjonskategori*

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Endring
Statlige høyskoler	1 599 977	1 552 921	1 692 261	1 875 151	2 039 667	2 111 665	2 208 406	38 %
Universiteter	1 710 098	1 683 360	1 864 699	2 048 010	2 111 575	2 263 044	2 391 288	40 %
Vitenskapelige høyskoler	138 081	139 438	157 268	174 902	185 556	196 140	204 257	48 %
Private høyskoler	0	248 405	276 717	301 313	283 517	278 981	330 497	33 %
Sum	3 448 156	3 624 124	3 990 945	4 399 376	4 620 315	4 849 830	5 134 448	49 %

Tabell 35 *Utvikling i undervisningsbevilgning etter institusjon*

	Tall i tusen kroner							Endring
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Høgskolen i Agder	141 045	144 371	154 612	175 488	185 761	191 424	202 423	44 %
Høgskolen i Akershus	48 457	53 457	62 378	64 886	80 800	76 024	80 173	65 %
Høgskolen i Bergen	112 364	111 707	126 251	139 627	154 867	160 193	172 085	53 %
Høgskolen i Bodø	70 965	75 800	77 865	81 796	84 716	94 736	95 541	35 %
Høgskolen i Buskerud	44 868	44 337	45 121	52 354	60 187	63 322	64 451	44 %
Høgskolen i Finnmark	31 257	31 040	37 411	34 763	39 299	44 205	46 161	48 %
Høgskolen i Gjøvik	31 383	30 302	32 583	33 736	37 993	41 405	42 850	37 %
Høgskolen i Harstad	18 654	21 309	23 888	23 575	29 063	31 048	28 056	50 %
Høgskolen i Hedmark	96 726	74 254	86 999	92 396	93 991	100 277	105 687	9 %
Høgskolen i Lillehammer	42 333	37 251	50 983	46 406	67 926	69 759	89 234	111 %
Høgskolen i Molde	29 661	29 550	27 985	32 036	34 000	35 623	38 516	30 %
Høgskolen i Narvik	23 153	21 450	22 897	26 176	26 067	26 686	26 871	16 %
Høgskolen i Nesna	20 109	22 110	23 582	20 795	20 663	21 616	24 705	23 %

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	Tall i tusen kroner							Endring
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Høgskolen i Nord-Trøndelag	65 583	61 794	65 023	74 891	78 525	82 833	87 278	33 %
Høgskolen i Oslo	201 948	181 397	213 869	267 422	283 665	294 414	297 820	47 %
Høgskolen i Sogn og Fjordane	54 641	53 694	58 645	60 709	59 233	57 448	66 468	22 %
Høgskolen i Sør-Trøndelag	138 181	141 616	154 524	164 631	181 068	178 869	183 539	33 %
Høgskolen i Telemark	107 292	87 820	88 205	104 305	118 631	121 458	131 675	23 %
Høgskolen i Tromsø	57 661	62 033	62 594	70 136	69 955	75 515	76 381	32 %
Høgskolen i Vestfold	60 953	60 848	63 137	69 726	76 396	73 735	72 469	19 %
Høgskolen i Volda	49 698	51 246	49 885	60 699	67 118	68 042	70 823	43 %
Høgskolen i Østfold	76 549	82 574	86 125	89 825	92 809	98 928	98 240	28 %
Høgskolen i Ålesund	28 302	28 554	27 164	33 219	33 416	35 329	38 825	37 %
Høgskolen Stord/Haugesund	45 404	41 569	47 369	52 358	60 571	65 251	64 634	42 %
Samisk høgskole	2 790	2 838	3 166	3 196	2 947	3 525	3 501	25 %
Sum statlige høyskoler	1 599 977	1 552 921	1 692 261	1 875 151	2 039 667	2 111 665	2 208 406	38 %
Norges teknisk-naturvitenskapelige - universitet	409 722	429 831	487 301	516 641	529 135	577 829	612 669	50 %
Universitetet i Bergen	339 998	353 525	390 979	426 689	442 175	472 516	505 287	49 %
Universitetet i Oslo	619 772	559 527	595 878	679 172	711 640	769 077	798 579	29 %
Universitetet i Stavanger	126 315	126 976	146 409	162 994	181 235	181 641	191 618	52 %
Universitetet i Tromsø	133 447	135 619	157 047	173 167	165 100	173 213	189 454	42 %

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	Tall i tusen kroner							Endring
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Universitetet for miljø- og biovitenskap	80 844	77 882	87 085	89 347	82 290	88 768	93 681	16 %
Sum universiteter	1 710 098	1 683 360	1 864 699	2 048 010	2 111 575	2 263 044	2 391 288	40 %
Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo	14 693	17 945	21 933	25 223	27 945	30 240	33 699	129 %
Norges handelshøgskole	59 126	56 821	62 964	66 698	68 193	70 058	68 792	16 %
Norges idrettshøgskole	13 972	14 120	14 437	18 628	19 450	21 060	22 912	64 %
Norges musikkhøgskole	24 604	23 914	28 410	29 934	34 305	36 826	38 836	58 %
Norges veterinærhøgskole	25 686	26 638	29 524	34 419	35 663	37 956	40 018	56 %
Sum vitenskaplige høyskoler	138 081	139 438	157 268	174 902	185 556	196 140	204 257	48 %
Ansgar Teologiske Høgskole	-	-	-	-	-	3 526	3 794	
Baptistenes teologiske - seminar	-	-	-	-	-	-	(170)	
Barratt Due musikk institutt	-	3 816	4 355	4 992	5 534	5 445	5 607	47 %
Bergen Arkitekt Skole	-	7 714	7 891	7 805	5 645	7 059	7 800	1 %
Betanien diakonale høyskole	-	5 981	5 984	7 307	8 325	7 992	8 463	41 %
BI	-	95 173	106 521	116 172	79 302	66 369	78 064	-18 %
Den norske Baletthøyskole	-	1 440	1 400	1 560	3 600	6 808	9 450	556 %
Den norske Eurytmihøyskole	-	730	1 066	1 108	1 043	1 183	1 690	132 %
Diakonhjemmet høyskole	-	15 997	17 283	18 059	28 064	43 983	45 855	

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	Tall i tusen kroner							Endring
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Diakonissehjemmets høgskole, Bergen	-	6 090	6 675	7 080	8 067	8 751	9 399	54 %
Diakonova	-	7 745	7 547	8 409	10 309	11 432	13 807	78 %
Dronning Mauds Minne Høgskole	-	18 833	18 300	20 185	21 444	22 502	22 960	22 %
Fjellhaug Misjonshøgskole	-	-	-	-	-	2 716	2 616	
Høgskolen på Jæren	-	-	-	832	-	-	-	
Høgskolen i Staffeldtsgate	-	-	-	-	-	-	255	
Høgskolen landbruk og bygdenæringar	-	-	-	-	632	723	1 035	
Lovisenberg diakonale høgskole	-	13 683	13 480	13 841	16 166	19 599	20 245	
Mediehøgskolen Gimlekollen	-	3 615	3 513	4 132	5 532	5 329	5 630	56 %
Menighetsfakultet	-	10 389	12 155	13 213	17 418	-	23 752	129 %
Misjonshøgskolen, Stavanger	-	3 834	4 422	4 159	8 153	6 950	8 296	116 %
Norges Informasjonsteknologiske Høgskole	-	21 072	28 512	26 014	9 599	5 027	8 003	-62 %
Norsk Lærerakademi Bachelor- og masterstudier	-	6 518	9 964	11 438	14 717	16 470	17 220	164 %
Norsk Lærerakademi Lærerhøgskolen	-	9 100	10 453	12 581	15 769	17 233	16 038	76 %
Norsk Reiselivshøgskole	-	3 036	2 810	3 834	4 309	5 984	6 741	122 %

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	Tall i tusen kroner							Endring
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Oslo Markedshøyskole	-	-	4 085	4 415	4 617	9 250	8 094	
Rogaland Høgskole	-	10 804	7 920	10 641	11 352	-	-	
Rudolf Steinerhøyskolen	-	2 835	2 381	3 536	3 920	4 650	5 853	106 %
Sum private høyskoler	-	248 405	276 717	301 313	283 517	278 981	330 497	33 %
Sum	3 448 156	3 624 124	3 990 945	4 399 376	4 620 315	4 849 830	5 134 448	42 %

Tabell 36 Utvikling i forskningsbevilgningen etter institusjonskategori

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Endring
Statlige høyskoler	320 618	343 252	423 687	453 786	241 014	269 818	301 000	-6 %
Universiteter	1 622 564	1 816 427	2 091 810	2 223 232	2 322 000	2 497 631	2 676 875	65 %
Vitenskapelige høyskoler	99 715	132 796	136 464	144 242	140 076	138 096	154 610	55 %
Private høyskoler	0	20 558	30 457	34 341	44 302	35 558	61 119	197 %
Sum	2 042 897	2 313 033	2 682 418	2 855 601	2 747 392	2 941 103	3 193 604	56 %

Tabell 37 *Utvikling i forskningsbevilgningen etter institusjon*

	Tall i tusen kroner							Endring
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Høgskolen i Agder	31 849	34 884	44 256	47 771	30 016	33 979	46 645	46 %
Høgskolen i Akershus	7 474	8 021	10 477	11 187	4 558	6 833	5 245	-30 %
Høgskolen i Bergen	18 681	20 043	24 832	26 239	10 484	11 056	13 617	-27 %
Høgskolen i Bodø	20 001	23 295	26 843	28 289	19 958	22 589	25 766	29 %
Høgskolen i Buskerud	13 194	14 170	17 290	17 328	8 913	9 078	9 712	-26 %
Høgskolen i Finnmark	7 770	8 622	11 067	10 837	4 954	4 464	7 414	-5 %
Høgskolen i Gjøvik	6 144	6 751	8 169	8 958	5 624	6 956	7 508	22 %
Høgskolen i Harstad	3 005	3 788	5 409	5 689	3 645	4 034	3 692	23 %
Høgskolen i Hedmark	14 625	14 228	18 350	19 954	12 671	16 407	11 295	-23 %
Høgskolen i Lillehammer	15 511	16 240	19 231	19 297	12 167	11 850	13 441	-13 %
Høgskolen i Molde	5 856	6 580	8 658	10 100	7 506	9 126	11 807	102 %
Høgskolen i Narvik	8 092	8 509	9 256	10 951	6 502	6 678	7 627	-6 %
Høgskolen i Nesna	4 071	4 545	5 113	5 528	3 183	3 714	3 837	-6 %
Høgskolen i Nord-Trøndelag	13 185	13 933	16 133	17 119	5 535	7 960	9 196	-30 %
Høgskolen i Oslo	33 060	33 060	44 591	51 479	24 369	28 651	30 171	-9 %
Høgskolen i Sogn og Fjordane	9 744	10 641	13 583	13 757	7 215	7 369	7 539	-23 %
Høgskolen i Sør-Trøndelag	19 727	21 562	27 980	29 981	13 371	12 913	17 153	-13 %
Høgskolen i Telemark	21 568	21 922	25 384	28 146	12 695	15 886	14 455	-33 %
Høgskolen i Tromsø	7 605	8 980	12 005	12 526	4 644	5 088	5 601	-26 %
Høgskolen i Vestfold	13 748	14 780	17 798	18 864	10 944	11 373	13 930	1 %

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	Tall i tusen kroner							Endring
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Høgskolen i Volda	10 389	11 394	13 685	14 915	8 122	9 508	9 058	-13 %
Høgskolen i Østfold	14 192	15 379	18 882	19 857	11 870	9 645	9 103	-36 %
Høgskolen i Ålesund	5 051	5 364	6 098	7 101	3 589	4 119	4 642	-8 %
Høgskolen Stord/Haugesund	12 961	13 112	14 363	13 437	5 697	5 781	6 384	-51 %
Samisk høyskole	3 115	3 449	4 234	4 476	2 782	4 761	6 162	98 %
Sum statlige høyskoler	320 618	343 252	423 687	453 786	241 014	269 818	301 000	-6 %
Norges teknisk- naturvitenskaplege - universitet	398 602	439 996	520 343	548 185	542 330	611 041	670 895	68 %
Universitetet i Bergen	342 193	374 840	435 255	462 916	509 961	536 486	559 515	64 %
Universitetet i Oslo	602 666	662 269	760 425	803 242	899 350	927 265	988 019	64 %
Universitetet i Stavanger	33 988	37 527	47 762	54 566	31 860	45 645	66 299	95 %
Universitetet i Tromsø	177 067	194 696	224 985	244 136	235 781	259 879	270 046	53 %
Universitetet for miljø- og biovitenskap	68 048	107 099	103 040	110 187	102 718	117 315	122 101	79 %
Sum universiteter	1622 564	1 816 427	2 091 810	2 223 232	2 322 000	2 497 631	2 676 875	65 %
Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo	7 255	7 535	9 250	10 082	7 362	9 348	11 150	54 %
Norges handelshøgskole	44 021	45 731	49 880	52 540	49 939	51 916	54 040	23 %
Norges idrettshøgskole	15 969	19 603	20 503	21 559	23 018	23 546	25 910	62 %
Norges musikkhøgskole	9 103	9 581	11 358	12 321	8 540	7 711	9 545	5 %
Norges veterinærhøgskole	23 367	50 346	45 473	47 740	51 217	45 575	53 965	131 %
Sum vitenskaplige	99 715	132 796	136 464	144 242	140 076	138 096	154 610	55 %

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	Tall i tusen kroner							Endring
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
høgskoler								
Ansgar Teologiske Høgskole	-	-	-	-	169	67	294	
Baptistenes teologiske - seminar	-	-	-	-	-	-	-	
Barratt Due musikk institutt	-	-	-	-	-	-	-	
Bergen Arkitekt Skole	-	-	-	-	-	-	-	
Betanien diakonale høgskole	-	-	-	-	-	-	121	
BI	-	12 703	19 155	22 292	25 889	26 678	33 717	
Den norske Baletthøgskole	-	-	-	-	-	-	-	
Den norske Eurymihøgskole	-	-	-	-	-	-	-	
Diakonhjemmet høgskole	-	476	-	353	1 139	1 314	2 970	
Diakonissehjemmets høgskole, Bergen	-	-	-	-	-	140	80	
Diakonova	-	-	-	-	194	935	114	
Dronning Mauds Minne Høgskole	-	-	-	-	62	577	587	
Fjellhaug Misjonshøgskole	-	-	-	-	-	40	-	
Høgskolen på Jæren	-	-	-	-	-	-	-	
Høgskolen i Staffeldtsgate	-	-	-	-	-	-	-	
Høgskolen landbruk og bygdenæringar	-	-	-	-	159	138	1	

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	Tall i tusen kroner							Endring
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Lovisenberg diakonale høgskole	-	-	-	-	182	139	108	
Mediehøgskolen Gimlekollen	-	-	-	-	-	28	-	
Menighetsfakultet	-	5 694	8 077	8 289	11 366	-	14 798	
Misjonshøgskolen, Stavanger	-	1 685	3 225	3 407	3 194	3 874	5 644	
Norges Informasjonsteknologiske Høgskole	-	-	-	-	303	124	107	
Norsk Lærerakademi Bachelor- og masterstudier	-	-	-	-	827	708	1 095	
Norsk Lærerakademi Lærerhøgskolen	-	-	-	-	818	653	639	
Norsk Reiselivshøgskole	-	-	-	-	-	40	526	
Oslo Markedshøgskole	-	-	-	-	-	103	318	
Rogaland Høgskole	-	-	-	-	-	-	-	
Rudolf Steinerhøgskolen	-	-	-	-	-	-	-	
Sum private høyskoler	-	20 558	30 457	34 341	44 302	35 558	61 119	197 %
Sum	2 042 897	2 313 033	2 682 418	2 855 601	2 747 392	2 941 103	3 193 604	56 %

Tabell 38 Dekomponering av forskningsbevilgningen etter institusjonskategori

	2002		2005		2008		Endring	
	RBO	Strat.	RBO	Strat.	RBO	Strat.	RBO	Strat
Stat. høyskoler	253 446	67 172	313 049	140 737	95 696	205 304	-62 %	206 %
Universiteter	768 284	854 280	1 041 012	1 182 220	1 117 189	1 559 686	45 %	83 %
Vit. høyskoler	46 085	53 630	57 729	86 513	52 521	102 092	14 %	90 %
Priv. høyskoler	-	-	-	-	28 509	32 612		
Sum	1 067 815	975 082	1 411 790	1 409 470	1 293 915	1 899 694	21 %	95 %

Tabell 39 Dekomponering av forskningsbevilgningen etter institusjon

Tall i tusen kroner	2002		2005		2008		Endring	
	RBO	Strat.	RBO	Strat.	RBO	Strat.	RBO	Strat
Høgskolen i Agder	25 297	6 552	33 337	14 434	23 899	22 746	-6 %	247 %
Høgskolen i Akershus	6 115	1359	8 035	3 152	776	4 469	-87 %	229 %
Høgskolen i Bergen	15 057	3624	19 778	6 461	4 180	9 437	-72 %	160 %
Høgskolen i Bodø	11 933	8068	17 582	10 707	9 692	16 074	-19 %	99 %
Høgskolen i Buskerud	9 796	3398	11 370	5 958	1 478	8 234	-85 %	142 %
Høgskolen i Finnmark	7 317	453	7 902	2 935	3 505	3 909	-52 %	763 %
Høgskolen i Gjøvik	4 332	1812	5 519	3 439	2 088	5 420	-52 %	199 %
Høgskolen i Harstad	2 099	906	3 041	2 648	414	3 278	-80 %	262 %
Høgskolen i Hedemark	11 907	2718	13 927	6 027	2 035	9 260	-83 %	241 %
Høgskolen i Lillehammer	12 113	3398	12 705	6 592	3 549	9 892	-71 %	191 %
Høgskolen i Molde	4 044	1812	5 020	5 080	3 295	8 512	-19 %	370 %
Høgskolen i Narvik	5 600	2492	6 147	4 804	1 312	6 315	-77 %	153 %

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

Tall i tusen kroner	2002		2005		2008		Endring	
	RBO	Strat.	RBO	Strat.	RBO	Strat.	RBO	Strat
Høgskolen i Nesna	2 485	1586	3 165	2 363	567	3 270	-77 %	106 %
Høgskolen i Nord-Trøndelag	10 014	3171	12 525	4 594	2 796	6 400	-72 %	102 %
Høgskolen i Oslo	29 209	3851	40 154	11 325	12 776	17 395	-56 %	352 %
Høgskoleni Sogn og Fjordane	8 611	1133	9 813	3 944	2 185	5 354	-75 %	373 %
Høgskolen Stord/Haugesund	17 009	2718	22 096	7 885	775	5 609	-95 %	106 %
Høgskolen i Sør-Trøndelag	17 038	4530	19 459	8 687	6 127	11 026	-64 %	143 %
Høgskolen i Telemark	6 699	906	8 800	3 726	2 855	11 600	-57 %	1180 %
Høgskolen i Tromsø	11 030	2718	13 410	5 454	800	4 801	-93 %	77 %
Høgskolen i Vestfold	7 671	2718	9 748	5 167	3 382	10 548	-56 %	288 %
Høgskolen i Volda	12 153	2039	14 403	5 454	2 019	7 039	-83 %	245 %
Høgskolen i Østfold	3 465	1586	4 522	2 579	1 431	7 672	-59 %	384 %
Høgskolen i Ålesund	11 149	1812	8 703	4 734	810	3 832	-93 %	111 %
Samisk høgskole	1 303	1812	1 888	2 588	2 950	3 212	126 %	77 %
Sum Statlige høyskoler	253 446	67172	313 049	140 737	95 696	205 304	-62 %	206 %
Norges teknisknaturvitenskapelige universitet	199 056	199546	282 315	265 870	299 459	371 436	50 %	86 %
Universitetet i Bergen	158 003	184190	211 330	251 586	222 668	336 847	41 %	83 %
Universitetet i Oslo	264 656	338010	351 146	452 096	414 542	573 477	57 %	70 %
Universitetet i Stavanger	26 530	7458	36 213	18 353	30 805	35 494	16 %	376 %
Universitetet i Tromsø	76 651	100416	107 909	136 227	89 058	180 988	16 %	80 %
Universitetet for miljø- og biovitenskap	43 388	24660	52 099	58 088	60 657	61 444	40 %	149 %
Sum universiteter	768 284	854280	1 041 012	1 182 220	1 117 189	1 559 686	45 %	83 %

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

Tall i tusen kroner	2002		2005		2008		Endring	
	RBO	Strat.	RBO	Strat.	RBO	Strat.	RBO	Strat
Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo	3 431	3824	4 677	5 405	2 583	8 567	-25 %	124 %
Norges handelshøgskole	17 286	26735	19 242	33 298	12 123	41 917	-30 %	57 %
Norges idrettshøgskole	4 627	11342	6 161	15 398	5 864	20 046	27 %	77 %
Norges musikkhøgskole	5 179	3924	6 811	5 510	864	8 684	-83 %	121 %
Norges veterinærhøgskole	15 562	7805	20 838	26 902	31 087	22 878	100 %	193 %
Sum vit. Høyskoler	46 085	53630	57 729	86 513	52 521	102 092	14 %	90 %
Ansgar teologiske høgskole		-	-	-	295	-		
Baptistenes teologiske seminar	-	-	-	-	-	-		
Barratt Due musikkinstitut	-	-	-	-	-	-		
Bergen Arkitekt Skole	-	-	-	-	-	-		
Betanien diakonale høgskole	-	-	-	-	121	-		
Den Norske Balletthøyskole	-	-	-	-	-	-		
Den norske Eurytmihøyskole	-	-	-	-	-	-		
Diakonhjemmet Høgskole, Rogaland	-	-	-	-	-	-		
Diakonhjemmet Høgskole	-	-	-	-	1 372	598		
Diakonissehjemmets Høgskole	-	-	-	-	81	-		
Dronning Maud Minne	-	-	-	-	586	-		
Fjellhaug Misjonshøgskole	-	-	-	-	-	-		
Handelshoyskolen BI	-	-	-	-	17 229	16 488		
Høgskolen i Staffeldtsgate	-	-	-	-	-	-		
Høgskolen landbruk og bygdenæringar		-	-	-	-	-		
Høyskolen Diakonova	-	-	-	-	114	-		

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

Tall i tusen kroner	2002		2005		2008		Endring	
	RBO	Strat.	RBO	Strat.	RBO	Strat.	RBO	Strat
Lovisenberg diakonale høgskole	-	-	-	-	109	-		
Mediehøgskolen Gimlekollen	-	-	-	-	-	-		
Menighetsfakultet (Det teologiske)	-	-	-	-	4 723	10 075		
Misjonshøgskolen	-	-	-	-	2 469	3 175		
Norges Informasjonsteknologiske høgskole	-	-	-	-	107	-		
Norsk lærerakademi, Bachelor- og masterstudier	-	-	-	-	458	637		
Norsk lærerakademi, Lærerhøgskolen	-	-	-	-	-	639		
Norsk Reiselivshøyskole	-	-	-	-	526	-		
Oslo markedshøyskole	-	-	-	-	319	-		
Rudolf Steinerskolen	-	-	-	-	-	-		
Sum private høyskoler	-	-	-	-	28 509	32 612		
Sum alle institusjoner	1 067 815	975082	1 411 790	1 409 470	1 293 915	1 899 694	21 %	95 %

Tabell 40 *Utvikling i bevilgningenes relative andeler etter institusjonskategori*

	2002			2005			2008		
	Basis	Undervisning	Forskning	Basis	Undervisning	Forskning	Basis	Undervisning	Forskning
Statlige høyskoler	63 %	31 %	6 %	66 %	28 %	7 %	67 %	29 %	4 %
Universiteter	57 %	22 %	21 %	57 %	21 %	23 %	55 %	21 %	24 %
Vitenskapelige høyskoler	57 %	25 %	18 %	60 %	22 %	18 %	61 %	22 %	17 %
Private høyskoler				45 %	50 %	6 %	49 %	43 %	8 %
Alle institusjoner	59 %	26 %	15 %	60 %	24 %	16 %	60 %	25 %	15 %

Tabell 41 *Utvikling i bevilgningenes relative andeler etter institusjon*

	2002			2005			2008		
	Basis	Undervisning	Forskning	Basis	Undervisning	Forskning	Basis	Undervisning	Forskning
Høgskolen i Agder	65 %	29 %	6 %	65 %	28 %	8 %	66 %	28 %	6 %
Høgskolen i Akershus	61 %	34 %	5 %	64 %	31 %	5 %	66 %	32 %	2 %
Høgskolen i Bergen	61 %	34 %	6 %	64 %	30 %	6 %	66 %	32 %	3 %
Høgskolen i Bodø	62 %	30 %	8 %	68 %	24 %	8 %	68 %	25 %	7 %
Høgskolen i Buskerud	62 %	29 %	9 %	65 %	27 %	9 %	67 %	28 %	4 %
Høgskolen i Finnmark	72 %	23 %	6 %	71 %	22 %	7 %	70 %	26 %	4 %
Høgskolen i Gjøvik	66 %	29 %	6 %	70 %	23 %	6 %	69 %	27 %	5 %
Høgskolen i Harstad	72 %	24 %	4 %	71 %	24 %	6 %	70 %	26 %	3 %
Høgskolen i Hedmark	56 %	38 %	6 %	64 %	30 %	6 %	66 %	31 %	3 %
Høgskolen i Lillehammer	60 %	29 %	11 %	64 %	26 %	11 %	57 %	37 %	6 %
Høgskolen i Molde	59 %	34 %	7 %	65 %	27 %	8 %	64 %	28 %	9 %
Høgskolen i Narvik	73 %	20 %	7 %	74 %	18 %	8 %	76 %	18 %	5 %

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	2002			2005			2008		
	Basis	Undervisning	Forskning	Basis	Undervisning	Forskning	Basis	Undervisning	Forskning
Høgskolen i Nesna	64 %	30 %	6 %	75 %	20 %	5 %	72 %	24 %	4 %
Høgskolen i Nord-Trøndelag	65 %	29 %	6 %	69 %	25 %	6 %	70 %	27 %	3 %
Høgskolen i Oslo	63 %	32 %	5 %	63 %	31 %	6 %	66 %	31 %	3 %
Høgskolen i Sogn og Fjordane	61 %	33 %	6 %	66 %	27 %	6 %	68 %	29 %	3 %
Høgskolen i Sør-Trøndelag	60 %	35 %	5 %	62 %	32 %	6 %	65 %	32 %	3 %
Høgskolen i Telemark	60 %	33 %	7 %	67 %	26 %	7 %	67 %	30 %	3 %
Høgskolen i Tromsø	63 %	33 %	4 %	64 %	30 %	5 %	68 %	30 %	2 %
Høgskolen i Vestfold	62 %	31 %	7 %	64 %	28 %	8 %	74 %	22 %	4 %
Høgskolen i Volda	60 %	33 %	7 %	61 %	31 %	8 %	62 %	34 %	4 %
Høgskolen i Østfold	64 %	31 %	6 %	71 %	24 %	5 %	72 %	26 %	2 %
Høgskolen i Ålesund	66 %	29 %	5 %	68 %	26 %	6 %	71 %	26 %	3 %
Høgskolen Stord/Haugesund	65 %	27 %	8 %	66 %	27 %	7 %	67 %	30 %	3 %
Samisk høgskole	74 %	12 %	13 %	77 %	9 %	13 %	84 %	6 %	10 %
Sum statlige høyskoler	63 %	31 %	6 %	66 %	28 %	7 %	67 %	29 %	4 %
Norges teknisk-naturvitenskapelige - universitet	60 %	20 %	20 %	59 %	20 %	21 %	55 %	21 %	23 %
Universitetet i Bergen	56 %	22 %	22 %	53 %	23 %	25 %	50 %	24 %	26 %
Universitetet i Oslo	52 %	24 %	24 %	53 %	21 %	25 %	53 %	21 %	26 %
Universitetet i Stavanger	64 %	28 %	8 %	66 %	26 %	9 %	64 %	26 %	9 %

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	2002			2005			2008		
	Basis	Undervisning	Forskning	Basis	Undervisning	Forskning	Basis	Undervisning	Forskning
Universitetet i Tromsø	64 %	15 %	20 %	62 %	16 %	22 %	63 %	15 %	22 %
Universitetet for miljø- og biovitenskap	56 %	24 %	20 %	58 %	19 %	23 %	60 %	17 %	23 %
Sum universiteter	57 %	22 %	21 %	57 %	21 %	23 %	55 %	21 %	24 %
Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo	53 %	31 %	15 %	59 %	29 %	12 %	57 %	32 %	11 %
Norges handelshøgskole	44 %	32 %	24 %	52 %	27 %	21 %	57 %	24 %	19 %
Norges idrettshøgskole	64 %	17 %	19 %	65 %	16 %	19 %	63 %	17 %	20 %
Norges musikkhøgskole	65 %	25 %	9 %	72 %	20 %	8 %	71 %	23 %	6 %
Norges veterinærhøgskole	66 %	18 %	16 %	59 %	17 %	24 %	58 %	18 %	24 %
Sum vitenskaplige høyskoler	57 %	25 %	18 %	60 %	22 %	18 %	61 %	22 %	17 %
Ansgar Teologiske Høgskole							59 %	38 %	3 %
Baptistenes teologiske - seminar							109 %	-9 %	0 %
Barratt Due musikk institutt				60 %	40 %	0 %	59 %	41 %	0 %
Bergen Arkitekt Skole				18 %	82 %	0 %	34 %	66 %	0 %
Betanien diakonale høyskole				59 %	41 %	0 %	59 %	40 %	1 %
BI				15 %	71 %	14 %	39 %	42 %	18 %
Den norske Baletthøyskole				49 %	51 %	0 %	8 %	92 %	0 %

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	2002			2005			2008		
	Basis	Undervisning	Forskning	Basis	Undervisning	Forskning	Basis	Undervisning	Forskning
Den norske Eurytmihøyskole				59 %	41 %	0 %	50 %	50 %	0 %
Diakonhjemmet høyskole				64 %	35 %	1 %	48 %	49 %	3 %
Diakonissehjemmets høyskole, Bergen				60 %	40 %	0 %	52 %	47 %	0 %
Diakonova				64 %	36 %	0 %	60 %	40 %	0 %
Dronning Mauds Minne Høyskole				64 %	36 %	0 %	64 %	35 %	1 %
Fjellhaug Misjonshøyskole							61 %	39 %	0 %
Høgskolen på Jæren				58 %	42 %	0 %			
Høgskolen i Staffeldtsgate							97 %	3 %	0 %
Høgskolen landbruk og bygdenæringar							55 %	45 %	0 %
Lovisenberg diakonale høyskole				66 %	34 %	0 %	64 %	36 %	0 %
Mediehøgskolen Gimlekollen				59 %	41 %	0 %	52 %	48 %	0 %
Menighetsfakultet				50 %	31 %	19 %	31 %	42 %	26 %
Misjonshøgskolen, Stavanger				44 %	31 %	25 %	25 %	44 %	30 %
Norges Informasjonsteknologiske Høyskole				7 %	93 %	0 %	58 %	42 %	1 %

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	2002			2005			2008		
	Basis	Undervisning	Forskning	Basis	Undervisning	Forskning	Basis	Undervisning	Forskning
Norsk Lærerakademi									
Bachelor- og masterstudier				60 %	40 %	0 %	50 %	47 %	3 %
Norsk Lærerakademi									
Lærerhøgskolen				67 %	33 %	0 %	62 %	37 %	1 %
Norsk Reiselivshøyskole				43 %	57 %	0 %	21 %	73 %	6 %
Oslo Markedshøyskole				25 %	75 %	0 %	9 %	87 %	3 %
Rogaland Høgskole				54 %	46 %	0 %			
Rudolf Steinerhøyskolen				56 %	44 %	0 %	45 %	55 %	0 %
Sum private høyskoler				45 %	50 %	6 %	49 %	43 %	8 %
Sum	59 %	26 %	15 %	60 %	24 %	16 %	60 %	25 %	15 %

Tabell 42 Basisbevilgning i forhold til antall publikasjonspoeng etter institusjonskategori

	Tall i tusen kroner				
	2004	2005	2006	2007	Endring
Statlige høyskoler	5 221	4 189	4 085	3 449	-34 %
Universiteter	798	776	747	696	-13 %
Vitenskapelige høyskoler	1 396	1 435	1 518	1 746	25 %
Private høyskoler	1 560	897	885	759	-51 %
Alle institusjoner	1 291	1 214	1 183	1 104	-14 %

Tabell 43 Basisbevilgning i forhold til antall publikasjonspoeng etter institusjon

	Tall i tusen kroner				Endring
	2004	2005	2006	2007	
Høgskolen i Agder	2 187	1 920	1 588	1 949	-11 %
Høgskolen i Akershus	17 409	9 937	8 707	9 504	-45 %
Høgskolen i Bergen	7 172	7 924	8 299	4 738	-34 %
Høgskolen i Bodø	2 573	2 477	2 102	2 794	9 %
Høgskolen i Buskerud	7 463	7 360	9 164	3 556	-52 %
Høgskolen i Finnmark	6 452	9 702	5 672	5 544	-14 %
Høgskolen i Gjøvik	10 896	4 436	2 687	2 708	-75 %
Høgskolen i Harstad	14 506	8 510	11 810	8 029	-45 %
Høgskolen i Hedmark	7 071	5 366	6 081	3 425	-52 %
Høgskolen i Lillehammer	1 562	1 991	2 008	1 291	-17 %
Høgskolen i Molde	4 709	3 365	2 123	1 988	-58 %
Høgskolen i Narvik	5 450	9 777	4 209	4 179	-23 %
Høgskolen i Nesna	12 433	7 736	8 493	6 299	-49 %
Høgskolen i Nord-Trøndelag	80 027	13 040	8 920	5 320	-93 %
Høgskolen i Oslo	5 497	2 797	3 829	2 976	-46 %
Høgskolen i Sogn og Fjordane	3 469	3 187	3 508	5 140	48 %
Høgskolen i Sør-Trøndelag	10 202	7 087	9 223	5 941	-42 %
Høgskolen i Telemark	6 901	4 311	5 147	3 900	-43 %
Høgskolen i Tromsø	25 890	10 679	34 310	5 715	-78 %
Høgskolen i Vestfold	6 948	4 529	4 824	3 810	-45 %
Høgskolen i Volda	2 548	2 500	2 718	2 392	-6 %
Høgskolen i Østfold	8 010	11 551	9 384	6 613	-17 %

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	Tall i tusen kroner				
	2004	2005	2006	2007	Endring
Høgskolen i Ålesund	21 757	9 888	12 264	8 405	-61 %
Høgskolen Stord/Haugesund	14 509	9 164	10 610	3 978	-73 %
Samisk høgskole		3 258	1 809	1 406	#DIV/0!
Gjennomsnitt statlige høyskoler	5 221	4 189	4 085	3 449	-34 %
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet	1 115	895	859	715	-36 %
Universitetet i Bergen	626	689	640	597	-5 %
Universitetet i Oslo	550	597	586	586	7 %
Universitetet i Stavanger	2 953	1 779	1 398	1 376	-53 %
Universitetet i Tromsø	1 454	1 143	1 055	942	-35 %
Universitetet for miljø- og biovitenskap	924	717	810	867	-6 %
Gjennomsnitt universiteter	798	776	747	696	-13 %
Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo	1 375				-100 %
Norges handelshøgskole	927	847	1 029	1 050	13 %
Norges idrettshøgskole	1 303	979	891	1 297	0 %
Norges musikkhøgskole	843	1 010	1 008	1 180	40 %
Norges veterinærhøgskole	377	353	366	414	10 %
Gjennomsnitt vit. høyskoler	118 853	283 646	68 652	193 623	63 %
Ansgar Teologiske	0	0	1 214	2 048	
Betanien			3 301	5 951	
BI	270	178	353	374	38 %
Diakonhjemmet	2 642	2 394	842	1 095	-59 %
Diakonissehjemmet		2 976	4 886	1 124	
Diakonova	0	0	427		

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	Tall i tusen kroner					Endring
	2004	2005	2006	2007		
Dronning Mauds Minne	25 192	2 516	2 536	2 151	-91 %	
Fjellhaug misjon				1 940		
Høgskolen i Staffeldtsgate				3 147		
Lovisenberg	6 480	7 598	9 710	6 866	6 %	
Mediehøgskolen		8 536		3 931		
Menighetsfakultetet	624	244	248	0		
Misjonshøgskolen	330					
NITH	3 962	635	4 427	2 229	-44 %	
NLA, Bachelor- og master	3 238	7 076	1 558	830	-74 %	
NLA, Lærerhøgskolen	5 211	26 061				
Norsk reiselivshøgskole	2 788	218	370			
Oslo Markedshøgskole		561	231	50		
Rogaland Høgskole						
Gjennomsnitt priv. Høgskoler	1 560	897	885	759	-51 %	
Sum	1 291	1 214	1 183	1 104	-14 %	

Tabell 44 Basisbevilgning i forhold til antall studiepoeng etter institusjonskategori

	Tall i tusen kroner						Endring %
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	
Statlige høyskoler	58,2	68,8	68,1	71,4	76,3	80,3	38 %
Universiteter	92,7	99,0	102,5	104,6	108,7	109,6	18 %
Vitenskapelige høyskoler	97,4	115,0	118,7	127,7	134,2	130,0	33 %

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

Private høyskoler		14,0	15,7	16,3	20,9	20,6	47 %
Alle institusjoner	64,3	74,8	76,2	79,3	83,9	86,2	34 %

Tabell 45 Basisbevilgning i forhold til antall 60-studiepoengsenheter etter institusjon

	Tall i tusen kroner						Endring
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	
Høgskolen i Agder	64,1	67,8	70,1	72,8	78,1	81,9	28 %
Høgskolen i Akershus	46,5	82,2	60,1	65,0	68,4	77,8	67 %
Høgskolen i Bergen	50,9	60,3	57,7	63,9	67,3	72,4	42 %
Høgskolen i Bodø	54,6	69,9	81,2	80,3	88,9	94,2	73 %
Høgskolen i Buskerud	63,7	70,8	64,4	66,7	77,4	73,5	15 %
Høgskolen i Finnmark	76,1	104,6	86,0	81,3	86,0	97,1	28 %
Høgskolen i Gjøvik	67,9	86,9	82,5	89,5	87,9	88,1	30 %
Høgskolen i Harstad	66,2	82,5	73,0	71,9	85,7	79,6	20 %
Høgskolen i Hedmark	48,4	62,7	66,2	65,6	69,2	74,8	55 %
Høgskolen i Lillehammer	52,7	72,3	58,6	53,0	52,9	56,0	6 %
Høgskolen i Molde	52,8	68,5	67,9	70,3	71,6	74,9	42 %
Høgskolen i Narvik	124,6	140,1	144,3	145,0	161,7	139,5	12 %
Høgskolen i Nesna	55,6	85,3	95,6	121,3	109,8	125,3	125 %
Høgskolen i Nord-Trøndelag	67,1	72,8	81,5	79,2	84,9	85,2	27 %
Høgskolen i Oslo	56,8	60,3	60,7	62,2	69,0	69,6	23 %
Høgskolen i Sogn og Fjordane	50,6	64,1	69,5	81,7	72,3	80,5	59 %
Høgskolen i Sør-Trøndelag	46,6	57,1	54,8	59,5	65,0	67,3	44 %
Høgskolen i Telemark	65,5	74,9	71,0	74,6	76,9	76,6	17 %

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	Tall i tusen kroner						Endring
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	
Høgskolen i Tromsø	58,1	66,6	72,7	71,1	78,0	89,9	55 %
Høgskolen i Vestfold	59,2	69,3	65,7	72,4	84,7	104,1	76 %
Høgskolen i Volda	51,4	55,4	53,9	57,0	61,6	68,0	32 %
Høgskolen i Østfold	56,6	70,5	76,0	93,2	98,2	94,6	67 %
Høgskolen i Ålesund	71,4	75,3	80,1	82,3	83,3	85,7	20 %
Høgskolen Stord/Haugesund	69,3	72,5	70,0	65,9	74,8	87,2	26 %
Samisk høgskole	160,8	197,2	243,8	235,7	269,6	488,2	204 %
Sum statlige høyskoler	58,2	68,8	68,1	71,4	76,3	80,3	38 %
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet	95,6	106,6	108,2	112,3	115,5	109,8	15 %
Universitetet i Bergen	89,2	86,0	90,4	93,7	94,7	96,8	8 %
Universitetet i Oslo	84,0	90,3	94,8	92,4	97,0	103,2	23 %
Universitetet i Stavanger	60,2	67,7	67,0	79,2	86,0	83,8	39 %
Universitetet i Tromsø	171,4	185,6	195,3	189,6	194,3	194,0	13 %
Universitetet for miljø- og biovitenskap	113,8	120,3	129,1	133,0	142,2	142,7	25 %
Sum universiteter	92,7	99,0	102,5	104,6	108,7	109,6	18 %
Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo	86,6	157,1	146,9	143,0	140,7	142,8	65 %
Norges handelshøgskole	43,9	55,5	60,4	65,6	75,2	73,5	67 %
Norges idrettshøgskole	121,4	118,8	123,8	122,7	122,0	106,4	-12 %
Norges musikkhøgskole	165,0	203,1	181,5	240,1	237,0	248,8	51 %
Norges veterinærhøgskole	310,6	308,0	339,1	320,8	318,4	342,0	10 %
Sum vitenskaplige høyskoler	97,4	115,0	118,7	127,7	134,2	130,0	33 %
Ansgar Teologiske Høgskole			0,0	0,0	69,0	41,3	
Baptistenes teologiske seminar				0,0	137,6	67,7	

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	Tall i tusen kroner						Endring
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	
Barratt Due musikk institutt	0,0	92,8	107,8	105,5	103,8	128,5	38 %
Bergen Arkitekt Skole	0,0	13,3	17,3	14,7	29,6	31,4	136 %
Betanien diakonale høyskole	0,0	35,8	40,1	44,8	41,3	48,5	35 %
BI	0,0	1,3	2,3	2,7	7,5	8,1	532 %
Den norske Baletthøyskole	0,0	41,6	29,9	18,5	6,9	9,3	-78 %
Den norske Eurytmihøyskole	0,0	69,3	81,6	75,4	55,8	48,0	-31 %
Diakonhjemmet høyskole	0,0	36,7	33,3	33,4	21,8	31,1	-15 %
Diakonissehjemmets høyskole, Bergen	0,0	36,8	40,2	39,3	35,5	40,4	10 %
Diakonova	0,0	46,2	45,4	43,6	40,9	50,3	9 %
Dronning Mauds Minne Høyskole	0,0	50,3	53,7	54,8	57,0	51,8	3 %
Fjellhaug Misjonshøyskole			0,0	0,0	69,3	36,0	
Høgskolen på Jæren			0,0	9,1	0,0	0,0	
Høgskolen i Staffeldtsgate			0,0	0,0	232,3	333,2	
Høgskolen landbruk og bygdenæringar	0,0	0,0	0,0	0,0	2,1	2,2	
Lovisenberg diakonale høyskole	0,0	153,0	148,5	164,1	162,5	223,2	46 %
Mediehøgskolen Gimlekollen	0,0	10,4	11,5	11,8	13,3	11,9	14 %
Menighetsfakultet	0,0	89,8	91,2	111,6	78,6	0,0	-100 %
Misjonshøgskolen, Stavanger	0,0	4,7	7,8	11,3	8,3	11,6	148 %
Norges Informasjonsteknologiske Høyskole	0,0	11,4	9,1	3,6	22,2	24,8	118 %
Norsk Lærerakademi Bachelor- og masterstudier	0,0	39,2	35,0	33,5	37,7	33,1	-15 %
Norsk Lærerakademi Lærerhøgskolen							
Norsk Reiselivshøyskole	0,0	13,7	12,2	10,1	10,4	5,2	-62 %
Oslo Markedshøyskole	0,0	0,0	6,0	3,6	4,6	1,8	

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	Tall i tusen kroner						
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Endring
Rogaland Høgskole	0,0	27,9	37,8	32,3			
Rudolf Steinerhøgskolen	0,0	35,6	37,3	34,1	28,3	30,1	-15 %
Sum private høyskoler	0,0	14,0	15,7	16,3	20,9	20,6	47 %
Sum	64,3	74,8	76,2	79,3	83,9	86,2	34 %

Tabell 46 Studiepoeng per student etter institusjonskategori

	1998	2000	2002	2003	2005	2007	Endring 1998-2002	Endring 2003-2007
Statlige høyskoler	0,0	43,8	43,5	44,5	44,9	44,5		0 %
Universiteter	31,9	34,8	34,7	37,7	39,2	41,2	9 %	10 %
Vitenskapelige høyskoler	27,4	46,2	41,3	44,3	47,5	47,9	51 %	8 %
Kunsthøyskoler	0,0	19,6	50,2	46,6	56,9	58,3		25 %
Private høyskoler	0,0	0,0	39,2	40,9	40,5	39,3		-4 %
Alle institusjoner	16,7	39,3	39,1	41,1	42,1	42,7	133 %	4 %

Tabell 47 Studiepoeng per student etter institusjon

	1998	2000	2002	2003	2005	2007	Endring 1998-2002	Endring 2003-2007
H. i Agder	0,0	44,0	43,1	44,5	43,6	44,9		1 %
H. i Akershus	0,0	38,9	40,1	37,0	41,8	41,1		11 %
H. i Bergen	0,0	47,5	49,1	50,5	50,6	50,2		0 %

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	1998	2000	2002	2003	2005	2007	Endring 1998-2002	Endring 2003-2007
H. i Bodø	0,0	37,7	42,1	43,2	43,0	41,0		-5 %
H. i Buskerud	0,0	44,0	38,9	39,7	43,5	42,4		7 %
H. i Finnmark	0,0	43,6	41,1	37,0	44,8	42,1		14 %
H. i Gjøvik	0,0	45,2	41,2	40,3	41,1	43,1		7 %
H. i Harstad	0,0	33,9	39,1	34,1	44,5	44,5		30 %
H. i Hedmark	0,0	48,3	44,3	43,6	41,7	42,0		-4 %
H. i Lillehammer	0,0	44,0	49,8	44,8	40,0	42,8		-5 %
H. i Molde	0,0	40,6	38,3	44,1	40,9	40,0		-9 %
H. i Narvik	0,0	35,5	36,1	38,6	43,1	45,6		18 %
H. i Nesna	0,0	30,6	43,9	42,4	42,2	36,8		-13 %
H. i Nord-Trøndelag	0,0	45,3	38,5	41,2	43,4	39,5		-4 %
H. i Oslo	0,0	47,8	46,1	51,0	49,0	47,6		-7 %
H. i Sogn og Fjordane	0,0	44,4	43,7	45,3	38,3	42,0		-7 %
H. i Sør-Trøndelag	0,0	44,6	49,4	47,8	50,7	50,6		6 %
H. i Telemark	0,0	51,1	41,9	43,3	43,0	44,6		3 %
H. i Tromsø	0,0	46,7	43,5	48,8	44,8	48,9		0 %
H. i Vestfold	0,0	44,3	41,2	41,0	45,2	40,5		-1 %
H. i Volda	0,0	36,6	41,1	43,0	39,8	39,7		-8 %
H. i Østfold	0,0	38,6	42,1	40,8	47,0	46,7		15 %
H. i Ålesund	0,0	44,9	43,9	47,4	41,1	47,5		0 %
H. Stord/Haugesund	0,0	45,2	44,0	44,4	51,1	40,8		-8 %
Samisk høgskole	0,0	36,0	29,6	46,3	61,4	32,8		-29 %
Snitt Stat. høyskoler	0,0	43,8	43,5	44,5	44,9	44,5		0,0 %

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	1998	2000	2002	2003	2005	2007	Endring 1998-2002	Endring 2003-2007
NTNU	39,3	36,8	40,0	39,6	40,6	42,2	2 %	7 %
UiB	35,2	34,1	34,9	36,2	39,9	42,6	-1 %	18 %
UiO	31,2	32,2	29,6	35,0	36,4	38,9	-5 %	11 %
UiS	0,0	41,0	39,7	42,8	44,4	43,0		1 %
UiTø	34,6	33,2	36,2	40,2	37,9	41,6	5 %	4 %
UMB	50,8	43,4	41,0	44,7	44,3	44,5	-19 %	-1 %
Snitt Universiteter	31,9	34,8	34,7	37,7	39,2	41,2	9 %	10 %
AHO	0,0	41,4	49,1	48,7	50,7	50,8		
NHH	37,3	40,9	40,7	42,9	47,3	45,0	9 %	5 %
NIH	15,3	38,0	34,0	41,4	41,9	58,8	122 %	42 %
NMH	0,0	0,0	44,3	44,8	48,7	46,6		4 %
NVH	0,0	46,7	49,9	56,6	55,6	46,8		-17 %
Snitt Vit. høyskoler	27,4	46,2	41,3	44,3	47,5	47,9	51 %	8 %
KHiB	0,0	55,2	59,0	25,5	55,2	58,4		129 %
KHiO	0,0	0,0	45,7	58,5	57,9	58,2		0 %
Sum Kunsthøyskoler	0,0	19,6	50,2	46,6	56,9	58,3		25 %
Ansgar Teologiske	0,0	0,0	0,0	0,0	44,7	46,7		
Baptistenes Teologiske Seminar	0,0	0,0	0,0	0,0	43,8	38,5		
Barratt Due musikk institutt	0,0	0,0	52,5	52,1	51,8	41,2		-21 %
Bergen Arkitekt Skole	0,0	0,0	58,3	54,4	52,7	51,3		-6 %
Betanien	0,0	0,0	49,3	55,9	51,3	50,3		-10 %
BI	0,0	0,0	38,0	39,4	38,6	36,0		-9 %
Den norske balletthøyskole	0,0	0,0	57,9	39,1	43,5	48,4		24 %

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	1998	2000	2002	2003	2005	2007	Endring 1998-2002	Endring 2003-2007
Den norske eurytmihøyskole	0,0	0,0	60,0	60,0	50,4	78,3		30 %
Diakonhjemmet	0,0	0,0	31,7	33,1	40,0	38,8		17 %
Diakonissehjemmet	0,0	0,0	34,0	35,5	39,5	38,3		8 %
Diakonova	0,0	0,0	47,1	47,6	43,0	48,3		2 %
Dronning Mauds Minne	0,0	0,0	44,3	50,7	50,0	55,5		9 %
Fjellhaug misjon	0,0	0,0	0,0	0,0	47,3	62,1		
Høgskolen i Staffeldtsgate	0,0	0,0	0,0	0,0	50,0	46,9		
Landbruk og bygdenæringar	0,0	0,0	0,0	0,0	19,4	34,8		
Lovisenberg	0,0	0,0	43,6	34,8	38,8	48,4		39 %
Mediehøgskolen	0,0	0,0	51,6	51,4	50,6	43,7		-15 %
Menighetsfakultetet	0,0	0,0	42,9	35,4	33,7	33,8		-4 %
Misjonshøyskolen	0,0	0,0	49,4	53,6	31,0	35,3		-34 %
NITH	0,0	0,0	45,6	59,5	55,1	47,8		-20 %
NLA, Bachelor- og master	0,0	0,0	38,7	34,9	35,8	36,4		4 %
NLA, Lærerhøgskolen	0,0	0,0	36,9	42,4	47,2	41,6		-2 %
Norsk lærerakademi	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
Norsk reiselivshøyskole	0,0	0,0	48,0	43,4	51,1	30,2		-30 %
Oslo Markedshøyskole	0,0	0,0	52,6	49,2	53,3	112,7		129 %
Rogaland Høgskole	0,0	0,0	30,7	52,8	54,6	0,0		
Rudolf Steinerskolen	0,0	0,0	32,0	48,0	28,3	53,5		11 %
Snitt Pri. høyskoler	0,0	0,0	39,2	40,9	40,5	39,3		-4 %

Tabell 48 *Utvikling i antall registrerte studenter etter institusjonskategori*

	1998	2000	2002	2003	2005	2007	Endring 1998-2002	Endring 2003-2007
Statlige høyskoler	73 374	74 526	76 621	80 187	83 418	82 926	4 %	3 %
Universiteter	79 045	77 943	82 714	81 157	83 418	76 938	5 %	-5 %
Vitenskapelige høyskoler	4 114	4 101	4 729	4 845	4 772	5 037	15 %	4 %
Kunsthøyskoler	746	780	810	855	852	796	9 %	-7 %
Private høyskoler	-	-	26 952	24 591	24 469	24 392		-1 %
Sum alle institusjoner	157 279	157 351	191 827	191 635	195 126	190 089	22 %	-1 %

Tabell 49 *Studiepoeng per student etter institusjonskategori og grad*

	2003			2007			Endring		
	Lavere grad	Master	Profesjon	Lavere grad	Master	Profesjon	Lavere grad	Master	Profesjon
Statlige høyskoler	45,8	33,7	0	46,5	30,8	0	1,6 %	-8 %	
Universiteter	37,4	25,3	52,01776	40,1	41,1	54,74002	7,2 %	62 %	5 %
Vitenskapelige høyskoler	36,5	50,2	53,28786	53,0	43,8	48,54448	45,3 %	-13 %	-9 %
Kunsthøyskoler	45,7	48,2	0	59,8	54,1	0	30,9 %	12 %	
Private høyskoler	46,0	3,1	49,6	45,0	9,4	50,57143	-2,4 %	208 %	2 %

Tabell 50 Totalbevilgning per registrert student etter institusjonskategori

	Tall i tusen kroner						Endring 1998-2002	Endring 2003-2008
	1998	2000	2002	2003	2005	2007		
Statlige høyskoler	54,1	60,4	67,3	74,7	81,4	88,3	24 %	18 %
Universiteter	70,2	81,0	93,9	105,3	120,6	137,2	34 %	30 %
Vitenskapelige høyskoler	106,9	119,3	117,4	141,1	167,9	170,1	10 %	21 %
Kunsthøyskoler	157,9	179,2	238,3	249,1	287,3	327,5	51 %	31 %
Private høyskoler			15,7	20,5	24,7	26,4		29 %
Alle institusjoner	66,0	75,0	73,5	83,1	93,7	103,3	11 %	24 %

Tabell 51 Totalbevilgning per registrert student etter institusjon

	Tall i tusen kroner						Endring 1998-2002	Endring 2003-2007
	1998	2000	2002	2003	2005	2007		
Høgskolen i Agder	52,7	59,7	70,8	74,5	82,0	91,3	34 %	23 %
Høgskolen i Akershus	44,8	47,2	50,7	71,5	70,8	81,7	13 %	14 %
Høgskolen i Bergen	54,2	63,7	68,5	76,5	84,2	91,5	26 %	20 %
Høgskolen i Bodø	50,2	50,6	62,0	76,6	84,9	94,9	23 %	24 %
Høgskolen i Buskerud	54,9	58,9	66,2	69,6	74,8	78,1	20 %	12 %
Høgskolen i Finnmark	61,0	69,5	72,7	85,6	85,5	95,2	19 %	11 %
Høgskolen i Gjøvik	64,4	67,5	71,1	82,8	87,2	92,3	10 %	11 %
Høgskolen i Harstad	49,7	55,9	60,0	64,8	75,4	88,0	21 %	36 %
Høgskolen i Hedmark	51,1	54,6	64,0	67,0	71,4	80,1	25 %	20 %
Høgskolen i Lillehammer	59,3	63,4	72,8	79,8	55,6	66,2	23 %	-17 %

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	Tall i tusen kroner						Endring 1998-2002	Endring 2003-2007
	1998	2000	2002	2003	2005	2007		
Høgskolen i Molde	43,8	48,8	57,0	75,2	74,1	76,4	30 %	2 %
Høgskolen i Narvik	116,5	97,2	102,9	116,5	140,9	139,1	-12 %	19 %
Høgskolen i Nesna	42,7	46,9	63,8	89,1	113,5	103,4	49 %	16 %
Høgskolen i Nord-Trøndelag	58,9	68,4	66,0	71,5	82,5	79,2	12 %	11 %
Høgskolen i Oslo	54,6	66,1	69,7	72,9	81,0	84,7	28 %	16 %
Høgskolen i Sogn og Fjordane	50,6	60,0	60,1	72,4	78,6	81,0	19 %	12 %
Høgskolen i Sør-Trøndelag	47,7	52,8	64,1	70,6	81,5	87,8	34 %	24 %
Høgskolen i Telemark	61,5	72,1	76,2	77,7	80,3	84,3	24 %	9 %
Høgskolen i Tromsø	54,3	68,9	66,6	81,7	82,6	109,8	23 %	34 %
Høgskolen i Vestfold	56,1	61,4	65,3	70,3	84,5	95,7	16 %	36 %
Høgskolen i Volda	46,5	46,1	59,0	61,9	62,0	72,6	27 %	17 %
Høgskolen i Østfold	51,6	53,6	62,5	71,5	102,6	104,1	21 %	46 %
Høgskolen i Ålesund	63,2	73,0	79,6	84,9	82,8	94,2	26 %	11 %
Høgskolen Stord/Haugesund	58,4	68,6	78,2	77,9	85,3	89,0	34 %	14 %
Samisk høyskole	78,8	117,3	106,6	196,2	312,1	313,5	35 %	60 %
Sum statlige høyskoler	54,1	60,4	67,3	74,7	81,4	88,3	24 %	18 %
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet	80,3	93,4	106,4	115,1	129,6	138,5	32 %	20 %
Universitetet i Bergen	69,0	75,1	92,5	94,2	118,2	138,1	34 %	47 %
Universitetet i Oslo	57,0	67,5	79,6	94,0	105,1	129,0	40 %	37 %
Universitetet i Stavanger	52,7	61,5	62,3	71,4	89,4	90,6	18 %	27 %
Universitetet i Tromsø	115,4	129,9	161,2	187,1	192,4	216,4	40 %	16 %
Universitetet for miljø- og biovitenskap	143,0	142,4	138,6	162,1	169,9	175,9	-3 %	9 %
Sum universiteter	70,2	81,0	93,9	105,3	120,6	137,2	34 %	30 %
Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo	119,8	134,1	132,9	192,2	203,3	204,3	11 %	6 %

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	Tall i tusen kroner						Endring	Endring
	1998	2000	2002	2003	2005	2007	1998-2002	2003-2007
Norges handelshøgskole	49,8	58,0	67,7	76,9	98,7	99,0	36 %	29 %
Norges idrettshøgskole	102,6	105,7	108,0	123,7	132,5	164,2	5 %	33 %
Norges musikkhøgskole	2345,4	87861,0	187,1	216,1	272,0	270,9	-92 %	25 %
Norges veterinærhøgskole	326,2	358,1	390,8	499,3	503,3	446,4	20 %	-11 %
Sum vitenskaplige høgskoler	106,9	119,3	117,4	141,1	167,9	170,1	10 %	21 %
Kunsthøgskolen i Bergen	143,1	166,9	197,3	213,1	235,5	262,7	38 %	23 %
Kunsthøgskolen i Oslo	164,7	186,0	259,7	269,4	315,6	363,9	58 %	35 %
Sum kunsthøgskoler	157,9	179,2	238,3	249,1	287,3	327,5	51 %	31 %
Ansgar Teologiske Høgskole					-	53,0		
Baptistenes teologiske seminar					-	43,5		
Barratt Due musikkinstitut			131,7	130,8	152,0	151,6		16 %
Bergen Arkitekt Skole			61,8	78,0	72,5	75,9		-3 %
Betanien diakonale høgskole			52,7	54,4	64,6	67,9		25 %
BI			4,9	7,8	11,5	11,4		46 %
Den norske Baletthøgskole			87,4	58,4	27,2	75,6		29 %
Den norske Eurytmihøgskole			99,0	104,1	107,6	114,1		10 %
Diakonhjemmet høgskole			31,7	31,5	34,8	41,1		30 %
Diakonissehjemmets høgskole, Bergen			34,3	36,1	43,4	48,7		35 %
Diakonova			57,5	59,2	49,0	65,6		11 %
Dronning Mauds Minne Høgskole			58,2	66,9	71,2	76,7		15 %
Fjellhaug Misjonshøgskole					-	63,8		
Høgskolen på Jæren					12,9	-		
Høgskolen i Staffeldtsgate					-	193,1		
Høgskolen landbruk og bygdenæringar			-	-	-	3,0		

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

Tall i tusen kroner								
	1998	2000	2002	2003	2005	2007	Endring 1998-2002	Endring 2003-2007
Lovisenberg diakonale høgskole			220,8	206,0	210,6	256,3		24 %
Mediehøgskolen Gimlekollen			9,2	10,3	11,2	12,8		25 %
Menighetsfakultet			136,4	141,2	115,2	-		-100 %
Misjonshøgskolen, Stavanger			4,7	10,0	23,8	31,4		215 %
Norges Informasjonsteknologiske Høgskole			35,1	36,0	30,6	22,3		-38 %
Norsk Lærerakademi Bachelor- og masterstudier			35,8	38,4	44,1	46,7		22 %
Norsk Lærerakademi Lærerhøgskolen								
Norsk Reiselivshøgskole			14,4	22,1	20,2	11,1		-50 %
Oslo Markedshøgskole			-	-	12,9	41,5		
Rogaland Høgskole			31,6	51,5	54,0			
Rudolf Steinerhøgskolen			43,6	48,0	28,5	53,9		12 %
Sum private høgskoler			15,7	20,5	24,7	26,4		29 %
Sum	66,0	75,0	73,5	83,1	93,7	103,3	11 %	24 %

Tabell 52 Basisbevilgning per registrert student etter institusjonskategori

Tall i tusen kroner.	2004	2005	2006	2007	Endring
Statlige høgskoler	5 221	4 189	4 085	3 449	-34 %
Universiteter	798	776	747	696	-13 %
Vitenskapelige høgskoler	1396	1435	1518	1746	25 %
Private høgskoler	1560	897	885	759	-51 %
Alle institusjoner	1291	1214	1183	1104	-14 %

Tabell 53 Basisbevilgning per registrert student etter institusjon

Tall i tusen kroner.	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Endring
Høgskolen i Agder	46,1	50,3	50,2	52,9	57,5	61,3	33 %
Høgskolen i Akershus	31,1	50,7	46,2	45,3	47,0	53,4	72 %
Høgskolen i Bergen	41,7	50,7	48,9	53,9	56,9	60,6	45 %
Høgskolen i Bodø	38,3	50,3	58,0	57,5	64,4	64,4	68 %
Høgskolen i Buskerud	41,3	46,9	46,4	48,4	54,7	52,0	26 %
Høgskolen i Finnmark	52,2	64,6	57,1	60,7	59,5	68,1	31 %
Høgskolen i Gjøvik	46,6	58,4	55,7	61,3	62,5	63,3	36 %
Høgskolen i Harstad	43,1	46,9	51,5	53,3	59,6	59,1	37 %
Høgskolen i Hedmark	35,7	45,5	46,4	45,6	52,1	52,3	46 %
Høgskolen i Lillehammer	43,8	54,0	42,9	35,4	43,0	39,9	-9 %
Høgskolen i Molde	33,8	50,4	44,7	47,9	47,4	49,9	48 %
Høgskolen i Narvik	75,0	90,2	97,0	104,2	106,8	106,2	42 %
Høgskolen i Nesna	40,7	60,4	58,4	85,3	84,8	76,8	89 %
Høgskolen i Nord-Trøndelag	43,1	50,0	55,1	57,3	58,8	56,1	30 %
Høgskolen i Oslo	43,7	51,2	51,3	50,8	52,7	55,3	27 %
Høgskolen i Sogn og Fjordane	36,9	48,4	48,8	52,2	54,4	56,3	53 %
Høgskolen i Sør-Trøndelag	38,4	45,5	46,8	50,3	54,2	56,8	48 %
Høgskolen i Telemark	45,8	54,1	52,3	53,5	57,6	57,0	24 %
Høgskolen i Tromsø	42,1	54,2	54,9	53,1	61,1	73,3	74 %
Høgskolen i Vestfold	40,6	47,3	50,4	54,5	56,2	70,2	73 %
Høgskolen i Volda	35,2	39,7	39,7	37,8	44,1	45,0	28 %
Høgskolen i Østfold	39,7	47,9	52,0	73,0	76,0	73,7	86 %
Høgskolen i Ålesund	52,2	59,6	61,7	56,4	60,7	67,9	30 %

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

Tall i tusen kroner.	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Endring
Høgskolen Stord/Haugesund	50,8	53,7	57,2	56,1	59,3	59,2	17 %
Samisk høgskole	79,4	152,2	145,2	241,1	169,3	267,1	236 %
Sum statlige høgskoler	42,2	51,0	51,3	53,5	57,3	59,6	41 %
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet	63,7	70,3	70,8	76,0	78,2	77,2	21 %
Universitetet i Bergen	51,9	51,9	57,5	62,3	64,4	68,7	32 %
Universitetet i Oslo	41,5	52,6	54,9	56,1	58,7	67,0	61 %
Universitetet i Stavanger	39,8	48,3	51,4	58,6	65,2	60,1	51 %
Universitetet i Tromsø	103,4	124,3	125,3	119,8	130,8	134,5	30 %
Universitetet for miljø- og biovitenskap	77,8	89,6	97,4	98,2	99,2	105,8	36 %
Sum universiteter	53,6	62,1	65,1	68,3	71,6	75,3	41 %
Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo	70,9	127,5	117,4	120,9	127,8	121,0	71 %
Norges handelshøgskole	29,8	39,7	47,4	51,7	55,4	55,1	85 %
Norges idrettshøgskole	68,8	82,0	80,7	85,7	87,3	104,2	51 %
Norges musikkhøgskole	121,9	151,5	152,2	195,0	192,1	193,1	58 %
Norges veterinærhøgskole	258,2	290,7	308,2	297,3	280,7	266,8	3 %
Sum vitenskapelige høgskoler	67,1	85,0	92,3	101,1	103,3	103,8	55 %
Ansgar Teologiske Høgskole	0,0		0,0	0,0	56,8	32,2	
Baptistenes teologiske seminar				0,0	45,2	43,5	
Barratt Due musikkinstitut		80,6	96,1	91,1	97,5	88,3	9 %
Bergen Arkitekt Skole		12,1	13,6	12,9	27,9	26,8	123 %
Betanien diakonale høgskole		33,4	39,7	38,3	33,6	40,6	22 %
BI		0,8	1,5	1,8	4,6	4,9	478 %
Den norske Baletthøyskole		27,1	34,5	13,4	7,1	7,5	-72 %
Den norske Eurytmihøyskole		69,3	67,4	63,3	40,2	62,7	-10 %

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

Tall i tusen kroner.	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Endring
Diakonhjemmet høyskole		20,2	21,5	22,3	14,5	20,1	-1 %
Diakonissehjemmets høyskole, Bergen		21,8	24,4	25,8	27,6	25,8	18 %
Diakonova		36,7	28,5	31,2	34,2	40,5	10 %
Dronning Mauds Minne Høyskole		42,5	45,1	45,7	42,5	47,9	
Fjellhaug Misjonshøyskole			0,0	0,0	49,4	37,3	
Høyskolen på Jæren			0,0	7,6	0,0	0,0	
Høyskolen i Staffeldtsgate			0,0	0,0	135,2	193,1	
Høyskolen landbruk og bygdenæringar		0,0	0,0	0,0	1,5	1,8	
Lovisenberg diakonale høyskole		131,2	124,0	138,5	143,3	162,7	24 %
Mediehøyskolen Gimlekollen		6,2	6,7	6,6	8,0	6,7	9 %
Menighetsfakultet		80,2	69,6	57,7	54,5	0,0	-100 %
Misjonshøyskolen, Stavanger		4,6	9,1	10,4	8,0	9,3	99 %
Norges Informasjonsteknologiske Høyskole		6,6	6,3	2,2	13,8	15,0	128 %
Norsk Lærerakademi Bachelor- og masterstudier		27,7	28,0	26,3	28,3	23,0	-17 %
Norsk Lærerakademi Lærerhøyskolen							
Norsk Reiselivshøyskole		9,9	9,7	8,6	5,6	2,6	-74 %
Oslo Markedshøyskole		0,0	4,6	3,2	6,8	3,3	
Rogaland Høyskole		24,6	28,8	29,3			
Rudolf Steinerhøyskolen		28,5	28,6	16,1	22,4	26,9	-6 %
Sum private høyskoler	0,0	9,5	10,7	11,0	14,0	13,5	42 %
Sum	41,6	51,0	52,7	55,3	58,7	61,0	46 %

Tabell 54 Basistildeling per antall årsverk etter institusjonskategori

Tall i tusen kroner.	2002	2003	2005	2007	Endring
Statlige høyskoler	404,4	494,1	508,7	542,0	34 %
Universiteter	312,5	336,2	344,5	341,2	9 %
Vitenskapelige høyskoler	302,3	370,6	409,5	414,6	37 %
Private høyskoler			174,8	215,7	
Alle institusjoner	340,54	387,85	386,53	397,61	17 %

Tabell 55 Samlet bevilgning per antall årsverk etter institusjonskategori

Tall i tusen kroner	2002	2003	2005	2007	Endring
Statlige høyskoler	644,5	723,2	774,3	803,3	25 %
Universiteter	547,4	569,5	608,5	621,5	14 %
Vitenskapelige høyskoler	528,8	615,7	680,6	679,7	29 %
Kunsthøyskoler	902,3	961,3	1039,0	1031,7	14 %
Private høyskoler			392,4	421,3	
Alle institusjoner	582,90	626,84	655,35	673,89	16 %

Tabell 56 Avlagte 60-studiepoengsenheter i forhold til publikasjonspoeng etter institusjonskategori

	Antall studiepoeng dividert på antall publikasjonspoeng				Endring
	2004	2005	2006	2007	
Statlige høyskoler	76,6	58,7	53,6	43,0	-44 %
Universiteter	7,8	7,4	6,9	6,3	-18 %
Vitenskapelige høyskoler	11,8	11,2	11,3	13,4	14 %
Private høyskoler	99,1	54,9	42,3	36,8	-63 %
Alle institusjoner	17,1	15,4	14,2	12,9	-25 %

Tabell 57 Avlagte60- studiepoengsenheter i forhold til publikasjonspoeng etter institusjonskategori

	Antall studiepoeng dividert på antall publikasjonspoeng				Endring
	2004	2005	2006	2007	
H. i Agder	31,2	26,4	20,3	23,8	-24 %
H. i Akershus	289,5	152,9	127,2	122,1	-58 %
H. i Bergen	124,2	124,1	123,3	65,5	-47 %
H. i Bodø	31,7	30,8	23,6	29,7	-6 %
H. i Buskerud	115,9	110,3	118,3	48,4	-58 %
H. i Finnmark	75,1	119,4	66,0	57,1	-24 %
H. i Gjøvik	132,0	49,6	30,6	30,7	-77 %
H. i Harstad	198,6	118,4	137,9	100,8	-49 %
H. i Hedmark	106,9	81,8	87,8	45,8	-57 %
H. i Lillehammer	26,7	37,5	37,9	23,1	-13 %
H. i Molde	69,3	47,8	29,6	26,6	-62 %
H. i Narvik	37,8	67,4	26,0	29,9	-21 %

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	Antall studiepoeng dividert på antall publikasjonspoeng				Endring
	2004	2005	2006	2007	
H. i Nesna	130,1	63,7	77,4	50,3	-61 %
H. i Nord-Trøndelag	982,3	164,6	105,1	62,5	-94 %
H. i Oslo	90,6	45,0	55,5	42,7	-53 %
H. i Sogn og Fjordane	49,9	39,0	48,5	63,8	28 %
H. i Sør-Trøndelag	186,2	119,1	141,9	88,2	-53 %
H. i Telemark	97,2	57,8	67,0	50,9	-48 %
H. i Tromsø	356,2	150,3	439,8	63,6	-82 %
H. i Vestfold	105,8	62,6	57,0	36,6	-65 %
H. i Volda	47,3	43,8	44,1	35,2	-26 %
H. i Østfold	105,3	123,9	95,6	69,9	-34 %
H. i Ålesund	271,8	120,2	147,2	98,1	-64 %
H. Stord/Haugesund	207,1	139,1	141,8	45,6	-78 %
Samisk høgskole		13,8	6,7	2,9	
Sum Stat. høyskoler	76,6	58,7	53,6	43,0	-44 %
NTNU	10,3	8,0	7,4	6,5	-37 %
UiB	6,9	7,3	6,8	6,2	-11 %
UiO	5,8	6,5	6,0	5,7	-2 %
UiS	44,1	22,5	16,3	16,4	-63 %
UiTø	7,4	6,0	5,4	4,9	-35 %
UMB	7,2	5,4	5,7	6,1	-15 %
Sum Universiteter	7,8	7,4	6,9	6,3	-18 %
AHO	9,4				
NHH	15,4	12,9	13,7	14,3	-7 %

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	Antall studiepoeng dividert på antall publikasjonspoeng				Endring
	2004	2005	2006	2007	
NIH	10,5	8,0	7,3	12,2	16 %
NVH	3,8	3,5	3,5	3,9	3 %
Sum Vit. høyskoler	11,8	11,2	11,3	13,4	14 %
Ansgar Teologiske	32,1	74,1	17,6	49,6	54 %
Betanien			80,0	122,7	
BI	116,0	65,1	47,1	46,2	-60 %
Diakonhjemmet	79,3	71,7	38,7	35,2	-56 %
Diakonissehjemmet		75,8	137,5	27,8	
Diakonova	210,8	338,7	140,1		
Dronning Mauds Minne	469,3	45,9	44,5	41,6	-91 %
Fjellhaug misjon		97,0		53,9	
Høgskolen i Staffeldtsgate				52,4	
Lovisenberg	137,3	165,5	214,7	112,5	-18 %
Mediehøgskolen		231,4		102,5	
Menighetsfakultetet	15,0	5,7	7,9	6,1	-59 %
Misjonshøgskolen	13,3	10,0	7,9	5,0	-63 %
NITH	614,3	167,1	199,6	81,2	-87 %
NLA, Bachelor- og master	100,5	227,5	48,9	21,6	-78 %
NLA, Lærerhøgskolen	96,3	506,9			
Norsk reiselivshøgskole		281,9	25,4	38,5	
Oslo Markedshøgskole		155,2	50,1	28,2	
Rogaland Høgskole		122,5			
Sum Pri. høyskoler	99,1	54,9	42,3	36,8	-63 %

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	Antall studiepoeng dividert på antall publikasjonspoeng				
	2004	2005	2006	2007	Endring
Sum alle institusjoner	17,1	15,4	14,2	12,9	-25 %

Tabell 58 Publikasjonspoeng per vitenskapelig ansatt (førstestillinger) etter institusjonskategori

	2004	2005	2006	2007	Endring
Statlige høyskoler	0,51	0,62	0,63	0,73	43 %
Universiteter	1,44	1,53	1,62	1,71	19 %
Vitenskapelige høyskoler	1,28	1,52	1,41	1,25	-2 %
Private høyskoler	0,54	0,82	1,16	1,21	124 %

Tabell 59 Publikasjonspoeng per vitenskapelig ansatt (førstestillinger) etter institusjon

	2004	2005	2006	2007	Endring
H. i Agder	0,82	0,94	1,16	0,97	18 %
H. i Akershus	0,22	0,37	0,4	0,32	45 %
H. i Bergen	0,46	0,41	0,36	0,62	35 %
H. i Bodø	0,79	0,88	1,07	0,73	-8 %
H. i Buskerud	0,31	0,33	0,25	0,59	90 %
H. i Finnmark	0,41	0,27	0,56	0,54	32 %
H. i Gjøvik	0,29	0,61	0,95	0,84	190 %
H. i Harstad	0,35	0,45	0,28	0,35	0 %
H. i Hedmark	0,42	0,5	0,41	0,71	69 %
H. i Lillehammer	1,05	0,83	0,8	1,2	14 %

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	2004	2005	2006	2007	Endring
H. i Molde	0,52	0,68	1,14	1,07	106 %
H. i Narvik	0,45	0,27	0,69	0,61	36 %
H. i Nesna	0,26	0,5	0,43	0,52	100 %
H. i Nord-Trøndelag	0,04	0,27	0,39	0,6	1400 %
H. i Oslo	0,46	0,89	0,63	0,85	85 %
H. i Sogn og Fjordane	0,74	0,82	0,8	0,55	-26 %
H. i Sør-Trøndelag	0,29	0,39	0,28	0,42	45 %
H. i Telemark	0,39	0,58	0,53	0,71	82 %
H. i Tromsø	0,19	0,37	0,1	0,57	200 %
H. i Vestfold	0,37	0,57	0,48	0,74	100 %
H. i Volda	0,81	0,83	0,75	0,84	4 %
H. i Østfold	0,31	0,25	0,32	0,46	48 %
H. i Ålesund	0,26	0,48	0,37	0,43	65 %
H. Stord/Haugesund	0,31	0,43	0,35	0,86	177 %
Samisk høyskole	-	0,66	1,67	2,92	
Stat. høyskoler	0,51	0,62	0,63	0,73	43 %
NTNU	1,09	1,41	1,52	1,77	62 %
UiB	1,55	1,46	1,56	1,62	5 %
UiO	1,99	1,89	1,95	2,00	1 %
UiS	0,58	1,03	1,26	1,19	105 %
UiTø	0,92	1,15	1,31	1,39	51 %
UMB	1,04	1,42	1,31	1,24	19 %
Universiteter	1,44	1,53	1,62	1,71	19 %
AHO	-	-	-	-	

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	2004	2005	2006	2007	Endring
Menighetsfakultetet	1,49	3,78	2,93	3,19	114 %
NHH	1,07	1,22	1,12	1,04	-3 %
NIH	1,63	2,25	2,46	1,71	5 %
NVH	0,98	1,12	1,06	0,91	-7 %
Vit. høyskoler	1,28	1,52	1,41	1,25	-2 %
Ansgar Teologiske	0,93	0,26	1,07	0,36	-61 %
Betanien	-	-	1,36	0,59	
BI	0,52	0,91	1,07	1,06	104 %
Diakonhjemmet	0,51	0,65	1,5	1,88	269 %
Diakonissehjemmet	-	8,75	0,91	1,82	
Diakonova	0,3	5	0,89	-	
Dronning Mauds Minne	0,08	0,94	0,91	1,07	1238 %
Fjellhaug misjon	-	0,15	-	0,21	
Høgskolen i Staffeldtsgate	-	-	-	0,71	
Lovisenberg	0,87	0,67	0,39	0,74	-15 %
Mediehøgskolen	-	0,2	-	0,38	
Misjonshøgskolen	1,4	1,18	1,73	2,07	48 %
NITH	0,33	0,91	0,47	1,15	248 %
NLA, Bachelor- og master	0,37	0,17	0,68	1,05	184 %
NLA, Lærerhøgskolen	1,67	0,38	-	-	
Norsk reiselivshøyskole	-	-	-	-	
Oslo Markedshøyskole	-	0,3	-	-	
Rogaland Høgskole	-	2,69	-	-	
Pri. høyskoler	0,54	0,82	1,16	1,21	124 %

Tabell 60 Andel publikasjonspoeng på nivå 2 etter institusjon per førstestilling

	2004	2005	2006	2007	Endring
H. i Agder	30 %	24 %	46 %	33 %	8 %
H. i Akershus	14 %	46 %	13 %	16 %	15 %
H. i Bergen	28 %	32 %	36 %	26 %	-9 %
H. i Bodø	38 %	20 %	21 %	29 %	-24 %
H. i Buskerud	32 %	18 %	12 %	29 %	-11 %
H. i Finnmark	0 %	26 %	29 %	0 %	
H. i Gjøvik	38 %	15 %	4 %	19 %	-50 %
H. i Harstad	0 %	36 %	25 %	0 %	
H. i Hedmark	40 %	24 %	17 %	34 %	-16 %
H. i Lillehammer	19 %	7 %	3 %	25 %	31 %
H. i Molde	48 %	19 %	24 %	29 %	-40 %
H. i Narvik	38 %	22 %	9 %	3 %	-91 %
H. i Nesna	54 %	10 %	16 %	27 %	-50 %
H. i Nord-Trøndelag	50 %	7 %	5 %	20 %	-60 %
H. i Oslo	33 %	38 %	35 %	25 %	-24 %
H. i Sogn og Fjordane	26 %	60 %	34 %	27 %	6 %
H. i Sør-Trøndelag	17 %	21 %	11 %	19 %	10 %
H. i Telemark	18 %	14 %	32 %	15 %	-14 %
H. i Tromsø	0 %	0 %	0 %	14 %	
H. i Vestfold	0 %	18 %	6 %	3 %	
H. i Volda	30 %	29 %	7 %	17 %	-44 %
H. i Østfold	23 %	12 %	38 %	37 %	64 %
H. i Ålesund	0 %	35 %	0 %	26 %	

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	2004	2005	2006	2007	Endring
H. Stord/Haugesund	13 %	21 %	0 %	10 %	-19 %
Samisk høgskole	0 %	0 %	19 %	3 %	
Stat. høyskoler	27 %	26 %	27 %	23 %	-15 %
NTNU	41 %	35 %	39 %	42 %	1 %
UiB	47 %	38 %	45 %	44 %	-6 %
UiO	40 %	41 %	45 %	47 %	17 %
UiS	34 %	16 %	33 %	37 %	7 %
UiTø	45 %	35 %	45 %	41 %	-8 %
UMB	36 %	51 %	36 %	30 %	-16 %
Universiteter	42 %	39 %	42 %	43 %	4 %
AHO	0 %	0 %	0 %	0 %	
Menighetsfakultetet	3 %	25 %	30 %	27 %	893 %
NHH	38 %	49 %	46 %	48 %	25 %
NIH	32 %	53 %	57 %	43 %	34 %
NVH	38 %	37 %	40 %	32 %	-16 %
Vit. høyskoler	30 %	41 %	44 %	38 %	29 %
Ansgar Teologiske	0 %	0 %	0 %	0 %	
Betanien	-	-	0 %	0 %	
BI	37 %	33 %	29 %	32 %	-12 %
Diakonhjemmet	-	6 %	37 %	53 %	
Diakonissehjemmet	-	-	-	17 %	
Diakonova	67 %	-	53 %	-	
Dronning Mauds Minne	-	-	7 %	17 %	
Fjellhaug misjon	-	0 %	-	0 %	

- Econ Pöyry -
Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

	2004	2005	2006	2007	Endring
Høgskolen i Staffeldtsgate	-	-	-	0 %	
Lovisenberg	-	43 %	-	30 %	
Mediehøgskolen	-	0 %	-	0 %	
Misjonshøgskolen	-	25 %	21 %	39 %	
NITH	0 %	0 %	0 %	0 %	
NLA, Bachelor- og master	-	-	54 %	15 %	
NLA, Lærerhøgskolen	0 %	0 %	-	-	
Norsk reiselivshøgskole	-	-	-	-	
Oslo Markedshøgskole	-	0 %	-	-	
Rogaland Høgskole	-	46 %	-	-	
Pri. høyskoler	22 %	24 %	24 %	27 %	23 %

Tabell 61 Andel publikasjonspoeng på nivå 2 etter institusjonskategori

	Per førstestilling				Endring
	2004	2005	2006	2007	
Statlige høyskoler	27 %	26 %	27 %	23 %	-15 %
Universiteter	42 %	39 %	42 %	43 %	4 %
Vitenskapelige høyskoler	30 %	41 %	44 %	38 %	29 %
Private høyskoler	22 %	24 %	24 %	27 %	23 %

Tabell 62 Utvikling i antall publikasjonspoeng etter språk

	2004	2005	2006	2007	Endring %
Norsk	1 624	2 300	2 099	2 361	45 %
Engelsk	5 841	5 908	6 762	7 348	26 %
Øvrige europeiske språk	405	665	733	780	93 %
Ikke-europeiske språk	51	10	6	8	-84 %

Tabell 63 Andel av samlet publisering etter språk

	2004	2005	2006	2007
Norsk	21 %	26 %	22 %	22 %
Engelsk	74 %	67 %	70 %	70 %
Øvrige europeiske språk	5 %	7 %	8 %	7 %
Ikke-europeiske språk	1 %	0 %	0 %	0 %

Tabell 64 Andel doktorgrader per førstestilling etter institusjonskategori

	1998	2000	2002	2003	2005	2007	Endring 1998-2002	Endring 2003-2007
Statlige høyskoler								
Universiteter	0,18	0,18	0,19	0,19	0,2	0,23	6 %	21 %
Vitenskapelige høyskoler	0,15	0,11	0,15	0,14	0,1	0,11	0 %	-21 %
Private høyskoler					0,03	0,04		
Sektoren samlet	0,13	0,12	0,13	0,13	0,13	0,15	0 %	15 %

Tabell 65 NFR-midler per førstestilling etter institusjonskategori

Tall i tusen kroner	2004	2005	2006	2007	Endring
Statlige høyskoler	56,98	59,62	56,7	73,22	29 %
Universiteter	478,02	402,21	375,1	428,92	-10 %
Vitenskapelige høyskoler	111,42	139,77	165,73	180,07	62 %
Private høyskoler	-	-	-	43,88	
Sektoren samlet	295,73	274,74	254,76	291,14	-2 %

Tabell 66 EU-midler per førstestilling etter institusjonskategori

Tall i tusen kroner.	2004	2005	2006	2007	Endring
Statlige høyskoler	9,33	12,29	13,88	11,46	23 %
Universiteter	30,34	31,4	28,21	35,21	16 %
Vitenskapelige høyskoler	17,54	19,44	23,95	13,55	-23 %
Private høyskoler				2,09	
Sektoren samlet	21,39	23,94	22,41	25,3	18 %

Tabell 67 Årsverk etter institusjonskategori

	1998	2000	2002	2003	2005	2007	Endring 1998-2002	Endring 2003-2007
Statlige høgskoler	7 174	7 657	8 000	8 278	8 767	9 112	12 %	10 %
Universiteter	12 938	13 421	14 190	14 999	16 177	16 989	10 %	13 %
Vitenskapelige høgskoler	985	1016	1050	1111	1177	1261	7 %	14 %
Kunsthøgskoler	196	194	214	222	236	253	9 %	14 %
Private høgskoler					1543	1529		
Sum	21 292	22 288	23 453	24 609	27 899	29 144	10 %	18 %

Tabell 68 Årsverk etter stillingstype, alle institusjoner

	1998	2000	2002	2003	2005	2007	Endring 1998- 2002	Endring 2003- 2007
Undervisnings-, forsknings-, - og formidlingsstillinger	12 306	12 956	13 752	14 431	16 377	17 109	12 %	19 %
Støttestillinger for undervisning, forskning og formidling	2 826	2 916	3 068	3 206	3 372	3 454	9 %	8 %
Administrative stillinger	4 783	5 079	5 328	5 689	6 450	6 885	11 %	21 %
Drifts- og vedlikeholdsstillinger	1 252	1 218	1 174	1 159	1 191	1 174	-6 %	1 %
Andre stillinger	126	119	133	124	509	522	5 %	321 %
Sum årsverk	21 292	22 288	23 453	24 609	27 899	29 144	10 %	18 %

Tabell 69 Årsverk alle institusjoner, andeler etter stillingstype

	1998	2000	2002	2003	2005	2007	Endring 1998- 2002	Endring 2003- 2007
Undervisnings-, forsknings-, - og formidlingsstillinger	58 %	58 %	59 %	59 %	59 %	59 %	1 %	0 %
Støttestillinger for undervisning, forskning og formidling	13 %	13 %	13 %	13 %	12 %	12 %	-1 %	-9 %
Administrative stillinger	22 %	23 %	23 %	23 %	23 %	24 %	1 %	2 %
Drifts- og vedlikeholdsstillinger	6 %	5 %	5 %	5 %	4 %	4 %	-15 %	-14 %
Andre stillinger	1 %	1 %	1 %	1 %	2 %	2 %	-5 %	255 %
Sum årsverk	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	0 %	0 %

Tabell 70 Årsverk etter stillingstype, statlige høyskoler

	1998	2000	2002	2003	2005	2007	Endring 1998- 2002	Endring 2003- 2007
Undervisnings-, forsknings, - og formidlingsstillinger	4 670	4 921	5 145	5 201	5 456	5 667	10 %	9 %
Støttestillinger for undervisning, forskning og formidling	554	600	592	613	633	609	7 %	-1 %
Administrative stillinger	1 574	1 731	1 855	2 054	2 240	2 408	18 %	17 %
Drifts- og vedlikeholdsstillinger	366	389	380	381	390	370	4 %	-3 %
Andre stillinger	11	17	27	29	49	58	156 %	102 %
Sum årsverk	7 174	7 657	8 000	8 278	8 767	9 112	12 %	10 %

Tabell 71 Årsverk statlige høyskoler, andeler etter stillingstype

	1998	2000	2002	2003	2005	2007	Endring 1998- 2002	Endring 2003- 2007
Undervisnings-, forsknings, - og formidlingsstillinger	65 %	64 %	64 %	63 %	62 %	62 %	-1 %	-1 %
Støttestillinger for undervisning, forskning og formidling	8 %	8 %	7 %	7 %	7 %	7 %	-4 %	-10 %
Administrative stillinger	22 %	23 %	23 %	25 %	26 %	26 %	6 %	7 %
Drifts- og vedlikeholdsstillinger	5 %	5 %	5 %	5 %	4 %	4 %	-7 %	-12 %
Andre stillinger	0 %	0 %	0 %	0 %	1 %	1 %	130 %	84 %
Sum årsverk	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	0 %	0 %

Tabell 72 Årsverk universiteter

	1998	2000	2002	2003	2005	2007	Endring 1998- 2002	Endring 2003- 2007
Undervisnings-, forsknings-, - og formidlingsstillinger	6 978	7 367	7 918	8 513	9 281	9 743	13 %	14 %
Støttestillinger for undervisning, forskning og formidling	2 098	2 142	2 298	2 398	2 520	2 608	10 %	9 %
Administrative stillinger	2 963	3 084	3 184	3 326	3 638	3 891	7 %	17 %
Drifts- og vedlikeholdsstillinger	790	737	700	680	664	662	-11 %	-3 %
Andre stillinger	109	91	89	81	73	85	-18 %	5 %
Sum årsverk	12 938	13 421	14 190	14 999	16 177	16 989	10 %	13 %

Tabell 73 Årsverk universiteter, andeler etter stillingstype

	1998	2000	2002	2003	2005	2007	Endring 1998- 2002	Endring 2003- 2007
Undervisnings-, forsknings-, - og formidlingsstillinger	54 %	55 %	56 %	57 %	57 %	57 %	3 %	1 %
Støttestillinger for undervisning, forskning og formidling	16 %	16 %	16 %	16 %	16 %	15 %	0 %	-4 %
Administrative stillinger	23 %	23 %	22 %	22 %	22 %	23 %	-2 %	3 %
Drifts- og vedlikeholdsstillinger	6 %	5 %	5 %	5 %	4 %	4 %	-19 %	-14 %
Andre stillinger	1 %	1 %	1 %	1 %	0 %	0 %	-25 %	-8 %
Sum årsverk	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	0 %	0 %

Tabell 74 Årsverk vitenskapelige høyskoler

	1998	2000	2002	2003	2005	2007	Endring 1998- 2002	Endring 2003- 2007
Undervisnings-, forsknings-, - og formidlingsstillinger	558	564	583	606	664	710	4 %	17 %
Støttestillinger for undervisning, forskning og formidling	162	167	164	183	180	196	1 %	7 %
Administrative stillinger	194	210	226	244	262	281	16 %	15 %
Drifts- og vedlikeholdsstillinger	64	66	63	65	61	68	-2 %	4 %
Andre stillinger	6	11	15	14	10	6	144 %	-53 %
Sum årsverk	985	1016	1050	1111	1177	1261	7 %	14 %

Tabell 75 Årsverk vitenskapelige høyskoler, andeler etter stillingstype

	1998	2000	2002	2003	2005	2007	Endring 1998- 2002	Endring 2003- 2007
Undervisnings-, forsknings-, - og formidlingsstillinger	57 %	55 %	55 %	55 %	56 %	56 %	-2 %	3 %
Støttestillinger for undervisning, forskning og formidling	16 %	16 %	16 %	16 %	15 %	16 %	-5 %	-5 %
Administrative stillinger	20 %	21 %	21 %	22 %	22 %	22 %	9 %	1 %
Drifts- og vedlikeholdsstillinger	6 %	6 %	6 %	6 %	5 %	5 %	-8 %	-8 %
Andre stillinger	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	129 %	-58 %
Sum årsverk	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	0 %	0 %

Tabell 76 Årsverk private høyskoler

	2004	2005	2006	2007	Endring 2004-2007
Undervisnings-, forsknings-, - og formidlingsstillinger	890	864	816	860	-3 %
Støttestillinger for undervisning, forskning og formidling	28	31	27	32	15 %
Administrative stillinger	241	232	219	226	-6 %
Drifts- og vedlikeholdsstillinger	38	39	37	39	3 %
Andre stillinger	382	377	373	372	-3 %
Sum årsverk	1579	1543	1472	1529	-3 %

Tabell 77 Årsverk private høyskoler, andeler etter stillingstype

	2004	2005	2006	2007	Endring 2004-2007
Undervisnings-, forsknings-, - og formidlingsstillinger	56 %	56 %	55 %	56 %	0 %
Støttestillinger for undervisning, forskning og formidling	2 %	2 %	2 %	2 %	19 %
Administrative stillinger	15 %	15 %	15 %	15 %	-3 %
Drifts- og vedlikeholdsstillinger	2 %	2 %	3 %	3 %	7 %
Andre stillinger	24 %	24 %	25 %	24 %	0 %
Sum årsverk	100 %	100 %	100 %	100 %	0 %

Vedlegg 2: Målstrukturen for universiteter og høyskoler

Hovedmål 1 Studienes kvalitet

Universiteter

Hovedmål 1	Universitetene skal tilby utdanning av høy internasjonal kvalitet som er basert på det fremste innenfor forskning, faglig og kunstnerlig utviklingsarbeid og erfaringskunnskap.
Delmål 1.1	Universitetene skal utdanne kandidater med høy kompetanse med relevans for samfunnets behov.
Delmål 1.2	Universitetene skal tilby et godt læringsmiljø med undervisnings- og vurderingsformer som sikrer faglig innhold, læringsutbytte og god gjennomstrømning.
Delmål 1.3	Universitetene skal ha et utstrakt internasjonalt utdanningssamarbeid av høy kvalitet, som både bidrar til økt utdanningskvalitet og sikrer kvalifiserte kandidater til samfunns- og næringsliv.

Vitenskapelige høyskoler

Hovedmål 1	De vitenskapelige høyskolene skal tilby utdanning av høy internasjonal kvalitet som er basert på det fremste innen forskning, faglig og kunstnerlig utviklingsarbeid og erfaringskunnskap på sine fagområder.
Delmål 1.1	Vitenskapelige høyskoler skal utdanne kandidater med høy kompetanse med relevans for samfunnets behov.
Delmål 1.2	Vitenskapelige høyskoler skal tilby et godt læringsmiljø med undervisnings- og vurderingsformer som sikrer faglig innhold, læringsutbytte og god gjennomstrømning.
Delmål 1.3	Vitenskapelige høyskoler skal ha internasjonalt utdanningssamarbeid av høy kvalitet, som både bidrar til økt utdanningskvalitet og sikrer kvalifiserte kandidater til samfunns- og næringsliv.

Statlige høyskoler

Hovedmål 1	Høyskolene skal tilby utdanning av høy internasjonal kvalitet som er basert på det fremste innen forskning, faglig og kunstnerlig utviklingsarbeid og erfaringskunnskap.
Delmål 1.1	Høyskolene skal utdanne kandidater med høy kompetanse med relevans for samfunnets behov.
Delmål 1.2	Høyskolene skal tilby et godt læringsmiljø med undervisnings- og vurderingsformer som sikrer faglig innhold, læringsutbytte og god gjennomstrømning.
Delmål 1.3	Høyskolene skal ha internasjonalt utdanningssamarbeid av høy kvalitet, som både bidrar til økt utdanningskvalitet og sikrer kvalifiserte kandidater til samfunns- og næringsliv.

Hovedmål 2 Forskningens kvalitet

Universiteter

Hovedmål 2 **Universitetene skal oppnå resultater av høy internasjonal kvalitet i forskning, faglig og kunstnerlig utviklingsarbeid. Universitetene har et nasjonalt ansvar for grunnforskning og forskerutdanning innen de fagområder de tildeler doktorgrad.**

Delmål 2.1 Universitetene skal ivareta nasjonale behov for bredde i grunnforskningen. Samtidig skal universitetene konsentrere forskningsinnsatsen for å oppnå resultater av høy internasjonal kvalitet innen utvalgte fagområder og samarbeide internasjonalt om forskning og utviklingsarbeid.

Delmål 2.2 Universitetene skal gjennom nasjonalt og internasjonalt samarbeid tilby forskerutdanning av høy kvalitet. Forskerutdanningen skal være innrettet og dimensjonert for å ivareta behovene i sektoren og samfunnet for øvrig.

Vitenskapelige høyskoler

Hovedmål 2 **De vitenskapelige høyskolene skal oppnå resultater av høy internasjonal kvalitet i forskning, faglig og kunstnerlig utviklingsarbeid. De vitenskapelige høyskolene har et særskilt ansvar for grunnforskning og forskerutdanning på de fagområder de tildeler doktorgrad.**

Delmål 2.1 Vitenskapelige høyskoler skal konsentrere forskningsinnsatsen for å oppnå resultater av høy internasjonal kvalitet innen utvalgte fagområder og samarbeide internasjonalt om forskning og utviklingsarbeid.

Delmål 2.2 Vitenskapelige høyskoler skal gjennom nasjonalt og internasjonalt samarbeid tilby forskerutdanning av høy kvalitet, som er innrettet og dimensjonert for å ivareta behovene i sektoren og samfunnet for øvrig. Vitenskapelige høyskolerer som tildeles stipendiatstillinger skal sørge for god gjennomføring av forskerutdanningen.

Statlige høyskoler

Hovedmål 2 **Høyskolene skal oppnå resultater av høy internasjonal kvalitet i forskning, faglig og kunstnerlig utviklingsarbeid. Høyskolene har ansvar for utvikling av praktisk rettet forskning og utviklingsarbeid på sine fagområder. Høyskoler som kan tildele doktorgrad, har et særskilt ansvar for grunnforskning og forskerutdanning innen de fagområder de tildeler doktorgrad.**

Delmål 2.1 De statlige høyskolene skal medvirke til profesjonsrettet forskning, utviklingsarbeid, kompetanseutvikling og nyskapende virksomhet i regionene. De to statlige kunsthøyskolene skal arbeide med kunstnerisk utviklingsarbeid, forskning, kompetanseutvikling og nyskapende virksomhet innenfor aktuelle kunst- og designfag.

Delmål 2.2 Høyskoler med forskerutdanning skal gjennom nasjonalt og internasjonalt samarbeid tilby forskerutdanning av høy kvalitet, som er innrettet og dimensjonert for å ivareta behovene i sektoren og i samfunnet for øvrig. Høyskoler som tildeles stipendiatstillinger skal sørge for god gjennomføring av forskerutdanningen.

Hovedmål 3 Omverdenen

Universiteter

Hovedmål 3 **Universitetene skal medvirke til å spre og formidle resultater fra forskning og faglig og kunstnerlig utviklingsarbeid, og medvirke til innovasjon og verdiskapning basert på disse resultatene. Universitetene skal også legge til rette for at tilsatte og studenter kan delta i samfunnsdebatten.**

Delmål 3.1 Universitetene skal gjennom formidling og deltagelse i offentlig debatt tilføre samfunnet resultatene fra FoU-virksomheten.

Delmål 3.2 Universitetene skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom innovasjon og verdiskapning.

Vitenskapelige høyskoler

Hovedmål 3 **De vitenskapelige høyskolene skal medvirke til å spre og formidle resultater fra forskning og faglig og kunstnerlig utviklingsarbeid, og medvirke til innovasjon og verdiskapning basert på disse resultatene. De vitenskapelige høyskolene skal også legge til rette for at tilsatte og studenter kan delta i samfunnsdebatten.**

Delmål 3.1 Vitenskapelige høyskoler skal gjennom formidling og deltagelse i offentlig debatt tilføre samfunnet resultatene fra FoU-virksomheten.

Delmål 3.2 Vitenskapelige høyskoler skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom innovasjon og verdiskapning

Statlige høyskoler

Hovedmål 3 **Høyskolene skal medvirke til å spre og formidle resultater fra forskning og faglig og kunstnerlig utviklingsarbeid, og medvirke til innovasjon og verdiskapning basert på disse resultatene. Høyskolene skal også legge til rette for at tilsatte og studenter kan delta i samfunnsdebatten.**

Delmål 3.1 Høyskolene skal gjennom formidling og deltagelse i offentlig debatt tilføre samfunnet resultatene fra FoU-virksomheten.

Delmål 3.2 Høyskolene skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom innovasjon og verdiskapning.

Hovedmål 4 Økonomiforvaltning

Universiteter

- Hovedmål 4 Universitetene skal ha en personal- og økonomiforvaltning som sikrer effektiv utnytting av ressursene.**
- Delmål 4.1 Universitetene skal føre en aktiv arbeidsgiverpolitikk som bidrar til å rekruttere og utvikle kompetanse som reflekterer institusjonens oppgaver og ansvarsområder.
- Delmål 4.2 Universitetene skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til et godt arbeidsmiljø og et mindre kjønnsdelt arbeidsliv.
- Delmål 4.3 Universitetene skal ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen med fokus på god intern kontroll og effektiv ressursforvaltning som tar hensyn til institusjonens strategiske prioriteringer.

Vitenskapelige høyskoler

- Hovedmål 4 De vitenskapelige høyskolene skal ha en personal- og økonomiforvaltning som sikrer effektiv utnytting av ressursene.**
- Delmål 4.1 Vitenskapelige høyskoler skal føre en aktiv arbeidsgiverpolitikk som bidrar til å rekruttere og utvikle kompetanse som reflekterer institusjonens oppgaver og ansvarsområder.
- Delmål 4.2 Vitenskapelige høyskoler skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til et godt arbeidsmiljø og et mindre kjønnsdelt arbeidsliv.
- Delmål 4.3 Vitenskapelige høyskoler skal ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen med fokus på god intern kontroll og effektiv ressursforvaltning som tar hensyn til institusjonens strategiske prioriteringer.

Statlige høyskoler

- Hovedmål 4 Høyskolene skal ha en personal- og økonomiforvaltning som sikrer effektiv utnytting av ressursene.**
- Delmål 4.1 Høyskolene skal føre en aktiv arbeidsgiverpolitikk som bidrar til å rekruttere og utvikle kompetanse som reflekterer institusjonens oppgaver og ansvarsområder.
- Delmål 4.2 Høyskolene skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til et godt arbeidsmiljø og et mindre kjønnsdelt arbeidsliv.
- Delmål 4.3 Høyskolen skal ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen med fokus på god intern kontroll og effektiv ressursforvaltning som tar hensyn til institusjonens strategiske prioriteringer.

Hovedmål 5 Universitetsmuseene

Hovedmål 5	Universitetet i Bergen, Universitetet i Oslo, Universitetet i Tromsø og Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet har et særskilt ansvar for å bygge opp, drive og vedlikeholde museum med vitenskapelige samlinger og utstillinger for publikum.
Delmål 5.1	Universitetene skal sørge for god sikring og bevaring av museumssamlingene, og bidra til digitalisering av denne kulturarven.
Delmål 5.2	Universitetsmuseene skal gjennom samlingsvirksomheten være en aktiv samfunnsaktør. Samlingene skal tilrettelegges for bruk i offentlig forvaltning og av den interesserte allmennhet.